

IV

(Informácie)

INFORMÁCIE INŠTITÚCIÍ, ORGÁNOV, ÚRADOV A AGENTÚR EURÓPSKEJ
ÚNIE

DVOR AUDÍTOROV

V súlade s ustanoveniami článku 287 ods. 1 a ods. 4 ZFEÚ, článkov 148 ods. 1 a 162 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie, a zrušení nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 a článkov 139 a 156 nariadenia Rady (ES) č. 215/2008 z 18. februára 2008 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na 10. Európsky rozvojový fond

Dvor audítorov Európskej únie na svojom zasadnutí dňa 5. septembra 2013 prijal

VÝROČNÉ SPRÁVY

za rozpočtový rok 2012.

Správy boli spoločne s odpoveďami inštitúcií na pripomienky Dvora audítorov zaslané orgánom udeľujúcim absolútórium a ostatným inštitúciám.

Členmi Dvora audítorov sú:

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA (predseda), David BOSTOCK, Ioannis SARMAS, Igors LUDBORŽS, Jan KINŠT, Kersti KALJULAIID, Karel PINXTEN, Michel CRETIN, Harald NOACK, Henri GRETHEN, Szabolcs FAZAKAS, Louis GALEA, Ladislav BALKO, Augustyn KUBIK, Milan Martin CVIKL, Rasa BUDBERGYTĖ, Lazaros S. LAZAROU, Gijs DE VRIES, Harald WÖGERBAUER, Hans Gustaf WESSBERG, Henrik OTBO, Pietro RUSSO, Ville ITÄLÄ, Kevin CARDIFF, Baudilio TOMÉ MUGURUZA, Iliana IVANOVA, George PUFAN, Neven MATES.

VÝROČNÁ SPRÁVA O PLNENÍ ROZPOČTU

OBSAH

	<i>Strana</i>
Všeobecný úvod	7
Kapitola 1 — Vyhlásenie o vierohodnosti a podporné informácie	9
Kapitola 2 — Príjmy	61
Kapitola 3 — Poľnohospodárstvo: podpora trhu a priama podpora	85
Kapitola 4 — Rozvoj vidieka, životné prostredie, rybné hospodárstvo a zdravie	107
Kapitola 5 — Regionálna politika, energetika a doprava	133
Kapitola 6 — Zamestnanosť a sociálne veci	165
Kapitola 7 — Vonkajšie vzťahy, pomoc a rozšírenie	185
Kapitola 8 — Výskum a iné vnútorné politiky	201
Kapitola 9 — Administratívne a iné výdavky	221
Kapitola 10 — Rozpočet EÚ a výsledky	233

VŠEOBECNÝ ÚVOD

0.1. Európsky dvor audítorov je inštitúcia, ktorá je na základe Zmluvy poverená kontrolovať finančné prostriedky Európskej únie (EÚ). Dvor audítorov ako externý audítor EÚ koná ako nezávislý ochranca finančných záujmov občanov Európskej únie a prispieva k zlepšovaniu finančného hospodárenia EÚ. Viac informácií o Dvore audítorov možno nájsť v jeho výročnej správe o činnosti, ktorá sa podobne ako osobitné správy o výdavkových programoch a príjmoch EÚ a stanoviská k novým alebo zmeneným právnym predpisom nachádza na internetovej stránke Dvora audítorov:

www.eca.europa.eu.

0.2. Toto je 36. výročná správa Dvora audítorov o plnení rozpočtu EÚ a týka sa rozpočtového roku 2012. Samostatná výročná správa sa týka Európskych rozvojových fondov.

0.3. O všeobecnom rozpočte EÚ rozhoduje každý rok Rada a Európsky parlament. Výročná správa Dvora audítorov a jeho osobitné správy sú základom postupu udeľovania absolútoría, pri ktorom Európsky parlament rozhoduje, či si Komisia uspokojivo splnila svoju povinnosť plniť rozpočet. Dvor audítorov postupuje svoju výročnú správu národným parlamentom v rovnakom čase ako Európskemu parlamentu a Rade.

0.4. Základom výročnej správy je vyhlásenie Dvora audítorov o vierohodnosti („DAS“) týkajúce sa spoľahlivosti konsolidovanej účtovnej závierky EÚ a zákonnosti a správnosti transakcií (v tejto správe uvádzané ako „správnosť transakcií“). Samotné vyhlásenie o vierohodnosti tvorí začiatok správy; väčšina informácií, ktoré nasledujú, nadväzuje na audítorskú prácu, ktorá je základom vyhlásenia o vierohodnosti.

0.5. Správa má takúto štruktúru:

— v kapitole 1 sa nachádza vyhlásenie o vierohodnosti a zhrnutie výsledkov auditu spoľahlivosti účtovnej závierky a správnosti transakcií, časť o spätnom získavaní finančných prostriedkov a finančných opravách, ako aj súhrnná správa o hospodárení s rozpočtom na rok 2012. Príloha 1.3 ku kapitole 1 obsahuje informácie z konsolidovanej účtovnej závierky za rok 2012. Podrobnejšie finančné informácie za

rok 2012 sú uvedené v uverejnenej konsolidovanej účtovnej závierke a vo finančnej správe vypracovanej Európskou komisiou, ktoré sú k dispozícii na adrese:

http://ec.europa.eu/budget/biblio/documents/2012/2012_en.cfm,

— v kapitolách 2 až 9 sa nachádzajú podrobné informácie o audítorských zisteniach vo forme „špecifických hodnotení“ príjmov a výdavkov EÚ. Kapitola 2 sa zaoberá príjmovou stranou rozpočtu EÚ; kapitoly 3 až 9 siedmimi skupinami oblastí politik, v rámci ktorých sa schvaľujú a zaznamenávajú výdavky z rozpočtu EÚ. Tieto skupiny oblastí politik zodpovedajú zhruba okruhom finančného rámca na roky 2007 – 2013, v ktorom sú stanovené všeobecné viacročné plány výdavkov EÚ,

— v kapitole 10 sa analyzuje hodnotenie výkonnosti uvádzané v plánoch riadenia a vo výročných správach o činnosti troch generálnych riaditeľstiev Komisie, uvádzajú sa v nej spoločné spoločné témy osobitných správ, ktoré Dvor audítorov prijal v roku 2012, a stručne sa zaoberá druhou a treťou hodnotiacou správou Komisie.

0.6. Špecifické hodnotenia sú založené predovšetkým na výsledkoch testovania správnosti transakcií a na hodnotení účinnosti základných systémov dohľadu a kontroly príslušných príjmov alebo výdavkov.

0.7. V rámci špecifických hodnotení sa zjednotila definícia príslušných transakcií. Toto zjednotenie ovplyvňuje najmä kapitoly 7 a 8 výročnej správy (pozri body 7.13 až 7.15 a 8.13). Opis týchto zmien a ich dosah je podrobne opísaný v kapitole 1 (pozri body 1.6, 1.7, 1.15 a graf 1.1).

0.8. Odpovede Komisie, prípadne ostatných inštitúcií a orgánov EÚ, na pripomienky Dvora audítorov sú uvedené v tomto dokumente. Dvor audítorov pri opise svojich zistení a záverov zohľadňuje príslušné odpovede kontrolovaného subjektu. Zodpovednosťou Dvora audítorov ako nezávislého externého audítora však je predkladať kontrolné zistenia, vyvodiť z nich závery, a tým poskytovať nezávislé a nestranné hodnotenie spoľahlivosti účtov, ako aj správnosti transakcií.

KAPITOLA 1

Vyhlásenie o vierohodnosti a podporné informácie

OBSAH

Bod

Vyhlásenie Dvora audítorov o vierohodnosti poskytnuté Európskemu parlamentu a Rade – správa nezávislého audítora	I – XII
Úvod	1.1 – 1.5
Zmena prístupu Dvora audítorov k výberu vzorky	1.6 – 1.7
Verejné obstarávanie	1.8
Kontrolné zistenia za rozpočtový rok 2012	1.9 – 1.45
Spôľahlivosť účtovnej závierky	1.9 – 1.10
Súhrn špecifických hodnotení a výsledkov auditu na podporu vyhlásenia o vierohodnosti	1.11 – 1.18
Zohľadnenie spätne získaných prostriedkov a finančných opráv	1.19 – 1.35
Súhrnná správa a výročné správy o činnosti	1.36 – 1.45
Rozpočtové hospodárenie	1.46 – 1.59
Rozpočtové prostriedky na záväzky a platby	1.47 – 1.50
Tlak na rozpočet na platby	1.51 – 1.57
Budúce potreby vyplácania	1.58 – 1.59
Príloha 1.1 – Auditorský prístup a metodika auditu	
Príloha 1.2 – Kontrola prijatia opatrení na základe pripomienok týkajúcich sa spoľahlivosti účtovnej závierky z predchádzajúcich rokov	
Príloha 1.3 – Výňatky z konsolidovanej účtovnej závierky za rok 2012	

VYHLÁSENIE DVORA AUDÍTOROV O VIEROHODNOSTI POSKYTNUTÉ EURÓPSKEMU PARLAMENTU A RADE – SPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDÍTORA

I. V súlade s ustanoveniami článku 287 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) Dvor audítorov kontroloval:

- a) konsolidovanú účtovnú závierku Európskej únie, ktorá pozostáva z konsolidovaných finančných výkazov ⁽¹⁾ a súhrnných správ o plnení rozpočtu ⁽²⁾ za rozpočtový rok končiaci sa 31. decembra 2012 a ktorú Komisia schválila 26. júla 2013,
- b) a zákonnosť a správnosť transakcií súvisiacich s účtovnou závierkou.

Zodpovednosť vedenia

II. V súlade s článkami 310 až 325 ZFEÚ a nariadením o rozpočtových pravidlách vedenie zodpovedá za zostavenie a predloženie konsolidovanej účtovnej závierky Európskej únie na základe medzinárodne prijatých účtovných štandardov pre verejný sektor a za zákonnosť a správnosť príslušných transakcií. Táto zodpovednosť zahŕňa návrh, zavedenie a udržiavanie systému vnútornej kontroly relevantnej na zostavenie a predloženie finančných výkazov, v ktorých sa nenachádzajú významné nesprávnosti v dôsledku podvodu alebo chyby. Vedenie tiež zodpovedá za zabezpečenie toho, aby boli činnosti, finančné transakcie a informácie uvedené vo finančných výkazoch v súlade s orgánmi, ktoré ich riadia. Komisia nesie konečnú zodpovednosť za zákonnosť a správnosť transakcií, na ktorých sa zakladá účtovná závierka Európskej únie (článok 317 ZFEÚ).

Zodpovednosť audítora

III. Zodpovednosťou Dvora audítorov je na základe auditu predložiť Európskemu parlamentu a Rade vyhlásenie o vierohodnosti týkajúce sa spoľahlivosti účtovnej závierky a zákonnosti a správnosti príslušných transakcií. Dvor audítorov vykonáva audit v súlade s medzinárodnými audítorskými štandardmi a etickým kódexom Medzinárodnej federácie účtovníkov (IFAC) a Medzinárodnými štandardmi najvyšších kontrolných inštitúcií, ktoré vydala organizácia INTOSAI. Podľa týchto štandardov má Dvor audítorov naplánovať a vykonať audit tak, aby získal primeranú istotu o tom, že konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie neobsahuje významné nesprávnosti a že príslušné transakcie sú zákonné a správne.

IV. Audit zahŕňa postupy na získanie audítorských dôkazov o sumách a údajoch v konsolidovanej účtovnej závierke, ako aj o zákonnosti a správnosti príslušných transakcií. Zvolené postupy závisia od úsudku audítora vrátane posúdenia rizika významnej nesprávnosti v konsolidovanej účtovnej závierke a rizika, že v príslušných transakciách došlo k závažnému porušeniu požiadaviek právneho rámca Európskej únie či už v dôsledku podvodu, alebo chyby. Pri posudzovaní týchto rizík sa zohľadňuje vnútorná kontrola, ktorá je relevantná na zostavenie a verné predloženie konsolidovanej účtovnej závierky, a zákonnosť a správnosť príslušných transakcií, aby sa mohli navrhnúť audítorské postupy vhodné za daných okolností, nie však na účel vyjadrenia stanoviska k účinnosti vnútornej kontroly. Audit Dvora audítorov ďalej obsahuje hodnotenie vhodnosti uplatnených účtovných postupov a primeranosti uskutočnených účtovných odhadov, ako aj hodnotenie celkovej prezentácie konsolidovanej účtovnej závierky.

V. V súvislosti s príjmami sú východiskovým bodom auditu Dvora audítorov týkajúceho sa vlastných zdrojov založených na dani z pridanej hodnoty a hrubom národnom dôchodku makroekonomické súhrnné údaje, prostredníctvom ktorých sa vypočítava výška týchto zdrojov. Pri audite sa ďalej posudzujú systémy spracovania údajov Komisiou až po prijatie príspevkov od členských štátov a ich zaznamenanie do konsolidovanej účtovnej závierky. Pri tradičných vlastných zdrojoch Dvor audítorov preskúma účty colných úradov a analyzuje tok ciel až po prijatie súm Komisiou a ich zaznamenanie v účtovnej závierke.

⁽¹⁾ Konsolidované finančné výkazy obsahujú súvahu, výkaz hospodárskeho výsledku, výkaz toku hotovosti, výkaz zmien čistých aktív, prehľad významných účtovných postupov a ďalšie vysvetľujúce poznámky (vrátane výkazníctva po segmentoch).

⁽²⁾ Súhrnné správy o plnení rozpočtu pozostávajú zo súhrnných správ o plnení rozpočtu a ďalších vysvetľujúcich poznámok.

VI. V súvislosti s výdavkami Dvor audítorov preskúmava platobné transakcie po vzniku, zaznamenaní a schválení výdavkov (takzvané platby zaúčtované do výdavkov). Toto preskúmanie sa vzťahuje na všetky kategórie platieb (vrátane platieb na nákup majetku), iné než zálohy v momente ich vykonania. Zálohové platby sa skúmajú po tom, čo príjemca prostriedkov predloží osvedčenie o ich riadnom využití a príslušná inštitúcia alebo orgán schváli toto osvedčenie ich zúčtovaním či už v tom istom roku, alebo neskôr.

VII. Dvor audítorov sa domnieva, že získal dostatočné a primerané audítorské dôkazy pre svoje stanoviská.

Spôľahlivosť účtovnej závierky

Stanovisko k spoľahlivosti účtovnej závierky

VIII. Dvor audítorov zastáva názor, že konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie za rok končiaci sa 31. decembra 2012 vyjadruje verne zo všetkých významných hľadísk finančnú situáciu Únie k 31. decembru 2012, ako aj výsledky jej transakcií, jej toky hotovosti a zmeny čistých aktív za príslušný rozpočtový rok v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách a účtovnými pravidlami vychádzajúcimi z medzinárodne prijatých účtovných štandardov pre verejný sektor.

Zákonnosť a správnosť transakcií súvisiacich s účtovnou závierkou

Príjmy

Stanovisko k zákonitosti a správnosti príjmov súvisiacich s účtovnou závierkou

IX. Dvor audítorov zastáva názor, že príjmy súvisiace s účtovnou závierkou za rok končiaci sa 31. decembra 2012 sú zo všetkých významných hľadísk zákonné a správne.

Záväzky

Stanovisko k zákonitosti a správnosti záväzkov súvisiacich s účtovnou závierkou

X. Dvor audítorov zastáva názor, že záväzky súvisiace s účtovnou závierkou za rok končiaci sa 31. decembra 2012 sú zo všetkých významných hľadísk zákonné a správne.

Platby

Základ vyjadrenia záporného výroku k zákonitosti a správnosti platieb súvisiacich s účtovnou závierkou

XI. Dvor audítorov dospel k záveru, že preskúmané systémy dohľadu a kontroly sú čiastočne účinné pri zabezpečovaní zákonnosti a správnosti platieb súvisiacich s účtovnou závierkou (bod VI). Všetky skupiny politík zahŕňajúce prevádzkové výdavky sú ovplyvnené významnými chybami. Dvor audítorov odhaduje najpravdepodobnejšiu chybovosť platieb zaúčtovaných do výdavkov súvisiacich s účtovnou závierkou na 4,8 % ⁽³⁾.

⁽³⁾ Na základe prístupu k výberu vzorky použitého v predchádzajúcich rokoch by najpravdepodobnejšia chybovosť bola na úrovni 4,5 %.

Vyjadrenie záporného výroku k zákonnosti a správnosti platieb súvisiacich s účtovnou závierkou

XII. Dvor audítorov zastáva názor, že vzhľadom na dôležitosť skutočností opísaných v bode týkajúcom sa základu vyjadrenia záporného výroku k zákonnosti a správnosti platieb súvisiacich s účtovnou závierkou obsahujú platby súvisiace s účtovnou závierkou za rok končiaci sa 31. decembra 2012 významné chyby.

5. septembra 2013

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

predseda

Európsky dvor audítorov

12, rue Alcide De Gasperi, 1615 Luxembourg, LUXEMBURSKO

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

1.1. V tejto kapitole výročnej správy:

- sa uvádzajú základné informácie o vyhlásení Dvora audítorov o vierohodnosti a sumarizujú a analyzujú zistenia a závery auditu, ktoré sú základom tohto vyhlásenia,
- sa vysvetľuje, ako Dvor audítorov vykonáva audit správnosti a spoľahlivosti účtovnej závierky (pozri **prílohu 1.1**),
- sa prezentujú opatrenia prijaté Komisiou na základe pripomienok a odporúčaní Dvora audítorov k spoľahlivosti účtovnej závierky uvedených v predchádzajúcich výročných správach (pozri **prílohu 1.2**).

1.2. Dvor audítorov predkladá Európskemu parlamentu a Rade vyhlásenie o vierohodnosti týkajúce sa spoľahlivosti účtov a správnosti príslušných transakcií. Dvor audítorov dopĺňa toto vyhlásenie o špecifické hodnotenie jednotlivých hlavných oblastí činnosti EÚ ⁽⁴⁾. Špecifické hodnotenia nie sú ekvivalentom stanoviska audítora. Ich hlavnou funkciou je predstaviť základné aspekty týkajúce sa jednotlivých skupín politik orgánom udeľujúcim absolútorium a iným zainteresovaným stranám. Záver každého špecifického hodnotenia je založený na celkových auditorských dôkazoch získaných na úrovni skupiny politik.

1.3. Cieľom práce týkajúcej sa spoľahlivosti účtovnej závierky Európskej únie je získať dostatočné primerané dôkazy, na základe ktorých je možné určiť, do akej miery sú príjmy, výdavky, aktíva a pasíva riadne zaznamenané a či konsolidovaná účtovná závierka (pozri výňatok v **prílohe 1.3**) verne zobrazuje finančnú situáciu k 31. decembru 2012 a príjmy, výdavky a toky hotovosti za príslušný rozpočtový rok (pozri body 1.9 a 1.10).

1.4. Cieľom práce týkajúcej sa správnosti transakcií súvisiacich s konsolidovanou účtovnou závierkou za rok 2012 je získať dostatočné primerané dôkazy, na základe ktorých je možné určiť, či sú tieto transakcie v súlade s platnými právnymi predpismi alebo so zmluvnými ustanoveniami a či boli správne vypočítané (prehľad výsledkov sa nachádza v bodoch 1.11 až 1.35 a podrobné informácie sa uvádzajú v kapitolách 2 až 9).

⁽⁴⁾ Pozri článok 287 ZFEÚ.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.5. Cieľom preskúmania výročných správ o činnosti útvarov Komisie a súvisiacej súhrnnej správy je posúdiť, do akej miery poskytujú objektívne hodnotenie kvality finančného hospodárenia (vrátane miery zostatkových chýb), a tým pomáhajú pri formulácii stanoviska k spoľahlivosti účtovnej závierky EÚ a správnosti príjmov a výdavkov (pozri body 1.36 až 1.45 a súvisiace pripomienky v častiach s názvom Účinnosť systémov v kapitolách 2 až 9).

**ZMENA PRÍSTUPU DVORA AUDÍTOROV
K VÝBERU VZORKY**

1.6. Prístup k preskúmvaniu správnosti transakcií bol aktualizovaný a zosúladený. Vzorka transakcií vybraná Dvorom audítorov teraz zahŕňa len priebežné platby, konečné platby a zúčtovanie záloh („platby zaúčtované do výdavkov“). Transakcie v skupinách politik „vonkajšie vzťahy, pomoc a rozšírenie“ (kapitola 7) a „výskum a iné vnútorné politiky“ (kapitola 8) sa teraz preskúmvajú, ako to už bolo v prípade všetkých ostatných skupín politik, v momente, keď koneční príjemcovia finančných prostriedkov EÚ zrealizujú činnosti alebo im vzniknú náklady a keď Komisia akceptuje, že zrealizované činnosti alebo vzniknuté náklady sú dôvodom na vykonanie platby z rozpočtu EÚ. To je v súlade s povinnosťou Dvora audítorov kontrolovať výdavky po tom, ako vzniknú, ktorá vyplýva zo zmluvy. Napriek tejto zmene sú všetky platby s výnimkou záloh predmetom auditu v roku, v ktorom sa vykonali. To sa vzťahuje aj na platby na nákup majetku (ktoré teda predstavujú výdavky z rozpočtu, nie však časovo rozlíšené výdavky). Vplyv tejto zmeny je opísaný v bodoch 1.14 a 1.15 a v **grafe 1.1**.

1.7. Tento prístup k výberu vzorky je v súlade so zásadami účtovníctva na základe časového rozlíšenia ⁽⁵⁾. Ďalšou výhodou tejto zmeny je to, že všetky oblasti zdieľaného i nezdieľaného hospodárenia sa teraz preskúmvajú na porovnateľnom základe. Kontrolované súbory budú navyše z roka na rok stabilnejšie, pretože sa eliminuje dosah kolísavej výšky záloh. Zálohové platby sa naďalej preskúmvajú jednak prostredníctvom kontroly správnosti zúčtovania záloh, ako aj kontrolou spoľahlivosti účtov.

ODPOVEDE KOMISIE

1.6. Komisia konštatuje, že nový prístup Dvora audítorov prináša zmenu definície kontrolovaného súboru. Komisia si síce uvedomuje výhody nového prístupu Dvora audítorov, ale konštatuje, že kontrolovaný súbor už nie je obmedzený na typy transakcií z rozpočtových účtov. Súčasťou kontrolovaného súboru sa stávajú nové transakcie zo všeobecných účtov založené na koncepciách, ktoré si vyžadujú určité odborné znalosti v oblasti účtovníctva.

Komisia sa domnieva, že táto nová interpretácia Dvora audítorov má značné dôsledky (pozri odpovede na body 1.7, 1.12, 1.14 a 1.19 až 1.35). Preto je veľmi dôležité uviesť jasné vysvetlenia, použiť jasné metódy a stanoviť jasné pravidlá, aby zainteresované strany pochopili vykonané zmeny a aby bolo možné posúdiť výsledné vplyvy.

1.7. Komisia oceňuje začlenenie zúčtovania záloh vyplatených v predchádzajúcich rokoch do rozsahu auditu. Domnieva sa, že to umožňuje väčšie zohľadnenie vplyvu viacročných korekčných mechanizmov. V článku 32 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa vnútorná kontrola definuje ako „... proces uplatňovaný na všetkých stupňoch riadenia, ktorý má poskytovať primerané záruky, že sa dosiahnu tieto ciele: ... d) predchádzanie podvodom a nezrovnalostiam, ich odhaľovanie, náprava a s nimi súvisiace následné opatrenia.“

Komisia pozorne sleduje vývoj metodiky Dvora audítorov vzhľadom na akýkoľvek potenciálny vplyv na odhadovanú mieru chybovosti (pozri odpovede na body 3.9 a 4.8).

⁽⁵⁾ Komisia vedie účty na základe zásady časového rozlíšenia už od roku 2005 a Dvor audítorov ich hodnotí ako spoľahlivé od roku 2007.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

VEREJNÉ OBSTARÁVANIE

1.8. Dvor audítorov po intenzívnej porade s rozpočtovými orgánmi tiež zharmonizoval svoj prístup k chybám v oblasti verejného obstarávania. Doteraz sa závažné chyby považovali za vyčísliteľné, ak ich spôsobili orgány členských štátov alebo medzinárodné organizácie. Dvor audítorov zaznamenával všetky chyby, ktoré zapríčinili inštitúcie a orgány EÚ, ako „nevyčísliteľné“, v dôsledku čoho tieto chyby neboli zahrnuté do odhadu chybovosti. Od roku 2012 sa k závažným chybám všetkých orgánov v oblasti verejného obstarávania pristupuje ako k vyčísliteľným chybám. Dvor audítorov však neuplatňuje tento prístup so spätnou platnosťou na činnosti inštitúcií a orgánov EÚ týkajúcich sa verejného obstarávania, ktoré sa vykonali pred rokom 2011 ⁽⁶⁾.

KONTROLNÉ ZISTENIA ZA ROZPOČTOVÝ ROK 2012**Spôľahlivosť účtovnej závierky**

1.9. Pripomienky Dvora audítorov sa týkajú konsolidovanej účtovnej závierky Európskej únie za rozpočtový rok 2012, ktorú zostavil účtovník Komisie a schválila Komisia v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách ⁽⁷⁾ a ktorú Dvor audítorov prijal spoločne s vyhlásením účtovníka 29. júla 2013. Konsolidovaná účtovná závierka obsahuje:

- a) konsolidované finančné výkazy pozostávajúce zo súvahy (zobrazujúcej aktíva a pasíva ku koncu roka), výkazu hospodárskeho výsledku (obsahujúceho príjmy a výdavky za daný rok), tabuľky toku hotovosti (ktorá zobrazuje, ako zmeny v účtoch ovplyvňujú peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty), výkazu zmien čistých aktív a vysvetľujúcich poznámok;
- b) súhrnné správy o plnení rozpočtu týkajúce sa príjmov a výdavkov za daný rok, ako aj vysvetľujúce poznámky.

1.10. Dvor audítorov pri svojom audite konsolidovanej účtovnej závierky za rok 2012 zistil, že účtovná závierka neobsahuje významné nesprávnosti (pozri tiež **prílohu 1.2**).

⁽⁶⁾ Malý počet chýb bol zaznamenaný v súvislosti s verejným obstarávaním týkajúcim sa činností, na ktoré sa vynakladali prevádzkové výdavky v roku 2010 a pred rokom 2010. Tieto chyby nie sú extrapolované ani zahrnuté do odhadu celkovej chybovosti.

⁽⁷⁾ V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 z 25. októbra 2012 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1), sa vyžaduje, aby sa konečná účtovná závierka zaslala do 31. júla nasledujúceho rozpočtového roka (pozri článok 148).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Súhrn špecifických hodnotení a výsledkov auditu na podporu vyhlásenia o vierohodnosti

1.11. Dvor audítorov predkladá špecifické hodnotenie príjmov v kapitole 2 a výdavkov v kapitolách 3 až 9 (pozri **tabuľku 1.1**).

Tabuľka 1.1 – Transakcie, ktoré boli predmetom auditu pre kapitoly 3 až 9 výročnej správy

(mil. EUR)

Kapitola výročnej správy		Platby uskutočnené v roku 2012 ⁽²⁾	Transakcie, ktoré boli predmetom auditu v roku 2012
		(A)	(B)
Kapitola 3	Poľnohospodárstvo: podpora trhu a priama podpora	44 545	44 546
Kapitola 4	Rozvoj vidieka, životné prostredie, rybné hospodárstvo a zdravie	14 778	14 994
Kapitola 5	Regionálna politika, energetika a doprava	39 853	40 735
Kapitola 6	Zamestnanosť a sociálne veci	11 606	13 404
Kapitola 7	Vonkajšie vzťahy, pomoc a rozšírenie	6 109	6 616
Kapitola 8	Výskum a iné vnútorné politiky	11 740	10 667
Kapitola 9	Administratívne a iné výdavky ⁽¹⁾ ⁽²⁾	10 052	9 985
Celkový súčet		138 683	140 947

Transakcie, ktoré boli predmetom auditu v roku 2012 (B), pozostávajú z platieb uskutočnených v roku 2012 (A) s výnimkou zálohových platieb uskutočnených v roku 2012 (14 519 mil. EUR) a vrátane zúčtovania záloh v roku 2012 (16 783 mil. EUR).

⁽¹⁾ Táto kapitola sa vzťahuje aj na výdavky, ktoré sa vo všeobecnom rozpočte považujú za prevádzkové, aj keď ich účelom je vo väčšine prípadov skôr fungovanie administratívy Komisie než realizácia politík.

⁽²⁾ Administratívne výdavky na rôzne skupiny politík dosahujú výšku (v mil. EUR):

- kapitola 3: 133
- kapitola 4: 253
- kapitola 5: 229
- kapitola 6: 93
- kapitola 7: 624
- kapitola 8: 1 627.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.12. Z výsledkov auditu za rok 2012 vyplýva, že príjmy (139 541 mil. EUR) a transakcie v skupine politík „administratívne a iné výdavky“ (9 985 mil. EUR) neobsahovali významné chyby a že preskúmané systémy dohľadu a kontroly boli účinné (pozri **tabuľku 1.2** a body 2.40 až 2.42 a 9.17). Všetky skupiny politík zahŕňajúce prevádzkové výdavky boli ovplyvnené významnými chybami (pozri body 3.35, 4.42, 5.62 až 5.63, 6.39 až 6.40, 7.25 až 7.26 a 8.39 až 8.40). Závazky neobsahovali významné chyby.

ODPOVEDE KOMISIE

1.12. Komisia je viazaná nariadením o rozpočtových pravidlách, v ktorom sa v článku 32 ods. 2 písm. e) stanovuje, že systém vnútornej kontroly má okrem iného zaručiť „primerané riadenie rizík súvisiacich so zákonnosťou a riadnosťou príslušných operácií pri zohľadnení viacročnej povahy programov, ako aj charakteru príslušných platieb“.

Komisia bude naďalej vykonávať svoju úlohu dohľadu, a to najmä formou finančných opráv a spätného získavania prostriedkov na úrovni, ktorá zodpovedá úrovni zistených nezrovnalostí a nedostatkov. Vzhľadom na právny rámec ochrany finančných záujmov Únie a zložitost' súvisiacich postupov sa v mnohých oblastiach nedá vyhnúť tomu, že chyby sa napravujú až niekoľko rokov po tom, ako k nim došlo. Práve z tohto hľadiska je podľa Komisie nutné vnímať ročnú reprezentatívnu mieru chybovosti Dvora audítorov. Samotná Komisia preto väčšinou používa zvyškovú chybovosť, ktorá zohľadňuje finančné opravy a späťne získané prostriedky za viacročné obdobie plnenia, a to vrátane niektorých finančných opráv a späťne získaných prostriedkov, ktoré sa týkajú budúcich rokov. Komisia navyše pri posudzovaní úrovne odhadovanej chybovosti v roku 2012 berie do úvahy vplyv paušálnych opráv v danom roku, ktoré nie sú súčasťou odhadu miery chybovosti Dvora audítorov.

Komisia sa domnieva, že zvyšková chybovosť je spravodlivým ukazovateľom toho, do akej miery je rozpočet EÚ ovplyvnený výdavkami vzniknutými v rozpore s právom po uplatnení systémov dohľadu a kontroly.

Tabuľka 1.2 – Zhrnutie zistení o správnosti transakcií

Kapitola výročnej správy	Transakcie, ktoré boli predmetom auditu (mil. EUR)	Hodnotenie preskúmaných systémov dohľadu a kontroly ⁽¹⁾	Najpravdepodobnejšia chybovosť (MLE) v roku 2012 (%)	Interval spoľahlivosti (%)		Frekvencia chýb ⁽²⁾ (%)	Závery auditu	Najpravdepodobnejšia chybovosť (MLE) v roku 2011 v % (na porovnanie) ⁽³⁾
				Spodná hranica chybovosti (LEL)	Horná hranica chybovosti (UEL)			
Poľnohospodárstvo: podpora trhu a priama podpora	44 546	Čiastočne účinné	3,8	1,7	5,9	41	Ovplyvnené významnou chybou	2,9
Rozvoj vidieka, životné prostredie, rybárstvo a zdravie	14 994	Čiastočne účinné	7,9	4,5	11,3	63	Ovplyvnené významnou chybou	7,7
Regionálna politika, energetika a doprava	40 735	Čiastočne účinné	6,8	3,7	9,9	49	Ovplyvnené významnou chybou	6,0
Zamestnanosť a sociálne veci	13 404	Čiastočne účinné	3,2	1,3	5,1	35	Ovplyvnené významnou chybou	2,2
Vonkajšie vzťahy, pomoc a rozšírenie	6 616	Čiastočne účinné	3,3 ⁽³⁾	1,4	5,2	23	Ovplyvnené významnou chybou	1,1 ⁽³⁾
Výskum a iné vnútorné politiky	10 667	Čiastočne účinné	3,9 ⁽⁴⁾	1,8	6,0	49	Ovplyvnené významnou chybou	3,0 ⁽⁴⁾
Administratívne a iné výdavky	9 985	Účinné	0	—	—	1	Bez významnej chyby	0,1
Celkové platby zaúčtované do výdavkov	140 947	Čiastočne účinné	4,8 ⁽⁵⁾	3,6	6,0	38	Ovplyvnené významnou chybou	3,9 ⁽⁵⁾
Príjmy	139 541 ⁽⁶⁾	Účinné	0	—	—	0	Bez významnej chyby	0,8

⁽¹⁾ Klasifikácia systémov je vysvetlená v **prílohe 1.1**. Informácie o špecifickom hodnotení preskúmaných systémov pozri v bodoch 2.40 až 2.42, 3.9 a 3.35, 7.25 a 8.39. Súhrnné hodnotenia Dvora audítorov za rok 2012 sú v súlade so súhrnnými hodnoteniami za rok 2011.

⁽²⁾ Frekvencia chýb predstavuje podiel vzorky ovplyvnenej vyčísliteľnými a nevyčísliteľnými chybami. Percentá sú zaokrúhlené.

⁽³⁾ Odhadovaná chybovosť v oblasti vonkajších vzťahov, pomoci a rozšírenia je vyššia ako odhadovaná chybovosť v roku 2011 (1,1 %). Pri výklade tohto rozdielu treba zohľadniť zmenu prístupu Dvora audítorov k výberu vzorky (pozri body 1.6 a 1.7). Zmena tohto prístupu je hlavným identifikovateľným dôvodom zvýšenia odhadovanej chybovosti (pozri body 1.15 a 7.13 až 7.15).

⁽⁴⁾ Odhadovaná chybovosť v oblasti výskumu a iných vnútorných politík je vyššia ako odhadovaná chybovosť v roku 2011 (3,0 %). Pri výklade tohto rozdielu treba zohľadniť zmenu prístupu Dvora audítorov k výberu vzorky (pozri body 1.6 a 1.7). Zmena tohto prístupu je hlavným identifikovateľným dôvodom zvýšenia odhadovanej chybovosti (pozri body 1.15 a 8.13 až 8.15).

⁽⁵⁾ Zmena prístupu Dvora audítorov k výberu vzorky vysvetlená v bodoch 1.6 a 1.7 predstavuje maximálne 0,3 percentuálneho bodu z najpravdepodobnejšej chybovosti za rok 2012 (pozri bod 1.13 a **graf 1.1**).

⁽⁶⁾ Súčasťou auditu bolo preskúmanie vzorky príkazov na vymáhanie na úrovni Komisie, ktoré sa týkali všetkých typov príjmov (pozri bod 2.9).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.13. Dvor audítorov dospel k celkovému záveru, že platby zaúčtované do výdavkov boli ovplyvnené významnými chybami a preskúmané systémy dohľadu a kontroly pre platby zaúčtované do výdavkov boli vo všeobecnosti čiastočne účinné (pozri **tabuľku 1.2**).

ODPOVEDE KOMISIE

1.13. Komisia uznáva, že systémy sú čiastočne účinné, čo sa ukazuje na odhadovanej miere chybovosti Dvora audítorov na úrovni konečných príjemcov. Komisia na základe uplatňovania svojich systémov dohľadu a kontroly vykonala v roku 2012 finančné opravy a spätne získala prostriedky v sume 4 419 miliónov EUR, čo zodpovedá 3,2 % uskutočnených platieb (pozri tabuľku 1.1). Údaje podľa jednotlivých oblastí politik:

- Kapitola 3: Poľnohospodárstvo – podpora trhu a priama podpora: 771 miliónov EUR finančných opráv a spätne získaných prostriedkov (1,7 % uskutočnených platieb).
- Kapitola 4: Rozvoj vidieka, životné prostredie, rybárstvo a zdravie: 258 miliónov EUR finančných opráv a spätne získaných prostriedkov (1,7 % uskutočnených platieb).
- Kapitola 5: Regionálna politika, energetika a doprava: 2 719 miliónov EUR finančných opráv a spätne získaných prostriedkov (6,8 % uskutočnených platieb).
- Kapitola 6: Zamestnanosť a sociálne veci: 442 miliónov EUR finančných opráv a spätne získaných prostriedkov (3,8 % uskutočnených platieb).
- Kapitola 7: Vonkajšie vzťahy, pomoc a rozšírenie: 99 miliónov EUR finančných opráv a spätne získaných prostriedkov (1,6 % uskutočnených platieb).
- Kapitola 8: Výskum a iné vnútorné politiky: 120 miliónov EUR finančných opráv a spätne získaných prostriedkov (1 % uskutočnených platieb).
- Kapitola 9: Administratívne a iné výdavky: 9 miliónov EUR finančných opráv a spätne získaných prostriedkov (percentuálna hodnota uskutočnených platieb nie je k dispozícii).

To neznamená, že všetky spätne získané prostriedky a finančné opravy realizované v roku T možno odčítať od chýb v roku T. Poukazuje to však na to, že pri posudzovaní viacročnej účinnosti celkového systému vnútornej kontroly z hľadiska ochrany rozpočtu EÚ je potrebné brať do úvahy miery chybovosti i spätne získané prostriedky a finančné opravy.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Analýza výsledkov auditu

1.14. Tohtoročné výsledky opäť poukazujú na zvýšenie celkovej odhadovanej chybovosti. Najpravdepodobnejšia chybovosť sa v rámci platieb ako celku zvýšila z 3,9 % na 4,8 %. K tomuto zvýšeniu prispeli všetky oblasti prevádzkových výdavkov, pričom „rozvoj vidieka, životné prostredie a rybárstvo“ (kapitola 4) ostáva skupinou politík najviac náchylnou na chyby.

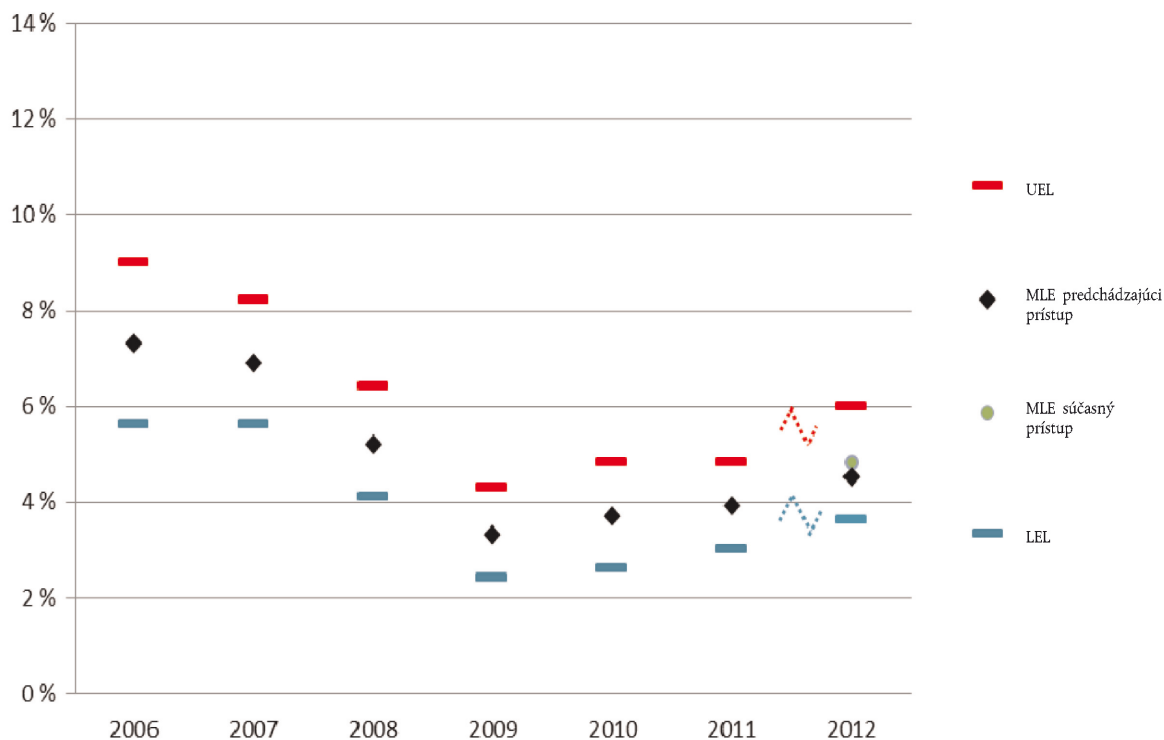
1.15. Zmena najpravdepodobnejšej chybovosti, ktorá sa dá pripísať zmene prístupu Dvora audítorov k výberu vzorky (pozri body 1.6 a 1.7), neprekračuje 0,3 percentuálneho bodu. Táto zmena prístupu je hlavným identifikovateľným dôvodom zvýšenia odhadovanej chybovosti uvedenej v kapitolách 7 („vonkajšie vzťahy, pomoc a rozšírenie“) a 8 („výskum a iné vnútorné politiky“).

1.14. Posúdenie Komisie je prakticky pri všetkých transakciách v rámci rôznych auditovaných vzoriek veľmi podobné záverom Dvora audítorov. Komisia však konštatuje, že Dvor audítorov pri výpočte svojej miery chybovosti nezohľadňuje paušálne finančné opravy realizované na programovej úrovni v danom rozpočtovom roku [pozri rámček 1.2 a bod 6.39 písm. a), ako aj body 5.26, 5.33 a 5.62].

Komisia preto odhaduje, že celková úroveň výskytu chýb transakcií, ktoré sú východiskom konsolidovanej účtovnej závierky EÚ, do veľkej miery zodpovedá mieram chybovosti, ktoré uvádza Dvor audítorov za posledné tri roky. Vyplyva to z posilnených ustanovení o kontrole v programovom období rokov 2007 – 2013 a z prísnej politiky prerušení, pozastavení, finančných opráv a spätného získavania prostriedkov v prípade zistenia nedostatkov.

1.15. Pozri odpovede na body 1.6 a 1.7.

Graf 1.1 – Odhad Dvora audítorov týkajúci sa najpravdepodobnejšej chybovosti (2006 – 2012) ⁽¹⁾

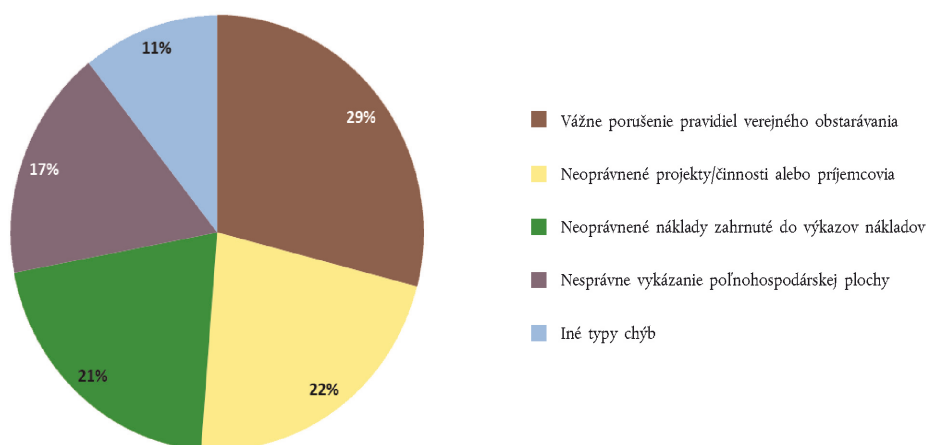
⁽¹⁾ Dva body za rok 2012 predstavujú chybovosť (MLE) odhadovanú Dvorom audítorov v roku 2012 (4,8 %, pozri **tabuľku 1.2**) a odhad výšky MLE v prípade rovnakých zistení vo vzorke určenej na tom istom základe, aký sa použil v predošlých rokoch (4,5 %, pozri body 1.14 a 1.15). Základom hornej a spodnej hranice chybovosti (UEL a LEL) za rok 2012 je prístup k výberu vzorky za rok 2012 (súčasný prístup).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.16. Dvor audítorov vypočítal, že odhadovaná chybovosť ako celok vo výdavkoch v rámci spoločného hospodárenia je na úrovni 5,3 % a pri ostatných typoch prevádzkových výdavkov⁽⁸⁾ na úrovni 4,3 %.

1.17. Z analýzy rôznych typov chýb v jednotlivých skupinách politik vyplýva, že viac ako dve tretiny celkovej odhadovanej chybovosti tvoria chyby oprávnenosti: vážne porušenie pravidiel verejného obstarávania (1,4 percentuálneho bodu), celkovo neoprávnené projekty/činnosti alebo príjemcovia (1,1 percentuálneho bodu), neoprávnené náklady zahrnuté do výkazov nákladov (1,0 percentuálneho bodu) a nesprávne vykázanie poľnohospodárskej plochy (0,8 percentuálneho bodu) (pozri **graf 1.2**).

Graf 1.2 – Podiel na celkovej odhadovanej chybovosti podľa typu chyby

1.18. Prehľad celkovej odhadovanej chybovosti podľa kapitol poukazuje na to, že „regionálna politika, energetika a doprava“ (kapitola 5) tvorí viac ako dve pätiny celkovej odhadovanej chybovosti, „poľnohospodárstvo: podpora trhu a priama podpora“ (kapitola 3) tvorí štvrtinu celkovej odhadovanej chybovosti a „rozvoj vidieka, životné prostredie, rybárstvo a zdravie“ (kapitola 4) predstavuje viac ako šestinu celkovej odhadovanej chybovosti (pozri **graf 1.3**).

⁽⁸⁾ Zastúpené najmä kapitolami 7 a 8, ale vzťahujúce sa aj na časti výdavkov uvedených v kapitolách 4 a 5. Extrapolovaná chybovosť za výdavky v rámci spoločného hospodárenia je založená na preskúmaní 685 transakcií (vybraných z celkového súboru v hodnote 110,8 mld. EUR), zatiaľ čo extrapolácia vzťahujúca sa na ostatné typy prevádzkových výdavkov vychádza z preskúmania 356 transakcií (vybraných z celkového súboru v hodnote 20,1 mld. EUR).

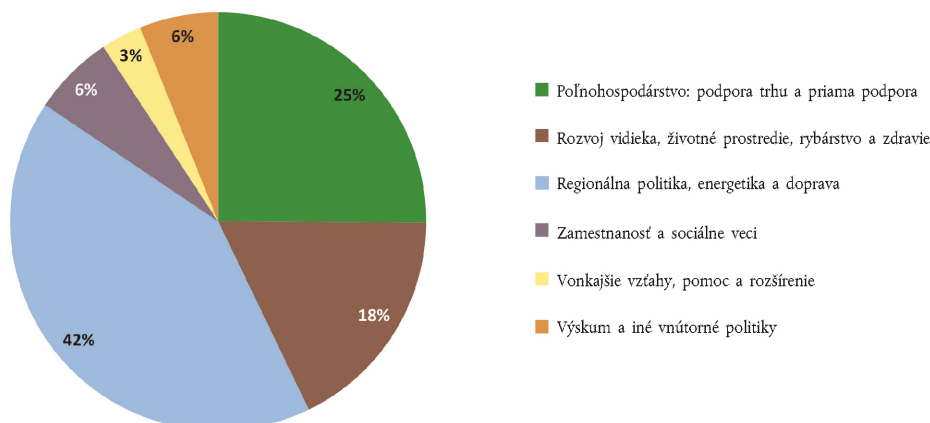
ODPOVEDE KOMISIE

1.16. Komisia konštatuje, že odhadovaná miera chybovosti administratívnych výdavkov, s ktorými hospodária priamo európske inštitúcie (10 miliárd EUR v roku 2012), je podľa Dvora audítorov 0 % (pozri kapitolu 9 bod 9.8).

1.17. Komisia vyvíja v súvislosti so spoločným hospodárením značné úsilie o zabezpečenie prísneho dodržiavania požiadaviek oprávnenosti a správneho uplatňovania pravidiel verejného obstarávania. Toto úsilie zahŕňa preventívne opatrenia, napríklad prísnu politiku v oblasti prerušení a pozastavení platieb, a nápravné opatrenia, napríklad finančné opravy (pozri bod 5.33 druhý a tretí odsek).

1.18. Pozri odpovede na bod 1.14.

Graf 1.3 – Podiel na celkovej odhadovanej chybovosti podľa kapitol

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Zohľadnenie spätne získaných prostriedkov a finančných opráv

1.19. Finančné opravy, ktoré sa vykazujú ako zrealizované⁽⁹⁾ v roku 2012, predstavovali 3,7 mld. EUR, čo je viac ako trojnásobok sumy v roku 2011 (1,1 mld. EUR). Spätne získané prostriedky ostali v zásade na tej istej úrovni a predstavujú 678 mil. EUR (2011: 733 mil. EUR)⁽¹⁰⁾. Väčšina opráv v roku 2012 sa týka programového obdobia 2000 až 2006. Táto časť výročnej správy sa zaoberá mechanizmami na vykonávanie finančných opráv a spätného získavania prostriedkov a tým, ako Dvor audítorov posudzuje vplyv spätného získavania prostriedkov a finančných opráv. Dvor audítorov sústavne posudzuje vplyv finančných opráv⁽¹¹⁾. Prístup uplatnený v roku 2012 je v súlade s prístupom stanoveným roku 2009.

1.19 až 1.35. Komisia oceňuje začlenenie zúčtovania záloh vyplatených v predchádzajúcich rokoch do nového vzorkovacieho prístupu. Domnieva sa, že to umožňuje väčšie zohľadnenie vplyvu viacročných korekčných mechanizmov uvedených v článkoch 59 a 80 nariadenia o rozpočtových pravidlách (pozri body 1.22 a 1.24).

Komisia bude naďalej vykonávať svoju úlohu dohľadu, a to najmä formou finančných opráv a spätného získavania prostriedkov na úrovni, ktorá zodpovedá úrovni zistených nezrovnalostí a nedostatkov. Vzhľadom na právny rámec ochrany finančných záujmov Únie a zložitost súvisiacich postupov sa v mnohých oblastiach nedá vyhnúť tomu, že chyby sa napravujú až niekoľko rokov po tom, ako k nim došlo. Práve z tohto hľadiska je podľa Komisie nutné vnímať ročnú reprezentatívnu mieru chybovosti Dvora audítorov.

⁽⁹⁾ Realizácia je konečnou fázou procesu uplatnenia finančnej opravy. Pozri tiež bod 1.42 výročnej správy Dvora audítorov za rok 2009.

⁽¹⁰⁾ Ako sa uvádza v poznámke 6.4.2.2 ku konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2012 a poznámke 6.2 ku konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2011.

⁽¹¹⁾ Pozri body 1.32 až 1.50 výročnej správy Dvora audítorov za rok 2009.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Komplexné mechanizmy na vykonávanie finančných opráv a spätného získavania prostriedkov

1.20. Komisia a členské štáty môžu použiť niekoľko mechanizmov na zníženie rizika chýb ešte pred tým, ako Komisia akceptuje výdavky vykázané príjemcami. Tieto mechanizmy zahŕňajú schválenie kontrolných systémov, administratívne kontroly žiadostí o platby, kontroly na mieste (napríklad inšpekcie poľnohospodárskych podnikov), osvedčenie oprávnených nákladov nezávislým subjektom a prerušenie alebo pozastavenie platieb členským štátom.

1.21. Po vykonaní platieb a akceptácii vynaloženia finančných prostriedkov môže Komisia a členské štáty vykonať následné kontroly fungovania kontrolných systémov a vykázaných výdavkov. Tieto kontroly môžu mať dvojaký finančný dôsledok: spätné získanie prostriedkov od príjemcov a uplatnenie finančných opráv voči orgánom členských štátov.

Čo je spätné získavanie prostriedkov?

1.22. Opatrenia na spätné získanie prostriedkov prijímajú orgány v členských štátoch (v prípade výdavkov, na ktoré sa vzťahuje spoločné hospodárenie) i Komisia (najmä v oblastiach, kde nesie výlučnú zodpovednosť za hospodárenie s výdavkami, napríklad v oblasti výskumu a pri veľkej časti výdavkov na vonkajšiu činnosť). Spätné získanie prostriedkov znamená, že príjemca vráti všetky finančné prostriedky alebo ich časť subjektu, ktorý vykonal počiatočnú platbu. Tieto finančné prostriedky sa vo väčšine rozpočtových oblastí následne sprístupňujú na vyplatenie ostatným príjemcom⁽¹²⁾.

1.21. Uplatnenie finančných opráv neznamena, že pre členské štáty už neplatí povinnosť získať neoprávnené platby späť od príjemcov, keď to bude uskutočniteľné a nákladovo efektívne.

Členské štáty môžu okrem finančných dôsledkov, ktoré uvádza Dvor audítorov, v niektorých oblastiach politik uskutočniť opravu vyňatím neoprávnených výdavkov z nasledujúcej žiadosti o platbu a uvoľnené finančné prostriedky využiť na iné oprávnené projekty. V týchto prípadoch sa spätné získanie opravených súm od príjemcov stáva problémom daného štátu, pretože rozpočet EÚ je chránený a neoprávnené sumy sa ho už netýkajú.

1.22. Podľa nariadenia o rozpočtových pravidlách sú za spätné získanie prostriedkov najmä v prípade spoločného hospodárenia zodpovedné členské štáty:

- Článok 59 ods. 2: „... V záujme ochrany finančných záujmov Únie členské štáty pri dodržiavaní zásady proporcionality a v súlade s týmto článkom a s predpismi platnými v jednotlivých odvetviach vykonávajú kontroly ex ante a ex post a v náležitých prípadoch aj kontroly na mieste na reprezentatívnych vzorkách transakcií a/alebo vzorkách transakcií založených na riziku. Vymáhajú takisto neoprávnene vyplatené finančné prostriedky a v prípade potreby v tejto súvislosti iniciujú súdne konania.“
- Článok 80 ods. 3: „Členské štáty sú v prvom rade zodpovedné za vykonávanie kontrol a auditov a za vymáhanie neoprávnene vynaložených súm, ako sa uvádza v predpisoch platných v jednotlivých odvetviach. Pokiaľ členské štáty zistia a napravujú nezrovnalosti na vlastný účet, nevzťahujú sa na ne finančné opravy Komisie týkajúce sa takýchto nezrovnalostí.“

⁽¹²⁾ Významnou výnimkou sú výdavky z Európskeho poľnohospodárskeho záručného fondu (EPZF).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Čo sú finančné opravy a ako fungujú?

1.23. V prípade výdavkov v rámci spoločného hospodárenia môže Komisia iniciovať finančné opravy, ak existujú vážne nedostatky alebo ak si členský štát riadne neplní povinnosti súvisiace s odhaľovaním a nápravou neoprávnených výdavkov.

1.24. K často riešeným problémom patria nedostatky v kontrolných systémoch alebo porušenie pravidiel EÚ týkajúcich sa riadenia programu, ktoré má finančný dosah (t. j. umožňuje vznik neoprávnených výdavkov). Suma finančnej opravy sa môže vypočítať na základe jednotlivých preskúmaných prípadov, na základe extrapolácie výsledkov testovania alebo použitím paušálnej korekcie (ak nie je možné použiť jednu z prvých dvoch uvedených metód).

Aký je vplyv finančných opráv na členský štát?

1.25. Vplyv finančných opráv na členské štáty závisí⁽¹³⁾ od platných opatrení stanovených v právnych predpisoch:

1.25. Komisia konštatuje, že Dvor audítorov sa nepýta, aký vplyv majú finančné opravy na rozpočet EÚ.

V článku 80 ods. 4 nariadenia o rozpočtových pravidlách sa uvádza:

„Komisia uplatňuje finančné opravy vo vzťahu k členským štátom s cieľom vylúčiť z financovania Únie výdavky vzniknuté v rozpore s uplatniteľným právom. Komisia zakladá svoje finančné opravy na zisťovaní neoprávnene vynaložených súm a finančných vplyvov na rozpočet. Ak sa tieto sumy nedajú presne zistiť, Komisia môže uplatniť extrapolované alebo paušálne opravy v súlade s predpismi platnými v jednotlivých odvetviach.“

Komisia pri rozhodovaní o výške finančnej opravy zohľadní povahu a závažnosť porušenia uplatniteľného práva a finančných dosahov na rozpočet vrátane prípadov nedostatkov v systémoch riadenia a kontroly...

Účelom finančných opráv nie je potrestať členské štáty, ale zaistiť ochranu rozpočtu (teda aby boli všetky výdavky z rozpočtu EÚ oprávnené) vylúčením výdavkov vzniknutých v rozpore s právom.

⁽¹³⁾ Pozri bod 1.34 výročnej správy Dvora audítorov za rok 2009.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

- a) V prípade poľnohospodárstva vedú rozhodnutia o súlade k finančným opravám [bod 4.26 písm. b)], ktoré sa vykonávajú krátením finančných prostriedkov pre príslušný členský štát ⁽¹⁴⁾.
- b) V prípade politiky súdržnosti vplyv finančných opráv závisí od toho, či členský štát akceptuje alebo neakceptuje opravu navrhnutú Komisiou ⁽¹⁵⁾:
- i) keď členský štát akceptuje opravu, vylúči vykázané výdavky súvisiace so skupinou projektov, ktoré sú ovplyvnené chybami, konkrétny prvok vykázaných výdavkov, sumu vypočítanú na základe extrapolácie výsledkov testovania alebo sumu zodpovedajúcu paušálnej korekcii. V takomto prípade sa tieto finančné prostriedky môžu opätovne použiť na financovanie ostatných oprávnených operácií;
- ii) keď členský štát neakceptuje navrhovanú finančnú opravu, Komisia môže sama prijať formálne rozhodnutie o uplatnení finančnej opravy. Finančná oprava na základe rozhodnutia Komisie predstavuje čisté zníženie objemu finančných prostriedkov EÚ na program a pre príslušný členský štát. Približne 1 %, t. j. 32 mil. EUR finančných opráv uplatnených v roku 2012, sa vykonalo na základe takýchto rozhodnutí Komisie.

ODPOVEDE KOMISIE

- b) Komisia konštatuje, že na úrovni členského štátu je vplyv finančných opráv vždy negatívny.
- i) Keď členský štát prijme finančnú opravu, musí na to, aby neprišiel o finančné prostriedky EÚ, nahradiť neoprávnené výdavky oprávnenou operáciou.
- ii) Keď finančnú opravu nariadi Komisia, oprava predstavuje čisté zníženie finančných prostriedkov a znamená finančnú stratu príspevku EÚ.

Členský štát v oboch prípadoch [bod 1.25 písm. b) možnosti i) a ii)] nesie prostredníctvom svojho vnútroštátneho rozpočtu finančné dôsledky straty spolufinancovania výdavkov, ktoré sa považujú za neoprávnené, zo strany EÚ, pokiaľ nemá možnosť získať späť sumy od jednotlivých príjemcov.

⁽¹⁴⁾ Finančné opravy v poľnohospodárstve sa zaznamenávajú ako pripísané príjmy, a preto sa nevyužívajú na rozpočtovú hlavu „poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka“.

⁽¹⁵⁾ Pozri druhý oddiel štvrtročných správ účtovníka o predbežných hodnotách za rok 2012 týkajúcich sa finančných opráv v rámci politiky súdržnosti v roku 2012 z 31. marca, 30. júna a 30. septembra 2012, ako sú uvedené v dokumentoch Výboru Európskeho parlamentu pre kontrolu rozpočtu k udeleniu absolútoría za rok 2011, pod názvom Finančné opravy – politika súdržnosti (<http://www.europarl.europa.eu/committees/sk/publications.html?id=CONT00004#menuzone>).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Aký je vplyv finančných opráv na príjemcu?

1.26. V prípade poľnohospodárstva sú členské štáty povinné získať späť neoprávnené výdavky⁽¹⁶⁾, no pri finančných opravách uložených Komisiou sa len zriedka vyžaduje, aby poľnohospodári alebo iní príjemcovia vrátili platby⁽¹⁷⁾.

1.27. V prípade politiky súdržnosti sa od orgánov členských štátov požaduje, aby vykonali finančné opravy v súvislosti so zistenými nedostatkami v projektoch⁽¹⁸⁾. Ako sa uvádza nižšie, rozsah spätného získavania prostriedkov od príjemcov je rôzny (pozri rámčeky 1.2 a 1.3).

1.28. Prostriedky získané späť členskými štátmi v čase auditu Dvora audítorov sa zohľadňujú a tieto sumy sa už nezahŕňajú do výpočtu chybovosti.

1.26. Komisia konštatuje, že aj keď členský štát nezíska výdavky späť od konečného príjemcu, finančná oprava na úrovni členského štátu znamená, že rozpočet EÚ je chránený. Dané výdavky už nie sú financované z rozpočtu EÚ, ale z vnútroštátneho rozpočtu.

1.27. Podľa regulačného rámca sa členské štáty môžu rozhodnúť buď ihneď odčítať sumy, ktoré sa považujú za neoprávnené, od nasledujúcej žiadosti o platbu, a to dokonca pred ich spätným vrátením (približne 83 % z celkovej sumy), alebo počkať na spätné získanie sumy od príjemcu a až potom ju odčítať od nasledujúcej žiadosti o platbu (približne 17 % z celkovej sumy).

⁽¹⁶⁾ Článok 9 ods. 1 písm. a) nariadenia Rady (ES) č. 1290/2005 (Ú. v. EÚ L 209, 11.8.2005, s. 1): „Členské štáty: a) ... iii) vymáhanie čiastok stratených následkom nezrovnalostí alebo nedbanlivosti.“

⁽¹⁷⁾ Sumy spätné získaných prostriedkov v EPZF (2012: 162 mil. EUR, poznámka 6.4.2.1 ku konsolidovanej účtovnej závierke za rok 2012) obsahujú sumy spätné získané od poľnohospodárov a iných príjemcov finančných prostriedkov na základe opatrení prijatých platobnými agentúrami a zahŕňajú prostriedky získané späť v dôsledku rozhodnutí Komisie o súlade i na základe vlastnej práce platobných agentúr. Okrem toho zaznamenané spätné získané prostriedky zahŕňajú uplatnenie pravidla 50 na 50, podľa ktorého náklady v prípade, keď prostriedky nie sú spätné získané, pokrýva rozpočet EÚ a príslušný členský štát. Celkové zaznamenané spätné získané prostriedky predstavujú len približne tretinu zaznamenaných finančných opráv.

⁽¹⁸⁾ V rámci politiky súdržnosti je zodpovednosťou členských štátov získať späť od príjemcov nenáležité vyplatené sumy, ak je to možné, a podať Komisii správu o prostriedkoch získaných späť od príjemcov a o sumách vylúčených z vykázaných výdavkov. [Článok 70 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 (Ú. v. EÚ L 210, 31.7.2006, s. 25)]. Keďže vyňatia a spätné získania vychádzajú z údajov poskytnutých členskými štátmi, v poznámke 6.7 ku konsolidovanej účtovnej závierke sa uvádza celková suma dodatočných opráv vo výške 1 652 mil. EUR v súvislosti s programovým obdobím 2007 – 2013 bez rozlíšenia opráv na základe vnútroštátnych kontrol a kontrol vykonaných Komisiou.

Finančné opravy v roku 2012

1.29. Mnohé finančné opravy sa vykonávajú niekoľko rokov po počiatočnom vyplatení finančných prostriedkov [pozri osobitné správy Dvora audítorov č. 7/2010 za poľnohospodárstvo ⁽¹⁹⁾ a č. 3/2012 za štrukturálne fondy ⁽²⁰⁾]. Našli sa však významné príklady, keď Komisia v roku 2012 dokázala rýchlejšie uložiť finančné opravy. Ostatné príklady uvedené nižšie umožňujú pochopiť niektoré súvisiace záležitosti (pozri rámčeky 1.1 až 1.3).

1.29. Komisia prijíma všetky nevyhnutné opatrenia na ochranu rozpočtu EÚ v súlade so zmluvou a príslušnými nariadeniami. Ak je to možné, Komisia to robí v priebehu rozpočtového roka, v ktorom sa vyskytli nezrovnalosti alebo v ktorom ich zistil Dvor audítorov, členské štáty alebo samotná Komisia. Vzhľadom na právny rámec ochrany finančných záujmov Únie a zložitost' súvisiacich postupov sa však mnohé nezrovnalosti a/alebo chyby riešia až niekoľko rokov po tom, ako k nim došlo.

Komisia bude najmä v rámci príprav na realizáciu reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky pokračovať v úsilí o zlepšenie a zrýchlenie tohto procesu, pričom bude brať ohľad na potrebu zachovať štandardy kvality a na právo členského štátu na odpoveď.

Pokiaľ ide o štrukturálne fondy, o dvoch tretinách kumulatívnych finančných opráv v období rokov 2000 – 2012 sa rozhodlo až po prijatí akčného plánu Komisie z roku 2008. To je dôkazom zrýchlenia postupov, na ktoré sa Komisia zaviazala.

⁽¹⁹⁾ Pozri body 68 až 73 a graf 3 v osobitnej správe č. 7/2010 Audit postupu zúčtovania uverejnenej na internetovej stránke Dvora audítorov: <http://eca.europa.eu>.

⁽²⁰⁾ Pozri kapitolu 4 (bod 4.31) a osobitnú správu č. 3/2012 Štrukturálne fondy: Vyriešila Komisia úspešne nedostatky zistené v systémoch riadenia a kontroly členských štátov? uverejnenú na internetovej stránke Dvora audítorov: <http://eca.europa.eu>.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 1.1 – Príklad predĺženého postupu uplatnenia finančných opráv

Európsky fond pre regionálny rozvoj (EFRR) – Španielsko

V účtovnej závierke za rok 2012 je zaznamenaná finančná oprava vo výške 1,8 mld. EUR v súvislosti s vynaložením finančných prostriedkov v rámci politiky súdržnosti v rokoch 2000 – 2006 v Španielsku. Ide o najväčšiu individuálnu opravu zaznamenanú v roku 2012 (49 % celkovej sumy). Komisia navrhla túto opravu v roku 2008, pričom sa snažila riešiť nedostatky v riadení a porušovanie pravidiel verejného obstarávania.

Orgány v členskom štáte súhlasili s opravou pri ukončení programu v rokoch 2011 a 2012. Španielske regióny zodpovedajúce za riadenie programov vykázali ďalšie výdavky s cieľom zabezpečiť účinnosť tejto opravy.

V dôsledku opráv mali španielske orgány nárok na ďalšie financovanie vo výške 1 390 mil. EUR. Z tejto sumy Komisia v dôsledku nedostupnosti platobných rozpočtových prostriedkov uhradila v roku 2012 len 211 mil. EUR (pozri body 1.46 až 1.59). V dôsledku tejto platby bola finančná oprava zaznamenaná v konsolidovanej účtovnej závierke. Komisia uhradí Španielsku zostávajúcich 1 179 mil. EUR v roku 2013. Španielsko teda dostane 27 864 mil. EUR zo sumy 28 019 mil. EUR, ktorú má k dispozícii (celú sumu okrem 155 mil. EUR) za programové obdobie 2000 – 2006.

ODPOVEDE KOMISIE

Rámček 1.1 – Príklad zdĺhavého postupu finančnej opravy

Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR) – Španielsko

Komisia považuje tento komplexný korekčný proces, ktorého výsledkom je náhrada viac než 2 miliárd EUR novými oprávnenými výdavkami, za úspech z hľadiska ochrany rozpočtu EÚ.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 1.2 – Príklady paušálnych finančných opráv s vplyvom na úrovni členského štátu*Európsky sociálny fond (ESF) – Rumunsko*

Komisia zistila závažné problémy v rumunskom operačnom programe ESF v apríli/máji 2012. Hlavné problémy sa týkali chybných výberových postupov, nedostatkov v kontrolách vedenia, nedostatočnej kontroly verejného obstarávania a neoprávnených výdavkov na individuálne prípady.

Po rokovaní sa Komisia a rumunské orgány dohodli na paušálnej oprave vo výške 25 %. V dôsledku toho Rumunsko vykázalo ďalšie výdavky ESF (prekračujúce 25 % všetkých dovtedy vykázaných výdavkov), na základe čoho Komisia vyplatila Rumunsku v decembri 2012 malú sumu (7 602 EUR). Opravy (ktoré k 31. decembru 2012 dosiahli výšku 81 mil. EUR príspevku EÚ) sa nevykonali na projektovej úrovni a vplyv finančnej opravy je totožný so znížením miery spolufinancovania pre tento operačný program.

EFRR – Česká republika

V roku 2011 Komisia, Dvor audítorov a orgány v členskom štáte zistili závažné nedostatky vo fungovaní systémov riadenia a kontroly v dvoch operačných programoch [OP Životné prostredie (príspevok EÚ vo výške 65 mil. EUR) a OP Doprava (príspevok EÚ vo výške 194 mil. EUR)]. Na základe overení a odhadu rizika súvisiaceho s týmto fondom sa Komisia a české orgány dohodli na paušálnej oprave (5 % pre OP Životné prostredie a 10 % pre OP Doprava) vzťahujúcej sa na všetky výdavky, ktoré riadiaci orgán uhradil príjmom do 1. septembra 2012. V tejto súvislosti české orgány akceptovali odpočítanie dohodnutej opravy z nasledujúcich výkazov výdavkov predložených Komisii, v dôsledku čoho Komisia týmto príjmom uhradila nižšiu sumu.

ODPOVEDE KOMISIE

Rámček 1.2 – Príklady paušálnych finančných opráv – s vplyvom na úrovni členského štátu*Európsky sociálny fond (ESF) – Rumunsko*

Komisia konštatuje, že hoci urobila všetko, čo bolo v jej silách, a konala v plnom súlade s platnými právnymi predpismi, Dvor audítorov neznížil odhadovanú mieru chybovosti za rok 2012 na základe paušálnej opravy, o ktorej hovorí v prípade politik v oblasti zamestnanosti a sociálnych vecí. Komisia pri vlastnom posudzovaní úrovne výskytu odhadovaných chýb v roku 2012 berie do úvahy aj vplyv paušálnych opráv v danom roku, ktoré nie sú súčasťou odhadu miery chybovosti Dvora audítorov. Komisia sa na tomto základe domnieva, že miera chybovosti do veľkej miery zodpovedá miere chybovosti, ktorá sa predtým vypočítala pre túto oblasť politik (pozri body 6.14 a 6.39).

Vplyv finančných opráv nielenže zodpovedá zníženiu miery spolufinancovania príslušného operačného programu, ale čo je ešte dôležitejšie, výdavky vzniknuté v rozpore s príslušným právom sa následne vylúčia z výdavkov Únie.

EFRR – Česká republika

Komisia uskutočnila v roku 2012 kumulatívne paušálne finančné opravy všetkých výdavkov v príslušných českých programoch. Komisia konštatuje, že hoci urobila všetko, čo bolo v jej silách, a konala v plnom súlade s platnými právnymi predpismi v záujme ochrany rozpočtu EÚ v rovnakom rozpočtovom roku, ako Dvor audítorov uskutočnil audit, uvedená paušálna oprava nemala vplyv na výpočet odhadovanej miery chybovosti v roku 2012 Dvorom audítorov (pozri body 5.26, 5.33 a 5.62).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 1.3 – Príklady finančných opráv s vplyvom na úrovni príjemcov

EFRR – Rumunsko

V prípade jedného rumunského operačného programu EFRR Komisia v rokoch 2010 až 2012 zistila vážne nedostatky v systémoch riadenia a kontroly, ako aj nedostatky vo verejnom obstarávaní.

Po prerušení platieb sa Komisia dohodla s rumunskými orgánmi, že sa na úrovni projektu vykonajú individuálne opravy. Prejavilo sa to na sumách, ktoré Komisia uhradila Rumunsku v decembri 2012.

EFRR – Slovensko

Komisia a slovenský kontrolný orgán zistili vážne nedostatky v postupoch verejného obstarávania. Vnútroštátne orgány skontrolovali reprezentatívnu vzorku zmlúv. Slovensko následne akceptovalo opravu vo výške 7,3 % (zodpovedajúcu príspevku EÚ vo výške 32 mil. EUR do konca roka 2012) vypočítanú extrapoláciou výsledkov testovania, ktorá sa uplatnila na každú z 1 919 individuálnych zmlúv podpísaných do 30. októbra 2012.

ODPOVEDE KOMISIE

Rámček 1.3 – Príklady finančných opráv – s vplyvom na úrovni príjemcov

EFRR – Rumunsko

Komisia upriamuje pozornosť na aktívne nápravné opatrenia, ktoré prijala vo forme prerušenia platieb a značných finančných opráv v súvislosti so 4 z 5 bežných programov EFRR v Rumunsku, kde pri svojej audítorskej činnosti zistila závažné nedostatky. V programoch sa vykonali paušálne opravy v rozsahu od 10 % do 25 % v závislosti od konkrétnej situácie jednotlivých prioritných osí.

EFRR – Slovensko

Komisia uskutočnila v roku 2012 kumulatívne paušálne finančné opravy všetkých výdavkov v príslušnom slovenskom programe. Komisia konštatuje, že hoci urobila všetko, čo bolo v jej právomoci, a konala v plnom súlade s platnými právnymi predpismi v záujme ochrany rozpočtu EÚ v tom istom rozpočtovom roku, v ktorom Dvor audítorov uskutočnil audit, uvedená paušálna oprava nemala vplyv na výpočet odhadovanej miery chybovosti v roku 2012 Dvorom audítorov (pozri body 5.26, 5.33 a 5.62).

Komisia konštatuje, že Dvor audítorov usúdil, že paušálna oprava mala vplyv na jednotlivé projekty v prípade Slovenska len vtedy, keď sa ich týkali individuálne audity v rámci reprezentatívnej vzorky 77 zmlúv, ktoré predstavovali základ extrapolácie. V súvislosti s týmito projektmi sa vykonali podrobné individuálne nápravné opatrenia. Pri inom projekte, pre ktorý sa uplatnila paušálna oprava, ale ktorý nebol súčasťou reprezentatívnej vzorky kontrolovanej členským štátom, Dvor audítorov konštatoval, že chyba, ktorú zistil, nebola napravená napriek paušálnej oprave, takže ju zaradil do svojej miery chybovosti. Rozšírením kontroly a auditov hospodárenia v jednotlivých projektoch by pre Komisiu a členské štáty vznikli vysoké náklady, preto sa v súlade s právnym rámcom uplatňujú paušálne opravy.

Vplyv na vyhlásenie o vierohodnosti

1.30. Dvor audítorov víta rýchlejšie opatrenia prijaté Komisiou pri vykonávaní finančných opráv pre Rumunsko, Českú republiku a Slovensko. Berie na vedomie pokrok dosiahnutý v prípade dlhodobo nevyriešenej finančnej opravy pre Španielsko. Načasovanie a charakter finančných opráv ovplyvňuje ich dosah na rozpočet, členské štáty, príjemcov aj na prácu Dvora audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

1.31. Dvor audítorov zvážil vplyv, ktorý majú tieto opravy na jeho závery z auditu:

- a) Finančnou opravou pre Španielsko (pozri rámček 1.1) sa riešia problémy zistené do roku 2008. Platby sa však budú naďalej uhrádzať aj v roku 2013 (a pravdepodobne aj v ďalších rozpočtových rokoch) a Dvor audítorov ich môže preskúmať v rámci riadneho cyklu auditov.
- b) Opravy v rumunskom ESF a českom EFRR boli paušálnymi opravami. Vykonané opravy nezahŕňajú spätné získanie prostriedkov (pozri rámček 1.2) ani podrobné opravy na projektovej úrovni. Chyby zistené Dvorom audítorov preto zostávajú súčasťou výdavkov⁽²¹⁾ vykázaných členskými štátmi s cieľom odôvodniť preplatenie.
- c) Opravy v súvislosti s rumunským ERFF a časť opráv v súvislosti so slovenským EFRR (pozri rámček 1.3) sa vykonali počas roka 2012 a obsahovali podrobné opravy na projektovej úrovni. Dvor audítorov to zobral do úvahy pri preskúvaní projektov ovplyvnených opravou: chyby v týchto projektoch Dvor audítorov už nekvantifikoval, a preto boli vylúčené z odhadu chybovosti⁽²²⁾.

1.31.

- a) Finančná oprava sa v prípade Španielska v roku 2012 uskutočnila na základe (čiastočných) konečných platieb. Táto oprava preto prispieva k tomu, aby Komisia v roku 2012 nerealizovala platby na základe výdavkov vzniknutých v rozpore s právom.

Komisia navyše konštatuje, že platby, chyby a opravy sa v oblasti politiky súdržnosti musia posudzovať v rámci viacročných programov. Komisia nedávno v správe, ktorú si vyžiadal orgán zodpovedný za udelenie absolútoría, preukázala, že jej finančné opravy pre programy v rokoch 2000 až 2006 – pri zohľadnení ďalších opráv zo strany členských štátov a vrátane tejto finančnej opravy v prípade Španielska – dosahujú aspoň 5,6 % prostriedkov vyčlenených z EFRR v rokoch 2000 až 2006 (a 6,2 % k 31. marcu 2013).

- b) Keďže platby uskutočnené Komisiou sa týkali projektov, ktoré mohli obsahovať nezrovnalosti, Komisia sa domnieva, že nesprávne nahlásené výdavky konečných príjemcov sa vzhľadom na paušálne opravy nepreplatia z rozpočtu EÚ [pozri kapitoly 5 (body 5.26, 5.33 a 5.62) a 6 (body 6.14, 6.15, 6.37 a 6.40)].
- c) Pozri odpoveď Komisie týkajúcu sa rámčeka 1.3. Týkalo sa to niektorých slovenských projektov zahrnutých do vzorky Dvora audítorov, ktorá tvorila základ paušálnej opravy 7,3 % pre takmer 2 000 projektov. Iný slovenský projekt, ktorý nebol predmetom auditu členského štátu pred auditom Dvora audítorov, prispel k miere chybovosti vypočítanej Dvorom audítorov. Toto nerovnaké zaobchádzanie s projektmi podliehajúcimi rovnakej paušálnej oprave je v rozpore so zásadou nákladovej účinnosti kontrol a s dôvodmi využívania paušálnych opráv, ktoré sú uvedené v nariadení o rozpočtových pravidlách.

⁽²¹⁾ Pozri bod 1.40 výročnej správy Dvora audítorov za rok 2009.

⁽²²⁾ Pozri bod 1.39 výročnej správy Dvora audítorov za rok 2009.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.32. V prípade výdavkov na poľnohospodárstvo sú rozhodnutia Komisie o súlade adresované členským štátom a vo väčšine prípadov nevedú k získaniu prostriedkov späť od príjemcov (pozri bod 1.26) a vyjadrujú výdavky v minulosti (pozri bod 4.28 kapitoly 4). Účinky týchto finančných opráv preto z časového hľadiska nemohli ovplyvniť hodnotenie Dvora audítorov týkajúce sa chybovosti za súčasný vykazovaný rok.

1.33. Finančné opravy iniciované Komisiou, ktoré viedli k podrobnej oprave výdavkov na projekty alebo úhradám počas roka, znížili odhadovanú chybovosť za rok 2012. Paušálne finančné opravy, na základe ktorých sa z výkazov nevylučujú neoprávnené výdavky ani sa nenapravujú neoprávnené výdavky na úrovni projektu, nemajú vplyv na chybovosť odhadovanú Dvorom audítorov.

1.34. Komisia sa výrazne snaží odhaľovať a zlepšovať nefunkčné systémy dohľadu a kontroly, ako to vyžadujú právne predpisy EÚ. Komisia nemôže konať nad rámec týchto opatrení, a teda donútiť členské štáty, aby prostriedky získali späť od príjemcov.

ODPOVEDE KOMISIE

1.32. Komisia sa domnieva, že finančné opravy v dostatočnej miere chránia pred rizikom, ktoré hrozí rozpočtu EÚ v súvislosti s výdavkami na spoločné hospodárenie. Ich uplatnenie neznamená, že pre členské štáty už neplatí povinnosť získať neoprávnené platby späť od príjemcov, keď to bude uskutočniteľné a nákladovo efektívne. Pokiaľ ide o časový harmonogram finančných opráv, Komisia bude najmä v rámci príprav na realizáciu reformy spoločnej poľnohospodárskej politiky pokračovať v úsilí o zlepšenie a zrýchlenie tohto procesu, pričom bude brať ohľad na potrebu zachovať štandardy kvality a na právo členského štátu na odpoveď. Komisia sa preto domnieva, že spätne získané prostriedky a finančné opravy, ktoré sa uskutočnili ex post v súlade s predpismi EÚ, sa majú brať do úvahy pri posudzovaní toho, do akej miery výdavky zostanú v priebehu času ovplyvnené transakciami uskutočnenými v rozpore s právom po uplatnení systému dohľadu a kontroly.

1.33. Komisia zdôrazňuje, že paušálne opravy chránia rozpočet EÚ tým, že z financovania Unie vylúčia výdavky vzniknuté v rozpore s právom.

Pozri odpovede na body 1.29 až 1.31.

1.34. Súbežne s realizovaním finančných opráv sa riešia všetky zistené systémové problémy prostredníctvom akčných plánov, ktoré sa týkajú zmien v systémoch riadenia a kontroly uplatňovaných príslušnými členskými štátmi.

Európsky parlament vo svojom uznesení o integrovanom rámci vnútornej kontroly prijatom v júli 2013 požiadal o prísne uplatňovanie článku 32 ods. 5 nariadenia o rozpočtových pravidlách, v ktorom sa uvádza: „Ak je počas plnenia programu úroveň výskytu chýb neustále vysoká, Komisia zistí nedostatky kontrolných systémov, vykoná analýzu nákladov a prínosov možných nápravných opatrení a prijme alebo navrhne vhodné opatrenia, ako je zjednodušenie platných ustanovení, zlepšenie kontrolných systémov a prepracovanie programu...“

Komisia sa najmä vzhľadom na očakávané zníženie ľudských zdrojov, ťažkostí pri dosahovaní navrhnutého zjednodušenia v legislatívnom postupe na obdobie rokov 2014 – 2020 a snahu o nákladovo efektívne kontroly domnieva, že predovšetkým v oblasti spoločného hospodárenia nemožno plnenie tejto novej požiadavky obmedziť na opatrenia, ktoré sa zameriavajú len na dosiahnutie vplyvu na ročnú mieru chybovosti na úrovni konečných prijímateľov. Finančné opravy a spätne získané prostriedky na úrovni členských štátov, ktoré sa realizujú v priebehu trvania viacročných programov, budú vždy dôležitým faktorom, ktorý treba brať do úvahy. To isté platí aj pre nepretržité úsilie o zjednodušenie pravidiel a prepracovanie a posilnenie systémov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.35. Komisia navrhla, aby v programovom období 2014 – 2020 nezrovnalosti zistené po predložení ročnej účtovnej závierky vnútroštátnymi orgánmi automaticky viedli k čistému zníženiu financovania EÚ, čím by boli členské štáty motivované vykonávať účinné kontroly⁽²³⁾. Ak bude tento návrh prijatý, Dvor audítorov zváži, či to má dosah na jeho metódu.

ODPOVEDE KOMISIE

1.35. Komisia konštatuje, že v rámci súčasného prístupu Dvora audítorov nemajú čisté zníženia finančných prostriedkov EÚ vplyv na mieru chybovosti, ak členské štáty nezískajú späť príslušné sumy od konečných príjemcov alebo ak sa tieto zníženia týkajú predchádzajúcich rokov.

Súhrnná správa a výročné správy o činnosti

Výročné správy o činnosti

1.36. Komisia poveruje každodenným hospodárením s rozpočtom generálnych riaditeľov generálnych riaditeľstiev Komisie a generálneho riaditeľa Európskej služby pre vonkajšiu činnosť povereného administratívou [generálni riaditelia⁽²⁴⁾]. Komisia od týchto generálnych riaditeľov vyžaduje, aby v rámci výročných správ o činnosti poskytli vyhlásenia o vierohodnosti týkajúce sa zákonnosti a správnosti príslušných transakcií⁽²⁵⁾. V pokynoch Komisie k vypracúvaniu vyhlásení sa uvádza, že generálni riaditelia by mali vyjadriť výhradu: a) ak nastala udalosť s vážnymi následkami pre dobré meno Komisie alebo b) ak je vplyv odhadovanej chybovosti, vykonaných čistých finančných opráv alebo spätne získaných prostriedkov naďalej významný.

⁽²³⁾ Pozri bod 5.73, odporúčanie 1 vo výročnej správe Dvora audítorov za rok 2011: „Dvor audítorov odporúča Komisii zefektívniť systém sankcií zvýšením dosahu finančných korekcií a znížením možnosti náhrady neoprávnených výdavkov inými výdavkami, ako to navrhuje Komisia v oblasti súdržnosti na ďalšie programové obdobie.“

⁽²⁴⁾ Termín „generálny riaditeľ“ sa tu vzťahuje na všetky osoby podpisujúce vyhlásenia. Vyhlásenia podpisuje generálny tajomník Komisie, 36 generálnych riaditeľov, sedem riaditeľov a štyria vedúci útvarov a generálny riaditeľ Európskej služby pre vonkajšiu činnosť poverený administratívou.

⁽²⁵⁾ Výročné správy o činnosti útvarov Komisie sú dostupné na internetovej stránke Komisie: http://ec.europa.eu/atwork/synthesis/aar/index_en.htm.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.37. V roku 2012 všetci generálni riaditelia vyhlásili, že získali „primeranú istotu, že prostriedky vyčlenené na činnosti útvarov sa vynaložili na vymedzený účel a v súlade so zásadami riadneho finančného hospodárenia a že zavedené kontrolné postupy poskytujú potrebné záruky v súvislosti so zákonnosťou a správnosťou príslušných transakcií“. Avšak 14 generálnych riaditeľov vyjadrilo spolu 23 vyčíslených výhrad k výdavkom (pozri **tabuľku 1.3**). Okrem toho podobne ako v predošlom roku generálny riaditeľ GR pre rozpočet vyjadril výrok s výhradou k príjmom.

1.38. Tri generálne riaditeľstvá ⁽²⁶⁾ boli predmetom „limitovaného preskúmania“, ktoré vykonal Útvar pre vnútorný audit. V dôsledku toho GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka vykázalo väčšie výhrady ako v minulosti. GR pre rozvoj a spoluprácu – EuropeAid a GR pre výskum a inováciu tiež vykazujú väčšie výhrady, hoci tieto výhrady nesúvisia so závermi limitovaných preskúmaní, ktoré vykonal Útvar pre vnútorný audit. Nie všetky odporúčania k výročným správam o činnosti boli zavedené vo výročných správach o činnosti za rok 2012 a Útvar pre vnútorný audit preskúma výročné správy o činnosti ďalších generálnych riaditeľstiev za rok 2013.

ODPOVEDE KOMISIE

1.38. Útvary Komisie sa zaviazali splniť pri príprave výročnej správy o činnosti za rok 2013 všetky odporúčania týkajúce sa medzinárodných účtovných štandardov.

⁽²⁶⁾ GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (pozri body 3.31 až 3.36 kapitoly 3 a body 4.38 až 4.40 kapitoly 4), GR pre rozvoj a spoluprácu – EuropeAid (pozri bod 7.24 a rámček 7.2 v kapitole 7) a GR pre výskum a inováciu (pozri bod 8.24 kapitoly 8).

Tabuľka 1.3 – Vyčíslené výhrady vo výročných správach Komisie o činnosti

(mil. EUR)

Kapitola	GR/útvár ⁽¹⁾	Dôvod výhrady ⁽²⁾	Celkové platby s výhradami za príslušné činnosti ABB ⁽³⁾	Vyčíslenie výhrad ⁽²⁾	Suma vystavená riziku ⁽⁴⁾
3	AGRI	Vážne nedostatky v systémoch kontroly členských štátov pre platby priamej podpory v Bulharsku, vo Francúzsku a v Portugalsku	40 880,0	407,3	932,1
4	AGRI	Chyby zistené členskými štátmi vo výdavkoch na rozvoj vidieka	13 257,8	202,7	202,7
	MARE	Systémy riadenia a kontroly pre operačné programy FNURH v Nemecku (cieľ 1)	2,4	0,0	0,0
		Systémy riadenia a kontroly EFRH v Belgicku, Českej republike, Estónsku, Španielsku, vo Francúzsku, v Taliansku, Rumunsku, vo Švédsku a v Spojenom kráľovstve	477,6	21,1	21,1
	SANCO	Chyby vo výkazoch nákladov členských štátov v rámci programov eradikácie a monitorovania chorôb zvierat v oblasti politiky potravín a krmív	256,0	8,8	8,8
5	REGIO	Systémy riadenia a kontroly pre EFRR/Kohézny fond/IPA na programové obdobie 2007 – 2013 v 16 členských štátoch a 12 programoch Európskej územnej spolupráce	35 474,5	309,5	min. 769,5 max. 1 716,9
		Systémy riadenia a kontroly pre EFRR/Kohézny fond na programové obdobie 2000 – 2006 v 5 členských štátoch	2 612,7	10,9	10,9
6	EMPL	Nedostatky v systémoch riadenia a kontroly pre ESF na programové obdobie 2007 – 2013 v Belgicku, Českej republike, Nemecku, Írsku, Španielsku, vo Francúzsku, v Taliansku, Poľsku, Rumunsku, na Slovensku a v Spojenom kráľovstve	10 719,0	68,0	250,2
		Nedostatky v systémoch riadenia a kontroly pre IPA v dvoch kandidátskych krajinách	58,5	0,9	0,9
7	DEVCO	Zákonnosť a správnosť transakcií považovaných za rizikové (celkový údaj za generálne riaditeľstvo)	3 853,3	138,7	259,5
	FPI	Potenciálne problémy so zákonnosťou a správnosťou a riziká vyplývajúce z volebných pozorovateľských misií	25,9	2,2	2,2
8	RTD	Chyby vo výkazoch nákladov pre granty v rámci šiesteho rámcového programu (6. RP)	323,4	8,2	8,2
	ENER		17,0	1,1	1,1
	MOVE		7,0	0,7	0,7
	ENTR		2,8	0,1	0,1
	RTD	Chyby vo výkazoch nákladov pre granty v rámci siedmeho rámcového programu (7. RP)	3 456,4	103,1	103,1
	CNECT		1 160,8	15,9	15,9
	ENTR		329,3	2,4	2,4
	ENER		135,1	3,1	3,1
	MOVE		56,0	0,5	0,5
	REA	Chyby vo výkazoch nákladov pre granty v rámci 7. RP pre vesmír a bezpečnosť	239,4	4,2	4,2
		Chyby vo výkazoch nákladov pre granty v rámci 7. RP pre malé a stredné podniky	194,6	7,7	7,7
	EACEA	Chyby vo vyplácaní grantov z rozpočtu na roky 2011 – 2012 na program celoživotného vzdelávania (2007 – 2013)	120,0	4,2	4,2
		Spolu	113 659,5	1 321,3	min. 2 609,1 max. 3 556,5

(¹) Úplný zoznam GR/útvarov Komisie je uvedený na stránke: <http://publications.europa.eu/code/en/en-390600.htm>.

(²) Zdroj: Výročné správy o činnosti generálnych riaditeľstiev, útvarov a výkonných agentúr; „dôvod výhrady“ prispôsobený podľa časti 3.2 (názvy) alebo časti 4, „vyčíslenie výhrad“ podľa časti 3.1 a časti 3.2.

Za GR MARE pozri tiež stranu 67 výročnej správy o činnosti, vyčíslenie však bolo na úrovni 0,0 EUR, pretože v roku 2012 sa neuskutočnili žiadne platby; pri GR REGIO je zahrnutá suma 1,5 mil. EUR na IPA na roky 2007 – 2013; pri GR DEVCO sa z výpočtu vylúčil ERF pri hodnote $3\,853,2 \times 3,6\%$; v prípade výkonnej agentúry EACEA sa vyčíslenie vo výročnej správe o činnosti týka dvoch rokov; táto tabuľka obsahuje 50 % zo sumy 8,4 mil. EUR.

(³) Zdroj: Konsolidovaná účtovná závierka za rok 2012, platby vykonané v roku 2012 na položky zostavovania rozpočtu podľa činností (ABB).

(⁴) V tomto stĺpci sú uvedené Komisiou vyčíslené „sumy vystavené riziku“ v súhrnnej správe. Sú založené na vyčíslení výhrad vo výročných správach o činnosti spoločne s vyčíslením celkového rizika pre platby na operačné programy bez výhrad v prípade spoločného hospodárenia. V prípade GR DEVCO údaj obsahuje vyčíslenie výdavkov na ERF (zdroj: výročné správy o činnosti, časti 3.1 a 3.2). Metodika na vyčíslenie „súm vystavených riziku“ v súhrnnej správe sa v porovnaní s minulými rokmi zmenila. Sumy sú založené na informáciách z výročných správ o činnosti: GR AGRI – strana 54 tabuľka 3.2 (16,7 + 915,4 mil. EUR), GR REGIO – strany 67 a 68 (pozri bod 5.54 kapitoly 5), GR EMPL – tabuľka na strane 71.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Súhrnná správa

1.39. Súhrn výsledkov Komisie v oblasti riadenia za rok in 2012 (tzv. súhrnná správa) ⁽²⁷⁾ bol Komisiou prijatý 5. júna 2013. Súhrnná správa je:

- a) nástrojom uplatňovania vnútornej zodpovednosti v rámci Komisie za používanie rozpočtu generálnymi riaditeľstvami;
- b) nástrojom uplatňovania vonkajšej zodpovednosti (slovami Komisie „politickú zodpovednosť“).

1.40. Súhrnná správa nemusí obsahovať explicitné vyhlásenie o tom, že finančné prostriedky sa vynaložili v súlade s nariadeniami, ako sa na základe právnych predpisov EÚ v súčasnosti vyžaduje od vnútroštátnych orgánov zodpovedajúcich za hospodárenie s finančnými prostriedkami EÚ ⁽²⁸⁾.

1.41. Súhrnná správa obsahuje zhrnutie ⁽²⁹⁾ „súm vystavených riziku“, identifikovaných v jednotlivých výročných správach o činnosti (pozri **tabuľku 1.3**). Pojem „sumy vystavené riziku“ nie je v súhrnnej správe vymedzený a rôzne generálne riaditeľstvá ho nevypočítavajú jednotným spôsobom ⁽³⁰⁾. Celkovo Komisia vyčísluje „sumu vystavenú riziku“ v rozmedzí od 1,9 % (2,6 mld. EUR) do 2,6 % (3,5 mld. EUR) celkových platieb v príslušnom roku. Komisia preto uznáva, že chybovosť vo výdavkoch je pravdepodobne významná. Nie je možné priamo porovnať „sumy vystavené riziku“ vyčíslené Komisiou s odhadom Dvora audítorov týkajúcim sa chybovosti. V samotnej súhrnnej správe sa však uvádza, že „sumy vystavené riziku v niekoľkých oblastiach, najmä v oblasti rozvoja vidieka, sú pravdepodobne podhodnotené v dôsledku problémov súvisiacich so spoľahlivosťou, ktoré odhalil Útvor pre vnútorný audit“. Komisia z tohto dôvodu zahrnula do svojej súhrnnej správy pokyn pre ústredné útvary, aby preskúmali rôzne uplatňované prístupy k posudzovaniu odhadovaných súm vystavených riziku (pozri poznámku pod čiarou č. 30).

1.39. Súhrnná správa je dokument, ktorý prijíma kolégium na základe výročných správ o činnosti a celkového stanoviska vnútorného audítora, pričom berie do úvahy výročnú správu Dvora audítorov a uznesenie Európskeho parlamentu o absolútoriu. Komisia ňou v súlade s článkom 317 ZFEÚ preberá celkovú politickú zodpovednosť za hospodárenie s rozpočtom EÚ.

1.40. Výročné správy generálnych riaditeľov o činnosti obsahujú výslovné vyhlásenie, že finančné prostriedky sa použili v súlade s právnymi predpismi. Vzhľadom na štruktúru riadenia, ktorá bola prijatá pre Európsku komisiu, náleží táto úloha generálnemu riaditeľovi, kým politickú zodpovednosť nesie kolégium. Potvrďuje to aj nariadenie o rozpočtových pravidlách (článok 66 ods. 9).

1.41. Opis prístupu Komisie ku kvantifikácii zvyškovej chyby v prípade viacročných kontrol, a teda i k súvisiacemu vystaveniu (suma ohrozená rizikom) nájdete v odpovedi Komisie na bod 1.12.

Ako je uvedené v súhrnnej správe, Komisia vie o problémoch, na ktoré upozornil Dvor audítorov, a prijíma opatrenia zamerané na harmonizovanie metodík výpočtu sumy ohrozenej rizikom.

Je potrebné zobrať do úvahy skutočnosť, že existujúce problémy sú primárne dôsledkami nespoľahlivých mier chybovosti, ktoré uviedli členské štáty. Komisia investuje množstvo úsilia do zlepšenia ich spoľahlivosti najmä tým, že ich upravuje smerom nahor, ak to považuje za potrebné (pozri odpovede na body 3.31 až 3.36, 4.38 až 4.39 a 6.35 až 6.39).

⁽²⁷⁾ Súhrnná správa je uverejnená na internetovej stránke Komisie:

http://ec.europa.eu/atwork/pdf/synthesis_report_2012_en.pdf

spolu s prílohou:

http://ec.europa.eu/atwork/pdf/synthesis_report_2012_annex_en.pdf.

⁽²⁸⁾ Pozri článok 59 ods. 5 písm. a) nariadenia o rozpočtových pravidlách (EÚ, Euratom) č. 966/2012.

⁽²⁹⁾ Súhrn výsledkov Komisie v oblasti riadenia za rok 2012, oddiel 4, strana 8.

⁽³⁰⁾ Súhrnná správa, strana 8, rámček 1: „S cieľom zaistiť jednotnosť a porovnateľnosť Komisia poveruje ústredie, aby preskúmalo rôzne použité prístupy k posudzovaniu odhadu súm vystavených riziku.“

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.42. V súhrnnej správe sa porovnáva súčet „súm vystavených riziku“ s priemernou mierou finančných opráv za uplynulé štyri roky a uvádza sa, že priemerná úroveň finančných opráv a spätne získaných prostriedkov za uplynulé štyri roky sa blíži k úrovni sumy vystavenej riziku za rok 2012. Treba však uviesť kontext pre toto porovnanie:

- Dvor audítorov analyzoval načasovanie finančných opráv a ich vplyv na členské štáty a príjemcov v bodoch 1.19 až 1.35,
- v súhrnnej správe sa pripúšťa, že vyčíslenie „súm vystavených riziku“ je pravdepodobne podhodnotené v dôsledku metód použitých napríklad v oblasti politiky súdržnosti (pozri body 5.57 a 5.58 kapitoly 5) a rozvoja vidieka (pozri bod 4.38 kapitoly 4) a v dôsledku nedostatočných informácií, ktoré Komisii poskytli ostatné orgány hospodáriace s finančnými prostriedkami EÚ,
- výsledkom finančnej opravy je zvyčajne to, že príslušný členský štát vykáže nové výdavky, pričom aj tieto nové výdavky by mohli byť chybné.

1.43. Súhrnná správa sa neobmedzuje na analýzu zákonosti a správnosti. Zaoberá sa aj ďalšími podstatnými záležitosťami, ako sú pokyny pre útvary Komisie na zlepšenie rámca výkonnosti, ktorých cieľom je dosiahnuť v celej organizácii „kultúru založenú na výkonnosti“⁽³¹⁾. Komisia navyše vyjadruje obavy, že sa nezavádzajú niektoré návrhy sektorových právnych predpisov, ktoré predložila na nové programové obdobie a ktoré sú zamerané na zaistenie jednoduchšieho právneho rámca.

ODPOVEDE KOMISIE

1.42. Ako sa uvádza v súhrnnej správe a potvrdzujú to i skúsenosti z predchádzajúcich štyroch rokov (2009 – 2012), finančné opravy a spätne získané prostriedky sú v pomere k odhadovaným ohrozeným sumám priaznivé. Tento prístup, ktorý využíva priemerné finančné opravy a spätne získané prostriedky, možno dokonca považovať za konzervatívny, pretože vysoká úroveň výskytu chýb v jednom roku bude pravdepodobne viesť k vysokej úrovni finančných opráv a spätne získaných prostriedkov v budúcnosti. Tento názor potvrdzuje aj prístup uvedený v odpovedi Komisie na bod 1.12. Komisia sa preto s ohľadom na prah významnosti 2 % domnieva, že rozpočet ako celok je chránený napriek pravdepodobnému podhodnoteniu niektorých súm ohrozených rizikom. Pozri odpovede na body 1.19 až 1.35.

- Štruktúra viacročných korekčných mechanizmov v nariadení o rozpočtových pravidlách a v právnych predpisoch platných v jednotlivých odvetviach do veľkej miery predurčuje ich časový harmonogram a vplyv na členské štáty a príjemcov. Tento viacročný právny rámec nie je nevyhnutne zosúladený s ročným prístupom. V súhrnnej správe Komisie sa samozrejme, berie do úvahy existujúci právny rámec, pokiaľ ide o korekčnú kapacitu viacročných systémov dohľadu a kontroly.
- Komisia investuje veľké úsilie do zlepšovania spoľahlivosti štatistik chýb členských štátov. Hoci Komisia uznáva, že v tejto oblasti sú stále problémy, svojimi opatreniami zaisťuje, aby riziká uvedené vo výročných správach o činnosti a v súhrnnej správe predstavovali vo všeobecnosti spravodlivý odhad zvyškovej chybovosti.
- Náhrada neoprávnených výdavkov novými oprávnenými výdavkami je v plnom súlade s právnym rámcom. Cieľom zákonodarcu je, aby sa finančné prostriedky účinne využili na oprávnené projekty v členských štátoch.

Návrh Komisie na nariadenia o spoločných ustanoveniach, ktoré sa týkajú štrukturálnych fondov v období rokov 2014 – 2020, umožňuje, aby sa v prípade, že členský štát nezistí nedostatok, uplatnili finančné opravy, ktoré znižujú množstvo rozpočtových prostriedkov pre konkrétny členský štát, a teda majú účinok čistého zníženia. To bude viac podnecovať členské štáty, aby zaviedli účinný systém dohľadu a kontroly.

⁽³¹⁾ Hodnotenie Dvora audítorov týkajúce sa vykazovania výkonnosti v troch vybraných generálnych riaditeľstvách sa uvádza v kapitole 10.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Celkové posúdenie

1.44. V súhrnnej správe sa porovnáva úroveň finančných prostriedkov, pri ktorých vynakladaní boli porušené právne predpisy, s dosahom finančných opráv. Dvor audítorov sa domnieva, že tieto údaje treba uviesť v príslušnom kontexte. Aj v samotnej súhrnnej správe sa pripúšťa, že uvedené údaje pravdepodobne podhodnocujú celkovú mieru rizika. Dvor audítorov stanovil inherentné obmedzenia finančných opráv ako prostriedku na nápravu chýb (pozri body 1.19 až 1.35). Finančné opravy môžu zohrávať významnú úlohu pri motivovaní zlepšovať kvalitu výdavkov, je však dôležité, aby sa nepreceňoval ich dosah pri zaistovaní správnosti výdavkov.

1.44. Komisia neposudzuje vplyv finančných opráv a spätne získaných prostriedkov na nápravu chýb na úrovni konečného príjemcu, ale na základe právneho rámca definovaného v článkoch 59 a 80 nariadenia o rozpočtových pravidlách analyzuje, či dostatočne chráni rozpočet EÚ ako celok tým, že z financovania Únie vylúči výdavky vzniknuté v rozpore s uplatniteľným právom.

Komisia pri kvantifikácii príslušných súm uplatnila obozretný prístup. Komisia do svojej analýzy zahrnula len tie finančné opravy (približne 3,7 miliardy EUR v roku 2012) a spätne získané prostriedky (približne 0,7 miliardy v roku 2012), ktoré sama realizovala, pričom sa priamo zaoberala chybami alebo rizikami chýb spôsobenými nedostatkami v systémoch dohľadu a kontroly členských štátov (celkovo 4,4 miliardy EUR v roku 2012).

Súčasťou tohto prístupu Komisie neboli:

- spätne získané prostriedky zo záloh, ktoré sa nepoužili, pretože nevznikli príslušné výdavky (približne 0,6 miliardy EUR v roku 2012). Výpočet súm, ktoré sa musia vrátiť do rozpočtu Únie, však musí vychádzať z analýzy a overenia oprávnenosti výdavkov, ktoré sú základom zúčtovania príslušných záloh, pričom sa musia vylúčiť výdavky vzniknuté v rozpore s právom,
- prostriedky, ktoré členské štáty vlastným úsilím získali späť, a sumy, ktoré členské štáty vlastným úsilím vylúčili (od roku 2007 do roku 2012) v programovom období rokov 2007 – 2013 (približne 1,6 miliardy EUR), čím sa vykonala oprava neoprávnených súm, ktoré získali koneční príjemcovia.

Komisia sa domnieva, že opísané sumy sa majú zohľadniť pri analýze dlhodobého vplyvu na oprávnenosť a správnosť výdavkov uvedených konečnými príjemcami. Komisia ich teda v záujme poskytovania úplnejších informácií zahrnie do svojich budúcich oznámení týkajúcich sa ochrany rozpočtu EÚ.

Komisia konštatuje, že na základe právneho rámca definovaného v článkoch 59 a 80 nariadenia o rozpočtových pravidlách a dostupných údajov chráni rozpočet EÚ ako celok tým, že z financovania Únie vylučuje výdavky vzniknuté v rozpore s uplatniteľným právom.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.45. Je na zváženie, či je súhrnná správa stále prispôsobená na dosahovanie cieľov vnútornej aj vonkajšej zodpovednosti. Súhrnná správa sa vypracúva v súlade s harmonogramom stanoveným v nariadení o rozpočtových pravidlách, čo je však príliš neskoro na to, aby mohla predstavovať podstatný prínos k práci Dvora audítorov. Neuverejňuje sa spoločne s konsolidovanou účtovnou závierkou. Súhrnná správa nemusí obsahovať a ani neobsahuje explicitné vyhlásenie, aké sa vyjadruje v ostatných oblastiach ⁽³²⁾.

ODPOVEDE KOMISIE

1.45. Komisia sa domnieva, že obsah súhrnnej správy je výrazne nad rámec požiadaviek nariadenia o rozpočtových pravidlách, v ktorom sa v článku 66 uvádza: „Komisia zašle Európskemu parlamentu a Rade súhrn výročných správ o činnosti za predchádzajúci rok najneskôr do 15. júna každého roka.“ Súhrnná správa je dokument, ktorým kolégium preberá politickú zodpovednosť na základe článku 317 ZFEÚ. Obsahuje analýzu výhrad a ich odôvodnení a pokyny útvarom na riešenie zvyšných nedostatkov.

Komisia sa domnieva, že kombinácia výročných správ o činnosti a súhrnnej správy spĺňa ciele vnútornej a vonkajšej zodpovednosti definované Dvorom audítorov. Výročné správy o činnosti sa dokončujú v dostatočnom predstihu, aby ich mohol Dvor audítorov zohľadniť, a obsahujú výslovné vyhlásenie porovnateľné s vyhláseniami v iných oblastiach. Súhrnná správa je zhrnutím výročných správ o činnosti a predstavuje dokument, ktorým kolégium preberá politickú zodpovednosť na základe článku 317 ZFEÚ.

Výročné správy o činnosti a súhrnná správa sú verejné dokumenty, ktoré majú všetky zainteresované strany kedykoľvek k dispozícii. Komisia podľa návrhu Dvora audítorov vytvorí prepojenie z konsolidovaných účtov na webové stránky, na ktorých sú uverejnené výročné správy o činnosti a súhrnná správa.

ROZPOČTOVÉ HOSPODÁRENIE

1.46. V roku 2012 Komisia nebola schopná splniť všetky žiadosti o platby z disponibilného rozpočtu. Spomedzi faktorov ovplyvňujúcich túto situáciu možno spomenúť zvýšenie rozdielu medzi rozpočtovými prostriedkami na záväzky a platby a kumuláciu nesplatených záväzkov z predošlých rokov ⁽³³⁾.

1.46. O rozpočte hlasuje rozpočtový orgán. Keďže rozpočtový orgán znížil návrh Komisie na rozpočet na rok 2012, Komisia musela požiadať o zmenený rozpočet, aby vyhověla žiadostiam členských štátov o platby v oblasti regionálnej politiky a rozvoja vidieka. Rozpočtový orgán však aj tento rozpočet znížil, čo viedlo k nahromadeniu vysokej sumy 12,1 miliardy EUR nevyplatených žiadostí v oblasti regionálnej politiky na konci roka. Na rozvoj vidieka chýbalo v rozpočte na rok 2012 len pomerne malé množstvo platobných rozpočtových prostriedkov v sume 101,4 milióna EUR.

⁽³²⁾ Napríklad vyhlásenie vedenia, ktoré sa vyžaduje od orgánov členských štátov [článok 59 ods. 5 písm. a) nariadenia o rozpočtových pravidlách] a vyhlásenia o správe a riadení spoločností, ktoré sa vyžadujú podľa článku 46 písm. a) štvrtej smernice Rady 78/660/EHS z 25. júla 1978 na základe článku 54 ods. 3 písm. g) zmluvy o ročných účtovných závierkach niektorých typov spoločností (Ú. v. ES L 222, 14.8.1978, s. 11).

⁽³³⁾ Pozri body 1.36 až 1.38 výročnej správy Dvora audítorov za rok 2011.

Komisia využila všetky dostupné nástroje na maximalizáciu plnenia rozpočtu okrem iného aj nový „presun na konci roka“, ktorý sa zaviedol v nariadení o rozpočtových pravidlách. To umožnilo spojiť nevyužitú zostatky zo všetkých položiek a uskutočniť platby v sume 211 miliónov EUR v oblasti regionálnej politiky na konci decembra.

Rozpočtové prostriedky na záväzky a platby

1.47. Konečný rozpočet EÚ oprávnil inštitúcie, aby prijali záväzky vo výške 148,7 mld. EUR ⁽³⁴⁾ na uskutočnenie platieb vo výške 136,8 mld. EUR ⁽³⁵⁾.

1.48. Tieto rozpočtové prostriedky sa naplno využili; záväzky sa prijali vo výške 99,6 % celkového oprávneného objemu (99,3 % v roku 2011) a platby sa uskutočnili v celkovej výške 99,1 % rozpočtového obmedzenia (98,6 % v roku 2011).

⁽³⁴⁾ Disponibilné sumy na záväzky v roku 2012 a v nasledujúcich rokoch. Celkový súčet záväzkov zahŕňa sumu vo výške 0,3 mld. EUR prenesenú z roku 2011 a sumu zo šiestich opravných rozpočtov v celkovej výške 1,2 mld. EUR. Okrem toho bola na záväzky k dispozícii suma pripísaných príjmov vo výške 6,3 mld. EUR, ktorá nie je zahrnutá do sumy 148,7 mld. EUR. Pripísané príjmy sa používajú na financovanie špecifických výdavkových položiek [pozri článok 18 nariadenia o rozpočtových pravidlách – nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 (Ú. v. ES L 248, 16.9.2002, s. 1)]. Okrem iného zahŕňajú náhrady vyplývajúce z vrátenia chybné vyplatených súm, ktoré sú pridelené do pôvodného rozpočtového riadku, príspevky od členov EZVO, o ktoré sa zvyšujú rozpočtové riadky, a príjmy od tretích strán, pokiaľ boli uzavreté dohody týkajúce sa finančného príspevku na činnosti EÚ.

⁽³⁵⁾ Disponibilné sumy na platby v danom roku. Celkový súčet platieb zahŕňa sumu vo výške 1,1 mld. EUR prenesenú z roku 2011 a sumu z rovnakých šiestich opravných rozpočtov v celkovej výške 6,7 mld. EUR. Okrem toho bola na platby k dispozícii suma pripísaných príjmov vo výške 6,8 mld. EUR, ktorá nie je zahrnutá do sumy 136,8 mld. EUR.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.49. Rozpočtové prostriedky na záväzky, na ktoré sa vzťahuje strop finančného rámca pre záväzky, boli 0,8 mld. EUR pod týmto stropom. Ostatné záväzky pozostávajúce z finančných prostriedkov, na ktoré sa strop finančného rámca nevzťahuje, dosiahli celkovú výšku 1,2 mld. EUR ⁽³⁶⁾. V prípade rozpočtových prostriedkov na platby boli výdavky 5,6 mld. EUR pod stropom, pričom sa zahrnuli všetky finančné prostriedky.

Rozpočtový výsledok

1.50. Príjmy v roku 2012 prekročili platby ⁽³⁷⁾ o 1,0 mld. EUR ⁽³⁸⁾ (1,5 mld. EUR v roku 2011). Tento prebytok ⁽³⁹⁾ sa použije na vyrovnanie vlastných zdrojov, ktoré sa v roku 2013 majú získať od členských štátov.

⁽³⁶⁾ Podľa Medziinštitucionálnej dohody medzi Európskym parlamentom, Radou a Komisiou o rozpočtovej disciplíne a riadnom finančnom hospodárení (Ú. v. EÚ C 139, 14.6.2006, s. 1) môžu určité viazané rozpočtové prostriedky zahrnuté do rozpočtu, napríklad rezerva na núdzovú pomoc, Európsky fond solidarity, nástroj flexibility a Európsky fond na prispôbenie sa globalizácii, prekračovať stanovený strop. V roku 2012 boli sumy záväzkov takéto: rezerva na núdzovú pomoc 224 mil. EUR, Európsky fond solidarity 688 mil. EUR, nástroj flexibility 200 mil. EUR a Európsky fond na prispôbenie sa globalizácii 74 mil. EUR, čo spolu predstavuje 1 186 mil. EUR.

⁽³⁷⁾ Okrem hotovostných transakcií sú tu zahrnuté niektoré prenesené platobné rozpočtové prostriedky. Ako sa uvádza v článku 15 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 z 22. mája 2000, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 2007/436/ES, Euratom o systéme vlastných zdrojov Spoločenstva (Ú. v. ES L 130, 31.5.2000, s. 1), vo výpočte tohto prebytku sa zohľadňujú platobné rozpočtové prostriedky prenesené z predchádzajúceho roka, zrušenie nevyužitých platobných rozpočtových prostriedkov z predchádzajúceho roka a kurzové rozdiely.

⁽³⁸⁾ Pozri poznámku 1.1 – výsledok rozpočtu EÚ v konsolidovanej ročnej účtovnej závierke EÚ za rok 2012.

⁽³⁹⁾ Rozpočtový výsledok (výsledok rozpočtového hospodárenia) nie je rezervou a nemôže sa kumulovať a použiť v nasledujúcich rokoch na financovanie výdavkov.

Tlak na rozpočet na platby

1.51. Ako Dvor audítorov poznamenal vo výročnej správe za rok 2011⁽⁴⁰⁾, pre Komisiu je čoraz ťažšie splniť všetky žiadosti o platby v danom roku z dostupných rozpočtových prostriedkov na platby. V štvrtom štvrťroku 2012 Komisia hľadala dodatočné platobné rozpočtové prostriedky. Požadovala 9 mld. EUR v rozpočtových prostriedkoch na platby prostredníctvom opravného rozpočtu č. 6 predloženého 23. októbra 2012, z čoho rozpočtový orgán schválil 12. decembra 2012 sumu 6 mld. EUR. Tlak na platby sa tiež prejavuje zvýšením sumy nesplatených záväzkov (pozri body 1.54 a 1.55).

1.52. Jedným z faktorov tohto vývoja je to, že rozpočtové prostriedky na záväzky boli v celom období 2007 – 2013 blízko stropu stanoveného vo finančnom rámci, zatiaľ čo rozpočtové prostriedky na platby boli v každom období stanovené pod touto hranicou (pozri **tabuľku 1.4**). V dôsledku toho kumulovaný celkový súčet disponibilných rozpočtových prostriedkov na záväzky na obdobie 2007 – 2013 prekročil kumulatívny celkový súčet rozpočtových prostriedkov na platby v tom istom období o 114 mld. EUR. Je to o 64 mld. EUR viac ako predpokladaný rozdiel medzi týmito dvomi celkovými súčtami vo výške 50 mld. EUR uvedený vo finančnom rámci.

1.53. K ďalším faktorom vytvárajúcim tlak na rozpočet na platby v roku 2012 patrí zvýšenie toku žiadostí o platby z členských štátov v predposlednom roku programového obdobia⁽⁴¹⁾ a reakcia na pomalé rozbiehanie výdavkov na súdržnosť v súčasnom programovom období. Viedlo to k opravným rozpočtom, ktorými sa preniesli rozpočtové prostriedky na platby (nie však záväzky) do iných rozpočtových okruhov, a k zrušeniu niektorých platobných rozpočtových prostriedkov.

1.51. (Pozri odpovede na bod 1.46.)

1.53. Komisia súhlasí s tým, že zrychlenie predkladania žiadostí o platby na konci programového obdobia je bežnou charakteristikou viacročného programovania. Keďže Komisia vie o tomto trende, v roku 2012 bol predložený zmenený rozpočet, ktorý počítal s nedostatkom rozpočtových prostriedkov (pozri aj odpoveď na bod 1.46).

Zmenený rozpočet obsahoval len platobné rozpočtové prostriedky. Nie sú potrebné žiadne ďalšie viazané rozpočtové prostriedky, pretože sú stanovené vo viacročnom finančnom rámci.

⁽⁴⁰⁾ Pozri body 1.34 a 1.38 výročnej správy Dvora audítorov za rok 2011.

⁽⁴¹⁾ Pozri správu o rozpočtovom a finančnom hospodárení – rozpočtový rok 2012.

Tabuľka 1.4 – Porovnanie finančného rámca na roky 2007 – 2013 a ročných rozpočtových prostriedkov

(mil. EUR)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013 ⁽¹⁾	Spolu
<i>Stanovené v rámci</i>								
(A) Viazané rozpočtové prostriedky	124 457	132 797	134 722	140 978	142 272	148 049	152 502	975 777
(B) Platobné rozpočtové prostriedky	122 190	129 681	120 445	134 289	133 700	141 360	143 911	925 576
(C) Rozdiel zistený v rámci (A) – (B)	2 267	3 116	14 277	6 689	8 572	6 689	8 591	50 201
<i>Odhlasované rozpočty ⁽²⁾</i>								
(D) Odhlasované platobné rozpočtové prostriedky v ročných rozpočtoch	113 844	115 772	113 410	122 956	126 727	135 758	132 837	861 304
(E) Ďalší vzniknutý rozdiel (B) – (D)	8 346	13 909	7 035	11 333	6 973	5 602	11 074	64 272
(F) Celkový rozdiel (C) + (E)	10 613	17 025	21 312	18 022	15 545	12 291	19 665	114 473

⁽¹⁾ Údaj v riadku (D) za rok 2013 predstavuje odhlasovanú sumu pred opravnými rozpočtami.

⁽²⁾ Odhlasované viazané rozpočtové prostriedky sa blížili k sume stanovenej v rámci a neuvádzajú sa v tejto tabuľke.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Nesplatené rozpočtové záväzky

1.54. Nesplatené rozpočtové záväzky Komisie ⁽⁴²⁾, ktoré neboli uhradené a/alebo ktorých viazanosť ešte nebola zrušená, sa zvýšili o 10 mld. EUR (5,0 %) na sumu 217 mld. EUR a predstavujú ekvivalent diferencovaných záväzkov ⁽⁴³⁾ za dva roky a tri mesiace alebo diferencovaných platieb za dva roky a sedem mesiacov na úrovni výdavkov v roku 2012.

⁽⁴²⁾ Ďalších 0,6 mld. EUR nesplatených rozpočtových záväzkov sa vzťahuje na ostatné inštitúcie. S touto sumou celkový súčet nesplatených rozpočtových záväzkov EÚ dosahuje výšku 218 mld. EUR.

⁽⁴³⁾ V rozpočte sa rozlišujú dva druhy rozpočtových prostriedkov: nediferencované rozpočtové prostriedky a diferencované rozpočtové prostriedky (pozostávajúce z diferencovaných záväzkov a diferencovaných platieb). Nediferencované rozpočtové prostriedky sa používajú na financovanie operácií ročného charakteru, napr. administratívnych výdavkov. Diferencované rozpočtové prostriedky boli zavedené v záujme riadenia viacročných operácií. Súvisiace platby možno uskutočniť počas roka, v ktorom záväzok vznikol, a počas nasledujúcich rokov. Diferencované rozpočtové prostriedky sa používajú najmä pre štrukturálne fondy a Kohézny fond.

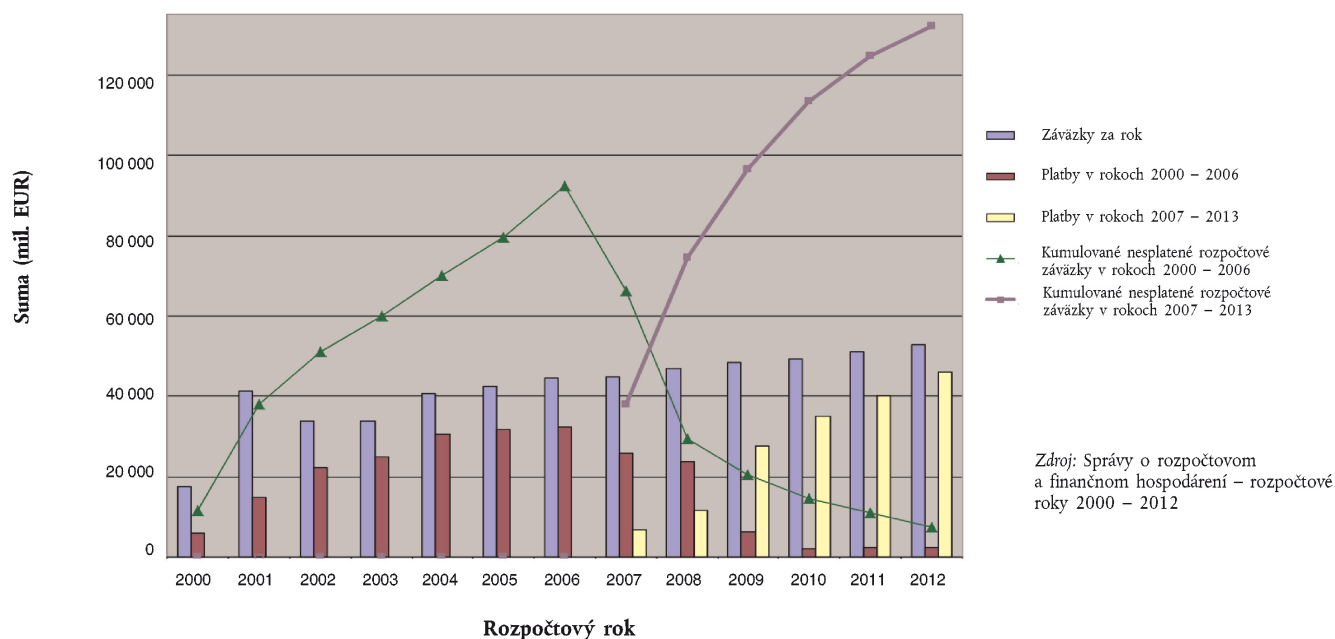
PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

1.55. Väčšina nesplatených záväzkov sa týka okruhu 1b (súdržnosť pre rast a zamestnanosť) (pozri **graf 1.4**). V tejto oblasti dosiahli nesplatené záväzky výšku 140 mld. EUR ⁽⁴⁴⁾ (64,1 % celkových nesplatených rozpočtových záväzkov), čo sa rovná záväzkom za dva roky a osem mesiacov alebo platbám za dva roky a 11 mesiacov (2011: tri roky a dva mesiace) v tejto oblasti na úrovni výdavkov v roku 2012. Pomer nesplatených záväzkov k ročným rozpočtom je však podobný v iných oblastiach, na ktoré sa vzťahujú diferencované rozpočtové prostriedky. Zníženie hodnoty platieb vyjadrenej v počte rokov v porovnaní s rokom 2011 je dôsledkom najmä toho, že z opravného rozpočtu č. 6 sa na oblasť súdržnosti prideliť platobné rozpočtové prostriedky vo výške 4,4 mld. EUR. Napriek tomuto zvýšeniu rozpočtových prostriedkov na platby ostali ku koncu roka 2012 neuhradené žiadosti o platby vo výške 16,2 mld. EUR ⁽⁴⁵⁾ (10,7 mld. EUR na konci roka 2011 a 6,4 mld. EUR na konci roka 2010). Suma, ktorá sa má vyplatiť z budúcich rozpočtov na platby, sa teda za posledné tri roky výrazne zvýšila.

ODPOVEDE KOMISIE

1.55. Okrem žiadostí, ktoré nebolo možné vyplatiť na konci roka pre nedostatok rozpočtových prostriedkov (pozri odpoveď na bod 1.46), budú vždy existovať aj oneskorené žiadosti o platby, ktoré zostanú na konci roka nezaplatené v dôsledku termínu 31. decembra v rámci pravidiel $N + 2/3$.

Graf 1.4 – Vývoj kumulovaných nesplatených záväzkov v rámci štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu v rokoch 2000 – 2006 a v oblasti súdržnosti v rokoch 2007 – 2012

⁽⁴⁴⁾ Dve vývojové čiary v **grafe 1.4** spolu predstavujú 140 mld. EUR. Čiara za roky 2000 – 2006 predstavuje kumulované nesplatené rozpočtové záväzky vo výške 8 mld. EUR a čiara za roky 2007 – 2013 predstavuje kumulované nesplatené rozpočtové záväzky vo výške 132 mld. EUR. Podrobnosti týkajúce sa oblasti súdržnosti pozri v správe o rozpočtovom a finančnom hospodárení – rozpočtový rok 2012, s. 25, 39 – 42.

⁽⁴⁵⁾ Táto suma zahŕňa žiadosti, ktoré boli schválené na zaplatenie, ako aj žiadosti, ktoré boli prijaté, no zatiaľ neboli overené ani schválené. Pozri správu o rozpočtovom a finančnom hospodárení – rozpočtový rok 2012, s. 39.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Neuhrazené sumy predbežného financovania

1.56. Likvidáciou záväzku (jeho zaplatením) sa proces zaznamenávania výdavku ešte nevyhnutne nekončí. Komisia zaznamená konečný výdavok až vtedy, keď sa činnosti zrealizujú, predloží sa jej o nich správa a keď ich akceptuje. V **tabuľke 1.5** je zobrazená miera úhrad predbežného financovania, pri ktorých Komisia zatiaľ neakceptovala a neschválila konečné použitie prostriedkov príjemcami. Hrubé sumy predbežného financovania dosiahli na konci roka 2012 výšku 80,1 mld. EUR ⁽⁴⁶⁾.

1.57. Najdlhšie priemerné obdobie od vzniku záväzku po akceptáciu výdavku je v okruhu 4 (EÚ ako globálny aktér), kde pri typickej operácii uplynú od vzniku záväzku do momentu, keď Komisia zaznamená súvisiaci konečný výdavok, tri roky a 11 mesiacov ⁽⁴⁷⁾. Zbytočne dlhé obdobia predbežného financovania môžu viesť k zvýšenému riziku chyby alebo straty (pozri rámček 7.1 v kapitole 7).

1.56. Podľa článku 90 ods. 4 nariadenia o rozpočtových pravidlách sú platby predbežného financovania pravidelne zúčtované (čo znamená, že sa zaznamenajú výdavky) podľa hospodárskej povahy a časového harmonogramu príslušného projektu. Prostredníctvom postupu rozdelenia účtovných období sa každý rok vyčlenia príslušné výdavky na príslušné obdobie, aj keď (konečné) vyhlásenie o nákladoch ešte nebolo nahlásené ani prijaté.

1.57. Komisia zdôrazňuje, že vzhľadom na osobitnú povahu vonkajších akcií sa podľa článku 184 ods. 4 aktualizovaného nariadenia o rozpočtových pravidlách (ktoré platí od 1. januára 2013) predpokladá výnimka pre vonkajšie akcie, aby tak počas príslušnej akcie mohli zostať otvorené najviac dve platby predbežného financovania.

⁽⁴⁶⁾ Čistá hodnota 57,7 mld. EUR vykázaná v súvahe je vyjadrením zostatku po tom, čo Komisia odhadla rozsah, v akom príjemcovia splnili podmienky na poskytnutie pomoci. Niektoré generálne riaditeľstvá nezaznamenali konečné výdavky napriek tomu, že majú k dispozícii prvky naznačujúce dosiahnutie skutočného pokroku (bod 1.29 výročnej správy Dvora audítorov za rok 2010 a bod 1.12 výročnej správy Dvora audítorov za rok 2009).

⁽⁴⁷⁾ Toto obdobie zodpovedá celkovo trom rokom a 11 mesiacom v **tabuľke 1.5**, pričom pozostáva z dvoch rokov a piatich mesiacov v priemere pri nesplatených rozpočtových záväzkoch a 18 mesiacov v priemere pri predbežnom financovaní.

Tabuľka 1.5 – Nesplatené rozpočtové záväzky Komisie a predbežné financovanie podľa okruhu finančného rámca a v rokoch záväzkov (platieb)

(mil. EUR)

Nesplatené rozpočtové záväzky										
Okruh		< 2007	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Spolu	Počet rokov záväzkov ⁽¹⁾
1	Udržateľný rast ⁽⁴⁾	7 986	499	2 978	11 444	30 896	50 154	62 314	166 271	2,5
2	Prírodné zdroje	806	66	144	286	1 893	8 987	14 703	26 886	1,7
3	Občianstvo, sloboda, bezpečnosť a spravodlivosť	19	28	86	241	314	562	1 065	2 316	0,8
4	EÚ ako globálny aktér	1 322	710	1 291	2 199	3 464	4 884	7 558	21 429	2,4
5	Administratíva	—	—	0	0	0	3	317	320	0,0
	Spolu	10 133	1 304	4 498	14 171	36 568	64 591	85 958	217 222	2,3
Predbežné financovanie										
Okruh		< 2007 ⁽²⁾	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Spolu	Počet rokov platieb ⁽³⁾
1	Udržateľný rast ⁽⁴⁾	4 532	7 149	12 758	13 633	5 367	6 083	8 322	57 844	1,0
2	Prírodné zdroje	1 454	3 934	2 728	172	116	164	290	8 857	0,2
3	Občianstvo, sloboda, bezpečnosť a spravodlivosť	4	10	110	357	400	872	1 955	3 708	1,7
4	EÚ ako globálny aktér	311	210	433	990	1 536	2 632	3 866	9 979	1,5
5	Administratíva	1	0	—	0	0	0	6	8	0,0
	Spolu (hrubé sumy predbežného financovania)	6 302	11 303	16 030	15 152	7 419	9 751	14 438	80 395	0,6

⁽¹⁾ Zdroj: Správa o rozpočtovom a finančnom hospodárení – rozpočtový rok 2012 – oddiel A.6.3.⁽²⁾ Časť predbežného financovania vyplatená do roku 2007 bola vyčlenená na zodpovedajúci okruh finančného rámca na základe zodpovedného GR, keďže informácie týkajúce sa rozpočtového riadka neboli v informačnom systéme Komisie k dispozícii.⁽³⁾ Predbežné financovanie vyplatené k 31. decembru 2012, vydelené platbou z rozpočtových prostriedkov na daný rok.⁽⁴⁾ Okruh 1: Udržateľný rast pozostáva z okruhu 1a: Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť a okruhu 1b: Súdržnosť pre rast a zamestnanosť.

Budúce potreby vyplácania

1.58. Ku kľúčovým faktorom prispievajúcim k tlaku na rozpočet na platby v roku 2012 patria výrazné rozdiely v nerovnováhe spomenutej v bode 1.52 a potreba riešiť nevyrovnaný zostatok nevyužitých záväzkov. V dôsledku tlaku na rozpočet na platby je rozhodujúce, aby Komisia naplánovala požiadavky v súvislosti s platbami zo strednodobého a z dlhodobého hľadiska. Budúce rozpočty budú musieť plniť požiadavky peňažných tokov vyplývajúce z nesplatených rozpočtových záväzkov a popri tom sa z nich tiež budú musieť financovať platby na splnenie záväzkov zaznamenaných v súvahe Únie ⁽⁴⁸⁾. Tieto položky spoločne predstavujú budúcu potrebu úhrad vo výške zhruba 313 mld. EUR k 31. decembru 2012.

1.59. Dvor audítorov zastáva názor, že Komisia by mala vypracovať a zverejniť dlhodobú predpoveď peňažných tokov, v ktorej sa naplánujú budúce požiadavky na platby, s cieľom pomôcť pri identifikácii budúcich potrieb, plánovaní rozpočtových priorít a zaistovaní toho, že zo schválených ročných rozpočtov bude možné uskutočniť potrebné platby. V tejto analýze by sa mal zohľadniť rozsah, v akom bude EÚ musieť vykonávať platby predbežného financovania, a tiež plnenie budúcich potrieb úhrad vyplývajúcich zo záväzkov, ktoré sú už zaznamenané v súvahe Únie.

1.58. Komisia dôkladne analyzuje zostávajúce viazané rozpočtové prostriedky. Cieľom nových legislatívnych návrhov Komisie na roky 2014 – 2020 je posilniť finančnú disciplínu a zaviesť pravidlo automatického zrušenia viazanosti prostriedkov po 2 rokoch ročnej viazanosti. Komisia navyše navrhla zrušiť výnimky pre veľké projekty. V medziinštitucionálnom procese sa však zákonodarcovia dohodli na predĺžení pravidla automatického zrušenia viazanosti prostriedkov na 3 roky. Komisia takisto v rámci viacročného finančného rámca navrhuje väčšiu pružnosť hospodárenia s rozpočtom, aby sa v rámci jednotlivých položiek mohli nevyužitú rezervu presunúť do nasledujúceho roka.

1.59. Komisia veľmi starostlivo plánuje do budúcnosti. Jediným spôsobom, ako vyriešiť problém nevyčerpaných viazaných rozpočtových prostriedkov, je však zrušiť ich viazanosť alebo ich vyplatiť. Zrušenie viazanosti prostriedkov prísne definujú finančné pravidlá a vo väčšine prípadov by sa nedalo uplatniť. Komisia preto musí vyplatiť nevyčerpané sumy.

Komisia bude analyzovať, ako možno čo najlepšie vypracovať a zverejniť dlhodobú prognózu finančných tokov, ktorá bude obsahovať aj záväzky, ktoré už sú zaznamenané v súvahe Únie.

⁽⁴⁸⁾ Väčšina záväzkov v súvahe sa napokon premení na žiadosti o platby z rozpočtu, pričom významnú výnimku tvoria poskytnuté úvery. Zo 137 mld. EUR v záväzkoch, v ktorých nie sú vyjadrené pôžičky, je len 42 mld. EUR už pokrytých záväzkami.

PRÍLOHA 1.1

AUDÍTORSKÝ PRÍSTUP A METODIKA AUDITU

1. Audítorský prístup Dvora audítorov je stanovený v Príručke k vykonávaniu finančného auditu a auditu zhody, ktorá je dostupná na internetovej stránke Dvora audítorov. Na naplánovanie audítorskej práce a určenie rozsahu testovania vecnej správnosti používa Dvor audítorov **model miery istoty**. Jeho súčasťou je posúdenie rizika chýb v transakciách (inherentné riziko) a rizika, že sa prostredníctvom systémov dohľadu a kontroly nepredídne chybám alebo sa tieto chyby neodhalia a neopravia (kontrolné riziko).

ČASŤ 1 – Audítorský prístup a metodika auditu spoľahlivosti účtov (finančný audit)

2. Na účely posúdenia, či konsolidovaná účtovná závierka (konsolidované finančné výkazy a súhrnné správy o plnení rozpočtu) vyjadruje verne zo všetkých významných hľadísk finančnú situáciu Európskej únie, ako aj príjmy, výdavky a toky hotovosti ku koncu roka, audit zahŕňa tieto kľúčové prvky:

- a) hodnotenie účtovného kontrolného prostredia;
- b) kontrolu fungovania hlavných účtovných postupov a postupu koncoročnej závierky;
- c) analytické kontroly (jednotnosť a primeranosť) hlavných účtovných údajov;
- d) analýzy a odsúhlasenia účtov a/alebo zostatkov;
- e) a testy vecnej správnosti záväzkov, platieb a špecifických položiek súvahy na základe reprezentatívnych vzoriek.

ČASŤ 2 – Audítorský prístup a metodika auditu správnosti transakcií (audit zhody)

3. Prístup Dvora audítorov uplatňovaný pri audite správnosti transakcií súvisiacich s účtovnou závierkou pozostáva:

- z priameho testovania transakcií v každej oblasti príjmov a výdavkov (pozri **tabuľky 1.1 a 1.2**) s cieľom zistiť, do akej miery sú správne,
- a z posúdenia účinnosti vybraných systémov dohľadu a kontroly na zabezpečenie správnosti transakcií. Toto posúdenie dopĺňajú dôkazy získané prácou iných audítorov (ak sú relevantné) a analýza informácií a záruk poskytnutých Komisiou.

Spôsob testovania transakcií Dvorom audítorov

4. Priame testovanie transakcií v rámci každého špecifického hodnotenia (kapitoly 2 až 9) je založené na **reprezentatívnej vzorke** prijatých súm (v prípade príjmov) a transakcií v príslušnej skupine politík ⁽¹⁾. Toto testovanie poskytuje odhad rozsahu nesprávnosti transakcií v danom súbore.

5. Testovanie transakcií zahŕňa **preskúmanie** každej vybranej transakcie s cieľom určiť, či sa nárok alebo platba uskutočnili na účely schválené v rozpočte a v súlade s právnym základom, či boli správne vypočítané a či sú v súlade s príslušnými pravidlami a právnymi predpismi. To zahŕňa vysledovanie transakcie z rozpočtových účtov až po úroveň konečného príjemcu (napr. poľnohospodára, organizátora školenia alebo navrhovateľa projektu rozvojovej pomoci) a testovanie súladu na každej úrovni. V prípade, že je transakcia (na ktorejkoľvek úrovni) nesprávne vypočítaná alebo nespĺňa požiadavky právnych predpisov či zmluvné ustanovenia, považuje sa za transakciu s **chybou**.

⁽¹⁾ Okrem toho sa vyberá a testuje horizontálna reprezentatívna vzorka záväzkov so zameraním na dodržiavanie príslušných pravidiel a právnych predpisov.

6. V prípade výdavkov Dvor audítorov preskúmava priebežné a konečné platby a zúčtovanie záloh („platby zaúčtované do výdavkov“). Inými slovami, preskúmava transakcie v momente, keď konečný príjemca finančných prostriedkov EÚ (napr. poľnohospodár, výskumná inštitúcia, spoločnosť poskytujúca verejne obstarávané práce alebo služby) zrealizuje činnosti alebo mu vzniknú náklady a keď Komisia akceptuje, že zrealizované činnosti alebo vzniknuté náklady sú dôvodom na vykonanie platby z rozpočtu EÚ. Dvor audítorov sa teda zameriava na hospodársku realitu, ktorá je základom transakcií v konsolidovanej účtovnej závierke EÚ.

7. Auditorská vzorka Dvora audítorov je navrhnutá tak, aby poskytla odhad chybovosti v kontrolovanom súbore ako celku. Dvor audítorov nepreskúmava transakcie v každom členskom štáte, prijímateľskom štáte a/ani regióne každý rok. Príklady uvedené vo výročnej správe majú názorný charakter a poukazujú na najtypickejšie zistené chyby. Pomenovanie určitých členských štátov, prijímateľských štátov a/alebo regiónov neznamena, že sa uvedené príklady nemôžu vyskytnúť inde. Názorné príklady uvedené v tejto správe nepredstavujú základ vyvodenia záverov o daných členských štátoch, prijímateľských štátoch a/alebo regiónoch ⁽²⁾.

Hodnotenie a prezentácia výsledkov testovania transakcií Dvorom audítorov

8. **Chyby** v transakciách sa vyskytujú z rôznych dôvodov a majú mnoho rôznych foriem v závislosti od charakteru porušenia a konkrétneho pravidla alebo zmluvnej požiadavky, ktorá nebola dodržaná. Jednotlivé transakcie môžu byť ovplyvnené chybou ako celok alebo čiastočne. Chyby zistené a opravené pred kontrolou Dvora audítorov a nezávisle od tejto kontroly sa vylučujú z výpočtu a frekvencie chýb, keďže sú dôkazom toho, že systémy dohľadu a kontroly fungujú účinne. Dvor audítorov posudzuje, či sú jednotlivé chyby vyčísliteľné, alebo nevyčísliteľné v závislosti od toho, či je možné zmerať, aká časť kontrolovanej sumy bola ovplyvnená chybou. Dvor audítorov okrem toho analyzuje charakter zistených chýb, pričom rozlišuje najmä medzi oprávnenosťou (platba nespĺňa pravidlá oprávnenosti), výskytom (úhrada nákladov, ktorých vznik nie je doložený) a správnosťou (platba bola nesprávne vypočítaná).

9. K mnohým chybám dochádza pri uplatňovaní právnych predpisov o verejnom obstarávaní. S cieľom dodržiavať základné zásady hospodárskej súťaže stanovené v zmluve sa zákazky musia uverejňovať, ponuky uchádzačov sa musia vyhodnocovať podľa určených kritérií, zákazky sa nesmú umelo rozdeľovať tak, aby ich sumy neprekračovali stanovený prah, a podobne.

10. Dvor audítorov na účely svojho auditu kladie dôraz na nedodržiavanie procedurálnych požiadaviek právnych predpisov o verejnom obstarávaní. Dvor audítorov:

- a) považuje za „závažné“ tie chyby, ktoré majú cieľ priradiť verejného obstarávania: spravodlivú hospodársku súťaž a pridelenie zákazky najkvalifikovanejšiemu uchádzačovi ⁽³⁾;
- b) vyčísluje vplyv „závažných“ porušení pravidiel verejného obstarávania tak, ako keby ovplyvňovali celkovú hodnotu platby týkajúcej sa zákazky – 100 % vyčísliteľná chyba ⁽⁴⁾;
- c) nevyčísluje ani neextrapoluje menej závažné chyby, ktoré neovplyvňujú výsledok postupu verejnej súťaže [nevyčísliteľné chyby ⁽⁵⁾].

11. Vyčíslenie Dvora audítorov sa môže líšiť od vyčíslenia, ktoré používa Komisia alebo členské štáty pri rozhodovaní o tom, ako reagovať na nesprávne uplatnenie pravidiel verejného obstarávania.

⁽²⁾ Cieľom auditu je dospieť k spoľahlivému záveru o výdavkoch a príjmoch EÚ ako celku. Na spoľahlivé a štatisticky významné porovnanie jednotlivých členských štátov, prijímateľských štátov a/alebo regiónov by bolo treba vytvoriť vzorku z omnoho väčšieho počtu transakcií v každom z nich, než je reálne možné.

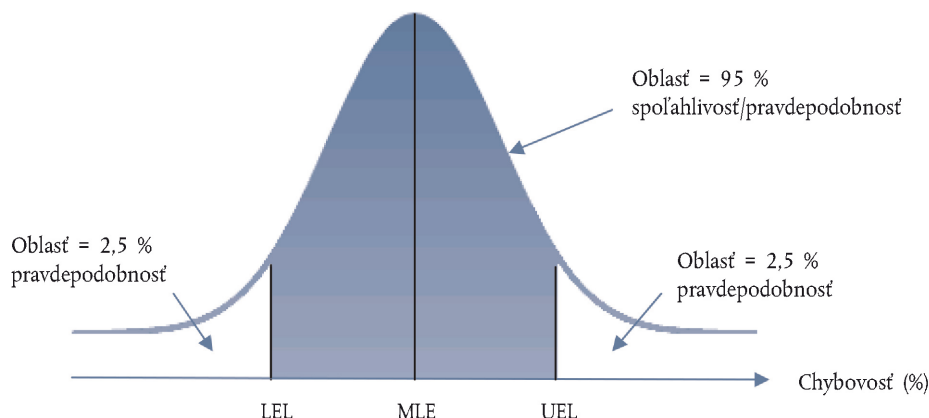
⁽³⁾ V zásade existujú dva systémy pridelovania zákazky: najnižšia ponuka alebo najvýhodnejšia ponuka.

⁽⁴⁾ Príklady vyčísliteľných chýb: zamedzenie hospodárskej súťaži alebo obmedzená hospodárska súťaž (s výnimkou situácie, keď to jasne povoľuje právny rámec) v súvislosti s hlavnou alebo doplnkovou zákazkou; nevhodné posúdenie ponúk s dosahom na výsledok verejnej súťaže; podstatná zmena rozsahu zákazky; umelé rozdelenie zákaziek tak, aby sa projekty dostali pod strop, na ktorý sa vzťahujú pravidlá verejného obstarávania.

⁽⁵⁾ Príklady nevyčísliteľných chýb: nevhodné posúdenie ponúk bez vplyvu na výsledok verejnej súťaže, formálne nedostatky postupu verejnej súťaže alebo zadávacích špecifikácií, nedodržanie formálnych aspektov požiadaviek transparentnosti.

Odhadovaná chybovosť (najpravdepodobnejšia chybovosť)

12. Dvor audítorov odhaduje **najpravdepodobnejšiu chybovosť** (MLE) ⁽⁶⁾ v každom špecifickom hodnotení a za výdavky z rozpočtu ako celok na základe chýb, ktoré vyčíslil. MLE je štatistický odhad pravdepodobného percentuálneho vyjadrenia chýb (t. j. vyčísliteľných porušení platných právnych predpisov a pravidiel či podmienok zmlúv a grantov) v celkovom súbore. Dvor audítorov okrem toho odhaduje spodnú hranicu chybovosti (LEL) a hornú hranicu chybovosti (UEL) (pozri obrázok nižšie).

13. Percento vyfarbenej plochy pod krivkou vyjadruje pravdepodobnosť toho, že sa skutočná chybovosť v súbore pohybuje medzi LEL a UEL.

14. Pri plánovaní auditu sa Dvor audítorov snaží vykonať postupy, ktoré by mu umožnili porovnať odhadovanú chybovosť v súbore s plánovanou 2 % **významnosťou**. Pri hodnotení výsledkov auditu sa Dvor audítorov riadi touto úrovňou významnosti a pri vypracúvaní svojho auditorského stanoviska berie do úvahy charakter, výšku a kontext chýb.

Frekvencia chýb

15. Dvor audítorov vyjadruje frekvenciu výskytu chýb tak, že uvedie podiel vzorky ovplyvnenej buď vyčísliteľnými, alebo nevyčísliteľnými chybami.

Hodnotenie systémov a predkladanie správ o výsledkoch Dvorom audítorov

16. **Systémy dohľadu a kontroly** zriaďuje Komisia a členské štáty, prijímateľské štáty a/alebo regióny na účely riadenia rizík pre rozpočet vrátane správnosti transakcií. Posúdenie účinnosti systémov na zabezpečenie správnosti je preto kľúčovým auditorským postupom a je obzvlášť užitočné pri formulovaní odporúčaní na zlepšenie.

17. Na každú skupinu politik sa vzťahuje množstvo jednotlivých systémov, podobne ako na príjmy. Dvor audítorov preto zvyčajne každý rok hodnotí vzorku systémov. Výsledky **hodnotenia systémov** sú predložené vo forme tabuľky s názvom *Výsledky preskúmania systémov* uvedenej v prílohách X.2 ku kapitolám 2 až 9. Systémy sa klasifikujú ako **účinné** pri zmierňovaní rizika chýb v transakciách, **častočne účinné** (ak existujú určité nedostatky ovplyvňujúce prevádzkovú účinnosť) a **neúčinné** (ak sú nedostatky rozšírené, čím úplne ohrozujú prevádzkovú účinnosť).

Ako Dvor audítorov dospieva k svojmu stanovisku vo vyhlásení o vierohodnosti

18. Dvor audítorov dospieva k svojmu stanovisku o správnosti transakcií, ktoré sú základom konsolidovanej účtovnej závierky Európskej únie, uvedenému vo vyhlásení o vierohodnosti na základe celej svojej auditorskej práce, ktorá je témou kapitol 2 až 9 tejto správy vrátane posúdenia rozšírenosti chýb. Vykonaná práca umožňuje Dvoru audítorov posúdiť mieru istoty, že chyby v súbore prekračujú prahy významnosti alebo sú v ich hraniciach. Najlepší odhad Dvora audítorov týkajúci sa chybovosti celkových výdavkov v roku 2012 je 4,8 %. Dvor audítorov si je na viac ako 95 % presvedčený, že chybovosť v kontrolovanom súbore je významná. Odhadovaná chybovosť zistená v rôznych oblastiach politiky sa líši, ako sa uvádza v kapitolách 3 až 9. Dvor audítorov považuje chyby za rozšírené, t. j. vyskytujúce sa vo väčšine výdavkových oblastí. Dvor audítorov predkladá celkové stanovisko k správnosti záväzkov na základe dodatočnej horizontálnej vzorky.

⁽⁶⁾ $MLE = \frac{1}{\sum ASI} * \sum_i \left(ASI_i * \frac{error\ amount_i}{audited\ amount_i} \right)$, kde ASI je priemerný interval vzorky a i je vyčíslenie transakcií vo vzorke.

Nezrovnalosť alebo podvod

19. Väčšina chýb vyplýva z nesprávneho uplatnenia alebo nepochopenia často zložitých pravidiel výdavkových systémov EÚ. Ak má Dvor audítorov dôvod domnievať sa, že došlo k podvodnej činnosti, oznámi to Európskemu úradu pre boj proti podvodom – OLAF, ktorý je zodpovedný za vykonanie následného vyšetrovania. Dvor audítorov ohlasuje úradu OLAF ročne niekoľko prípadov.

ČASŤ 3 – Súvislosť medzi auditorským stanoviskom k spoľahlivosti účtovnej závierky a auditorským stanoviskom k správnosti transakcií

20. Podľa ustanovení článku 287 ZFEÚ Dvor audítorov predložil:

- a) auditorské stanovisko ku konsolidovanej účtovnej závierke Európskej únie za skončený rozpočtový rok;
- b) auditorské stanoviská k správnosti príjmov, platieb zaúčtovaných do výdavkov a záväzkov súvisiacich s touto účtovnou závierkou.

21. Tieto auditorské stanoviská a súvisiace audity sa vykonávajú v súlade s medzinárodnými auditorskými štandardmi a etickým kódexom IFAC a medzinárodnými štandardmi najvyšších kontrolných inštitúcií, ktoré vydala organizácia INTOSAI.

22. Tieto štandardy tiež upravujú situáciu, keď audítori vydávajú auditorské stanoviská k spoľahlivosti účtovnej závierky a k správnosti príslušných transakcií a uvádzajú, že modifikované stanovisko k správnosti transakcií automaticky nevedie k modifikovanému stanovisku k spoľahlivosti účtovnej závierky. Vo finančných výkazoch, z ktorých Dvor audítorov vychádza pri formulovaní stanoviska, najmä v poznámke č. 6, sa uznáva, že porušenie pravidiel upravujúcich výdavky z rozpočtu EÚ je významnou záležitosťou. V súlade s tým Dvor audítorov rozhodol, že významná chybovosť ovplyvňujúca správnosť sama osebe nie je dôvodom na modifikáciu osobitného stanoviska k spoľahlivosti účtovnej závierky.

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PRIPOMIENOK TÝKAJÚCICH SA SPOLAHLIVOSTI ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY Z PREDCHÁDZAJÚCICH ROKOV

Pripomienky z predchádzajúcich rokov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku	Odpoveď Komisie
1. Predbežné financovanie, záväzky a postupy rozdelenia účtovných období	1. Predbežné financovanie, záväzky a postupy rozdelenia účtovných období	1. Predbežné financovanie, záväzky a postupy rozdelenia účtovných období
Pokiaľ ide o predbežné financovanie, záväzky a súvisiace rozdelenie účtovných období, Dvor audítorov od rozpočtového roku 2007 zistil účtovné chyby, ktoré celkovo nemajú významný finančný dosah, frekvencia ich výskytu je však vysoká. Poukazuje to na potrebu ďalšieho zlepšenia na úrovni niektorých generálnych riaditeľstiev. Pokiaľ ide o účtovanie súm predbežného financovania, Dvor audítorov odhalil aj tieto skutočnosti: — zúčtovanie neuhradených platieb predbežného financovania nie je vždy vykonané správne. Niekoľko zúčtovaní sa buď nevykonalo vôbec alebo sa vykonalo s nesprávnymi sumami, — niektoré generálne riaditeľstvá nespracúvajú dostupné informácie o dosiahnutom pokroku a súvisiacich vzniknutých nákladoch a nezúčtovávajú zodpovedajúce platby predbežného financovania v súlade s týmto pokrokom, ale pri stanovovaní rozdelenia účtovných období používajú približné hodnoty, — po prvýkrát vo svojej výročnej správe za rok 2010 zistil zvýšený počet prípadov, keď Komisia nesprávne zaznamenala platby, ktoré viedli k vzniku aktív, najmä v súvislosti s nástrojmi finančného inžinierstva a zálohami na iné režimy pomoci.	Dvor audítorov zistil, že niekoľko generálnych riaditeľstiev naďalej zaznamenáva v účtovnej závierke odhady, a to aj vtedy, keď majú dostatočný základ na zúčtovanie zodpovedajúcich súm predbežného financovania. V niektorých prípadoch sú oneskorenia v účtovaní vzniknutých výdavkov spojené so stratou audit trailu. Dvor audítorov sa domnieva, že v niektorých generálnych riaditeľstvách sú potrebné značné zlepšenia postupov. Komisia zahrnula nástroje finančného inžinierstva do účtovnej závierky za rok 2010 a zálohy z iných režimov pomoci do účtovnej závierky za rok 2011. Neuhradené zostatky sa v oboch prípadoch odhadujú na základe domnienky, že finančné prostriedky sa počas obdobia prevádzky vynakladajú rovnomerne. Komisia by mala túto domnienku prehodnocovať.	Komisia si uvedomuje význam tejto záležitosti a snaží sa nepretržite zlepšovať svoje postupy. Do revidovaného nariadenia o rozpočtových pravidlách sa začlenil osobitný článok, ktorým sa podnecuje častejšie zúčtovanie platieb predbežného financovania. Tieto ustanovenia dopĺňa vysvetľujúca a usmerňujúca poznámka, ktorú dostali všetky generálne riaditeľstvá Komisie. Uplatňuje sa metóda, ktorú opísal Dvor audítorov, pretože boli identifikované tieto konkrétne položky výdavkov. Komisia považuje za nepravdepodobné, že v niekoľkých mesiacoch, ktoré zostávajú do konca súčasného programového obdobia sa vytvorí spoľahlivejšia metodika, ktorá bude zároveň nákladovo efektívna.

Pripomienky z predchádzajúcich rokov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku	Odpoveď Komisie
2. Poskytovanie údajov o spätnom získavaní prostriedkov a finančných korekciách Mali by sa preskúmať usmernenia pre finančné výkazníctvo týkajúce sa toho, aké informácie sa majú uvádzať a ako sa s nimi má zaobchádzať. Je potrebné vyvinúť dodatočné úsilie na zlepšenie kvality predkladaných údajov. Pokiaľ ide o oblasť súdržnosti, na konci rokov 2010 a 2011 ešte zostávala celková suma na implementáciu vo výške 2,5 mld. EUR (t. j. „zinkasovaná“ po prijatí splátky Komisiou alebo platby od Komisie na základe žiadosti, z ktorej členský štát odpočítal neoprávnené výdavky). Nízka miera plnenia na úrovni 71 % v roku 2010 a 72 % v roku 2011 sa vysvetľovala prebiehajúcim procesom uzatvárania programového obdobia 2000 – 2006. Žiadosti o platbu prijaté na konci roku 2010 zatiaľ neboli schválené, čo znamenalo, že súvisiace finančné korekcie nebolo možné zohľadniť v údajoch o plnení za rok 2010.	2. Poskytovanie údajov o spätnom získavaní prostriedkov a finančných korekciách Účtovník zlepšil prezentáciu informácií o spätne získaných prostriedkoch a finančných korekciách v poznámke č. 6. Táto prezentácia je teraz zacielennejšia a menej rozsiahla. Poznámka č. 6 obsahuje aj nefinančné informácie, ktoré by bolo lepšie uviesť v správe o ochrane rozpočtu EÚ v súlade s článkom 150 ods. 4 nariadenia (EÚ, Euratom) č. 966/2012 o rozpočtových pravidlách, ktorá sa má rozpočtovým orgánom predkladať každoročne v septembri. Na konci roka 2012 sa mala implementovať ešte suma vo výške 1,1 mld. EUR (miera plnenia 90 %). Súčet za rok 2012 obsahoval sumy finančných korekcií, ktoré boli súčasťou uzatvárania programov na roky 2000 – 2006 (pozri rámček 1.1).	2. Poskytovanie údajov o spätnom získavaní prostriedkov a finančných korekciách Komisia bude pokračovať v úsilí o ďalšie zlepšovanie prezentácie týchto informácií, pričom konštatuje, že podrobnejšie informácie predloží vo svojom oznámení o ochrane rozpočtu EÚ. Očakáva sa, že toto číslo sa v priebehu roka 2013 zvýši v dôsledku ukončenia programov EFRR na roky 2000 – 2006. V prípade Kohézneho fondu sú však regulačné ustanovenia odlišné a väčšina projektov Kohézneho fondu na roky 2000 – 2006 sa ukončí v budúcom roku.
3. Presun aktív programu Galileo Komisia by mala zaistiť, že všetky potrebné účtovné a technické informácie budú dostupné v čase, keď sa uskutoční presun aktív, aby sa aktíva účinne ochránili. Dvor audítorov po prvýkrát vo svojej výročnej správe za rok 2010 a následných výročných správach upozornil na výhradu zodpovedného generálneho riaditeľa, ktorú uviedol vo svojej výročnej správe o činnosti a ktorá sa týkala spoľahlivosti finančného výkazníctva v Európskej vesmírnej agentúre.	3. Presun aktív programu Galileo Komisia spolupracuje s Európskou vesmírnou agentúrou, aby zabezpečila, že v čase prevodu budú dostupné všetky potrebné účtovné a technické informácie. Zodpovedný generálny riaditeľ ďalej trvá na svojej výhrade k spoľahlivosti finančného výkazníctva Európskej vesmírnej agentúry aj vo svojej výročnej správe o činnosti za rok 2012.	3. Presun aktív programu Galileo Komisia vykonala podrobné kontroly a získala dostatočné uistenie, že sumy uvedené v súvahe programu Galileo sú spoľahlivé. Prípravy na presun aktív plynulo napredujú. Komisia bude naďalej vykonávať audit finančných výkazov, ktoré poskytuje Európska vesmírna agentúra, a v prípade potreby napraviť chyby. Komisia bude Európsku vesmírnu agentúru podnecovať k tomu, aby ďalej zvyšovala kvalitu svojich finančných výkazov, a v tomto úsilí ju podporí.

PRÍLOHA 1.3

VÝŇATKY Z KONSOLIDOVANEJ ÚČTOVNEJ ZÁVIERKY ZA ROK 2012 ⁽¹⁾

Tabuľka 1 – Súvaha (*)

(mil. EUR)

	31.12.2012	31.12.2011
Dlhodobý majetok		
Nehmotný majetok	188	149
Dlhodobý hmotný majetok	5 978	5 071
Investície účtované metódou vlastného imania	392	374
Finančné aktíva	62 311	43 672
Pohľadávky	564	289
Predbežné financovanie	44 505	44 723
	113 938	94 278
Krátkodobý majetok		
Zásoby	138	94
Finančné aktíva	1 981	3 721
Pohľadávky	14 039	9 477
Predbežné financovanie	13 238	11 007
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty	10 674	18 935
	40 070	43 234
Aktíva spolu	154 008	137 512
Dlhodobé záväzky		
Dôchodky a ostatné zamestnanecké požitky	(42 503)	(34 835)
Rezervy	(1 258)	(1 495)
Finančné záväzky	(57 232)	(41 179)
Ostatné záväzky	(2 527)	(2 059)
	(103 520)	(79 568)
Krátkodobé záväzky		
Rezervy	(806)	(270)
Finančné záväzky	(15)	(51)
Záväzky	(90 083)	(91 473)
	(90 904)	(91 794)
Pasíva spolu	(194 424)	(171 362)
Čisté aktíva	(40 416)	(33 850)
Rezervy	4 061	3 608
Sumy, ktoré majú byť vyžiadané od členských štátov (**)	(44 477)	(37 458)
Čisté aktíva	(40 416)	(33 850)

(*) Súvaha sa predkladá členená ako konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie.

(**) Európsky parlament prijal 13. decembra 2012 rozpočet, na základe ktorého sa krátkodobé záväzky Únie hradia z vlastných zdrojov, ktoré sa vyberú alebo vyžadujú od členských štátov v roku 2013. Okrem toho podľa článku 83 služobného poriadku (nariadenie Rady (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 z 29. februára 1968 v znení zmien a doplnení) členské štáty spoločne ručia za záväzky spojené s dôchodkami.

⁽¹⁾ Čitateľovi odporúčame pozrieť si úplné znenie konsolidovanej účtovnej závierky Európskej únie za rozpočtový rok 2012 vrátane konsolidovaných finančných výkazov a vysvetľujúcich poznámok, ako aj súhrnných správ o plnení rozpočtu a vysvetľujúcich poznámok.

Tabuľka 2 – Výkaz hospodárskeho výsledku (*)

	(mil. EUR)	
	2012	2011
Prevádzkové príjmy		
Príjmy z vlastných zdrojov a príspevkov	130 919	124 677
Iné prevádzkové príjmy	6 826	5 376
	137 745	130 053
Prevádzkové náklady		
Administratívne výdavky	(9 320)	(8 976)
Prevádzkové náklady	(124 633)	(123 778)
	(133 953)	(132 754)
Prebytok/(Deficit) z prevádzkových činností	3 792	(2 701)
Finančné príjmy	2 157	1 491
Finančné výdavky	(1 942)	(1 355)
Pohyb v dôchodkových záväzkoch a iných záväzkoch súvisiacich so zamestnaneckými požitkami	(8 846)	1 212
Podiel pridružených a spoločných podnikov na čistom deficite	(490)	(436)
Výsledok hospodárenia za rok	(5 329)	(1 789)

(*) Výkaz o výsledku hospodárenia sa predkladá členený ako konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie.

Tabuľka 3 – Výkaz toku hotovosti (*)

	(mil. EUR)	
	2012	2011
Výsledok hospodárenia za rok	(5 329)	(1 789)
Prevádzkové činnosti		
Amortizácia	39	33
Odpisy	405	361
(Zvýšenie)/zníženie úverov	(16 062)	(27 692)
(Zvýšenie)/zníženie pohľadávok	(4 837)	1 605
(Zvýšenie)/zníženie predbežného financovania	(2 013)	(1 534)
(Zvýšenie)/zníženie zásob	(44)	(3)
Zvýšenie/(zníženie) rezerv	299	234
Zvýšenie/(zníženie) finančných záväzkov	16 017	27 781
Zvýšenie/(zníženie) ostatných záväzkov	468	(45)
Zvýšenie/(zníženie) záväzkov	(1 390)	6 944
Rozpočtový prebytok za predchádzajúci rok zapísaný ako nepeňažný príjem	(1 497)	(4 539)
Ostatné nepeňažné pohyby	260	(75)
Zvýšenie/(zníženie) záväzkov súvisiacich s dôchodkami a zamestnaneckými požitkami	7 668	(2 337)
Investičné činnosti		
(Zvýšenie)/zníženie nehmotných a dlhodobých hmotných aktív	(1 390)	(693)
(Zvýšenie)/zníženie investícií účtovaných metódou vlastného imania	(18)	118
(Zvýšenie)/zníženie finančných aktív k dispozícii na predaj	(837)	(1 497)
Čisté toky hotovosti	(8 261)	(3 128)
Čisté zvýšenie/(zníženie) peňažných prostriedkov a peňažných ekvivalentov	(8 261)	(3 128)
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na začiatku roka	18 935	22 063
Peňažné prostriedky a peňažné ekvivalenty na konci roka	10 674	18 935

(*) Výkaz toku hotovosti sa predkladá členený ako konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie.

Tabuľka 4 – Výkaz zmien v čistých aktívach (*)

(mil. EUR)

	Rezervy (A)		Sumy, ktoré majú byť vyžiadané od členských štátov (B)		Čisté aktíva = (A) + (B)
	Rezerva z prece- nenia na reálnu hodnotu	Iné rezervy	Kumulatívny prebytok/(deficit)	Výsledok hospo- dávania za rok	
Zostatok k 31. decembru 2010	(61)	3 545	(48 163)	17 232	(27 447)
Pohyb v rezerve Garančného fondu		165	(165)		0
Pohyby v reálnej hodnote	(47)				(47)
Iné		2	(30)		(28)
Rozdelenie výsledku hospodávania za rok 2010		4	17 228	(17 232)	0
Rozpočtový výsledok za rok 2010 pripísaný členským štátom			(4 539)		(4 539)
Výsledok hospodávania za rok				(1 789)	(1 789)
Zostatok k 31. decembru 2011	(108)	3 716	(35 669)	(1 789)	(33 850)
Pohyb v rezerve Garančného fondu		168	(168)		0
Pohyby v reálnej hodnote	258				258
Iné		21	(19)		2
Rozdelenie výsledku hospodávania za rok 2011		6	(1 795)	1 789	0
Rozpočtový výsledok za rok 2011 pripísaný členským štátom			(1 497)		(1 497)
Výsledok hospodávania za rok				(5 329)	(5 329)
Zostatok k 31. decembru 2012	150	3 911	(39 148)	(5 329)	(40 416)

(*) Výkaz zmien v čistých aktívach sa predkladá členený ako konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie.

Tabuľka 5 – Rozpočtový výsledok EÚ (*)

(mil. EUR)		
Európska únia	2012	2011
Príjmy za rozpočtový rok	139 541	130 000
Platby z rozpočtových prostriedkov bežného roka	(137 738)	(128 043)
Platobné rozpočtové prostriedky prenesené do roku N + 1	(936)	(1 019)
Zrušenie nevyužitých platobných rozpočtových prostriedkov prenesených z roku N – 1	92	457
Kurzové rozdiely za daný rok	60	97
Rozpočtový výsledok (**)	1 019	1 492

(*) Rozpočtový výsledok EÚ sa predkladá členený ako konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie.

(**) Z toho na EŽVO pripadajú (4) mil. EUR v roku 2012 a (5) mil. EUR v roku 2011.

KAPITOLA 2

Príjmy

OBSAH

	<i>Bod</i>
Úvod	2.1 – 2.17
Osobitné charakteristiky príjmov	2.2 – 2.8
Rozsah auditu a audítorský prístup	2.9 – 2.17
Vlastné zdroje založené na HND	2.10 – 2.12
Tradičné vlastné zdroje	2.13 – 2.15
Vlastné zdroje založené na DPH	2.16 – 2.17
Správnosť transakcií	2.18 – 2.22
Vlastné zdroje založené na HND	2.19
Tradičné vlastné zdroje	2.20
Vlastné zdroje založené na DPH	2.21
Ostatné príjmy	2.22
Účinnosť systémov	2.23 – 2.39
Vlastné zdroje založené na HND	2.24 – 2.30
Riadenie výhrad	2.24 – 2.27
Hodnotenie overovania údajov o HND Komisiou	2.28 – 2.30
Tradičné vlastné zdroje	2.31 – 2.33
Vlastné zdroje založené na DPH	2.34 – 2.37
Výročné správy o činnosti	2.38 – 2.39
Závery a odporúčania	2.40 – 2.44
Závery týkajúce sa príjmov za rok 2012	2.40 – 2.42
Odporúčania	2.43 – 2.44
Príloha 2.1 – Výsledky testovania transakcií v oblasti príjmov	
Príloha 2.2 – Výsledky preskúmania systémov v oblasti príjmov	
Príloha 2.3 – Kontrola prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní v oblasti príjmov	

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

2.1. V tejto kapitole sa uvádza osobitné hodnotenie oblasti príjmov, ktorá zahŕňa vlastné zdroje a ostatné príjmy. Hlavné údaje o príjmoch v roku 2012 sú uvedené v **tabuľke 2.1**.

Tabuľka 2.1 – Príjmy – hlavné údaje za rok 2012

Druh príjmov	Opis	Príjmy za rok 2012	
		(mil. EUR)	%
Vlastné zdroje založené na HND	Zdroje založené na HND (hrubý národný dôchodok) z bežného rozpočtového roku	97 856	70,1
Tradičné vlastné zdroje (TVZ)	Clá a odvody z produkcie cukru	16 454	11,8
Vlastné zdroje založené na DPH	Zdroje založené na DPH (daň z pridanej hodnoty) z bežného rozpočtového roku	14 648	10,5
Korekcia rozpočtovej nerovnováhy	Korekcia v prospech Spojeného kráľovstva	– 74	– 0,1
Zníženie príspevku založeného na HND	Udelené Holandsku a Švédsku	2	0,0
CELKOVÉ VLASTNÉ ZDROJE		128 886	92,4
Úroky z omeškania a pokuty		3 807	2,7
Príspevky a náhrady v rámci dohôd a programov Únie/Spoločenstva		2 928	2,1
Prebytky, zostatky a úpravy		2 041	1,5
Príjmy od osôb pracujúcich pre inštitúcie a iné orgány Únie		1 236	0,9
Príjmy z administratívnej činnosti inštitúcií		612	0,4
Rôzne príjmy		31	0,0
Pôžičkové a úverové operácie		0	0,0
CELKOVÉ OSTATNÉ PRÍJMY		10 655	7,6
CELKOVÉ PRÍJMY ZA ROK		139 541	100,0

Zdroj: Konsolidovaná ročná účtovná závierka Európskej únie za rok 2012.

Osobitné charakteristiky príjmov

2.2. Vlastné zdroje tvoria zďaleka najhlavnejší zdroj financovania rozpočtových výdavkov (92,4 %). Vlastné zdroje sa rozdeľujú do troch kategórií⁽¹⁾: vlastné zdroje pochádzajúce z hrubého národného dôchodku (HND) členských štátov, tradičné vlastné zdroje (clá z dovozu a odvody z produkcie cukru) a vlastné zdroje vypočítané na základe dane z pridanej hodnoty (DPH) vybranej v členských štátoch.

2.3. Vlastné zdroje založené na HND sú výsledkom uplatňovania jednotnej sadzby na HND členských štátov. Výpočet príspevkov členských štátov na bežný rozpočtový rok (97 856 mil. EUR, t. j. 70,1 % príjmov) vychádza z údajov o prognóze HND⁽²⁾. Tieto údaje sa môžu meniť aspoň počas obdobia štyroch rokov, po uplynutí ktorého sa stávajú premlčanými⁽³⁾. Zmeny sa zohľadňujú pri výpočte zostatkov a úprav HND členských štátov⁽⁴⁾ z predchádzajúcich rokov, ktoré tiež slúžia na financovanie ročných rozpočtových príjmov. Hlavným rizikom z hľadiska správnosti je možnosť, že príslušné štatistiky nebudú zostavené alebo spracované v súlade s pravidlami EÚ.

2.4. Po zohľadnení celkových tradičných vlastných zdrojov, vlastných zdrojov založených na DPH a ostatných príjmov sa vlastné zdroje založené na HND využívajú na vyrovnanie rozpočtu EÚ. V dôsledku akéhokoľvek podhodnotenia (alebo nadhodnotenia) HND konkrétneho členského štátu, ktoré síce nemá vplyv na celkovú výšku vlastných zdrojov založených na HND, sa zvyšujú (alebo znižujú) príspevky ostatných členských štátov, kým sa neopravia údaje o HND.

⁽¹⁾ Rozhodnutie Rady 2007/436/ES, Euratom zo 7. júna 2007 o systéme vlastných zdrojov Európskych spoločenstiev (Ú. v. EÚ L 163, 23.6.2007, s. 17) a nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 1150/2000 z 22. mája 2000, ktorým sa vykonáva rozhodnutie 2007/436/ES, Euratom o systéme vlastných zdrojov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 130, 31.5.2000, s. 1), naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES, Euratom) č. 105/2009 (Ú. v. EÚ L 36, 5.2.2009 s. 1).

⁽²⁾ Na týchto údajoch sa dohodnú Komisia a členské štáty na schôdzi Poradného výboru pre vlastné zdroje.

⁽³⁾ Pokiaľ sa nevznesú výhrady (pozri bod 2.24).

⁽⁴⁾ V každom členskom štáte môže byť hodnota týchto zostatkov a úprav kladná alebo záporná. V roku 2012 mali čisté zostatky a úpravy HND hodnotu 284 mil. EUR, t. j. 0,2 % príjmov (kladné úpravy predstavovali 952 mil. EUR, t. j. 0,7 % príjmov, pričom záporné úpravy predstavovali 668 mil. EUR, t. j. 0,5 % príjmov).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

2.5. Tradičné vlastné zdroje stanovujú a vyberajú členské štáty. Tri štvrtiny týchto súm sa vyplácajú do rozpočtu EÚ (16 454 mil. EUR, t. j. 11,8 % príjmov) a zvyšná štvrtina sa ponecháva na pokrytie nákladov spojených s výberom. Každý členský štát zasiela Komisii mesačný výkaz stanovených cieľ a odvodov (účty „A“), ako aj štvrťročný výkaz stanovených cieľ a odvodov, ktoré nie sú zahrnuté v účtoch A (účty „B“) ⁽⁵⁾. Hlavnými rizikami týkajúcimi sa tradičných vlastných zdrojov sú neúplnosť, vecná nesprávnosť a nevhodné načasovanie sprístupnenia cieľ a odvodov Únii.

2.6. Vlastné zdroje založené na DPH sú príspevky, ktoré vyplývajú z uplatňovania jednotnej sadzby na teoreticky harmonizované vymeriavacie základy DPH členských štátov (14 648 mil. EUR, t. j. 10,5 % príjmov). Hlavné riziká sú spojené s neúplnosťou a nesprávnosťou harmonizovaného vymeriavacieho základu DPH, ktorý stanovujú členské štáty, a nesprávnosťou a nevhodným načasovaním príspevkov členských štátov.

2.7. Spojenému kráľovstvu je udelená korekcia v súvislosti s rozpočtovou nerovnováhou (takzvaná korekcia v prospech Spojeného kráľovstva), ktorá zahŕňa zníženie jeho platieb vlastných zdrojov založených na HND ⁽⁶⁾. Nemecko, Holandsko, Rakúsko a Švédsko navyše využívajú zníženú sadzbu DPH, pričom Holandsko a Švédsko v období 2007 – 2013 využívajú hrubé zníženie svojho ročného príspevku založeného na HND ⁽⁷⁾. Hlavným rizikom je, že Komisia urobí chybu pri týchto výpočtoch, najmä v prípade zložitých výpočtov korekcie v prospech Spojeného kráľovstva.

2.8. Ostatné kontrolované príjmy pochádzajú predovšetkým z prebytku v rámci rozpočtu na predchádzajúci rok, príspevkov v rámci dohôd Únie/Spoločenstva (vrátane dohody EZVO), úrokov z omeškania platieb a pokút. Medzi hlavné riziká v prípade ostatných príjmov patrí spracúvanie pokút Komisiou a chybný výpočet príspevkov v rámci dohôd Únie/Spoločenstva.

⁽⁵⁾ V prípadoch, keď sa clá a odvody nezaplatia a neposkytnú sa žiadna záruka alebo ak sa záruky poskytnú, pričom sa však spochybnia, členské štáty môžu pozastaviť sprístupňovanie týchto zdrojov tak, že ich zapíšu na tieto osobitné účty.

⁽⁶⁾ Článok 4 rozhodnutia 2007/436/ES, Euratom. Toto zníženie predstavovalo v roku 2012 približne 4 mld. EUR. Suma 74 mil. EUR uvedená v **tabuľke 2.1** predstavuje účinok kurzových rozdielov.

⁽⁷⁾ Článok 2 ods. 4 a článok 2 ods. 5 rozhodnutia 2007/436/ES, Euratom. Suma 2 mil. EUR vzťahujúca sa na príspevok založený na HND, uvedená v **tabuľke 2.1** predstavuje účinok kurzových rozdielov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rozsah auditu a audítorský prístup

2.9. Všeobecný audítorský prístup a metodika auditu Dvora audítorov sú opísané v **časti 2 prílohy 1.1** ku kapitole 1. V súvislosti s auditom príjmov je potrebné upozorniť na tieto konkrétne skutočnosti:

- a) Súčasťou auditu bolo preskúmanie vzorky 55 príkazov na vymáhanie ⁽⁸⁾ na úrovni Komisie. Táto vzorka má byť reprezentatívnou vzorkou celého radu príkazov na vymáhanie príjmov.
- b) Hodnotenie systémov bolo zamerané na:
 - i) systémy pre vlastné zdroje založené na HND ⁽⁹⁾ a vlastné zdroje založené na DPH na úrovni Komisie a systémy pre tradičné vlastné zdroje na úrovni Komisie a členských štátov;
 - ii) systémy Komisie pre výpočet korekcie v prospech Spojeného kráľovstva (vrátane preskúmania výpočtu konečnej sumy za rok 2008);
 - iii) spracúvanie pokút a sankcií Komisiou;
 - iv) vnútorné kontrolné postupy Komisie vzťahujúce sa na stanovenie ročných príspevkov krajín EZVO, ktoré sú členmi EHP (takzvané príspevky EZVO);
 - v) vyhlásenia vedenia Komisie, predovšetkým výročné správy o činnosti Generálneho riaditeľstva pre rozpočet (GR pre rozpočet) a Eurostatu za rok 2012.

Vlastné zdroje založené na HND

2.10. Východiskovým bodom hodnotenia sa stali schválené údaje o prognóze HND na rok 2012 a následne sa posúdil systém, ktorý Komisia používa na spracovanie týchto údajov s cieľom určiť sumy, ktoré majú byť zahrnuté do konečných rozpočtových účtov. Dvor audítorov tak preskúmal zostavovanie rozpočtu EÚ a správnosť príspevkov členských štátov, ktoré vychádzajú z uvedenej prognózy.

⁽⁸⁾ Príkaz na vymáhanie je postup, prostredníctvom ktorého povoľujúci úradník zaznamenáva nárok Komisie na spätné získanie dlžnej sumy.

⁽⁹⁾ Hodnotenie overovania údajov o HND zahŕňalo kontroly v piatich členských štátoch, ktoré majú najväčší podiel na vlastných zdrojoch založených na HND: v Nemecku, Španielsku, vo Francúzsku, v Taliansku a Spojenom kráľovstve.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

2.11. Dvor audítorov hodnotil systémy dohľadu a kontroly Komisie, ktorých účelom je poskytnúť primeranú záruku, že vlastné zdroje založené na HND sú správne vypočítané a vybrané. Predmetom auditu bol aj spôsob, akým Komisia riadila v roku 2012 výhrady k HND. Dvor audítorov nemôže posúdiť kvalitu údajov, na ktorých sa dohodla Komisia s členskými štátmi.

2.12. Dvor audítorov však zhodnotil aj účinnosť overovania údajov o HND Komisiou ⁽¹⁰⁾ v období 2002 – 2010, ktoré sa ukončilo v januári 2012. Preskúmanie bolo zamerané na obdobie 2002 – 2007, v súvislosti s ktorým sa údaje o HND spolu s údajmi o HND za rok 2008 stali definitívne platnými v roku 2012 a výpočet úprav vlastných zdrojov založených na HND už nie je možné meniť, pričom výnimku tvoria samostatné zložky HND, na ktoré sa vzťahujú konkrétne výhrady (pozri bod 2.25). Toto preskúmanie sa zohľadňuje aj pri hodnotení systémov dohľadu a kontroly Komisie.

Tradičné vlastné zdroje

2.13. Dvor audítorov vykonal hodnotenie systémov dohľadu a kontroly vo vybraných členských štátoch (v Belgicku, Poľsku a vo Fínsku), ktorých podiel na celkovej výške tradičných vlastných zdrojov predstavuje okolo 13 %. Preskúmal ich účtovné systémy (účty A a B), ako aj tok tradičných vlastných zdrojov od stanovenia po hlásenie Komisii, aby získal primeranú istotu, že zaznamenané sumy boli správne a úplné. Audit zahŕňal testovanie hlavných kontrol týkajúcich sa spoľahlivosti údajov uvedených v dovozných vyhláseniach (preferenčné kódy a krajina pôvodu), testovanie kontrol po colnom konaní a analýzy rizika, ako aj testovanie oslobodzovania od povinnosti informovať vo fáze dovozu do kontrolovaných členských štátov.

2.14. Dvor audítorov navyše hodnotil systémy dohľadu a kontroly v Komisii vrátane jej inšpekcií v členských štátoch, postupu odpisovania nevyhnutných súm a postupu kontroly plnenia opatrení prijatých na základe predchádzajúcich zistení Komisie a Dvora audítorov.

2.15. Audit Dvora audítorov týkajúci sa transakcií súvisiacich s účtovnou závierkou nemôže zahŕňať nepreclený dovoz ani dovoz, ktorý unikol colnému dohľadu.

⁽¹⁰⁾ Audit sa vykonal v týchto členských štátoch uvedených v zostupnom poradí podľa príspevkov do vlastných zdrojov založených na HND: v Nemecku, vo Francúzsku, v Spojenom kráľovstve, Taliansku, Španielsku, Holandsku, Belgicku, Švédsku, Poľsku a Rakúsku.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Vlastné zdroje založené na DPH

2.16. Výška vlastných zdrojov založených na DPH sa vypočítava na základe skutočne vybratej DPH v členských štátoch a upravuje sa pomocou makroekonomických štatistík a odhadov (ide o takzvaný harmonizovaný vymeriavací základ DPH). Východiskovým bodom auditu sa stal harmonizovaný základ DPH, ktorý stanovili členské štáty. Následne sa hodnotil systém, ktorý Komisia používa na spracovanie údajov s cieľom určiť sumy, ktoré majú byť zahrnuté do konečných rozpočtových účtov. Dvor audítorov tak preskúmal zostavovanie rozpočtu EÚ a správnosť príspevkov členských štátov.

2.17. Dvor audítorov hodnotil systémy dohľadu a kontroly Komisie, ktorých účelom je poskytnúť primeranú záruku, že vlastné zdroje založené na DPH sú správne vypočítané a vybrané. Hodnotil tiež činnosť Komisie v členských štátoch spojenú s overovaním harmonizovaného vymeriavacieho základu DPH a spôsob, akým riadila výhrady. V rámci auditu sa priamo netestovali štatistiky a údaje, ktoré poskytli členské štáty.

SPRÁVNOSŤ TRANSAKCIÍ

2.18. Výsledky testovania transakcií sú zhrnuté v **prílohe 2.1**. V žiadnej z 55 transakcií, ktoré skontroloval Dvor audítorov, sa nevyskytli chyby.

Vlastné zdroje založené na HND

2.19. Dvor audítorov pri audite nezistil žiadne chyby vo výpočte príspevkov a platieb členských štátov vykonanom Komisiou. Väčšina výpočtov vychádza z údajov o prognóze HND na rok 2012. Audit Dvora audítorov však poukázal na nedostatky v prístupe Komisie a v jej procese overovania (pozri body 2.28 až 2.30). Tieto nedostatky nemali významný dosah na zaznamenané vlastné zdroje založené na HND (pozri bod 2.30).

Tradičné vlastné zdroje

2.20. Dvor audítorov zistil, že príkazy na vymáhanie pohľadávok vystavených Komisiou vo všeobecnosti odrážajú výpisy z účtov A zaslané členskými štátmi.

Vlastné zdroje založené na DPH

2.21. Dvor audítorov nezistil pri audite žiadne chyby vo výpočte príspevkov členských štátov ani v ich platbách.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Ostatné príjmy

2.22. Dvor audítorov nezistil pri audite žiadne chyby vo výpočtoch ani platbách v rámci ostatných príjmových transakcií. Audit Dvora audítorov však poukázal na administratívne nedostatky v postupoch Komisie na výpočet príspevku jednej z krajín EZVO ⁽¹¹⁾.

ÚČINNOSŤ SYSTÉMOV

2.23. Výsledky preskúmania systémov dohľadu a kontroly Dvorom audítorov sú zhrnuté v **prílohe 2.2**.

Vlastné zdroje založené na HND*Riadenie výhrad*

2.24. Výhrada ⁽¹²⁾ je prostriedkom, ktorý umožňuje ponechať otvorené pre korekciu sporné prvky v údajoch o HND predložených členskými štátmi po uplynutí lehoty štyroch rokov stanovenej v právnych predpisoch. Používanie výhrad je teda súčasťou procesu vnútornej kontroly. Komisia a členské štáty by sa mali usilovať čo najskôr vyriešiť sporné prvky ⁽¹³⁾.

2.25. Komisia nahradila 103 konkrétnymi výhradami ⁽¹⁴⁾ všetky existujúce všeobecné výhrady vznesené voči členským štátom EÚ-25. Konkrétne výhrady sa vzťahujú na roky 2002 až 2010 v prípade členských štátov EÚ-15 a na roky 2004 až 2010 v prípade členských štátov EÚ-10. Navyše sa vznieslo šesť prierezových konkrétnych výhrad ⁽¹⁵⁾ voči členským štátom EÚ-25, hoci v postupoch Komisie nie je stanovená takáto možnosť. Dvor audítorov zistil nedostatky v oblasti overovania údajov o HND Komisiou, čo malo dosah aj na riadenie výhrad (pozri bod 2.28 písm. b) druhú a tretiu zarážku a bod 2.29).

2.22. Útvary Komisie preskúmajú administratívne postupy s cieľom vyriešiť nedostatky zistené Dvorom audítorov, najmä pokiaľ ide o výpočet príspevkov štátov EHP/EZVO, pre ktorý sa v prípade potreby vypracujú podrobnejšie pokyny.

2.23. Komisia nesúhlasí s Dvorom audítorov, pokiaľ ide o čiastočnú účinnosť jej kontrol HND v členských štátoch, pretože z nich nevypĺývajú žiadne významné zmeny v HND členských štátov alebo v príspevkoch.

2.24. Zrušenie výhrad predstavuje pre Komisiu a členské štáty jednu z hlavných priorít. Súčasný stav výhrad sa preskúmava na každom zasadnutí výboru pre HND s cieľom čo najskôr zrušiť všetky existujúce výhrady.

2.25. Prierezové výhrady sa používajú, ak sa vyskytne problém s výpočtom HND, ktorého riešenie si vyžaduje podrobnú porovnávaciu analýzu riešení prijatých členskými štátmi a pri ktorom môže byť potrebná dohoda o koncepčných aspektoch vo výbore pre HND. Výsledky tejto porovnávacej analýzy by mohli poukázať na potrebu zmien vo výpočte HND, aby sa zabezpečilo, že príspevky z vlastných zdrojov založených na HND sú stanovené správne.

⁽¹¹⁾ Dvor audítorov nemohol potvrdiť správnosť sumy 8 mil. EUR, ktorá je súčasťou príspevku vo výške 240 mil. EUR.

⁽¹²⁾ Výhrady môžu byť všeobecné alebo konkrétne. Všeobecné výhrady sa vzťahujú na všetky zložky HND. Konkrétne výhrady sa vzťahujú na samostatné zložky HND (HNP do roku 2001, potom HND).

⁽¹³⁾ To isté platí pre vlastné zdroje založené na DPH.

⁽¹⁴⁾ V súvislosti s Bulharskom a Rumunskom sa v roku 2012 vzniesli všeobecné výhrady týkajúce sa rokov 2007 a 2008. V januári 2013 sa tieto výhrady zrušili a nahradili sa ôsmimi konkrétnymi výhradami voči Bulharsku a 11 konkrétnymi výhradami voči Rumunsku, ktoré sa vzťahovali na roky 2007 až 2010.

⁽¹⁵⁾ Tieto výhrady definuje Komisia ako skutočnosti, ktoré sa oznamujú všetkým členským štátom s cieľom umožniť Eurostatu porovnať jednotlivé súbory údajov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

2.26. V roku 2012 sa nezrušila žiadna z týchto konkrétnych výhrad k HND. Na konci roka 2012 boli navyše stále nevyriešené dve konkrétne výhrady k HNP ⁽¹⁶⁾ vzťahujúce sa na obdobie 1995 – 2001. Situácia v jednotlivých členských štátoch je opísaná v **tabuľke 2.2**. Komisia neodhaduje potenciálny dosah výhrad.

2.27. Komisia vznesla všeobecnú výhradu v súvislosti s údajmi o HND Grécka za rok 2008, keďže tento členský štát nebol schopný dodržať termín 22. septembra 2012, do ktorého mal Eurostatu postúpiť údaje. Ináč by sa údaje za rok 2008 stali definitívne platnými a nemohli by byť opravené.

ODPOVEDE KOMISIE

2.26. Komisia s cieľom umožniť zrušenie výhrad naďalej spolupracuje s dvoma krajinami, v ktorých ešte stále neboli vyriešené výhrady k HNP vzťahujúce sa na obdobie 1995 – 2001, a to aj prostredníctvom vysielania misií do týchto krajín.

Vzhľadom na to, že národné účty tvoria zložitý systém kontrol a protiváh, účinok jednotlivých zložiek sa nedá izolovať tak, aby bolo možné presne kvantifikovať možný dosah výhrad (často nie je jednoduché určiť ani to, či bude tento dosah pozitívny alebo negatívny).

⁽¹⁶⁾ Prvá výhrada sa týka Grécka a druhá Spojeného kráľovstva.

Tabuľka 2.2 – Konkrétne výhrady členských štátov týkajúce sa HND/HNP k 31. decembru 2012 ⁽¹⁾

Členský štát	Počet nevyriešených výhrad k 31. 12. 2012	Najskorší rok, na ktorý sa vzťahujú výhrady
Belgicko	3	2002
Bulharsko	0	nevzťahuje sa
Česká republika	2	2004
Dánsko	1	2002
Nemecko	2	2002
Estónsko	2	2004
Írsko	1	2002
Grécko	9	1995
Španielsko	3	2002
Francúzsko	2	2002
Taliansko	3	2002
Cyprus	5	2004
Lotyšsko	10	2004
Litva	2	2004
Luxembursko	2	2002
Maďarsko	10	2004
Malta	8	2004
Holandsko	4	2002
Rakúsko	1	2002
Poľsko	11	2002
Portugalsko	3	2002
Rumunsko	0	nevzťahuje sa
Slovinsko	3	2004
Slovensko	2	2004
Fínsko	1	2002
Švédsko	4	2002
Spojené kráľovstvo	11	1995
SPOLU	105	

⁽¹⁾ Prierezové konkrétne výhrady nie sú zahrnuté v tejto tabuľke.

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Hodnotenie overovania údajov o HND Komisiou

2.28. Pri skúmaní účinnosti overovania údajov o HND za uzavreté roky 2002 až 2007 Komisiou, ktoré Dvor audítorov ukončil v roku 2012, sa zistili tieto skutočnosti:

a) Eurostat plánoval svoju prácu a stanovoval priority v rámci svojich činností nevhodným spôsobom, keďže riziká týkajúce sa zostavovania údajov o HND členskými štátmi sa nehodnotili primerane a pri výbere oblastí, ktoré bolo treba skontrolovať, sa nesprávne uplatňovala zásada nákladovej efektívnosti⁽¹⁷⁾;

b) Eurostat neprístupoval k overovaniu jednotným spôsobom, keďže:

— sa zistili nedostatky pri vykonávaní priameho overovania. Eurostat vychádzal pri výbere oblastí, ktoré sa mali analyzovať, z rozličných kritérií, ktoré neboli vždy zdokumentované, pričom neexistovali dôkazy o tom, že zakaždým overil kontroly, ktoré vykonali národné štatistické úrady v súvislosti so vstupnými údajmi používanými na odhad vybraných prvkov,

— sa neposkytol žiadny dôkaz o tom, že pri vznášaní konkrétnych výhrad týkajúcich sa jednotlivých krajín sa kritériá použili v súlade so zásadou nákladovej efektívnosti,

— niektoré prierezové konkrétne výhrady sa vzniesli nevhodným spôsobom, napríklad výhrada vznesená v súvislosti s riešením situácie týkajúcej sa družstevných bytov, keď 14 členských štátov uviedlo, že nevykonalo príslušné transakcie, a výhrada vznesená v súvislosti so zaobchádzaním s fyzicky málo prítomnými alebo neprítomnými subjektmi, kde je očakávaný dosah na HND obmedzený.

2.28.

a) Komisia sa domnieva, že na plánovanie práce a stanovovanie priorít má dobre zavedený postup založený na rizikách. Pokiaľ ide o nedávno dokončený overovací cyklus, výboru pre HND sa predložili plány, ktoré tento výbor schválil. Nariadenie o HND predpokladá najmä kvalitné informácie, ktoré umožnia posúdenie (z hľadiska nákladov a prínosov) potenciálnej veľkosti a významu konkrétnych činností alebo operácií. To zodpovedá prístupu, ktorý si Komisia zvolila pri svojich overovacích činnostiach.

b)

— Eurostat vybral zložky/oblasti na priame overenie podľa všeobecných kritérií dohodnutých vo Výbore pre HND (bolo vopred jasne uvedené, že vybrané zložky sa môžu v jednotlivých krajinách líšiť). Predpokladalo sa, že priame overovanie začne, keď oddelenia národných účtov dostanú príslušné údaje. Okrem toho mali členské štáty poskytnúť dokumentáciu o prípadných kontrolách vstupných údajov, ktoré vykonalo vnútroštátne oddelenie národných účtov. Komisia preskúma spôsoby zlepšenia dokumentácie.

— Rovnako ako v predchádzajúcich overovacích cykloch sa výhrady stanovili na základe kvantitatívneho a kvalitatívneho posúdenia všetkých otvorených bodov so zohľadnením rozpočtovej disciplíny. Ako sa uvádza v nariadení o vlastných zdrojoch, po schválení návrhu hodnotiacich správ jednotlivých krajín výborom pre HND je výsadou Komisie, aby stanovila výhrady bez súhlasu dotknutej krajiny alebo výboru pre HND. Pokiaľ ide o zásadu nákladovej efektívnosti, pozri odpoveď na bod 2.28 a). Komisia sa domnieva, že tento prístup účinne chráni finančné záujmy EÚ, pokiaľ ide o vlastné zdroje založené na HND.

— Prierezové výhrady si vyžadovali podrobnú porovnávaciu analýzu riešení prijatých členskými štátmi. Od konca roku 2012 zatiaľ neboli overované vyhlásenia členských štátov. Teraz k tomuto postupu dochádza, a Komisia bude preto vo vhodných prípadoch rušiť výhrady v členských štátoch.

⁽¹⁷⁾ Pozri článok 5 ods. 2 písm. b) nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1287/2003 z 15. júla 2003 o harmonizácii hrubého národného dôchodku v trhových cenách – nariadenie o HND (Ú. v. EÚ L 181, 19.7.2003, s. 1).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

2.29. Dvor audítorov tiež zistil problémy súvisiace so zostavovaním odhadov národných účtov, ktoré neodhalil Eurostat. Niektoré z týchto problémov ⁽¹⁸⁾ mali viesť Komisiu k vzneseniu dodatočných konkrétnych výhrad týkajúcich sa jednotlivých krajín, zatiaľ čo iné ⁽¹⁹⁾ poukázali na nejednotnosť pri vznášaní výhrad medzi jednotlivými členskými štátmi.

2.30. Hoci by to neovplyvnilo výpočet výšky vlastných zdrojov založených na HND na rozpočtový rok 2012, príspevky jednotlivých členských štátov na roky 2002 až 2007 by boli odlišné ⁽²⁰⁾.

Tradičné vlastné zdroje

2.31. Vo všetkých navštívených členských štátoch sa v rámci auditu Dvora audítorov (pozri bod 2.13) odhalili nedostatky vo vnútroštátnom colnom dohľade nad kontrolami po colnom konaní a analýzou rizík. Ak je vnútroštátna colná kontrola účinná len čiastočne, existuje zvýšené riziko nesprávnosti vybranej výšky tradičných vlastných zdrojov.

2.32. Komisia spolu s Belgickom v súčasnosti riešia nedostatky systému zistené v Belgicku a opísané vo výročných správach za roky 2010 a 2011. Vo výročnej správe o činnosti GR pre rozpočet za rok 2012 sa uvádza výhrada k spoľahlivosti účtovných údajov tohto členského štátu.

2.33. Okrem toho zistil Dvor audítorov v ďalších dvoch navštívených členských štátoch (v Poľsku a vo Fínsku) menšie systémové nedostatky týkajúce sa účtov A a B.

ODPOVEDE KOMISIE

2.29. Komisia preskúmava zistenia Dvora audítorov a vyvodí z nich príslušné závery.

2.30. Pozri odpoveď na bod 2.29.

2.31. Komisia sa bude zaoberať nedostatkami zistenými v členských štátoch, ktoré navštívil Dvor audítorov, pričom zohľadní ich odpovede a argumenty. V prípade potreby tieto štáty požiada, aby prijali náležité nápravné opatrenia. Počas inšpekcií bude naďalej preskúmavať vnútroštátnu colnú kontrolu a v prípade zistených nedostatkov bude od členských štátov požadovať, aby prijali opatrenia na ich odstránenie.

2.32. V roku 2013 sa vykonal externý finančný audit za obdobie 2008 – 2010 a v audítorskom výroku sa konštatovalo, že v účtovnej závierke sa nevyskytujú významné chyby. Komisia po dôkladnom preskúmaní záverov auditu a vykonaných podporných audítorských testov tento výrok prijala.

2.33. Ak uvedené členské štáty potvrdia nedostatky v správe účtov, budú vyzvané, aby prijali opatrenia na ich vyriešenie.

⁽¹⁸⁾ Napríklad pri klasifikácii a oceňovaní neziskových inštitúcií poskytujúcich služby domácnostiam v Nemecku, Španielsku a vo Francúzsku, pri vypracovávaní odhadov v súvislosti s tieňovým hospodárstvom v Nemecku, Španielsku, vo Francúzsku a v Taliansku, distribučnými maržami v Nemecku a nájomnými službami vo Francúzsku a v Taliansku.

⁽¹⁹⁾ Napríklad pri vedení záznamov o grantoch EÚ a rentách z pôdy.

⁽²⁰⁾ Rozsah potenciálneho vplyvu vyčísliteľných pripomienok na ročné príspevky z HND kontrolovaných členských štátov sa pohybuje od +0,4 % do -1,1 %, pričom sa však predpokladá, že neboli potrebné žiadne ďalšie zmeny zložiek HND v piatich príslušných členských štátoch ani zmeny odhadov HND v ostatných 22 členských štátoch. Nedostatky vedúce k nevyčísliteľným pripomienkam môžu tiež ovplyvniť výpočet príspevkov členských štátov. Celkovo nie sú zistené rozdiely významné ani v prípade HND za obdobie 2002 až 2007 ani v prípade HND za rok 2012.

Vlastné zdroje založené na DPH

2.34. V roku 2012 Komisia vzniesla 54 výhrad a zrušila 57 výhrad. Podľa Komisie predstavoval čistý účinok kontrolných činností v členských štátoch, v ktorých boli zrušené výhrady, zníženie vlastných zdrojov založených na DPH o približne 4 mil. EUR ⁽²¹⁾. Na konci roka bolo nevyriešených celkovo 153 výhrad (pozri **tabuľku 2.3**). Z výhrad vznesených Komisiou sa 44 týka porušení právnych predpisov o DPH. Tieto výhrady môžu byť zrušené až po uzavretí konania vo veci porušenia predpisov a potom, čo nadobudne účinnosť stanovený základ DPH pre príslušné roky. 17 výhrad vzniesli samotné členské štáty.

2.35. Dvor audítorov vymedzuje dlhodobo nevyriešené výhrady k DPH ako výhrady, ktoré sa týkajú obdobia minimálne pred desiatich rokov, t. j. výhrady týkajúce sa roka 2003 a predchádzajúcich rokov, ktoré boli na konci roka 2012 stále nevyriešené. Celková situácia je podobná ako v predchádzajúcich rokoch. Na konci roka zostávalo 16 dlhodobo nevyriešených výhrad, z ktorých niektoré sa týkajú roka 1995, v porovnaní s 15 výhradami na konci roka 2011. Z dlhodobo nevyriešených výhrad sa päť výhrad týka porušenia právnych predpisov a tri výhrady vzniesli členské štáty.

2.35. Celkové počty môžu byť podobné, ale v priebehu ktoréhokoľvek obdobia môže dôjsť k tomu, že niektoré dlhodobo nevyriešené výhrady sa zrušia, zatiaľ čo niektoré novšie výhrady sa začnú považovať za dlhodobo nevyriešené. Oba tieto prípady nastali v priebehu roka 2012. Päť porušení právnych predpisov, ktoré uvádza Dvor audítorov, sa stalo dlhodobo nevyriešenými až v roku 2012. Sú súčasťou veľkého počtu výhrad vyplývajúcich z rovnakého porušenia právnych predpisov. Komisia nemôže tieto výhrady zrušiť skôr, ako Súdny dvor vynesie rozsudok v tejto veci. Komisia takisto nemôže vyriešiť ani tri výhrady vznesené členskými štátmi. Z ostatných výhrad, ktoré boli na konci roka 2012 nevyriešené, bolo päť medzitým zrušených, a to vrátane jednej z dvoch výhrad vznesených Komisiou, ktoré sa vzťahovali na rok 1995.

⁽²¹⁾ Rozdiel medzi zvýšením o 31 mil. EUR a znížením o 35 mil. EUR.

Tabuľka 2.3 – Výhrady k DPH k 31. decembru 2012

Členský štát	Nevyriešené výhrady k 31. 12. 2011	Výhrady vznesené v roku 2012	Výhrady zrušené v roku 2012	Nevyriešené výhrady k 31. 12. 2012	Najskorší rok, na ktorý sa vzťahujú výhrady
Belgicko	1	5	0	6	2007
Bulharsko	6	2	1	7	2007
Česká republika	13	2	7	8	2004
Dánsko	8	1	3	6	2005
Nemecko	6	2	1	7	2003
Estónsko	10	0	0	10	2004
Írsko	5	0	1	4	2006
Grécko	7	0	2	5	1999
Španielsko	3	0	0	3	2003
Francúzsko	7	11	6	12	2005
Taliansko	7	5	0	12	1995
Cyprus	4	0	4	0	nevzťahuje sa
Lotyšsko	5	0	0	5	2004
Litva	2	5	5	2	2008
Luxembursko	0	2	0	2	2008
Maďarsko	4	3	3	4	2004
Malta	10	2	8	4	2005
Holandsko	9	2	0	11	2004
Rakúsko	6	4	5	5	2004
Poľsko	5	7	2	10	2004
Portugalsko	5	0	0	5	2003
Rumunsko	4	0	0	4	2007
Slovinsko	0	0	0	0	nevzťahuje sa
Slovensko	0	1	1	0	nevzťahuje sa
Fínsko	10	0	2	8	1995
Švédsko	11	0	6	5	1995
Spojené kráľovstvo	8	0	0	8	1998
SPOLU	156	54	57	153	

Zdroj: Európsky dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Pokuty a sankcie

2.36. Na konci roka 2012 bolo približne 98 % nevyrovnaných pokút⁽²²⁾ pokrytých predbežnou platbou alebo zárukou. Vo vykonávacích predpisoch k nariadeniu o rozpočtových pravidlách⁽²³⁾ sa stanovuje, že pokiaľ sa nezrealizovali predbežné platby alebo dlžníci neposkytli záruky, ktoré by umožnili do uplynutia splatnosti pokryť celú sumu, Komisia by mala presadzovať vymáhanie pohľadávok všetkými dostupnými prostriedkami.

2.37. Dvor audítorov preskúmal vzorku 30 pokút, ktoré neboli pokryté predbežnou platbou ani zárukou, pričom zistil, že v 12 prípadoch Komisia nevyužila na vymáhanie pohľadávok všetky dostupné prostriedky. Dvor audítorov už informoval o tomto probléme vo svojej výročnej správe za rok 2011⁽²⁴⁾.

Výročné správy o činnosti

2.38. GR pre rozpočet uvádza vo svojej výročnej správe o činnosti za rok 2012, že získal na základe stanoviska výboru pre HND a výsledkov overovania, ktoré vykonal Eurostat, primeranú istotu o tom, že údaje o HND používané na účely týkajúce sa vlastných zdrojov sú správne a úplné. Dvor audítorov sa domnieva, že rozsah stanoviska výboru pre HND⁽²⁵⁾ je obmedzený a že výročná správa o činnosti Eurostatu poskytuje len čiastočné posúdenie overovaní údajov o HND na účely týkajúce sa vlastných zdrojov. Vo výročnej správe o činnosti GR pre rozpočet sa malo poukázať na tieto obmedzenia.

2.36. Cieľom Komisie nie je vymáhanie pohľadávok za každú cenu, pretože by to mohlo mať nenapraviteľné následky pre podniky, ktorým bola udelená pokuta. Väčšina nevyrovnaných pokút má predbežný charakter vzhľadom na to, že bolo proti nim podané odvolanie a môžu byť zrušené alebo znížené. Komisia sa preto snaží získať krytie formou dohodnutého splátkového plánu krytého finančnou zárukou alebo vo výnimočných prípadoch podľa nových vykonávacích pravidiel bez finančnej záruky.

2.37. Tieto pokuty sa týkajú buď prípadov, kedy neboli vyriešené predbežné opatrenia alebo žiadosti o vyhlásenie platobnej neschopnosti, a/alebo prípadov, kedy by vymáhanie okamžite spôsobilo platobnú neschopnosť pokutovaného podniku, čo by viedlo k tomu, že Komisia by o pokutu prišla, pretože podľa súčasných pravidiel nie je prednostným veriteľom.

2.38. Chýbajúce stanovisko k údajom o HND Rumunska a Bulharska nebránilo využitiu týchto údajov na účely vlastných zdrojov vzhľadom na to, že sú zavedené nápravné mechanizmy, ktoré umožňujú v budúcnosti vykonať potrebné zmeny.

⁽²²⁾ Približne 10,8 mld. EUR z celkovej sumy 11 mld. EUR.

⁽²³⁾ Články 84 a 85 a článok 85 písm. a) nariadenia Komisie (ES, Euratom) č. 2342/2002 z 23. decembra 2002, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na vykonávanie nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 357, 31.12.2002, s. 1), naposledy zmeneného a doplneného nariadením (ES, Euratom) č. 478/2007 (Ú. v. EÚ L 111, 28.4.2007, s. 13).

⁽²⁴⁾ Pozri body 2.29 až 2.31 výročnej správy za rok 2011.

⁽²⁵⁾ V súvislosti s rokom 2012 výbor pre HND uviedol, že ešte nemôže zaujať stanovisko k údajom o HND Bulharska a Rumunska, keďže stále prebieha overovanie.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

2.39. Komisia vypočítala na základe rozsudku Súdneho dvora Európskej únie ⁽²⁶⁾, v ktorom bolo jej nariadenie (ES) č. 1193/2009 ⁽²⁷⁾ vyhlásené za neplatné, že producentom cukru je potrebné uhradiť sumu 285,5 mil. EUR ⁽²⁸⁾, z ktorých by Komisia uhradila členským štátom 214 mil. EUR. Dvor audítorov zastáva názor, že táto významná udalosť mala byť uvedená vo výročnej správe o činnosti GR pre rozpočet.

ZÁVERY A ODPORÚČANIA

Závery týkajúce sa príjmov za rok 2012

2.40. Dvor audítorov dospel na základe svojej audítorskej práce v súvislosti s rozpočtovým rokom končiacim sa 31. decembra 2012 k týmto záverom:

- z testovania transakcií vyplýva, že najpravdepodobnejšia chybovosť v celkovom súbore je nulová,
- preskúmané systémy dohľadu a kontroly sú vo všeobecnosti účinné, pokiaľ ide o vlastné zdroje založené na HND a tradičné vlastné zdroje (pozri **prílohu 2.2**),
- preskúmané systémy dohľadu a kontroly sú účinné, pokiaľ ide o vlastné zdroje založené na DPH, výpočet korekcie v prospech Spojeného kráľovstva a ostatné príjmy (pozri **prílohu 2.2**).

Zo všetkých audítorských dôkazov vyplýva, že príjmy nie sú ovplyvnené významnou chybovosťou.

2.41. Systémy dohľadu a kontroly používané v súvislosti s vlastnými zdrojmi založenými na HND boli zhodnotené ako vo všeobecnosti účinné pri zabezpečovaní zákonnosti a správnosti transakcií súvisiacich s príjmami, pričom výnimku tvorí overovanie údajov o HND Komisiou, ktoré sa označilo za čiastočne účinné, keďže:

ODPOVEDE KOMISIE

2.39. Komisia sa nedomnieva, že je potrebné uvádzať túto skutočnosť vo výročnej správe o činnosti, keďže riziko pre rozpočet bolo riadne označené. Nariadenie Komisie (ES) č. 1193/2009, ktorým sa stanovuje výška produkčných odvodov v sektore cukru na hospodárske roky 2002/2003, 2003/2004, 2004/2005 a 2005/2006, je opatrenie na riadenie poľnohospodárskych trhov. Avšak vzhľadom na to, že odvody z produkcie cukru sú tradičné vlastné zdroje, vyhlásením nariadenia za neplatné sa zvýšilo riziko neplnenia rozpočtu, pokiaľ ide o vlastné zdroje, ktoré bolo riadne pokryté rezervou v predbežnej ročnej účtovnej závierke za rok 2012. Rezerva vo výške 214 mil. EUR zahŕňa odvody z produkcie cukru, ktoré budú členským štátom pravdepodobne vrátené na základe revidovaného návrhu nariadenia, v ktorom sa stanovujú nižšie dávky.

2.41.

⁽²⁶⁾ Rozsudok z 27. septembra 2012 v spojených veciach C- 113/10, C-147/10 a C-234/10.

⁽²⁷⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 1193/2009 z 3. novembra 2009, ktorým sa opravujú nariadenia (ES) č. 1762/2003, (ES) č. 1775/2004, (ES) č. 1686/2005 a (ES) č. 164/2007 a ktorým sa stanovuje výška produkčných odvodov v sektore cukru na hospodárske roky 2002/2003, 2003/2004, 2004/2005 a 2005/2006 (Ú. v. EÚ L 321, 8.12.2009, s. 1).

⁽²⁸⁾ Hospodárske roky 2002/2003 až 2005/2006.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

- Eurostat plánuje svoju prácu a stanovuje priority v rámci svojich činností nevhodným spôsobom a neprístupuje k overovaniu v jednotlivých členských štátoch jednotným spôsobom (bod 2.28).
- Vyskytli sa tiež problémy pri zostavovaní odhadov národných účtov, ktoré neodhalil Eurostat (body 2.29 a 2.30).

2.42. Dvor audítorov tiež upriamuje pozornosť na tieto skutočnosti:

- a) Boli zistené nedostatky v spôsobe, akým Komisia riadi výhrady týkajúce sa vlastných zdrojov založených na HND. Mali sa vzniesť dodatočné konkrétne výhrady pre jednotlivé krajiny a niektoré výhrady sa vzniesli v jednotlivých členských štátoch nekonzistentným spôsobom (bod 2.25). Okrem toho Komisia stále nezrušila dve ostávajúce konkrétne výhrady k HNP za obdobie 1995 – 2001 (bod 2.26).
- b) V prípade vlastných zdrojov založených na DPH stále existujú dlhodobo nevyriešené výhrady (bod 2.35).
- c) Pri audite Dvora audítorov sa zistili nedostatky vo vnútroštátnej colnej kontrole (body 2.31 až 2.33). Dvor audítorov dospel k záveru, že systémy dohľadu a kontroly kontrolovaných členských štátov sú len čiastočne účinné pri zabezpečovaní úplnosti a správnosti zaznamenaných tradičných vlastných zdrojov.

ODPOVEDE KOMISIE

- Komisia má na plánovanie svojej práce a stanovovanie priorít dobre zavedený postup, ktorý schválil výbor pre HND v súlade s nariadením o HND. Pozri aj odpoveď na bod 2.28.
- Komisia sa domnieva, že vzhľadom na povahu vlastných zdrojov založených na HND jej postupy predstavujú nákladovo najefektívnejšiu metódu. Komisia však zohľadní zistenia Dvora audítorov pri stanovovaní noriem pre budúci overovací cyklus, ktorý sa začne v roku 2015.

Pozri aj odpoveď na body 2.29 a 2.30.

2.42.

- a) Členské štáty, na ktoré sa vzťahujú výhrady týkajúce sa HND, sú povinné odovzdať Komisii do 22. septembra 2014 zmeny odhadov HND (a vysvetlenia týchto zmien) vyplývajúce z oznámených bodov, alebo akékoľvek doplňujúce metodické informácie, ktoré jednoznačne preukazujú, že oznámené položky už nie sú relevantné.
- b) Pokiaľ ide o konzistentnosť vznesenia výhrad, pozri odpoveď na bod 2.29.

Pozri aj odpoveď na body 2.25 a 2.26.

Okrem následného zrušenia piatich dlhodobo nevyriešených výhrad, ku ktorým bolo poskytnuté vysvetlenie v odpovedi na bod 2.35, pokračovala spolupráca s príslušnými členskými štátmi s cieľom zrušiť ďalšie výhrady. V ďalších dvoch prípadoch sa stanovili a vykonávajú stratégie riešení.

Odporúčania

2.43. V **prílohe 2.3** sú uvedené výsledky prieskumu Dvora audítorov zameraného na pokrok v plnení odporúčaní z predchádzajúcich výročných správ. Vo výročných správach za roky 2009 a 2010 predložil Dvor audítorov šesť odporúčaní. Komisia prijala v plnom rozsahu dve z týchto odporúčaní, pričom jedno odporúčanie bolo prijaté vo väčšine ohľadov, dve odporúčania boli prijaté v niektorých ohľadoch a jedno odporúčanie nebolo prijaté.

2.44. Na základe tohto preskúmania a zistení a záverov za rok 2012 Dvor audítorov odporúča Komisii:

- **Odporúčanie 1:** prehodnotiť svoj kontrolný rámec na overovanie údajov o HND vrátane vykonávania analýzy nákladovej efektívnosti v štruktúrovanej a formalizovanej podobe, dôkladného overovania významných a rizikových zložiek HND, obmedzeného používania všeobecných výhrad a stanovenia kritérií významnosti v súvislosti so vznášaním výhrad,

2.43. Systémy dohľadu a kontroly majú organizačný charakter a neposkytujú žiadne konkrétne indície o spoľahlivosti účtov, ktorá závisí predovšetkým od špecifických štatistických zdrojov a použitých metód, aj keď tieto systémy môžu pomôcť zmierniť riziká výskytu chýb v národných účtoch. Komisia bude pokračovať vo svojom úsilí vypracovať usmernenia k systémom dohľadu a kontroly pre zostavenie národných účtov členských štátov, v rámci ktorého zohľadní pripomienky Dvora audítorov. (ref. 2010/2009, položka 2 prílohy 2.3).

Ako potvrdzujú pravidelné kontroly Komisie, účet B je vo väčšine členských štátov vedený v elektronickej forme a počet súm nenáležite vykazovaných v účte B sa znižuje. Väčšina zistení Komisie pri inšpekciách účtu B sa týka finančnej zodpovednosti členských štátov a vyplýva z nevyhovujúcich postupov vymáhania alebo z administratívnych chýb, teda priamo nesúvisí so samotnou správou účtu. (ref. 2010/2009, položka 3 prílohy 2.3).

Komisia v roku 2012 predložila poradnému výboru pre vlastné zdroje a skupine pre colnú politiku tematickú správu o miestnych colných konaniach, v ktorej zhrnula výsledky kontrol vykonaných v takmer všetkých členských štátoch a zdôraznila hlavné oblasti, ktoré si vyžadujú ďalšie opatrenia. Až do odstránenia nedostatkov bude naďalej preskúmať nápravné opatrenia prijaté členskými štátmi. (ref. 2010/2009, položka 4 prílohy 2.3).

Komisia aj členské štáty prijali opatrenia na vykonanie uvedeného odporúčania. Z 20 dlhodobo nevyriešených výhrad, ktoré viedli k odporúčaniu Dvora audítorov v roku 2009, bolo 17 výhrad vyriešených a zrušených. Pokiaľ ide o ostatné tri výhrady, jednu nie je možné zrušiť bez súdneho rozhodnutia a na vyriešenie ďalších dvoch výhrad sa stanovili strategické postupy. (ref. 2009 prílohy 2.3).

2.44.

Pri príprave budúceho overovacieho cyklu od roku 2015 Komisia preskúma svoj kontrolný rámec, pričom zohľadní body, na ktoré poukázal Dvor audítorov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

- **Odporúčanie 2:** vyzvať členské štáty, aby posilnili colný dohľad s cieľom čo najviac zvýšiť výšku vybraných tradičných vlastných zdrojov,
- **Odporúčanie 3:** vyzvať členské štáty, aby správne používali účty A a B a aby zabezpečili ich preukázateľnú úplnosť a správnosť.

ODPOVEDE KOMISIE

Počas pravidelných kontrol tradičných vlastných zdrojov bude Komisia naďalej overovať, či členské štáty zaviedli náležité kontrolné rámce na ochranu finančných záujmov EÚ v oblasti tradičných vlastných zdrojov.

Komisia bude počas svojich inšpekcií aj naďalej preskúmať používanie účtov A a B a vyzve členské štáty, aby zabezpečili ich úplnosť a správnosť.

PRÍLOHA 2.1.

VÝSLEDKY TESTOVANIA TRANSAKCIÍ V OBLASTI PRÍJMOV

2012				2011	2010	2009
TVZ	DPH/HND, korekcie v rámci rozpočtovej hlavy 1	Ostatné príjmy	Spolu			

VELKOSŤ A ŠTRUKTÚRA VZORKY

Transakcie spolu:	5	47	3	55	55	55	62
Príkazy na vymáhanie	5	47	3	55	55	55	62

VÝSLEDKY TESTOVANIA ⁽¹⁾ ⁽²⁾

Podiel (počet) testovaných transakcií:

Bez chýb	100 %	(5)	100 %	(47)	100 %	(3)	100 %	(55)	98 %	100 %	95 %
Ovplyvnené jednou alebo viacerými chybami	0 %	(0)	0 %	(0)	0 %	(0)	0 %	(0)	2 %	0 %	5 %

ODHADOVANÝ DOSAH VYČÍSLITEĽNÝCH CHÝB

Najpravdepodobnejšia chybovosť	0 %
--------------------------------	-----

⁽¹⁾ Na lepší prehľad oblastí s rôznymi profilmi rizika v rámci skupiny politík bola vzorka rozdelená do segmentov. Z výsledkov testovania vyplýva pomerný podiel každého segmentu v rámci skupiny politík.

⁽²⁾ Číselné údaje uvedené v zátvorkách predstavujú skutočný počet transakcií.

PRÍLOHA 2.2.

VÝSLEDKY PRESKÚMANIA SYSTÉMOV V OBLASTI PRÍJMOV

Hodnotenie preskúmaných systémov

Príslušný systém	Kontroly Komisie v členských štátoch	Výpočet Komisie/dokladové kontroly a riadenie príjmov	Riadenie výhrad Komisiou	Kľúčové vnútorné kontroly v navštívených členských štátoch	Celkové hodnotenie
HND	Čiastočne účinné (*)	Účinné	Účinné	Nevzťahuje sa	Účinné
DPH	Účinné	Účinné	Účinné	Nevzťahuje sa	Účinné
TVZ	Účinné	Účinné	Nevzťahuje sa	Čiastočne účinné (**)	Účinné
Korekcia v prospech Spojeného kráľovstva	Nevzťahuje sa	Účinné	Nevzťahuje sa	Nevzťahuje sa	Účinné
Pokuty a sankcie	Nevzťahuje sa	Účinné	Nevzťahuje sa	Nevzťahuje sa	Účinné

(*) Pozri body 2.28 až 2.30.

(**) Pozri body 2.31 až 2.33.

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PREDCHÁDZAJÚCICH ODPORÚČANÍ V OBLASTI PRÍJMOV

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Už sa nevzťahuje	Nepostačujúce dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2010	Dvor audítorov odporučil vo svojich výročných správach za roky 2009 a 2010, že Komisia by mala:							
	Predložiť výboru pre HND hodnotiace správy týkajúce sa údajov o HND členských štátov, aby sa mohli v roku 2012 všetky existujúce všeobecné výhrady nahradiť konkrétnymi výhradami za obdobie od roku 2002.	Komisia už predložila výboru pre HND návrhy hodnotiacich správ a nahradila všeobecné výhrady konkrétnymi výhradami (v roku 2011 boli predložené návrhy hodnotiacich správ týkajúcich sa členských štátov EÚ-25 a v roku 2012 návrhy hodnotiacich správ týkajúcich sa Bulharska a Rumunska; všeobecné výhrady sa nahradili konkrétnymi výhradami v januári 2012 v prípade členských štátov EÚ-25 a v januári 2013 v prípade Bulharska a Rumunska).						

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Už sa nevzťahuje	Nepostačujúce dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2010 a 2009	Objasniť rozsah stanoviska, ktoré poskytuje vo svojich hodnotiacich správach týkajúcich sa údajov o HND členských štátov.	Komisia vyhodnotila v dvoch správach týkajúcich sa Bulharska a Rumunska, ktoré predložila výboru pre HND v roku 2012, kvalitu údajov o HND a ich súlad s ESA95, pričom objasnila príslušné ciele a informovala o uskutočnených kontrolách s cieľom podporiť celkový záver.						
	Zohľadniť vyhodnotenie systémov dohľadu a kontroly národných štatistických úradov pre zostavovanie národných účtov.				Eurostat v roku 2012 neprijal usmernenia, ktorými sa stanovujú osvedčené postupy			pozri odpoveď na bod 2.43.
	Pokračovať v úsilí zabezpečiť, aby členské štáty správne používali účty B.		Hoci Komisia každoročne kontroluje používanie účtov B, problém pretrváva.					pozri odpoveď na bod 2.43.
	Pokračovať v úsilí zabezpečiť, aby sa naďalej posilňoval vnútroštátny colný dohľad (napr. pokiaľ ide o udeľovanie takzvaného vyššieho stupňa zjednodušenia pre užívateľov uplatňujúcich postup miestneho colného konania).			V decembri 2012 Komisia predložila správu o kontrole týkajúcej sa miestneho colného konania v členských štátoch. Zo záverov správy vyplýva, že je nevyhnutné naďalej zlepšovať vnútroštátny colný dohľad.				pozri odpoveď na bod 2.43.

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Už sa nevzťahuje	Nepostačujúce dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2009	Nadálej vyvíjať tlak na členské štáty, aby urýchlene poskytli primerané informácie, ktoré by jej umožnili čo najskôr zrušiť dlhodobo nevyriešené výhrady.			Na konci roka 2012 zostávalo 16 dlhodobo nevyriešených výhrad oproti 20 v roku 2009.				pozri odpoveď na bod 2.43.

KAPITOLA 3

Poľnohospodárstvo: podpora trhu a priama podpora

OBSAH

	<i>Bod</i>
Úvod	3.1 – 3.9
Špecifické charakteristiky skupiny politík	3.2 – 3.8
Rozsah auditu a auditorský prístup	3.9
Správnosť transakcií	3.10 – 3.16
Účinnosť systémov	3.17 – 3.34
Systémy členských štátov týkajúce sa správnosti transakcií	3.17 – 3.29
Integrovaný administratívny a kontrolný systém (IACS)	3.18 – 3.27
Systémy kontroly, ktoré sa uplatňujú na systém potravinovej pomoci EÚ pre najodkázanejšie osoby	3.28 – 3.29
Odhady Komisie týkajúce sa miery zostatkových chýb	3.30 – 3.34
Záver a odporúčania	3.35 – 3.37
Záver za rok 2012	3.35
Odporúčania	3.36 – 3.37
Príloha 3.1 – Výsledky testovania transakcií v poľnohospodárstve: podpora trhu a priama podpora	
Príloha 3.2 – Výsledky preskúmania systémov v oblasti poľnohospodárstva: podpora trhu a priama podpora	
Príloha 3.3 – Kontrola prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní v poľnohospodárstve: podpora trhu a priama podpora	

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

3.1. V tejto kapitole sa predkladá špecifické hodnotenie týkajúce sa podpory trhu a priamej podpory v oblasti poľnohospodárstva, ktoré je súčasťou oblasti politiky „Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka“. Hlavné údaje o príslušných činnostiach a výdavkoch v roku 2012 sú uvedené v **tabuľke 3.1**.

Tabuľka 3.1 – Poľnohospodárstvo: podpora trhu a priama podpora – hlavné údaje za rok 2012

(mil. EUR)

Oblasť politiky	Opis	Platby	Spôsob hospodárenia
Výdavky v oblasti poľnohospodárstva financované z EPZF	Priama pomoc	40 880	Zdieľané
	Intervenčné opatrenia na poľnohospodárskych trhoch	3 516	Zdieľané ⁽¹⁾
	Administratívne výdavky ⁽²⁾	133	Centralizované priame
	Iné	149	Centralizované priame/ Zdieľané
		44 678	
Celková výška platieb za rozpočtový rok		44 678	
– administratívne výdavky spolu ⁽³⁾		133	
Prevádzkové výdavky spolu		44 545	
– zálohy ⁽⁴⁾		17	
+ zúčtovanie záloh ⁽⁴⁾		18	
Kontrolovaný súbor spolu		44 546	
Celková výška záväzkov za rozpočtový rok		44 685	

⁽¹⁾ Táto suma zahŕňa 0,7 mil. EUR, ktoré sú predmetom centralizovaného hospodárenia.

⁽²⁾ Táto suma predstavuje celkové administratívne výdavky v oblasti politiky poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka.

⁽³⁾ Výsledky auditu administratívnych výdavkov sú uvedené v kapitole 9.

⁽⁴⁾ V súlade s jednotnou definíciou príslušných transakcií (podrobnosti pozri v kapitole 1, bodoch 1.6 a 1.7).

Zdroj: Konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie za rok 2012.

Špecifické charakteristiky skupiny politík

3.2. Podľa Zmluvy o fungovaní Európskej únie má spoločná poľnohospodárska politika (SPP) za cieľ ⁽¹⁾ zvýšiť produktivitu poľnohospodárstva a zabezpečiť týmto spôsobom primeranú životnú úroveň poľnohospodárov, stabilizovať trhy, zaistiť riadne zásobovanie a zabezpečiť dodávky spotrebiteľom za primerané ceny.

3.3. Z rozpočtu EÚ sa financujú výdavky na SPP predovšetkým prostredníctvom dvoch fondov ⁽²⁾: Európsky poľnohospodársky záručný fond (EPZF), z ktorého sa v plnej miere financuje priama pomoc EÚ a trhové opatrenia ⁽³⁾, a Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka (EPFRV), z ktorého sa spolu s členskými štátmi spolufinancujú programy rozvoja vidieka. Táto kapitola sa týka EPZF, zatiaľ čo EPFRV je predmetom kapitoly 4.

3.4. Prostredníctvom fondu EPZF sa financujú tieto hlavné opatrenia:

- *Priama pomoc „režim jednotnej platby“ (SPS)*, v rámci ktorej sa uhrádzajú platby na základe „nárokov“ ⁽⁴⁾, pričom každý nárok sa aktivuje s jedným hektárom oprávnenej pôdy. SPS predstavoval v roku 2012 výdavky vo výške 31 081 mil. EUR.
- *Priama pomoc „režim jednotnej platby na plochu“ (SAPS)*, zjednodušený režim podpory príjmov zameraný na poľnohospodárov v 10 členských štátoch ⁽⁵⁾, ktoré vstúpili do EÚ v roku 2004 a 2007 a z ktorého sa poskytujú platby jednotných súm na oprávnený hektár poľnohospodárskej pôdy. SAPS predstavoval v roku 2012 výdavky vo výške 5 916 mil. EUR.
- *Ďalšie systémy priamej pomoci*, z ktorých sa poskytujú najmä viazané platby ⁽⁶⁾. Tieto systémy predstavovali v roku 2012 výdavky vo výške 3 883 mil. EUR.
- *Intervenčné opatrenia na poľnohospodárskych trhoch* vzťahujúce sa napr. na intervenčné skladovanie, vývozné náhrady, programy potravinovej pomoci a osobitnú pomoc v odvetví ovocia a zeleniny a vo vinárskom odvetví (predstavujúce spolu 3 516 mil. EUR v roku 2012).

⁽¹⁾ Článok 39 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ).

⁽²⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 1290/2005 z 21. júna 2005 o financovaní spoločnej poľnohospodárskej politiky (Ú. v. EÚ L 209, 11.8.2005, s. 1).

⁽³⁾ S výnimkou niektorých opatrení, napr. propagačných opatrení a školského programu podpory konzumácie ovocia, ktoré sú spolufinancované.

⁽⁴⁾ Počet a hodnotu nárokov jednotlivých poľnohospodárov vypočítavajú vnútroštátne orgány podľa jedného z modelov stanovených v právnych predpisoch EÚ.

⁽⁵⁾ Bulharsko, Česká republika, Estónsko, Cyprus, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Poľsko, Rumunsko a Slovensko.

⁽⁶⁾ Viazané platby pomoci sa vypočítavajú na základe počtu zvierat a/alebo počtu hektárov obhospodarovanej pôdy s konkrétnou plodinou (napr. dojčiace kravy, bavlna, ryža atď.).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

3.5. V rámci všetkých systémov priamej pomoci EFZP majú príjemcovia pomoci EÚ zákonnú povinnosť⁽⁷⁾ plniť požiadavky krížového plnenia. Tieto požiadavky sa týkajú ochrany životného prostredia, verejného zdravia, zdravia zvierat a rastlín, dobrých životných podmienok zvierat (zákonne požiadavky hospodárenia, SMR) a udržiavania poľnohospodárskej pôdy v dobrom poľnohospodárskom a environmentálnom stave (GAEC)⁽⁸⁾. Ak poľnohospodári nespĺnia tieto požiadavky, výška ich pomoci sa kráti⁽⁹⁾.

3.6. Výdavky na SPP sú predmetom zdieľaného hospodárenia. Zodpovednosť za zákonnosť a správnosť výdavkov začína v členských štátoch⁽¹⁰⁾, no Komisia nesie konečnú zodpovednosť za správne plnenie rozpočtu. Výdavky idú cez 81 platobných agentúr, ktoré sú zodpovedné za úhradu platieb príjemcom. Pred uhradením platieb musia priamo samy alebo prostredníctvom poverených orgánov skontrolovať oprávnenosť žiadostí o pomoc. Hlavným systémom riadenia a kontroly na zabezpečenie správnosti platieb priamej pomoci z EPZF je integrovaný administratívny a kontrolný systém (IACS). Účty a platobné záznamy platobných agentúr preskúmajú nezávislé kontrolné orgány (certifikačné orgány), ktoré predkladajú výročné osvedčenia a správy Komisii.

3.7. Komisia musí získať istotu, že členské štáty zriadili systémy riadenia a kontroly v súlade s požiadavkami EÚ a že tieto systémy fungujú účinne.

3.8. Hlavnými rizikami pre správnosť v súvislosti s priamymi platbami je možnosť, že pomoc na plochu sa vypláti na neoprávnenú pôdu, neoprávneným príjemcom, viacerým príjemcom za tú istú parcelu, že sa nároky vypočítajú nesprávne a že prémie na zvieratá sa vypláti za neoprávnené zvieratá. Hlavným rizikom pre správnosť v súvislosti s intervenčnými opatreniami na poľnohospodárskych trhoch je možnosť, že sa pomoc udelí na neoprávnené alebo nadhodnotené náklady.

ODPOVEDE KOMISIE

3.5. Dodržiavanie požiadaviek krížového plnenia nie je kritériom oprávnenosti pre platby v rámci SPP, a preto sa kontroly týchto požiadaviek netýkajú zákonnosti a správnosti príslušných transakcií. Krížové plnenie je mechanizmus, na základe ktorého sa poľnohospodárom ukladajú pokuty, ak nedodržiavajú súbor pravidiel vychádzajúcich vo všeobecnosti z iných politík než SPP a na občanov EÚ sa uplatňujú nezávisle od SPP. Preto Komisia zastáva názor, že pokuty udelené za porušenie požiadaviek krížového plnenia by sa pri výpočte miery chybovosti v rámci SPP nemali brať do úvahy.

3.6 a 3.7. Podľa článku 5 nariadenia Komisie (ES) č. 885/2006 certifikačné orgány každoročne preverujú nielen ročnú účtovnú závierku platobných agentúr, ale aj ich vnútorné kontrolné postupy.

3.8. Komisia súhlasí s Dvorom audítorov, pokiaľ ide o hlavné riziká pre prvý pilier SPP.

V prípade priamych platieb je celý integrovaný administratívny a kontrolný systém (IACS) vytvorený takým spôsobom, aby sa tieto riziká zmiernili. Komisia sa na tieto riziká zameriava počas svojich vlastných auditov.

⁽⁷⁾ Články 4 až 6 nariadenia Rady (ES) č. 73/2009 (Ú. v. EÚ L 30, 31.1.2009, s. 16).

⁽⁸⁾ Zatiaľ čo normy GAEC uvedené v prílohe III k nariadeniu (ES) č. 73/2009 platia vo všetkých členských štátoch, SMR uvedené v prílohe II k tomuto nariadeniu sú povinné len v EU-15. Pre EU-10 sa SMR postupne zavádzajú v rokoch 2009 až 2013 a v EU-2 v rokoch 2012 až 2016.

⁽⁹⁾ Podľa článkov 70 a 71 nariadenia Komisie (ES) č. 1122/2009 (Ú. v. EÚ L 316, 2.12.2009, s. 65) sa miera krátenia za nesplnenie SMR alebo GAEC pohybuje v rozmedzí od 1 % do 5 % v prípade nedbalosti a v prípade úmyselného nedodržania podmienok môže viesť k úplnému zamietnutiu pomoci.

⁽¹⁰⁾ Články 3 a 9 nariadenia (ES) č. 1290/2005.

Rozsah auditu a audítorský prístup

3.9. Všeobecný audítorský prístup a metodika auditu Dvora audítorov sú opísané v **časti 2 prílohy 1.1** kapitoly 1. V súvislosti s auditom podpory trhu a priamej podpory v oblasti poľnohospodárstva je potrebné upozorniť na tieto osobitné záležitosti:

- kontrolovala sa vzorka 180 transakcií⁽¹¹⁾ definovaná v bode 6 **prílohy 1.1.**; Vzorka je navrhnutá tak, aby bola reprezentatívna pre celý rad transakcií v rámci tejto skupiny politík. V roku 2012 vzorka pozostávala z transakcií zo 16 členských štátov⁽¹²⁾,
- audit sa týkal požiadaviek krížového plnenia [vybrané požiadavky GAEC⁽¹³⁾ a SMR 4⁽¹⁴⁾]. Prípady nedodržania požiadaviek krížového plnenia boli považované za chyby⁽¹⁵⁾, ak sa dalo preukázať, že chyba existovala už v roku, v ktorom poľnohospodár požiadal o pomoc⁽¹⁶⁾. Okrem toho Dvor audítorov preskúmaval vykonávanie štandardov a kontrol krížového plnenia členskými štátmi v rámci auditu systémov EPFRV. Výsledky tejto práce sú uvedené v kapitole 4 (bod 4.24), ale vzťahujú sa aj na túto kapitolu,

3.9. Pozri odpovede k bodom 1.11 a 1.12 o vplyve vrátených súm a finančných korekcií na ochranu finančných záujmov EÚ.

- Vzhľadom na potenciálny vplyv na mieru chybovosti Komisia úzko sleduje vývoj metodiky Dvora audítorov na vypracovanie vyhlásenia o vierohodnosti (metodiky DAS).
- Pozri odpoveď k bodu 3.5.

⁽¹¹⁾ Na účely lepšieho prehľadu o časti súboru mimo systému IACS bola vzorka rozčlenená na 140 transakcií v rámci systému IACS a 40 transakcií mimo systému IACS.

⁽¹²⁾ Česká republika, Dánsko, Nemecko, Írsko, Grécko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Rakúsko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko a Spojené kráľovstvo.

⁽¹³⁾ Zabránenie rozrastaniu neželanej vegetácie, zachovávanie terás, udržiavanie olivových hájov a dodržiavanie minimálnej intenzity chovu hospodárskych zvierat alebo povinnosti kosby.

⁽¹⁴⁾ SMR 4 týkajúca sa smernice Rady 91/676/EHS z 12. decembra 1991 o ochrane vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov (Ú. v. ES L 375, 31.12.1991, s. 1).

⁽¹⁵⁾ Požiadavky krížového plnenia sú zásadnými zákonnými požiadavkami, ktoré musia splniť všetci príjemcovia priamej pomoci EÚ. Sú základnými a často jedinými podmienkami, ktoré treba dodržať na oprávnenie uhradenia plnej výšky platieb priamej pomoci, a z tohto dôvodu sa Dvor audítorov rozhodol považovať nedodržanie týchto podmienok za chyby.

⁽¹⁶⁾ Pri každom porušení pravidiel sa na vyčíslenie chyby uplatnil systém krátenia platieb platný v príslušnom členskom štáte. Pozri taktiež poznámku pod čiarou č. 9.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

- krátenia alebo vylúčenia [uplatnia členské štáty v prípadoch, keď príjemcovia pomoci EÚ vo svojich žiadostiach nadhodnotia skutočnú plochu alebo počet zvierat ⁽¹⁷⁾] nie sú zahrnuté Dvorom audítorov do výpočtu chybovosti ⁽¹⁸⁾,
- pri hodnotení systémov sa preskúmal systém IACS v troch platobných agentúrach ⁽¹⁹⁾ v dvoch členských štátoch uplatňujúcich SPS – Luxembursko a Spojené kráľovstvo (Severné Írsko a Anglicko) – a systémy dohľadu a kontroly, ktoré sa uplatňujú na systém potravinovej pomoci EÚ pre najodkázanejšie osoby ⁽²⁰⁾ v Španielsku a Taliansku,
- súčasťou auditu bolo preskúmanie výročnej správy o činnosti GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (GR AGRI) v súvislosti s EPZF,
- Dvor audítorov preskúmal prácu GR AGRI súvisiacu s auditom postupu zúčtovania a skontroloval certifikačné orgány Luxemburska a Spojeného kráľovstva (Severné Írsko). Výsledky tejto práce, ktorá sa vzťahuje aj na túto kapitolu, sú uvedené v kapitole 4 (pozri body 4.26 až 4.36).

⁽¹⁷⁾ V nariadení (ES) č. 1122/2009 sa stanovuje, že pri zistení nadhodnotenia deklarovanej plochy o viac než 3 % alebo dva hektáre sa pomoc vypočíta na základe určenej plochy zníženej o dvojnásobok neoprávnene deklarovanej plochy. Ak je rozdiel väčší ako 20 %, neposkytuje sa žiadna pomoc v prípade príslušnej skupiny plodín. Pri prémiech na zvieratá sa uplatňujú podobné ustanovenia.

⁽¹⁸⁾ Okrem prípadov, keď členské štáty už zistili nezrovnalosť bez toho, aby uplatnili náležité krátenia/vylúčenia.

⁽¹⁹⁾ Platobné agentúry a kľúčové kontroly boli vybrané na základe analýzy rizika.

⁽²⁰⁾ Článok 43 nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007 z 22. októbra 2007 o vytvorení spoločnej organizácie poľnohospodárskych trhov a o osobitných ustanoveniach pre určité poľnohospodárske výrobky (nariadenie o jednotnej spoločnej organizácii trhov) (Ú. v. EÚ L 299, 16.11.2007, s. 1).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

SPRÁVNOSŤ TRANSAKCIÍ

3.10. Výsledky testovania transakcií sú zhrnuté v **prílohe 3.1**. Zo 180 transakcií kontrolovaných Dvorom audítorov bolo 74 (41 %) ovplyvnených chybou. Na základe vyčíslených chýb Dvor audítorov odhaduje najpravdepodobnejšiu chybovosť na 3,8 % ⁽²¹⁾.

3.11. Dvor audítorov zastáva názor, že pri značnom počte transakcií ovplyvnených chybou mali vnútroštátne orgány dostatok informácií na odhalenie a opravenie príslušných chýb.

3.12. Zo 74 transakcií ovplyvnených chybou bolo 60 ovplyvnených vyčísliteľnými chybami, ktoré sa týkali správnosti alebo oprávnenosti platieb pomoci. Najčastejšou chybou správnosti sú nadhodnotenia plochy a administratívne chyby, z ktorých väčšina jednotlivo predstavuje menej než 5 %. Nadhodnotené plochy boli zistené v 11 zo 16 kontrolovaných členských štátov. Väčšina administratívnych chýb sa týkala nesprávnych hodnôt nárokov (pozri rámček 3.1).

3.13. Väčšie chyby správnosti sa týkajú zväčša nadmerných platieb na trvalé pasienky, pri ktorých sa krížovými kontrolami deklarovaných parciel v identifikačnom systéme poľnohospodárskych parciel (LPIS) nezistilo nadmerné vykázanie, pretože neoprávnená plocha bola zaznamenaná ako oprávnené trvalé pasienky v databáze LPIS (pozri rámček 3.1).

3.10. Napriek tomu, že ide o mieru chybovosti odhadnutú Dvorom audítorov, nemusí nevyhnutne predstavovať skutočné riziko pre rozpočet EÚ. Treba uviesť napríklad, že nedodržiavanie pravidiel obstarávania nutne neznamená, že boli zneužitú celkové výdavky.

Komisia poznamenáva, že spodná hranica chybovosti odhadnutá Dvorom audítorov nedosahuje prahové hodnoty významnosti.

3.11. Komisia takisto zastáva názor, že právne a technické nástroje (predovšetkým integrovaný administratívny a kontrolný systém), ktoré členským štátom poskytujú právne predpisy v oblasti SPP na riadenie a kontrolovanie výdavkov, umožňujú členským štátom odhaliť a opraviť väčšinu chýb.

Ako však bolo jasne uvedené vo výročnej správe o činnosti GR AGRI za rok 2012, jeho audity ukazujú, že značné nedostatky viacerých členských štátov sú v systémoch riadenia a kontroly. Tieto zistenia sú základom pre postupy overenia súladu s cieľom primerane chrániť rozpočet EÚ pred rizikom nesprávnosti platieb a každý rok sa do rozpočtu pre EPZF vracia poskytnuté prostriedky v priemernej výške približne 600 miliónov EUR.

3.12. Komisia konštatuje, že z finančného hľadiska ide väčšinou o pomerne malé vyčísliteľné chyby týkajúce sa zväčša malých rozdielov zistených pri opätovnom premeraní parciel, ktoré uskutočnil Dvor audítorov. V skutočnosti 36 chýb zistených Dvorom audítorov je pod úrovňou 5 %, z toho 23 chýb je pod úrovňou 2 %.

Ak chyby týkajúce sa nesprávnych hodnôt nárokov predstavujú pre fond riziko, skúmajú sa ďalej prostredníctvom postupu overenia súladu. V prípade nesprávneho výpočtu nárokov vo Francúzsku, ktorý sa uvádza v rámčeku 3.1, prebiehajú postupy overenia súladu pokrývajúce rozpočtové roky 2011 a 2012.

3.13. Komisia vie o tomto probléme a ďalej ho sleduje prostredníctvom svojho postupu schválenia účtov a v prípade potreby aj prostredníctvom akčného plánu.

⁽²¹⁾ Dvor audítorov vypočítava svoj odhad chybovosti na základe reprezentatívnej vzorky. Uvedený číselný údaj je najlepším odhadom. Dvor audítorov je na 95 % presvedčený, že chybovosť v celkovom súbore je v rozmedzí od 1,7 % do 5,9 % (spodná a horná hranica chybovosti).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Rámček 3.1 – Príklady chýb správnosti**Nadhodnotenia – žiadosť o pomoc na neoprávnené plochy**

V Španielsku, Rakúsku a Portugalsku niektoré referenčné parcely vykázané v žiadostiach a za ktoré aj bolo zaplatené ako za trvalé pasienky boli v skutočnosti pokryté skalami, hustými lesmi alebo krami, ktoré ich mali vyradiť z pomoci EÚ ⁽²²⁾. Žiadosti o pomoc na tieto parcely boli schválené, pretože ich skutočný stav nebol náležite zaznamenaný v systéme LPIS. V niektorých z týchto prípadov parcely možno boli v minulosti používané na poľnohospodársku činnosť, ale zistilo sa, že sú už niekoľko rokov opustené.

Nesprávny výpočet platobných nárokov zaznamenaných v databáze nárokov

Vo Francúzsku boli kontrolované platby pomoci v rámci SPS nesprávne z dôvodu nedodržania vnútroštátneho stropu pre pridelené nároky stanovené v právnych predpisoch EÚ ⁽²³⁾.

Nesprávne výpočty nárokov sa takisto zistili v Luxembursku (pozri bod 3.23).

Rámček 3.1 – Príklady chýb správnosti**Nadhodnotenia – žiadosť o pomoc na neoprávnené plochy**

Prebiehajúce postupy overenia súladu pokrývajú riziká v súvislosti so všetkými tromi členskými štátmi, ktoré uvádza Dvor audítorov.

Pokiaľ ide o oprávnenosť niektorých trvalých pasienkov v Španielsku, vnútroštátne orgány boli požiadané, aby konali ohľadom tejto záležitosti a v novembri 2010 predložili plán zlepšenia systému identifikácie poľnohospodárskych parciel (LPIS). Tento plán zlepšenia obsahuje predovšetkým opatrenia na presadenie uplatňovania koeficientu oprávnenosti na parcely s pasienkami a na zabezpečenie systematickej aktualizácie systému LPIS výsledkami kontrol na mieste. Komisia monitoruje presadzovanie tohto plánu ako súčasť postupu overenia súladu, prostredníctvom ktorého bude pokryté súvisiace riziko pre fond.

V prípade Portugalska podliehali predmetné nedostatky akčnému plánu, ktorý bol ukončený v roku 2013. Riziko pre fond počas príslušných rokov podlieha postupu overenia súladu.

Nesprávny výpočet platobných nárokov zaznamenaných v databáze nárokov

V súvislosti s nesprávnym výpočtom platobných nárokov vo Francúzsku prebiehajú postupy overenia súladu pokrývajúce rozpočtové roky 2011 a 2012. Francúzsko bolo požiadané, aby bez zbytočného odkladu opravilo hodnotu nárokov. Komisia poznamenáva, že svoj postup overenia súladu z dôvodu nesprávnosti platobných nárokov vo Francúzsku začala v nadväznosti na vyhlásenie o vierohodnosti (DAS) za rok 2011 a že k tejto chybe jednoznačne došlo vo Francúzsku. Presná suma neoprávnených platieb na celkový počet obyvateľstva sa určí a získa v plnej výške späť prostredníctvom postupu overenia súladu. Podľa odhadov Komisie predstavuje prekročenie stropu 0,2 percentuálneho bodu celkovej miery chybovosti stanovenej Dvorom audítorov.

Zistenie týkajúce sa Luxemburska sa bude ďalej skúmať prostredníctvom postupu overenia súladu.

⁽²²⁾ V právnych predpisoch EÚ sa trvalý pasienok definuje ako plocha, ktorá sa používa na pestovanie trávy alebo iných bylinných krmných plodín, ktoré zvyčajne rastú na prirodzených pasienkoch.

⁽²³⁾ Dvor audítorov upozornil na túto záležitosť už vo výročnej správe za rok 2011 v rámci 3.2.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

3.14. Zistené systematické nedostatky týkajúce sa nesprávneho posúdenia oprávnenosti trvalých pasienkov už boli uvedené v predchádzajúcich výročných správach ⁽²⁴⁾ a taktiež boli zistené v rámci auditov systémov vykonaných v Spojenom kráľovstve (Anglicko a Severné Írsko).

3.15. Pokiaľ ide o chyby oprávnenosti, Dvor audítorov zistil prípady, keď deklarované náklady neboli oprávnené (pozri rámček 3.2).

Rámček 3.2 – Príklad chýb oprávnenosti – Neoprávnené náklady na zamestnancov

V Portugalsku boli mzdy zamestnancov regionálnych orgánov zodpovedných za vykonávanie kontrol na mieste vykázané týmito orgánmi ako technická pomoc, čo je v rozpore s právnymi predpismi EÚ ⁽²⁵⁾.

3.16. Na základe preskúmania vybraných požiadaviek krížového plnenia (pozri druhú zarážku bodu 3.9) Dvor audítorov zistil porušenie pravidiel v 24 ⁽²⁶⁾ zo 146 platieb, na ktoré sa tieto požiadavky vzťahovali ⁽²⁷⁾. Najčastejšie zaznamenané porušenia požiadaviek krížového plnenia sa týkajú toho, že pôda nie je udržiavaná v súlade s požiadavkami GAEC, a neprimeraných alebo nedostatočných skladovacích kapacít pre dusičnany živočíšneho pôvodu.

ODPOVEDE KOMISIE

3.14. Komisia si je vedomá problémov týkajúcich sa oprávnenosti trvalých pasienkov v tomto členskom štáte a táto záležitosť sa v súčasnosti skúma prostredníctvom postupu overenia súladu.

Rámček 3.2 – Príklad chýb oprávnenosti – Neoprávnené náklady na zamestnancov

Tento problém sa bude ďalej riešiť v rámci postupu overenia súladu.

3.16. Pokiaľ ide o najčastejšie porušenia zaznamenané Dvorom audítorov, Komisia počas svojich auditov krížového plnenia venuje osobitnú pozornosť vymedzeniu a implementácii štandardov GAEC a SMR4 (skladovacie zariadenia pre dusičnany živočíšneho pôvodu). Všetkým zaznamenaným nedostatkom sa ďalej venuje v rámci postupu overenia súladu.

⁽²⁴⁾ Výročná správa za rok 2007, tabuľka v prílohe 5.1.2 za Portugalsko; výročná správa za rok 2008, bod 5.36 za Španielsko; výročná správa za rok 2009, bod 3.38 za Španielsko a Taliansko; výročná správa za rok 2010, tabuľka 3.2.1 za Španielsko; výročná správa za rok 2011, bod 3.20 a tabuľka 3.2 za Španielsko, Taliansko a Rakúsko.

⁽²⁵⁾ Článok 13 nariadenia (ES) č. 1290/2005.

⁽²⁶⁾ 13 z 24 prípadov malo vplyv na kontrolovanú platbu, zatiaľ čo zostávajúcich 11 prípadov má vplyv len na budúce platby.

⁽²⁷⁾ Tieto porušenia, ktoré boli zaznamenané, predstavujú 0,2 percentuálneho bodu chybovosti, ktorú Dvore audítorov uvádza v bode 3.10.

ÚČINNOSŤ SYSTÉMOV

Systémy členských štátov týkajúce sa správnosti transakcií

3.17. **Príloha 3.2** obsahuje súhrn výsledkov preskúmania systémov dohľadu a kontroly Dvorom audítorov ⁽²⁸⁾.

3.17. V rámci systému zdieľaného hospodárenia spočíva zodpovednosť za odhaľovanie nedostatkov na systéme vnútornej kontroly jednotlivých platobných agentúr. Znamená to, že ak administratívne a kontrolné postupy nie sú účinné, v prvom rade by to mal odhaliť neustály monitorovací systém a vnútorný audit platobnej agentúry. Každoročná certifikácia, ktorú vykonávajú certifikačné orgány na účely schválenia účtov, zahŕňa preskúmanie súladu s akreditačnými kritériami. Príslušná platobná agentúra si je veľmi často vedomá nedostatkov a prijíma opatrenia na ich nápravu, vyžaduje si to ale čas. Postup overenia súladu sa zaviedol s cieľom zabezpečiť, aby sa finančné korekcie dali uplatniť voči členským štátom za finančné chyby spôsobené nedostatočnými kontrolami alebo za nerešpektovanie kľúčových kontrol.

Integrovaný administratívny a kontrolný systém (IACS)

3.18. Systém IACS pokrýva hlavné režimy financované z EPZF, t. j. SPS a SAPS, ako aj všetky režimy viazanej pomoci na plochu a prémie na zvieratá. Tento systém pozostáva z databáz poľnohospodárskych podnikov a žiadostí o pomoc, z identifikačného systému poľnohospodárskych parciel (LPIS), registrov hospodárskych zvierat a z registra nárokov v tých členských štátoch, ktoré uplatňujú SPS. Tento systém zabezpečuje niekoľko kontrol oprávnenosti vrátane krížových kontrol medzi databázami a kontrolami na mieste.

3.19. Hodnotenie systému IACS sa týkalo dodržiavania ustanovení príslušných nariadení a jeho súčasťou bolo hodnotenie účinnosti systémov pri zabezpečovaní správnosti transakcií, a konkrétne týchto prvkov:

- a) administratívne a kontrolné postupy a kvalita databáz;
- b) systémy kontroly založené na fyzických kontrolách na mieste;
- c) postupy na zabezpečenie spätného získania neoprávnených platieb.

⁽²⁸⁾ Zistenia týkajúce sa systému IACS, okrem zistení ohľadom nárokov, platia aj v prípade opatrení na rozvoj vidieka týkajúcich sa plôch a zvierat.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

3.20. Audity Dvora audítorov poukazujú na to, že účinnosť systému IACS je negatívne ovplyvnená najmä nepresnými údajmi v databázach používaných na krížové kontroly.

Administratívne a kontrolné postupy a kvalita databáz

3.21. Administratívne a kontrolné postupy ⁽²⁹⁾ vykonávané platobnými agentúrami musia zahŕňať krížové kontroly okrem iného na základe údajov zo všetkých databáz systému IACS vždy, keď to je možné a vhodné. Dvor audítorov overil, či sa v databázach nachádzajú úplné a spoľahlivé informácie, ako aj to, či sa pri krížových kontrolách zistili nezrovnalosti a či boli v prípade potreby prijaté nápravné opatrenia.

3.22. LPIS je databáza obsahujúca záznamy o celej poľnohospodárskej ploche (referenčné parcely) členských štátov a príslušných oprávnených plochách každej referenčnej parcely. LPIS je založený na geografickom informačnom systéme (GIS), ktorý obsahuje digitalizované a geograficky označené hranice parciel, ktoré by mali byť prednostne založené na družicových snímkach ⁽³⁰⁾. Oprávnené plochy referenčných parciel sa majú hodnotiť na základe najnovších družicových snímok. Dvor audítorov zistil významné nedostatky v kontrolovanom systéme LPIS (pozri rámček 3.3).

ODPOVEDE KOMISIE

3.20. Útvary Komisie sledujú presnosť informácií v databázach, keďže je kľúčovým prvkom pre správne riadenie a kontrolu. Pri zistení nedostatkov sú členské štáty požiadané, aby ich napravili. Riziko pre fond je navyše kryté prostredníctvom postupu overenia súladu.

I napriek uznaniu, že v systéme vždy nevyhnutne zostanú určité nedostatky a nedokonalosti, útvary Komisie zastávajú názor, že systém IACS ako celok je naďalej spoľahlivým systémom na riadenie výdavkov SPP.

⁽²⁹⁾ Články 28 a 29 nariadenia (ES) č. 1122/2009.

⁽³⁰⁾ Ortofotografie sú letecké fotografie používané na hodnotenie oprávnenosti plochy v systéme LPIS.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Box 3.3 – Príklady nesprávnych údajov v systémoch LPIS/GIS

V Spojenom kráľovstve (Anglicko) platobná agentúra neposudzuje oprávnenosť spoločnej pôdy (329 000 ha) a len v obmedzenej miere využíva družicové snímky na posúdenie oprávnenosti iných vykázaných parciel. Dvor audítorov preskúmal vzorku lesných parciel založenú na riziku a zistil, že na niektoré bola prijatá pomoc z EÚ v rozpore s právnymi predpismi EÚ.

V Spojenom kráľovstve (Severné Írsko) neoprávnené prvky nie sú v systéme GIS zobrazené ako neoprávnená plocha. Aktualizácia systému LPIS prebehla v roku 2011 s cieľom napraviť nedostatky zistené počas posúdenia kvality, ktoré sa požaduje v právnych predpisoch EÚ⁽³¹⁾. Dvor audítorov preskúmal malú vzorku referenčných parciel vybranú na základe rizika, ktoré podľa družicových snímok boli lesy, a zistil, že niektoré z týchto parciel boli zaznamenané ako trvalé pasienky. Pri niektorých iných parcelách sa zistilo, že oprávnená plocha zaznamenaná v systéme LPIS bola väčšia než celková plocha parcely.

3.23. Pokiaľ ide o správnosť platieb, Dvor audítorov zistil nedostatky vo všetkých troch platobných agentúrach. V Luxembursku sa finančné prostriedky, ktoré boli k dispozícii v štátnej rezerve, použili na zvýšenie hodnoty všetkých priznaných nárokov, čo je v rozpore⁽³²⁾ s právnymi predpismi EÚ. V Spojenom kráľovstve (Anglicko a Severné Írsko) Dvor audítorov zaznamenal niekoľko prípadov, keď bola výška pomoci vypočítaná na základe plôch, ktoré boli väčšie ako plochy určené pri kontrolách na mieste, ktoré vykonali štátni kontrolóri.

Systémy kontroly založené na fyzických kontrolách na mieste

3.24. Kvalita meraní na mieste má kľúčový význam pre správne stanovenie výšky pomoci. Dvor audítorov zopakoval niekoľko meraní, ktoré vykonali tri kontrolované platobné agentúry. Vo všetkých troch prípadoch sa merania Dvora audítorov líšili viac než o príslušnú prípustnú odchýlku⁽³³⁾ od výsledkov, ktoré vykázali kontrolóri platobných agentúr [v Luxembursku pri 5 zo 61, v Spojenom kráľovstve (Severné Írsko) pri 6 zo 42 a v Spojenom kráľovstve (Anglicko) pri 8 z 21 meraní].

ODPOVEDE KOMISIE

Box 3.3 – Príklady nesprávnych údajov v systémoch LPIS/GIS

Používanie družicových snímok nie je v súčasnosti právne záväzné. Komisia však v horizontálnom nariadení týkajúcom sa kontroly, financovania a monitorovania SPP navrhla, aby členské štáty mali povinnosť používať takéto snímky.

Ak audity poukážu na skutočnosť, že informácie v systéme sú nesprávne a vytvára to riziko, rieši sa to v rámci postupu overenia súladu.

Pokiaľ ide o situáciu v Severnom Írsku, aktualizácia, ktorú uskutočnili orgány v roku 2011, bola následkom auditov vykonaných útvarmi Komisie v rokoch 2006 až 2009. Výsledkom boli finančné korekcie za všetky roky až do roku 2009. V súvislosti s nasledovnými rokmi stále prebiehajú postupy overenia súladu.

3.23. Pokiaľ ide o Luxembursko, situácia sa bude ďalej skúmať prostredníctvom postupu overenia súladu.

Pokiaľ ide o Spojené kráľovstvo (Anglicko a Severné Írsko), situácia sa skúma a bude ďalej skúmaná prostredníctvom mnohých postupov overenia súladu.

3.24. Útvary Komisie súhlasia s názorom Dvora audítorov, že kvalita kontrol na mieste zohráva dôležitú úlohu. Audity vykonané útvarmi Komisie zistili podobné nedostatky v kvalite kontrol na mieste a tieto nedostatky sa ďalej skúmajú prostredníctvom postupu overenia súladu, ktorým sa zabezpečuje, že riziko pre rozpočet EÚ je primerane kryté.

Audity Komisie takisto objavili nedostatky v systéme IACD v Anglicku a Severnom Írsku. Príslušné platobné agentúry už boli v tejto súvislosti podrobené finančným korekciám a prebiehajú ďalšie postupy overenia súladu.

⁽³¹⁾ V článku 6 ods. 2 nariadenia (ES) č. 1122/2009 sa stanovuje členským štátom povinnosť vykonávať každoročne posúdenie kvality ich systému LPIS.

⁽³²⁾ Článok 41 nariadenia (ES) č. 73/2009.

⁽³³⁾ Článok 34 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1122/2009.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

3.25. V právnych predpisoch EÚ sa trávnaté plochy definujú ako plochy pokryté bylinnou vegetáciou. V Spojenom kráľovstve (Severné Írsko a Anglicko) sa pomoc v rámci SPS udeľuje na lesné plochy vhodné na spásanie. Keď však Dvor audítorov opätovne vykonal kontroly na mieste v Spojenom kráľovstve (Anglicko), zistil, že na niekoľkých takýchto parcelách nerastie nijaká tráva, a preto nespĺňali definíciu plôch vhodných na spásanie. Štátni kontrolóri vykázali tieto oblasti ako plne oprávnené na pomoc EÚ.

Postupy na zabezpečenie spätného získania neoprávnených platieb

3.26. V troch platobných agentúrach vybraných na audit systému IACS Dvor audítorov preskúmal účtovné záznamy, aby stanovil, či sú sumy, ktoré sa majú späťne získať, náležite zaúčtované a správne vykazované Komisii. V Luxembursku a Spojenom kráľovstve (Anglicko) sa zistilo, že tieto postupy fuspokojivo.

3.27. V Spojenom kráľovstve (Severné Írsko) Dvor audítorov zaznamenal, že nebolo vždy možné odsúhlasiť sumy zaznamenané v knihe dlžníkov s príslušnými jednotlivými záznamami a kumulované úroky neboli zaznamenané v tabuľke neoprávnených platieb.

Systémy kontroly, ktoré sa uplatňujú na systém potravinovej pomoci EÚ pre najodkázanejšie osoby

3.28. Dvor audítorov preskúmal systémy kontroly, ktoré sa uplatňujú na systém potravinovej pomoci EÚ pre najodkázanejšie osoby v Španielsku a Taliansku. V rámci tohto systému sa úspešný uchádzač zaväzuje poskytnúť určité množstvo potravín charitám na distribúciu pre najodkázanejšie osoby ⁽³⁴⁾ v EÚ. V mnohých prípadoch je uchádzač platený formou tovarov dodaných z intervenčných zásob. Veľmi často tieto tovary pochádzajú z intervenčných skladov iného členského štátu, ako je členský štát, v ktorom sa potraviny distribuujú. V týchto prípadoch si systém potravinovej pomoci vyžaduje úzku administratívnu spoluprácu medzi príslušnými členskými štátmi.

3.29. V oboch kontrolovaných platobných agentúrach Dvor audítorov zhodnotil systémy na distribúciu potravín ako účinné. Dvor audítorov však zistil, že administratívna spolupráca medzi príslušnými členskými štátmi bola ovplyvnená istými nedostatkami (pozri **prílohu 3.2**).

ODPOVEDE KOMISIE

3.25. Útvary Komisie vedia o problémoch zistených Dvorom audítorov a riešia ich – pozri rámček 3.3.

Útvary Komisie zastávajú názor, že napríklad s cieľom umožniť zachovanie poľnohospodárstva v určitých oblastiach členský štát môže implementovať postup, ktorým sa zabezpečí, aby oprávnená oblasť v rámci týchto parciel bola oprávnená na platbu, ak sa celkovo dá parcela stále považovať za „poľnohospodársku“ parcelu. V uplynulých rokoch boli členským štátom poskytnuté usmernenia, ktoré obsahujú príklady posudzovania oblastí a ktoré treba zohľadňovať, a tieto boli s členskými štátmi prediskutované.

3.27. Komisia vie o danej situácii a skúma ju v kontexte postupu schválenia účtov.

3.29. Komisia berie na vedomie celkové pozitívne hodnotenie Dvora audítorov.

⁽³⁴⁾ Pojem „najodkázanejšie osoby“ je vymedzený v článku 1 ods. 3 nariadenia Komisie (EÚ) č. 807/2010 zo 14. septembra 2010, ktorým sa stanovujú podrobné vykonávacie pravidlá pre dodávky potravín z intervenčných zásob v prospech najodkázanejších osôb v Únii (Ú. v. EÚ L 242, 15.9.2010, s. 9).

Odhady Komisie týkajúce sa miery zostatkových chýb

3.30. GR AGRI posudzuje mieru zostatkových chýb, t. j. do akej miery sú transakcie naďalej ovplyvnené chybami po zavedení systémov dohľadu a kontroly. Pred VŠČ za rok 2012 boli základnými zložkami tohto hodnotenia štatistiky z kontrol na mieste, ktoré zostavujú členské štáty. Výpočet miery zostatkových chýb GR AGRI bol založený na výsledkoch náhodne vybraných kontrol vykázaných v štatistikách. S cieľom kompenzovať potenciálne nedostatky alebo neúplnosť týchto štatistík GR AGRI uplatňovalo 25 % navýšenie chybovosti vykazanej v štatistikách.

3.31. Vo VŠČ za rok 2012 a v nadväznosti na hodnotenie spoľahlivosti uplatnených postupov GR AGRI výrazne zrevidovalo svoj prístup k výpočtu miery zostatkových chýb. Teraz už zohľadňuje skutočnosť, že štatistiky kontrol môžu byť ovplyvnené nedostatkami, ktoré majú dosah na ich spoľahlivosť, a že nepokrývajú všetky zložky miery zostatkových chýb. GR AGRI následne vykonalo individuálne hodnotenie každej platobnej agentúry a opravilo smerom nahor vykázanú chybovosť, ak to považovalo za potrebné. Navýšenie o 2 až 5 percentuálnych bodov v závislosti od závažnosti nedostatku sa vykonalo v prípade 37 z 81 platobných agentúr.

3.32. V dôsledku toho Komisia vypočítala mieru zostatkových chýb za oddelenú pomoc na plochu za rok 2012 na 2,4 %, t. j. 4,5-krát vyššiu ako chybovosť 0,54 % ⁽³⁵⁾, ktorá bola vypočítaná na základe štatistík predložených členskými štátmi.

3.33. Tento zmenený prístup zohľadňuje nedostatky uvádzané Dvorom audítorov v predchádzajúcich výročných správach ⁽³⁶⁾, ktoré potvrdil útvar vnútorného auditu Komisie ⁽³⁷⁾. Dvor audítorov však zastáva názor, že by Komisia mala taktiež prijať nápravné opatrenia vo zvyšných oblastiach EPZF.

3.30. Spôsob, akým GR AGRI stanovilo mieru zostatkových chýb uvedenú v jeho výročnej správe o činnosti za rok 2012, je opísaný v bode 3.31. Opis v bode 3.30 týkajúci sa spôsobu použitého v predchádzajúcich rokoch je mimo rozsahu pôsobnosti tejto správy o audite.

3.31. Dvor audítorov v predchádzajúcich rokoch kritizoval GR AGRI za to, že pri miere zostatkových chýb vychádzalo iba z údajov poskytnutých členskými štátmi o kontrolách, ktoré vykonali s bezpečnostným rozpätím 25 %. Na rok 2012 Generálne riaditeľstvo AGRI vypracovalo a použilo nový integrovaný prístup pre neviazané priame platby (pre režim jednotnej platby na plochu a pre režim jednotnej platby) uplatňovaný na úrovni platobných agentúr, ktorý sa síce stále zakladá na štatistikách z kontrol členských štátov, ale zohľadňuje aj iné dostupné dôkazy z auditov, ako je stanovisko certifikačných orgánov, výsledok auditov Komisie a posúdenie Dvora audítorov o účinnosti systému kontroly. Dostupné informácie z auditov Dvora audítorov, zistení certifikačných orgánov a vlastných auditov Komisie sa začleňujú do celkového posúdenia situácie na úrovni platobných agentúr a zohľadňujú sa pri súhrne na úrovni členských štátov a na úrovni EU-27.

3.32. Ako sa uvádza vo výročnej správe o činnosti GR AGRI za rok 2012, v prípade 17 členských štátov, ktorých sa týka chybovosť vyššia než 2 %, prebiehajú postupy overenia súladu. Sumy vystavené riziku sa budú systematicky získavať späť.

3.33. Nový integrovaný prístup, ktorý sa použil pri neviazanej priamej pomoci za rok 2012, sa bude ďalej rozvíjať a v čo najvyššej možnej miere sa bude uplatňovať na ostatné opatrenia SPP za rok 2013.

⁽³⁵⁾ Vážený priemer chybovosti vykazanej členskými štátmi EU-27 v štatistikách kontrol oddelenej pomoci na plochu.

⁽³⁶⁾ Naposledy vo výročnej správe za rok 2011, bod 3.41.

⁽³⁷⁾ Bod 3.1.5 VŠČ GR AGRI za rok 2012.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

3.34. Výsledky tohto nového prístupu potvrdzujú, že zo štatistík kontrol členských štátov, vyhlásení riaditeľov platobných agentúr a práce vykonanej certifikačnými orgánmi možno získať len obmedzené uistenie. Skutočne, za všetkých 37 platobných agentúr, pri ktorých sa Komisia rozhodla uplatniť zvýšenie chybovosti v oddelenej pomoci na plochu vykázanú v štatistikách z kontrol vyjadrili riaditelia príslušných agentúr výrok bez výhrad a za 32 z nich tak urobili aj certifikačné orgány.

ZÁVER A ODPORÚČANIA

Záver za rok 2012

3.35. Za túto skupinu politík:

- z testovania transakcií vyplýva, že najpravdepodobnejšia chybovosť v súbore je 3,8 %,
- z troch preskúmaných systémov dohľadu a kontroly IACS ⁽³⁸⁾ boli dva systémy posúdené ako neúčinné [Spojené kráľovstvo (Severné Írsko a Anglicko)] a ďalší bol posúdený ako čiastočne účinný (Luxembursko),
- dva preskúmané systémy dohľadu a kontroly, ktoré sa uplatňujú na distribúciu potravín pre najodkázanejšie osoby, boli posúdené ako účinné.

Celkovo audítorské dôkazy naznačujú, že akceptované výdavky sú ovplyvnené závažnou chybovosťou.

ODPOVEDE KOMISIE

3.34. Pozri odpoveď na bod 3.32.

V rámci implementácie reformy SPP sa úlohy certifikačných orgánov značne rozšíria: na reprezentatívnej vzorke budú musieť znova vykonať administratívne kontroly a kontroly na mieste, ktoré usku-točnili platobné agentúry, s cieľom vypracovať stanovisko k zákonnosti a správnosti príslušných transakcií, a tak validovať štatistiky z kontrol.

3.35. Pozri odpovede k bodom 1.12 a 1.13 o vplyve vrátených súm a finančných korekcií na ochranu finančných záujmov EÚ.

- útvary Komisie zaznamenali vo svojich vlastných auditoch zistenia podobné zisteniam Dvoru audítorov. Týmto zisteniam sa ďalej venuje v rámci postupu overenia súladu. Ak by sa v zisteniach Dvora audítorov zaznamenalo ďalšie riziko, ktoré treba pokryť, zväži sa podnet na začatie príslušných postupov.

Komisia podčiarkuje, že finančné záujmy rozpočtu EÚ ochraňuje prostredníctvom finančných korekcií v rámci postupu overenia súladu. Okrem toho sa v prípade potreby nedostatky v systémoch riadenia a kontroly jednotlivých členských štátov riešia prostredníctvom cieľových a komplexných akčných plánov. Komisia takisto poznamenáva, že spodná hranica chybovosti odhadnutá Dvorom audítorov nedosahuje prahové hodnoty významnosti.

⁽³⁸⁾ Všetky preskúmané systémy IACS boli vybrané na základe analýzy rizika.

Odporúčania

3.36. V **prílohe 3.3** je uvedený výsledok preskúmania pokroku pri prijímaní následných opatrení k odporúčaniam v predchádzajúcich výročných správach Dvora audítorov. Vo výročných správach za rok 2009 a 2010 Dvor audítorov vyjadril sedem odporúčaní. Z týchto odporúčaní boli dve prijaté vo väčšine ohľadov, štyri boli prijaté v niektorých ohľadoch a jedno nebolo prijaté.

3.37. Na základe tohto preskúmania a zistení a záverov za rok 2012 Dvor audítorov odporúča, aby Komisia a členské štáty zvýšili a urýchlili svoje úsilie s cieľom zabezpečiť, aby:

- **odporúčanie 1:** oprávnenosť pôdy a najmä trvalých pasienkov bola náležite zaznamenaná v systéme LPIS, najmä v prípadoch, keď sú plochy úplne alebo čiastočne pokryté skalami, krami alebo hustými porastmi stromov či kríkov, alebo keď je pôda opustená niekoľko rokov (pozri body 3.13, 3.25 a rámček 3.3),

3.36. Komisia zastáva iné stanovisko, pokiaľ ide o stav vykonávania odporúčaní z predchádzajúcich výročných správ:

- „odporúčania prijaté vo väčšine ohľadov“: Komisia považuje implementáciu týchto bodov za priebežný proces, ktorý sa nikdy nebude môcť považovať za ukončený (zavedenie povinnosti používať družicové snímky, aktualizácia LPIS na základe nových družicových snímkov a náprava nedostatkov v systémoch kontroly a databázach systému IACS),
- „odporúčania prijaté v niektorých ohľadoch“: zabezpečovanie toho, aby kontroly na mieste mali potrebnú kvalitu a aby ju certifikačné orgány náležite kontrolovali, je priebežný proces,
- objasnenie pravidiel oprávnenosti: Komisia v kontexte reformy SPP pripravila viaceré návrhy a zároveň usmernenia týkajúce sa práce certifikačných orgánov prešli dôkladným preskúmaním a boli predložené členským štátom a certifikačným orgánom,
- stanovenie na úrovni EÚ minimálnych ročných požiadaviek na udržiavanie trávnatých plôch: v návrhoch týkajúcich sa reformy SPP sa stanovuje, aby to bola úloha členských štátov.

3.37.

S cieľom umožniť zachovanie poľnohospodárstva v určitých oblastiach členský štát môže implementovať postup, ktorým sa zabezpečí, aby oprávnená oblasť v rámci týchto parciel bola oprávnená na platbu, ak sa celkovo dá parcela stále považovať za „poľnohospodársku“ parcelu. V uplynulých rokoch boli členským štátom poskytnuté usmernenia, ktoré obsahujú príklady posudzovania oblastí a ktoré treba zohľadňovať, a tieto boli s členskými štátmi prediskutované.

Ak sa zistí, že členský štát nezaznamenáva správne oprávnené oblasti, vec podlieha postupu overenia súladu.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

- **odporúčanie 2:** sa prijali okamžité nápravné opatrenia, keď sa zistí, že administratívne a kontrolné systémy a/alebo databázy IACS majú nedostatky alebo sú neaktuálne (pozri body 3.13 a 3.22 až 3.23),
- **odporúčanie 3:** boli platby založené na výsledkoch kontrol (pozri bod 3.23) a aby mali kontroly na mieste kvalitu potrebnú na spoľahlivé stanovenie oprávnenosti plochy (pozri body 3.24 a 3.25),
- **odporúčanie 4:** koncepcia a kvalita práce vykonanej riaditeľmi platobných agentúr a certifikačných orgánov na podporu ich príslušných prehlásení a vyhlásení poskytovali spoľahlivý základ pre posúdenie zákonnosti a správnosti príslušných transakcií (pozri body 3.30 až 3.34).

ODPOVEDE KOMISIE

Ak útvary Komisie odhalia problémy takéhoto rázu počas vykonávania auditov, požadujú, aby daný členský štát prijal nápravné opatrenia. V prípade mimoriadne akútneho problému sa od príslušného členského štátu požaduje, aby implementoval nápravný akčný plán, a túto implementáciu útvary pozorne sledujú. Doteraz sa takéto plány ukázali byť veľmi účinné. Komisia takisto zabezpečuje, aby finančné riziko pre rozpočet EÚ vznikajúce na základe takýchto nedostatkov bolo pokryté finančnými korekciami, ktoré sa ukladajú v rámci postupu overenia súladu.

Komisia má na túto vec rovnaký názor ako Dvor audítorov a aj naďalej bude zameriavať svoje audity na riziko, že by sa ešte pred platbou nezistila neoprávnenosť pôdy. Ak je to potrebné na ochranu finančných záujmov EÚ, uplatnia sa finančné korekcie.

Komisia pokračuje v skúmaní práce certifikačných orgánov prostredníctvom analýzy dokumentov súvisiacich s finančným zúčtovaním, ako aj prostredníctvom audítorských misií v certifikačných orgánoch. V roku 2012 sa navyše uskutočnili špecifické audítorské misie v 14 certifikačných orgánoch s cieľom preskúmať ich prácu v súvislosti s kontrolami na mieste a so štatistikami z kontrol, keďže tieto oblasti Komisia určila za mimoriadne rizikové. V septembri 2012 sa uskutočnilo stretnutie skupiny expertov certifikačných orgánov. Okrem toho v rámci prípravy na nové programové obdobie a v súlade so zvýšenou zodpovednosťou certifikačných orgánov pokryť zákonnosť a správnosť výdavkov sa v roku 2013 organizujú dvojstranné stretnutia.

PRÍLOHA 3.1

VÝSLEDKY TESTOVANIA TRANSAKCIÍ V POĽNOHOSPODÁRSTVE: PODPORA TRHU A PRIAMA PODPORA

	2012			2011	2010	2009
	IACS	Mimo IACS	Spolu			
VEĽKOSŤ A ŠTRUKTÚRA VZORKY						
Transakcie spolu:	140	40	180	180	146	148
VÝSLEDKY TESTOVANIA ⁽¹⁾ ⁽²⁾						
Podiel (počet) testovaných transakcií:						
Bez chýb	60 % (84)	55 % (22)	59 % (106)	61 %	73 %	76 %
Ovplyvnené jednou alebo viacerými chybami	40 % (56)	45 % (18)	41 % (74)	39 %	27 %	24 %
Analýza transakcií ovplyvnených chybami						
Analýza podľa typu chyby						
Nevýčísľiteľné chyby:	14 % (8)	33 % (6)	19 % (14)	14 %	26 %	31 %
Vyčísľiteľné chyby:	86 % (48)	67 % (12)	81 % (60)	86 %	74 %	69 %
Oprávnenosť	12 % (6)	67 % (8)	23 % (14)	23 %	3 %	13 %
Výskyt	0 % (0)	0 % (0)	0 % (0)	2 %	0 %	0 %
Správnosť	88 % (42)	33 % (4)	77 % (46)	75 %	97 %	87 %
ODHADOVANÝ DOSAH VYČÍSLITEĽNÝCH CHÝB						
Najpravdepodobnejšia chybovosť	3,8 %					
Horná hranica chybovosti	5,9 %					
Spodná hranica chybovosti	1,7 %					

⁽¹⁾ Na lepší prehľad oblastí s rôznymi profilmi rizika v rámci skupiny politík bola vzorka rozdelená na segmenty.

⁽²⁾ Číselné údaje uvedené v zátvorkách predstavujú skutočný počet transakcií.

PRÍLOHA 3.2

VÝSLEDKY PRESKÚMANIA SYSTÉMOV V OBLASTI POĽNOHOSPODÁRSTVA: PODPORA TRHU A PRIAMA PODPORA

Hodnotenie vybraných systémov dohľadu a kontroly – EPZF

Členský štát (platobná agentúra)	Režim	Výdavky súvisiace so systémom IACS [národný strop, príloha VIII k naria- deniu (ES) č. 73/2009] (1 000 EUR)	Administratívne a kontrolné postupy na zabezpečenie správnosti platieb vrátane kvality data- báz	Metodika kontrol na mieste, výber, vyko- nanie, kontrola kvality a vykazovanie jednotlivých výsled- kov	Postupy na spätné získanie neoprávne- ných platieb	Celkové hodnotenie (*)
Spojené kráľovstvo (Anglicko)	SPS	3 988 042	Neúčinné 1, 2, 5, 6, 7, 8, 9	Čiastočne účinné a	Čiastočne účinné A	Neúčinné
Spojené kráľovstvo (Severné Írsko)	SPS	3 988 042	Neúčinné 1, 3, 5, 6, 9, 10	Čiastočne účinné a	Čiastočne účinné A, B	Neúčinné
Luxembursko	SPS	37 679	Čiastočne účinné 2, 4	Účinné	Účinné	Čiastočne účinné

(*) Celkové hodnotenie nemôže byť lepšie ako hodnotenie administratívnych a kontrolných postupov.

- 1: Neúplné alebo nesprávne informácie o veľkosti a oprávnenosti plochy v databáze LPIS.
- 2: V postupe registrácie žiadostí nie sú dostatočne zabudované kontroly, ktoré by zabránili spätnému datovaniu dátumu prijatia.
- 3: Chyby v žiadostiach boli opravené ako zjavné chyby bez uplatnenia sankcií, keď mali byť uplatnené.
- 4: Hodnoty nárokov boli zvýšené v rozpore s právnymi predpismi EÚ.
- 5: Nesprávne uplatnenie definície EÚ poľnohospodára.
- 6: Platby pomoci uhradené na neoprávnené plochy.
- 7: Nezrovnalosti v databáze nárokov.
- 8: Neuplatnenie sankcií na plochy nesprávne vykazované v žiadosti ako spoločná pôda.
- 9: Výsledky kontrol nesprávne spracované v databázach IACS.
- 10: Nedostatky v administratívnych krížových kontrolách a platby pomoci uhradené pred vyriešením nezrovnalostí.

a: Nedostatočná kvalita merania plôch počas kontrol na mieste.

A: Nesprávne údaje v účtoch dlžníkov.

B: Oneskorenia v zaznamenávaní dlhov a upomienkach poľnohospodárom o povinnosti ich splatenia.

Členský štát (platobná agentúra)	Režim	Výdavky (*) (1 000 EUR)	Postupy verej- ného obstaráva- nia	Spolupráca s ostatnými členskými štátmi	Plnenie plánu	Dohľad a kontrola	Celkové hodnotenie
Španielsko (FEGA)	Potravinová pomoc v roku 2011	74 731	Účinné	Čiastočne účinné 1	Účinné	Účinné	Účinné
Taliansko (AGEA)	Potravinová pomoc v roku 2012	22 103	Účinné	Čiastočne účinné 2	Účinné	Účinné	Účinné

(*) Nezahŕňa hodnotu intervenčných zásob.

- 1: Španielsku boli pridelené obilniny a sušené odstredené mlieko držané v intervenčnom sklade vo Francúzsku a v Írsku. Pri oboch produktoch boli úspešným uchádzačom preplatené náklady na prepravu do Španielska. V právnych predpisoch EÚ sa stanovuje, že v takýchto prípadoch by sa preprava do krajiny určenia mala overiť osobitným postupom (formulár T5), ktorý francúzske a írské orgány odmietli začať. Španielske orgány preto uplatnili alternatívny postup, ktorý Dvor audítorov považuje za menej účinný.
- 2: Taliansko zorganizovalo spoločnú verejnú súťaž na dodanie cestovín do Talianska a na Maltu čiastočne ako výmenu za obilniny držané v intervenčnom sklade. Výsledkom tohto postupu by Malta mala dostať 224 ton cestovín zodpovedajúcich jej množstvu obilnín. V dôsledku administratívnej chyby však Taliansko dodalo Malte len 180 ton cestovín.

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PREDCHÁDZAJÚCICH ODPORÚČANÍ V OBLASTI POĽNOHOSPODÁRSTVO: PODPORA TRHU A PRIAMA PODPORA

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Už nie je relevantné	Nepostačujúce dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2010	3.58. Na základe tohto preskúmania, ako aj na základe zistení a záverov z roku 2010 Dvor audítorov odporúča, aby Komisia prijala nápravné opatrenia a zaistila, aby: a) sa používanie ortofotografií stalo povinným a LPIS sa pravidelne aktualizoval na základe nových ortofotografií (pozri bod 3.31) ⁽¹⁾ ;		X					
	b) platobné agentúry napravili zistené nedostatky v tých oblastiach, v ktorých sa zistili nedostatočné systémy kontroly a databázy IACS (pozri body 3.23 až 3.25) ⁽¹⁾ ;		X					
	c) kontroly na mieste mali potrebnú kvalitu na to, aby bolo možné spoľahlivo stanoviť oprávnenú plochu (pozri body 3.38 a 3.39);			X				
	d) certifikačné orgány náležite kontrolovali a vykazovali kvalitu kontrol na mieste (pozri body 3.46 a 3.47).			X				
2009	3.73. Dvor audítorov odporúča vyriešiť zistené nedostatky systémov. V tomto ohľade najnutnejšie nedostatky, ktoré treba riešiť pri systéme SPS a SAPS, sú: c) objasniť a viac presadzovať pravidlá tak, aby sa priama pomoc EÚ nevyplácala žiadateľom, ktorí danú pôdu nevyužívajú na poľnohospodársku činnosť, ani ju neudržiavajú v dobrom poľnohospodárskom a ekologickom stave;			X				
	d) stanoviť na úrovni EÚ minimálne ročné požiadavky na udržiavanie trávnatých plôch oprávnených na priamu pomoc EÚ.				X			

⁽¹⁾ Podobné odporúčania sa uvádzajú v bode 3.73 písm. a) a b) výročnej správy za rok 2009.

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Už nie je relevantné	Nepostačujúce dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2009	3.75. Okrem toho Dvor audítorov zastáva názor, že je potrebná revízia usmernení Komisie týkajúcich sa práce certifikačných orgánov, pokiaľ ide o povahu, rozsah a oznamovacie povinnosti najmä v súvislosti s prácou na validácii štatistík členských štátov o kontrolách a inšpekciách.			X				

KAPITOLA 4

Rozvoj vidieka, životné prostredie, rybné hospodárstvo a zdravie

OBSAH

	<i>Bod</i>
Úvod	4.1 – 4.8
Špecifické charakteristiky skupiny politík	4.2 – 4.7
Rozsah auditu a audítorský prístup	4.8
Správnosť transakcií	4.9 – 4.19
Rozvoj vidieka	4.10 – 4.18
Životné prostredie, rybné hospodárstvo a zdravie	4.19
Účinnosť systémov	4.20 – 4.41
Rozvoj vidieka	4.20 – 4.39
Systémy členských štátov týkajúce sa správnosti transakcií	4.20 – 4.25
Systémy Komisie týkajúce sa správnosti transakcií	4.26 – 4.39
Životné prostredie, rybné hospodárstvo a zdravie	4.40 – 4.41
Záver a odporúčania	4.42 – 4.45
Záver za rok 2012	4.42
Odporúčania	4.43 – 4.45
Príloha 4.1 – Výsledky testovania transakcií v skupine politík Rozvoj vidieka, životné prostredie, rybné hospodárstvo a zdravie	
Príloha 4.2 – Výsledky preskúmania systémov v oblasti rozvoja vidieka	
Príloha 4.3 – Kontrola prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní v skupine politík Rozvoj vidieka, životné prostredie, rybné hospodárstvo a zdravie	

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

4.1. V tejto kapitole sa predkladá špecifické hodnotenie týkajúce sa skupiny politík Rozvoj vidieka, životné prostredie, rybné hospodárstvo a zdravie, ktorá zahŕňa rozvoj vidieka patriaci do oblasti politiky „poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka“ a oblasti politiky „námorné záležitosti a rybné hospodárstvo“, „zdravie a ochrana spotrebiteľa“ a „životné prostredie a klíma“. V **tabuľke 4.1** sú uvedené hlavné údaje o príslušných činnostiach a výdavkoch v roku 2012.

Tabuľka 4.1 – Rozvoj vidieka, životné prostredie, rybné hospodárstvo a zdravie – hlavné údaje za rok 2012

(mil. EUR)

Oblasť politiky	Opis	Platby	Spôsob hospodárenia
Rozvoj vidieka	Rozvoj vidieka	13 258	Zdieľané
	Predvstupové opatrenia	7	Decentralizované
	Medzinárodné aspekty oblasti politiky „poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka“	4	Centralizované priame
		13 269	
Námorné záležitosti a rybné hospodárstvo	Prevádzkové výdavky	705	Centralizované/zdieľané
	Administratívne výdavky	40	Centralizované priame
		745	
Zdravie a ochrana spotrebiteľa	Prevádzkové výdavky	518	Centralizované priame/centralizované nepriame
	Administratívne výdavky	117	Centralizované priame
		635	
Životné prostredie a klíma	Prevádzkové výdavky	286	Centralizované priame/centralizované nepriame
	Administratívne výdavky	96	Centralizované priame
		382	
Celková výška platieb za rok		15 031	
– celkové administratívne výdavky ⁽¹⁾		253	
Celkové prevádzkové výdavky		14 778	
– zálohy ⁽²⁾		500	
+ zúčtovanie záloh ⁽²⁾		716	
Kontrolovaný súbor spolu		14 994	
Celková výška záväzkov za rok		16 972	

⁽¹⁾ Audit administratívnych výdavkov je predmetom kapitoly 9.⁽²⁾ V súlade s jednotnou definíciou príslušných transakcií (podrobnosti pozri v bode 6 prílohy 1.1).

Zdroj: Konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie za rok 2012.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Špecifické charakteristiky skupiny politík

4.2. Rozvoj vidieka je súčasťou spoločnej poľnohospodárskej politiky (SPP), ktorej celkové ciele a zdroje financovania sú predstavené v kapitole 3 (body 3.2 a 3.3). V kapitole 3 sa takisto opisuje riadenie a kontrola výdavkov SPP (body 3.6 a 3.7).

4.3. Z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka (EPFRV) sa v rôznej miere spolufinancujú výdavky na programy rozvoja vidieka jednotlivých členských štátov (výdavky vo výške 13 269 mil. EUR v roku 2012) ⁽¹⁾. Výdavky sa týkajú 45 opatrení zahŕňajúcich opatrenia, ktoré sa vzťahujú na plochu (akými sú agroenvironmentálne platby a kompenzačné platby poľnohospodárom v oblastiach so znevýhodnenými prírodnými podmienkami), a opatrenia, ktoré sa nevzťahujú na plochu (akými sú modernizácia poľnohospodárskych podnikov a zavedenie základných služieb pre hospodárstvo a vidiecke obyvateľstvo).

4.4. Politika Únie v oblasti životného prostredia je navrhnutá tak, aby prispievala k ochrane a zlepšovaniu kvality životného prostredia a života občanov EÚ, ako aj k racionálnemu využívaniu prírodných zdrojov, a to aj na medzinárodnej úrovni. Finančný nástroj pre životné prostredie (LIFE) ⁽²⁾ je program, z ktorého sa prideľuje najviac finančných prostriedkov (výdavky vo výške 212 mil. EUR v roku 2012) na spolufinancovanie projektov členských štátov týkajúcich sa prírody a biodiverzity, politiky v oblasti životného prostredia a správy, ako aj informovania a oznamovania.

4.5. Spoločná politika v oblasti rybného hospodárstva, ktorá patrí do oblasti politiky „námorné záležitosti a rybné hospodárstvo“, má podobné všeobecné ciele ako spoločná poľnohospodárska politika (pozri bod 3.2 kapitoly 3). Hlavným nástrojom je Európsky fond pre rybné hospodárstvo ⁽³⁾ – EFRH (výdavky vo výške 478 mil. EUR v roku 2012).

⁽¹⁾ Táto suma zahŕňa platby vo výške 135 mil. EUR na ukončenie predchádzajúcich programov (2000 – 2006) a platby vo výške 1,2 mil. EUR na iné opatrenia (genetické zdroje).

⁽²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 614/2007 (Ú. v. EÚ L 149, 9.6.2007, s. 1).

⁽³⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 1198/2006 (Ú. v. EÚ L 223, 15.8.2006, s. 1).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

4.6. Pokiaľ ide o politiku v oblasti zdravia a ochrany spotrebiteľa, EÚ prispieva k ochrane zdravia ľudí, zvierat a rastlín, ako aj k spokojnosti spotrebiteľov. Väčšina platieb sa poskytuje na programy eradikácie chorôb zvierat (215 mil. EUR v roku 2012) a agentúram EÚ ⁽⁴⁾ (167 mil. EUR v roku 2012).

4.7. Hlavným rizikom z hľadiska správnosti pre skupinu politik ako celok je riziko, že výdavky nebudú oprávnené z dôvodu nedodržania často zložitých pravidiel a podmienok oprávnenosti. V prípade rozvoja vidieka je toto riziko ešte vyššie pri niektorých programoch s nízkou mierou čerpania, kde členské štáty niekedy deklarujú neoprávnené výdavky s cieľom predísť strate finančných prostriedkov EÚ.

Rozsah auditu a audítorský prístup

4.8. V **časti 2 prílohy 1.1** ku kapitole 1 sa opisuje všeobecný prístup a metodika auditu Dvora audítorov. V súvislosti s auditom v oblasti rozvoja vidieka, životného prostredia, rybného hospodárstva a zdravia je potrebné poukázať na tieto konkrétne skutočnosti:

— súčasťou auditu bolo preskúmanie vzorky 177 transakcií, ako sa stanovuje v bode 6 **prílohy 1.1**. Vzorka bola vybraná tak, aby reprezentovala celý rad transakcií v rámci tejto skupiny politik. V roku 2012 vzorka pozostávala zo 160 transakcií vzťahujúcich sa na rozvoj vidieka ⁽⁵⁾ a 17 transakcií týkajúcich sa životného prostredia, rybného hospodárstva a zdravia ⁽⁶⁾,

ODPOVEDE KOMISIE

4.7. Pokiaľ ide o zložité pravidlá a podmienky oprávnenosti, o ktorých sa Dvor audítorov zmieňuje, Komisia podotýka, že do určitej miery je tomu tak v dôsledku ambiciózných cieľov politiky rozvoja vidieka.

Komisia by okrem toho chcela poznamenať, že Dvor audítorov v rámci auditov, z ktorých pri pripomienkovaní tejto kapitoly vychádza, zistil len niekoľko prípadov potvrdzujúcich jeho tvrdenie o tom, že riziko z hľadiska správnosti pre rozvoj vidieka ďalej rastie, pretože členské štáty vyhlasujú výdavky za neoprávnené, aby neprišli o financovanie zo zdrojov EÚ.

Samotná Komisia si všimla, že niektoré členské štáty nadmerne využívajú zálohové platby a nástroje finančného inžinierstva, ktoré môžu mať za následok zníženie alebo zabránenie straty finančných prostriedkov podľa pravidiel N+2. S cieľom zmierniť toto riziko sa týmito otázkami zaoberali útvary Komisie spolu s príslušnými členskými štátmi.

4.8. Pozri podrobné pripomienky v kapitole 1.

— Komisia pozorne sleduje vývoj metodiky Dvora audítorov vrátane dvojfázového odberu vzoriek so zreteľom na akýkoľvek prípadný vplyv na odhadovanú chybovosť.

⁽⁴⁾ Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb, Európsky úrad pre bezpečnosť potravín, Európska agentúra pre lieky.

⁽⁵⁾ Česká republika, Nemecko (Brandenbursko a Berlín, Šlezvicko-Holštajnsko), Grécko, Španielsko (Andalúzia), Francúzsko, Taliansko (Basilicata, Bolzano, Sardínia), Litva, Rakúsko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko, Fínsko a Spojené kráľovstvo (Anglicko, Škótsko).

⁽⁶⁾ Vzorka pozostávala z 11 transakcií v rámci priameho hospodárenia a 6 transakcií v rámci zdieľaného hospodárenia v Českej republike, Grécku, Španielsku, Poľsku a Spojenom kráľovstve.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

- pokiaľ ide o krížové plnenie, Dvor audítorov zameral testovanie na dodržiavanie požiadaviek GAEC (dobrý poľnohospodársky a ekologický stav) a vybraných zákonných požiadaviek hospodárenia ⁽⁷⁾, pri ktorých bolo možné získať dôkazy a vyvodiť závery pri výkone auditu,
- krátenia a vylúčenia pomoci [ktoré majú uplatňovať členské štáty v prípadoch, keď príjemcovia pomoci EÚ nadhodnotia skutočnú plochu, počet zvierat alebo oprávnené výdavky ⁽⁸⁾] nie sú zahrnuté vo výpočte chybovosti, ktorý vykonal Dvor audítorov ⁽⁹⁾,
- posúdenie systémov rozvoja vidieka zahŕňalo sedem platobných agentúr ⁽¹⁰⁾ v šiestich členských štátoch: Bulharsku, Nemecku (Brandenburg a Berlín), Francúzsku, Poľsku, Rumunsku (obidve platobné agentúry) a Švédsku. Pokiaľ ide o zdravie a ochranu spotrebiteľa, Dvor audítorov testoval systém vnútornej kontroly GR SANCO ⁽¹¹⁾,
- preskúmali sa výročné správy o činnosti GR AGRI ⁽¹²⁾ (v súvislosti s rozvojom vidieka) a GR MARE ⁽¹³⁾,
- s cieľom posúdiť základ rozhodnutí Komisie o schválení účtov Dvor audítorov ďalej preskúmal audit GR AGRI týkajúci sa schválenia účtov (pokiaľ ide o EPZF a EPFRV) a navštívil certifikačné orgány Bulharska, Luxemburska, Rumunska a Spojeného kráľovstva (Severné Írsko).

ODPOVEDE KOMISIE

- *Dodržiavanie povinností týkajúcich sa krížového plnenia nie je v prípade platieb v rámci SPP kritériom oprávnenosti, a preto sa kontroly týchto požiadaviek netýkajú zákonnosti a správnosti príslušných transakcií. Krížové plnenie je mechanizmus, prostredníctvom ktorého sa poľnohospodárom zvyčajne ukladajú sankcie, keď nedodržiavajú sériu pravidiel, ktoré majú zvyčajne pôvod v iných politikách než SPP a uplatňujú sa na občanov EÚ nezávisle od SPP. Komisia preto usudzuje, že sankcie uložené za porušenie požiadaviek krížového plnenia by sa nemali brať do úvahy pri výpočte chybovosti v rámci SPP.*

⁽⁷⁾ Všetky povinnosti vzťahujúce sa na zákonné požiadavky hospodárenia č. 6 – 8 (týkajúce sa identifikácie a registrácie zvierat) a zjavné nedodržiavanie zákonných požiadaviek hospodárenia č. 1 (smernica o ochrane vtáctva), č. 2 (smernica o ochrane podzemných vôd), č. 4 (smernica o dusičnanoch) a č. 16 a 18 (dobré životné podmienky zvierat).

⁽⁸⁾ Články 16, 17 a 30 nariadenia Komisie (EÚ) č. 65/2011 z 27. januára 2011, ktorým sa stanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005, pokiaľ ide o realizáciu kontrolných postupov a krížového plnenia pri opatreniach na podporu rozvoja vidieka (Ú. v. EÚ L 25, 28.1.2011, s. 8).

⁽⁹⁾ Okrem prípadov, keď členské štáty už zistili nezrovnalosti bez toho, aby uplatnili náležité krátenia/vylúčenia.

⁽¹⁰⁾ Platobné agentúry a hlavné kontroly sa vybrali na základe analýzy rizík.

⁽¹¹⁾ Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre zdravie a spotrebiteľov (GR SANCO).

⁽¹²⁾ Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (GR AGRI).

⁽¹³⁾ Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre námorné záležitosti a rybné hospodárstvo (GR MARE).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

SPRÁVNOSŤ TRANSAKCIÍ

4.9. Výsledky testovania transakcií sú zhrnuté v **prílohe 4.1**. Zo 177 transakcií, ktoré skontroloval Dvor audítorov, bolo 111 (63 %) ovplyvnených chybami. Dvor audítorov odhaduje na základe chýb, ktoré vyčíslil, najpravdepodobnejšiu chybovosť na 7,9 % ⁽¹⁴⁾.

Rozvoj vidieka

4.10. Pokiaľ ide o výdavky na rozvoj vidieka, zo 160 vybraných transakcií bolo 101 (63 %) ovplyvnených chybami, z toho bolo 59 (58 %) vyčísliteľných chýb.

4.11. V prípade väčšiny transakcií ovplyvnených chybami sa Dvor audítorov domnieva, že vnútroštátne orgány mali dost informácií na to, aby zistili a opravili príslušné chyby.

4.12. Výsledkom testovania transakcií bolo preskúmanie transakcií súvisiacich s 27 rozličnými opatreniami. Zo 160 transakcií sa 80 týkalo opatrení, ktoré sa vzťahujú na plochu, a 80 sa týkalo opatrení, ktoré sa nevzťahujú na plochu. Chyby sa zistili vo všetkých členských štátoch a takmer vo všetkých opatreniach zaradených do vzorky. Takisto ako v roku 2011 sa prevažná časť (65 %) najpravdepodobnejšej chybovosti uvedenej v bode 4.9 týkala opatrení, ktoré sa nevzťahujú na plochu.

4.9. Komisia berie na vedomie najpravdepodobnejšiu chybovosť, ktorú Dvor audítorov odhadol. Zákonnosť a správnosť jednej transakcie však neposudzuje rovnako ako Dvor audítorov. Z toho dôvodu je odhad Komisie týkajúci sa úrovne neoprávnených platieb nižší.

Komisia si je vedomá, že akčný plán vypracovaný v roku 2012 neprinesie okamžité výsledky, zároveň však poznamenáva, že chybovosť podľa odhadov Dvora audítorov zostáva nemenná. Pozri aj odpovede na body 1.12 a 1.13 o vplyve vymáhania a finančných opráv na ochranu finančných záujmov EÚ.

4.10. Generálny riaditeľ GR AGRI ponechal vo svojom vyhlásení o vierohodnosti za rok 2012 výhradu, pokiaľ ide o výdavky na rozvoj vidieka.

K tejto výhrade je pripojených viacero nápravných opatrení, o ktorých rozhodne Komisia spolu s 27 členskými štátmi s cieľom riešiť túto situáciu.

Chybovosť v prípade rozvoja vidieka treba takisto posudzovať vzhľadom na ambiciózne ciele politiky rozvoja vidieka.

4.11. Komisia sa rovnako ako Dvor audítorov domnieva, že vnútroštátne orgány potenciálne mohli prísť na mnohé chyby, ktoré dvor zistil: pravidlá SPP členským štátom poskytujú všetky potrebné nástroje, ktorými môžu zmierniť väčšinu rizík súvisiacich s chybami. Na základe výhrad generálneho riaditeľa GR AGRI v rokoch 2011 a 2012 sa v spolupráci s členskými štátmi zaviedli globálne akčné plány s cieľom zistiť počiatočné príčiny chýb a vhodné nápravné opatrenia.

4.12. Útvary Komisie pri svojich vlastných auditoch v niektorých členských štátoch objavili podobné nedostatky, ako tie, na ktoré prišiel Dvor audítorov.

Nezhody medzi chybami, ktoré našiel Dvor audítorov, a chybami, ktoré našli členské štáty počas svojich kontrol a ktoré každoročne hlásia Komisii, sa zdajú byť očividnejšie v prípade opatrení nevzťahujúcich sa na plochu, ktoré sa neriadia prostredníctvom integrovaný administratívneho a kontrolného systému (IACS). Tým sa potvrdzuje, že riadne zavedený IACS predstavuje účinný systém na primerané zmiernenie rizika vzniku chýb.

⁽¹⁴⁾ Dvor audítorov vypočítava svoj odhad chybovosti na základe reprezentatívnej vzorky. Uvedený údaj predstavuje najlepší odhad. Dvor audítorov je na 95 % presvedčený, že chybovosť v celkovom súbore je v rozmedzí od 4,5 % do 11,3 % (spodná a horná hranica chybovosti).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

4.13. Príčinou väčšiny vyčísliteľných chýb bolo, že príjemcovia nedodržali požiadavky oprávnenosti, najmä požiadavky týkajúce sa:

- a) agroenvironmentálnych záväzkov;
- b) osobitných požiadaviek v prípade investičných projektov;
- c) pravidiel verejného obstarávania.

V nasledujúcich bodoch sa analyzuje každá z týchto príčin.

4.14. Vzorka 160 transakcií zahŕňala 43 transakcií súvisiacich s agroenvironmentálnymi opatreniami. Dvor audítorov zistil, že v 11 prípadoch (26 %) poľnohospodári nedodržali agroenvironmentálne záväzky, ktoré prijali. Príklad takejto chyby, ktorú odhalil Dvor audítorov, je uvedený v rámci 4.1.

Rámček 4.1 – Príklad chyby oprávnenosti: nedodržanie agroenvironmentálnych záväzkov

Príjemca v Poľsku sa zaviazal, že na deviatich pozemkoch (141,59 hektára) bude dodržiavať osobitné požiadavky týkajúce sa zachovania rozsiahlych trvalých trávnatých porastov a ochrany ohrozených druhov vtáctva a ich biotopov. Hlavným záväzkom bolo ponechať každý rok na inej ploche 5 až 10 % pozemkov nepokosených, na ktoré by príjemca dostal 270 EUR za hektár. Dvor audítorov zistil, že tieto požiadavky sa nesplnili na niekoľkých pozemkoch: jeden pozemok bol úplne pokosený, kým na ostatných bola nepokosená oblasť tá istá ako v predchádzajúcich rokoch, alebo sa nachádzala na inom mieste, než označil ornitológ. Všetky požiadavky boli dodržané len na dvoch z deviatich deklarovaných pozemkov (21,02 hektára).

Podobné prípady nedodržania agroenvironmentálnych požiadaviek sa zistili v Českej republike, Nemecku (Šlezvicko-Holštajnsko), Grécku, vo Francúzsku a v Spojenom kráľovstve (Anglicko).

Akčné plány uvedené v bode 4.11, najmä tie, ktoré nasledovali po výročnej správe o činnosti za rok 2012, sú osobitne zamerané na riešenie otázok súvisiacich s opatreniami, ktoré sa nevzťahujú na plochu.

V niektorých nahlásených prípadoch nemajú finančné dôsledky chyby rovnajú úroveň ako pri chybe, ktorú nahlásil Dvor audítorov.

Pokiaľ ide o príklady, ktoré Dvor audítorov uviedol v rámci 4.1 až 4.4 a 4.6, útvary Komisie spolu s vnútroštátnymi orgánmi vyvodila príslušné opatrenia a prípadne uplatnia postup overenia súladu.

4.14. Komisia uskutočnila audit týkajúci sa vykonávania agroenvironmentálnych opatrení vo všetkých členských štátoch v programovom období rokov 2001 – 2013. Napriek pretrvávajúcim nedostatkom sa celková kvalita implementácie za uvedené obdobie zvýšila.

Príkladu uvedenému v rámci 4.1 sa Komisia spolu s poľskými orgánmi bude venovať. Bez ohľadu na túto chybu Komisia usudzuje, že systém v Poľsku sa vo všeobecnosti zlepšil.

Rámček 4.1 – Príklad chyby oprávnenosti: nedodržanie agroenvironmentálnych záväzkov

Komisia vo svojich auditoch týkajúcich sa zavádzania agroenvironmentálnych opatrení zistila, kde sa dá systém kontroly vylepšiť, aby bolo možné lepšie posudzovať plnenie záväzkov zo strany poľnohospodárov.

Pokiaľ ide o členské štáty, ktoré Dvor audítorov uviedol, prebieha overenie súladu týkajúce sa Poľska, Českej republiky, Francúzska a Spojeného kráľovstva (Anglicka), ktoré prípadne bude mať za následok finančné opravy.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

4.15. Na základe kritérií oprávnenosti a výberových postupov možno pomoc zamerať na určité kategórie príjemcov a zlepšiť tak účinnosť výdavkov v oblasti rozvoja vidieka. Z 80 transakcií týkajúcich sa investičných projektov zaradených do kontrolovanej vzorky však v 21 prípadoch (26 %) neboli dodržané požiadavky oprávnenosti. Príklad tohto druhu chyby je uvedený v rámcčku 4.2.

Rámček 4.2 – Príklad chyby oprávnenosti: nedodržanie požiadaviek oprávnenosti pre investičný projekt

Príjemca v Španielsku (Andalúzia) dostal grant vo výške 1,4 mil. EUR na modernizáciu zavlažovacej infraštruktúry pod dvomi podmienkami: projekt mal byť ekonomicky životaschopný a spotreba vody sa mala zachovať na úrovni 3 000 m³ na hektár za rok, t. j. na úrovni, ktorú mal príjemca v čase podania žiadosti o grant, alebo sa mala znížiť. Dvor audítorov zistil, že ani jedna z týchto požiadaviek sa nesplnila. V čase žiadosti o poskytnutie grantu projekt nebol ekonomicky životaschopný a mal byť zamietnutý. Na splnenie tejto podmienky by bola potrebná spotreba vody prevyšujúca 6 000 m³ na hektár za rok, čo predstavuje dvojnásobok objemu, na ktorý mal príjemca v tom čase nárok. Spotreba vody sa nezachovala ani neznížila, ako sa požadovalo. Namiesto toho sa po dokončení projektu zvýšila na 8 000 m³ na hektár za rok, čo znamená, že platba sa nemala realizovať. Vzhľadom na nedodržanie dvoch podmienok oprávnenosti sú výdavky neoprávnené.

Nedodržanie požiadaviek oprávnenosti pre investičné projekty sa zistilo tiež v Nemecku (Šlezvicko-Holštajnsko), Grécku, vo Francúzsku, v Taliansku (Bolzano, Sardínia), Litve, Poľsku, Portugalsku, Rumunsku a Spojenom kráľovstve (Anglicko).

4.16. V 26 prípadoch zo 160 kontrolovaných transakcií bol príjemca povinný dodržiavať pravidlá verejného obstarávania. Dvor audítorov zistil, že v 17 prípadoch (65 %) nebolo dodržané jedno alebo viac pravidiel, pričom päť z týchto prípadov bolo klasifikovaných ako vážne porušenie. Príklad sa uvádza v rámcčku 4.3.

ODPOVEDE KOMISIE

4.15. Komisia vo svojich auditoch v niektorých krajinách zistila nedostatky pri plnení výberových kritérií a uplatnila za to finančné opravy. V akčnom pláne na zníženie chybovosti v prípade rozvoja vidieka predstavujú výberové kritériá jednu z oblastí, ktorej sa venuje pozornosť.

Príklad uvedený v rámcčku 4.2 Komisia sleduje v rámci postupu overenia súladu.

4.16. Nedodržiavanie pravidiel obstarávania nemusí znamenať, že 100 % príslušných výdavkov bolo zneužitých, keďže projekt ako taký ešte stále môže splniť svoje ciele a vytvoriť pridanú hodnotu. Pozri aj bod 4.25.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 4.3 – Príklad chyby oprávnenosti: porušenie pravidiel verejného obstarávania

V Rumunsku príjemca (vidiecka obec) požiadal o podporu na investičný projekt, ktorý zahŕňal vodovodnú sieť, kanalizáciu, zlepšenie miestnych ciest a obecnú budovu. Siedmi uchádzači predložili ponuky, z ktorých príjemca päť zamietol z dôvodu nesplnenia požiadaviek. Dvor audítorov zistil, že úspešný uchádzač nesplnil dve požiadavky verejnej súťaže, ako aj to, že ostatné ponuky boli vylúčené, keďže nesplnili práve tieto požiadavky. Príslušné výdavky sú neoprávnené z dôvodu nesúladu so súťažnými podkladmi a nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania, čo malo vplyv na výsledok verejnej súťaže.

Dvor audítorov zistil prípady porušenia pravidiel verejného obstarávania aj v Španielsku (Andalúzia), vo Francúzsku, v Litve, Poľsku a Slovinsku.

ODPOVEDE KOMISIE

Rámček 4.3 – Príklad chyby oprávnenosti: porušenie pravidiel verejného obstarávania

Pokiaľ ide o Rumunsko, aj Komisia vo svojich auditoch zistila podstatné nedostatky a postup schválenia účtov prebieha. Útvary Komisie vyvodila dôsledky zo zistení Dvora audítorov týkajúcich sa vnútroštátnych orgánov s cieľom chrániť finančné záujmy EÚ a vymôcť neoprávnene vyplatené prostriedky.

4.17. Dvor audítorov zistil, že 35 % všetkých chýb malo vplyv na viac než jednu skúmanú platbu. Príklad sa uvádza v rámciku 4.4.

Rámček 4.4 – Príklad opakovanej chyby oprávnenosti: zahrnutie neoprávnenej DPH

Vo Francúzsku bol príjemcom opatrenia na zachovanie a skvalitňovanie vidieckeho dedičstva verejný orgán. Tento verejný orgán deklaroval výdavky vrátane DPH, ktoré platobná agentúra schválila a ktoré sa spolufinancovali z rozpočtových prostriedkov EÚ. V platnom právnom základe sa však ustanovuje, že DPH predstavuje pre verejnoprávne orgány neoprávnené výdavky vzhľadom na činnosti alebo operácie, na ktorých sa zúčastňujú ako verejné orgány. Dvor audítorov zistil, že platobná agentúra opakovane schválila neoprávnenú DPH aj v prípade ďalších platieb.

Opakované chyby s finančným dosahom sa zistili tiež v Španielsku (Andalúzia), Taliansku (Bolzano), Poľsku, Portugalsku a Rumunsku.

Rámček 4.4 – Príklad opakovanej chyby oprávnenosti: zahrnutie neoprávnenej DPH

V rámci postupu overenia súladu útvary Komisie vyvodila dôsledky zo zistení Dvora audítorov týkajúcich sa vnútroštátnych orgánov s cieľom chrániť finančné záujmy EÚ a vymôcť neoprávnene vyplatené prostriedky.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

4.18. V rámci niektorých systémov pomoci vzťahujúcich sa na EPFRV⁽¹⁵⁾ majú príjemcovia pomoci EÚ zákonnú povinnosť plniť požiadavky „krížového plnenia“, ako sa uvádza v kapitole 3 (bod 3.5). Dvor audítorov odhalil jeden alebo viac prípadov porušenia požiadaviek krížového plnenia v 25 (33 %) zo 75 platieb podliehajúcich krížovému plneniu⁽¹⁶⁾. Dvor audítorov poukázal predovšetkým na výrazné problémy s realizáciou požiadaviek krížového plnenia pri identifikácii a registrácii zvierat.

Životné prostredie, rybné hospodárstvo a zdravie

4.19. Pokiaľ ide o životné prostredie, rybné hospodárstvo a zdravie, zo vzorky 17 transakcií bolo 10 (59 %) ovplyvnených chybami, z toho boli 4 (40 %) vyčísliteľné chyby. Hlavnou príčinou vyčísliteľných chýb bolo, že príjemcovia nedodržovali požiadavky oprávnenosti. Príklad sa uvádza v rámciku 4.5.

Rámček 4.5 – Príklad chyby oprávnenosti: nedodržanie zásady komplementárnosti

Z programu LIFE sa nefinancujú opatrenia, na ktoré sa vzťahujú iné finančné nástroje EÚ. Zásada „komplementárnosti“ znamená, že príjemcovia musia zabezpečiť, aby sa na spolufinancovanie ich projektu LIFE nepoužili žiadne ďalšie priame alebo nepriame finančné prostriedky EÚ. Príjemca v rámci projektu LIFE v Maďarsku, ktorého cieľom bola obnova močiarného biotopu, dostal aj inú podporu EÚ (vrátane platieb na biotopy NATURA 2000 a pre znevýhodnené oblasti) na ten istý pozemok, ktorý použil pre projekt LIFE. Komisia, ktorá vyplatenie podpory schválila, akceptovala túto situáciu. Vzhľadom na nedodržanie zásady komplementárnosti sú príslušné výdavky čiastočne neoprávnené.

ODPOVEDE KOMISIE

4.18. Dodržiavanie povinností týkajúcich sa krížového plnenia nie je v prípade platieb v rámci SPP kritériom oprávnenosti, a preto sa kontroly týchto požiadaviek netýkajú zákonnosti a správnosti príslušných transakcií. Krížové plnenie je mechanizmus, prostredníctvom ktorého sa poľnohospodárom zvyčajne ukladajú sankcie, keď nedodržiavajú sériu pravidiel, ktoré majú zvyčajne pôvod v iných politikách než SPP a uplatňujú sa na občanov EÚ nezávisle od SPP. Komisia preto usudzuje, že sankcie uložené za porušenie požiadaviek krížového plnenia by sa nemali brať do úvahy pri výpočte chybovosti v rámci SPP.

Pokiaľ ide o závažné problémy, ktoré sa zistili v súvislosti s identifikáciou a registráciou zvierat, Komisia zaznamenala to isté ako Dvor audítorov a počas svojich auditov krížového plnenia týmto požiadavkám venuje osobitnú pozornosť.

Rámček 4.5 – Príklad chyby oprávnenosti: nedodržanie zásady komplementárnosti

Tá pomoc, o ktorej sa Dvor audítorov zmieňuje, sa priamo ani nepriamo netýka projektu LIFE či konkrétneho opatrenia v rámci neho, ale predstavuje kompenzácie majiteľom pozemkov vyplývajúce s osobitných ustanovení schémy rozvoja vidieka. Tieto kompenzácie sa nevzťahujú na žiadne osobitné opatrenie v rámci projektu. Majú iný rozsah a iný účel ako projekt LIFE. Komisia usudzuje, že tieto sumy nemožno považovať za priame či nepriame financovanie tohto projektu.

⁽¹⁵⁾ Ako sa stanovuje v článku 50a nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 (Ú. v. EÚ L 277, 21.10.2005, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Zistené porušenia predstavujú 0,4 percentuálneho bodu z chybovosti, ktorú Dvor audítorov uvádza v bode 4.9.

ÚČINNOSŤ SYSTÉMOV

Rozvoj vidieka

Systémy členských štátov týkajúce sa správnosti transakcií

4.20. V **prílohe 4.2** sa nachádza zhrnutie výsledkov preskúmania systémov dohľadu a kontroly členských štátov, ktoré vykonal Dvor audítorov ⁽¹⁷⁾.

4.21. V tejto súvislosti sú orgány členských štátov zodpovedné za zavedenie a používanie najmä:

- a) primeraných administratívnych a kontrolných postupov s cieľom zabezpečiť správnosť deklarácií žiadateľov a splnenie požiadaviek oprávnenosti na poskytnutie pomoci;
- b) kontrol na mieste, ktoré by mali v závislosti od schémy pomoci pokrývať aspoň 5 % všetkých príjemcov alebo výdavkov ⁽¹⁸⁾. Mali by sa zaviesť primerané postupy na výber príjemcov a zabezpečovanie kvality kontrol, predkladania správ o kontrolách a primeranosti vykonaných opráv;
- c) systému zabezpečujúceho účinnú kontrolu dodržiavania požiadaviek krížového plnenia.

4.20. Spoločná odpoveď na body 4.20 a 4.21:

Príslušné orgány členských štátov musia zaistiť, aby zavedený administratívny a kontrolný systém splňal zákonné požiadavky a aby bol zárukou toho, že fondy EPFZ a EPFRV nie sú vystavené žiadnemu riziku.

Ak v rámci systému zdieľaného hospodárenia s finančnými prostriedkami z EPFZ a EPFRV vzniknú nedostatky, ktoré pre fondy predstavujú finančné riziko, Komisia musí príslušným členským štátom uložiť finančnú opravu.

Komisia si je vedomá nedostatkov v systéme kontroly EPFRV v členských štátoch, najmä pokiaľ ide o opatrenia, na ktoré sa nevzťahuje integrovaný administratívny a kontrolný systém. Certifikačné orgány o týchto nedostatkoch informujú vo svojich pravidelných certifikačných správach. Certifikačné orgány vydávajú odporúčania na zlepšenie kontrolných systémov a prijímanie ďalších krokov. Komisia berie tieto zistenia certifikačných orgánov ako aj ďalšie dostupné informácie do úvahy, keď vypracúva analýzu rizík a pripravuje svoj vlastný program auditu v rámci postupu overenia súladu.

⁽¹⁷⁾ V prípade opatrení na rozvoj vidieka, ktoré sa vzťahujú na plochu, akými sú agroenvironmentálne opatrenia, sa niektoré hlavné prvky, ako je oprávnená plocha, overujú prostredníctvom integrovaného administratívneho a kontrolného systému (IACS), ktorý je opísaný v kapitole 3 (bod 3.18). Ostatné požiadavky oprávnenosti sa riadia osobitne navrhnutými kontrolami. Ako je opísané v kapitole 3 (**príloha 3.2**), Dvor audítorov zistil, že systémy IACS sú v jednej platobnej agentúre čiastočne účinné a v dvoch ďalších sú neúčinné.

⁽¹⁸⁾ Články 12 a 25 nariadenia (EÚ) č. 65/2011.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

4.22. Pokiaľ ide o Francúzsko, Dvor audítorov uviedol vo výročnej správe za rok 2010, že systémy nie sú účinné ⁽¹⁹⁾. V súvislosti s vyhlásením o vierohodnosti (DAS) za rok 2012 sa vykonala monitorovacia misia s cieľom skontrolovať, či sa odstránili nedostatky zistené v roku 2010. Dvor audítorov zistil, že v navštívenom regióne (Midi-Pyrénées) sa vôbec alebo čiastočne nenapravili štyri ⁽²⁰⁾ zo siedmich odhalených nedostatkov. Okrem toho z výsledkov testovania transakcií v troch ďalších regiónoch vo Francúzsku vyplýva, že v týchto regiónoch ešte stále pretrvávajú piaty nedostatok ⁽²¹⁾.

4.23. V prípade ďalších piatich členských štátov sa audit Dvora audítorov týkal dodržiavania ustanovení príslušných nariadení a hodnotenia účinnosti systémov pri zabezpečovaní správnosti transakcií. Preskúmali sa predovšetkým tri prvky uvedené v bode 4.21.

4.24. V prípade uvedených piatich členských štátov Dvor audítorov zistil tieto hlavné nedostatky:

- nedostatky pri administratívnych kontrolách týkajúcich sa podmienok oprávnenosti a záväzkov vo všetkých piatich členských štátoch, ako je neodhalenie neoprávnenej DPH alebo dvojitého financovania,
- nedostatočné posúdenie primeranosti nákladov (Nemecko (Brandenburg a Berlín), Poľsko, Rumunsko a Švédsko),
- nedostatky pri uplatňovaní krátenia alebo spätného získavania prostriedkov vo všetkých piatich členských štátoch,

ODPOVEDE KOMISIE

4.22. Za dva posledné po sebe idúce roky certifikačný orgán nahlásil závažné problémy v kontrolnom systéme EPFRV vo Francúzsku a za obidva príslušné roky sa začal proces finančnej opravy.

Od francúzskych orgánov sa žiada, aby odstránili zistené nedostatky, pričom sa táto náprava bude sledovať v rámci už otvorených konaní.

Útvary Komisie počas svojich vlastných auditov vo Francúzsku objavili aj podobné opakované nedostatky, ako tie, na ktoré prišiel Dvor audítorov. Útvary Komisie sa okrem toho zaujímali o zistenia Dvora audítorov a objavili 3 nedostatky spomedzi tých, ktoré našiel Dvor audítorov (nedostatočná kontrola práce vedúcimi pracovníkmi, neúčinná analýza rizík, nedostatočný náhodný odber vzoriek). Postup schválenia účtov prebieha.

4.24. Vždy, keď Komisia v rámci svojich auditov zistí nedostatky administratívnych kontrol, v záujme ochrany finančných záujmov EÚ sleduje ich odstraňovanie prostredníctvom postupu overenia súladu.

- Komisia sa stotožňuje s názorom, že administratívne kontroly primeranosti nákladov sú nevyhnutné na zabezpečenie účinnosti systému kontroly. Komisia v rámci svojich auditov zhody zistila aj nedostatky týkajúce sa posudzovania primeranosti nákladov a v záujme ochrany finančných záujmov EÚ uložila príslušné finančné opravy.
- Komisia počas svojich auditov takisto systematicky skúma otázky, ktoré načrtol Dvor audítorov. Ak sa zistia nedostatky, uplatnia sa finančné opravy, ktoré sa členským štátom ukládajú prostredníctvom overenia súladu účtov, a vydajú sa odporúčania na zlepšenie systémov kontroly.

⁽¹⁹⁾ Výročná správa za rok 2010, príloha 3.2.2.

⁽²⁰⁾ Chýbajúce systematické preskúmanie administratívnych kontrol; nedostatky v postupe výberu príjemcov podliehajúcich kontrolám na mieste; nevykonané overenia primeranosti nákladov; nedostatočné kontroly deklarovaných výdavkov.

⁽²¹⁾ Chýbajúce kontroly podmienky oprávnenosti v súvislosti s opatrením týkajúcim sa kompenzačných platieb poskytovaných poľnohospodárom v oblastiach so znevýhodnenými prírodnými podmienkami.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

- nedostatočná kvalita kontrol na mieste vo všetkých piatich členských štátoch – tieto kontroly napríklad nepokrývali všetky záväzky a povinnosti a/alebo nezistili sa všetky prípady nedodržania predpisov,
- nedostatky týkajúce sa koncepcie a používania kontrolného systému na vykonávanie kontrol krížového plnenia vo všetkých piatich členských štátoch, ako sú nedostatočné vnútroštátne normy dobrého poľnohospodárskeho a ekologického stavu alebo nesprávne vykonávanie smernice o dusičnanoch na vnútroštátnej úrovni.

Tieto nedostatky boli veľmi podobné nedostatkom, ktoré sa zistili a oznámili v súvislosti s ďalšími šiestimi členskými štátmi, v ktorých sa vykonal audit minulý rok ⁽²²⁾.

4.25. Najdôležitejšie nedostatky, ktoré zistil Dvor audítorov, sa týkali neúčinných kontrol pravidiel v oblasti verejného obstarávania, ktoré boli zrejme vo všetkých piatich členských štátoch. Ako príklad možno uviesť preskúmanie 40 postupov verejného obstarávania, ktoré vykonal Dvor audítorov v týchto piatich členských štátoch, pričom zistil, že 16 z nich (40 %) bolo ovplyvnených chybami. Zo 40 prípadov sa zistilo šesť prípadov neoprávnených výdavkov. Pri audite sa celkovo zistilo viac ako 9 mil. EUR neoprávnených výdavkov vyplývajúcich z nedodržania pravidiel verejného obstarávania. V rámci 4.6 sa uvádza príklad neoprávnených výdavkov.

ODPOVEDE KOMISIE

- Komisia vykonala audity krížového plnenia v piatich členských štátoch, ktoré kontroloval Dvor audítorov (hoci v Nemecku nie v tých istých regiónoch) a tiež konštatovala nedostatky týkajúce sa vymedzenia a kontroly noriem dobrého poľnohospodárskeho a environmentálneho stavu a predpísaných požiadaviek na riadenie podniku. Ak sa riziko pre fondy jasne potvrdilo, Komisia v rámci týchto vyšetrovaní uplatnila finančnú opravu. Overovanie súladu účtov je stále v polovici v prípade vyšetrovania týkajúceho sa týchto piatich členských štátov (RO, BG, PL, SE a DE).

Nedostatkami, o ktorých sa Dvor audítorov zmieňuje, sa zaoberajú globálne akčné plány, ktoré sa realizujú v spolupráci s členskými štátmi v reakcii na výhrady týkajúce sa výdavkov v oblasti rozvoja vidieka za roky 2011 a 2012 vo Výročných správach o činnosti GR AGRI za roky 2011 a 2012. Očakáva sa, že tieto plány prinesú výsledky v nadchádzajúcich rokoch.

4.25. Komisia takisto zistila zásadné nedostatky, pokiaľ ide o dodržiavanie pravidiel obstarávania a uloží finančné opravy s cieľom pokryť finančné riziko, ktoré znáša EPFRV.

Verejné obstarávanie je aj jedným zo základných prvkov akčných plánov uvedených v bode 4.11.

Treba však poznamenať, že nedodržovanie pravidiel obstarávania nemusí znamenať, že je neoprávnených 100 % príslušných výdavkov, keďže projekt ako taký ešte stále môže splniť svoje ciele a vytvoriť pridanú hodnotu.

Útvary Komisie vypracúvajú spoločné usmernenia pre všetky fondy EÚ, vďaka ktorým bude možné určiť výšku finančných opráv v prípadoch nedodržania pravidiel verejného obstarávania (pozri aj bod 4.16).

Pokiaľ ide o Rumunsko, aj Komisia vo svojich auditoch zistila podstatné nedostatky a postup schválenia účtov prebieha. Útvary Komisie vyvodili dôsledky zo zistení Dvora audítorov týkajúcich sa vnútroštátnych orgánov s cieľom chrániť finančné záujmy EÚ a vymôcť neoprávnene vyplatené prostriedky.

⁽²²⁾ Výročná správa za rok 2011, kapitola 4, body 4.24 až 4.32.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 4.6 – Príklad nedostatočnej kvality administratívnych kontrol členského štátu

V jednom kontrolovanom prípade verejného obstarávania v Nemecku (Brandenbursko a Berlín) bola príjemcom pomoci vo výške viac než 2,2 mil. EUR poskytnutej z EPFRV samotná platobná agentúra. Išlo o opatrenie technickej pomoci a podpora bola určená na informačný systém platobnej agentúry, ktorý zaisťoval externý dodávateľ v období rokov 2008 – 2012.

Dvor audítorov zistil, že spoločnosť získala zákazku na zabezpečenie informačného systému a následnú údržbu prostredníctvom rokovacieho konania bez zverejnenia oznámenia namiesto požadovanej otvorenej alebo užšej súťaže. Vzhľadom na skutočnosť, že sa neuplatnili stanovené postupy, sú výdavky neoprávnené na financovanie EÚ. Rovnaká situácia týkajúca sa zadania zákaziek na informačné systémy nastala v ďalších 11 nemeckých regiónoch.

*Systémy Komisie týkajúce sa správnosti transakcií***Postupy schválenia účtov uplatňované Komisiou**

4.26. Na hospodárení s väčšou časťou výdavkov na poľnohospodárstvo sa podieľajú členské štáty a Komisia. Pomoc vyplácajú členské štáty, ktorým ju potom uhradí Komisia (mesačne v prípade EPZF a štvrťročne v prípade EPFRV). S cieľom prevziať konečnú zodpovednosť za plnenie rozpočtu Komisia uplatňuje dva rozdielne postupy schválenia účtov ⁽²³⁾:

- a) *ročný postup finančného zúčtovania* vzťahujúci sa na ročnú účtovnú závierku a systém vnútornej kontroly každej akreditovanej platobnej agentúry. Výsledné rozhodnutie je založené na auditoch, ktoré vykonávajú nezávislé certifikačné orgány v členských štátoch a ktoré sa predkladajú Komisii;
- b) *viacročný postup overenia súladu*, výsledkom ktorého môžu byť finančné opravy pre príslušný členský štát, ak sa v prípade výdavkov porušili pravidlá EÚ v jednom alebo niekoľkých rozpočtových rokoch. Výsledné rozhodnutie je založené na auditoch vykonaných Komisiou.

⁽²³⁾ V súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách a vykonávacími predpismi vzťahujúcimi sa na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

4.27. Pokiaľ ide o prácu Komisie v oblasti auditu zhody, Dvor audítorov zistil, že väčšina kľúčových prvkov bola zavedená a bola v súlade s hlavnými regulačnými požiadavkami. Výška výdavkov zahrnutých do kontroly súladu vyjadrená ako percentuálny podiel z celkových nákladov sa znížila zo 47 % v roku 2008 na 42 % v roku 2012. V programe auditu na rok 2013 bolo plánované pokrytie len 19 %. Dvor audítorov zistil nedostatky vo vykonávaní auditov zhody súvisiace s kontrolou kvality, auditorskou dokumentáciou, spôsobom hodnotenia dôkazov a formulovaním záverov ⁽²⁴⁾.

ODPOVEDE KOMISIE

4.27. V odsekoch 4.27 až 4.33 sa analyzuje uplatňovanie postupu overenia súladu. Pokiaľ ide o rok 2012:

- ako Dvor audítorov správne poznamenal v odseku 4.33, výška paušálnych opráv sa ako podiel celkovej sumy finančných opráv v roku 2012 znížila oproti roku 2011 zo 68 % na 12 %. Z toho dôvodu je čoraz viac finančných opráv založených na presnejšom odhade finančného rizika pre EÚ,
- ako Dvor audítorov ďalej poznamenal v odseku 4.29, celková suma finančných opráv sa v posledných rokoch znížila.

Menšie pokrytie auditu v roku 2013, o ktorom sa Dvor audítorov zmieňuje, odzrkadľuje rozhodnutie manažmentu, ktoré GR AGRI prijalo, pretože musí svoje obmedzené zdroje využívať na rýchlejšie spracovanie otvorených prípadov, ktoré sa uprednostňovaním vypočítaných finančných opráv namiesto paušálnych sadzieb skomplikovali a vyžadujú si viac zdrojov, a na prijímanie ďalších krokov v rámci akčných plánov, ktoré sa realizujú v členských štátoch. Treba však uviesť, že skutočné pokrytie je oveľa väčšie, keďže audity zhody pokrývajú minimálne tie výdavky, ktoré boli realizované za posledných 24 mesiacov (pravidlo 24 mesiacov). Údaje za rok 2013, ktoré v súvislosti s touto správou nie sú podstatné, nebudú známe skôr ako na jar 2014, keď budú prichádzať ročné vyhlásenia o výdavkoch. Treba zdôrazniť, že pokrytie auditu v plánoch auditu na rok 2013 je orientačné a nemôže sa porovnávať so skutočným pokrytím v predchádzajúcich rokoch. Výdavky, ktorých sa audit týkal, sú navyše tie, pri ktorých existuje najvyššie riziko.

V prípade EPFRV sa počet auditov zvýšil z 23 v roku 2012 na 35 v roku 2013.

Tieto tri základné kritériá svedčia o účinnom uplatňovaní postupu overenia súladu pri zmiernení rizika vzniku chýb. Komisia však napriek tomu premýšľa o ďalších zlepšeniach, a to najmä v rámci reformy SPP.

Kvalita auditorskej práce Komisie sa zabezpečuje prostredníctvom zásady „štyroch očí“ a všetky plány auditu a správy z auditu sú predmetom kontroly zo strany vedenia audítorov a diskusie s ním. Audit je zdokumentovaný prostredníctvom kontrolných zoznamov a správ a na základe pripomienok Dvora audítorov v jeho výročnej správe z roku 2011 sa dokumentácia z auditov zlepšuje a zosúladuje.

⁽²⁴⁾ Už vo výročnej správe za rok 2011 (bod 4.41 kapitoly 4) sa poukázalo na nedostatočnú kontrolu kvality a auditorskú dokumentáciu.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

4.28. Audity Komisie sú založené na systémoch a nie sú zamerané na kontrolu správnosti príslušných transakcií. Vzorky sú vybrané na základe posúdenia alebo náhodne a zahŕňajú výdavky súvisiace s viacerými rozpočtovými rokmi. Zámerom auditu Komisie teda nie je vypočítať ročnú chybovosť.

4.29. V roku 2012 Komisia prijala tri rozhodnutia o zhode, výsledkom ktorých boli finančné opravy vo výške 651 mil. EUR (503 mil. EUR v prípade EPZF a 148 mil. EUR v prípade EPFRV). Priemerná suma finančných opráv v období posledných piatich rokov (2008 – 2012) bola o 30 % vyššia ako v predchádzajúcom období rokov (2003 – 2007), pričom sa berie do úvahy zvýšenie rozpočtu medzi týmito dvomi obdobiami.

4.30. Pri využívaní paušálnych opráv sa dostatočne nezohľadňuje charakter a závažnosť porušenia⁽²⁵⁾, keďže sa uplatňuje tá istá paušálna oprava vo výške 5 % bez ohľadu na to, či sa zistili nedostatky v rámci jednej alebo mnohých kľúčových kontrol. Hoci sa paušálne opravy značne využívali v minulosti, ich počet sa v roku 2012 podstatne znížil. V šiestich prípadoch z celkových 54 prípadov v roku 2012 však Komisia na základe zmierovacieho konania znížila pôvodne navrhovanú paušálnu opravu z 5 % na 2 %.

4.31. Dĺžka trvania postupu predstavuje pretrvávajúci problém súvisiaci s rozhodnutiami o zhode. Dvor audítorov poukázal na tento problém už vo svojej osobitnej správe za rok 2010⁽²⁶⁾, zistil však, že situácia sa nezlepšila. Zo vzorky postupov posudzovania zhody uzavretých v roku 2012 vyplýva, že ich skutočná dĺžka trvania (viac ako štyri roky) bola dvojnásobne dlhšia, než sú vnútorné termíny Komisie, čo vedie k značnému omeškaniu.

ODPOVEDE KOMISIE

4.28. Audity Komisie sú založené na centrálnej analýze rizík, ktorou sa určujú rizikové oblasti, na ktoré sa audit a jeho zdroje majú sústrediť v záujme lepšej ochrany finančných záujmov EÚ.

4.29. Komisia usudzuje, že toto 30 % zvýšenie finančných opráv svedčí o tom, že sa účinnosť postupu overenia súladu neznižuje.

4.30. So zreteľom na tento bod by Komisia chcela zdôrazniť viacero skutočností. V roku 2012 predstavovali paušálne opravy len 12 % finančných opráv. Metodika výpočtu finančných opráv, ktorá sa uplatňuje od roku 1997, je v úplnom súlade s článkom 31 ods. 2 nariadenia Rady č. 1290/2005. Súdny dvor ju potvrdil, a to aj pokiaľ ide o prípady z obdobia po nadobudnutí účinnosti nariadenia č. 1290/2005. Komisia poznamenáva, že Dvor audítorov kritizuje fakt, že sa paušálne opravy nekumulujú.

Dvor audítorov správne upozorňuje, že Komisia na základe zmierovacieho konania opravy znížila. V predmetných 6 prípadoch, tak ako vo všetkých takýchto prípadoch, Komisia počas tohto procesu pozorne preskúmala vysvetlenia a všetky nové informácie od členských štátov predtým, ako urobila dobre uvážené rozhodnutie znížiť pôvodne navrhovanú paušálnu opravu tak, aby sa do nej čo najlepšie premietlo skutočné riziko pre rozpočet EÚ. Treba uviesť, že podstata námietkového konania spočíva v tom, že sa Komisii umožní dospieť k presnejšiemu výpočtu rizika pre rozpočet.

4.31. Komisia bude predovšetkým pri príprave zavedenia reformy SPP naďalej vyvíjať úsilie zamerané na zlepšenie a urýchlenie tohto procesu, pričom bude mať na zreteli nutnosť zachovať normy kvality a právo členských štátov odpovedať.

⁽²⁵⁾ V článku 31 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1290/2005 z 21. júna 2005 o financovaní Spoločnej poľnohospodárskej politiky (Ú. v. EÚ L 209, 11.8.2005, s. 1) sa ustanovuje, že „Komisia vyhodnotí čiastky, ktoré sa majú vylúčiť, najmä na základe závažnosti zaznamenaného nesúladu. Komisia zohľadňuje charakter a závažnosť porušenia, ako aj finančnú ujmu spôsobenú Spoločenstvu“.

⁽²⁶⁾ Osobitná správa č. 7/2010 s názvom Audit postupu zúčtovania, body 68 až 73 a bod 98.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

4.32. Dvor audítorov zistil, že v rámci rozhodnutia o finančnom zúčtovaní sa dostatočne nezohľadnili výsledky auditov zhody. To znamená, že sa znižuje možná spoľahlivosť finančného zúčtovania.

4.33. Aj keď Komisia v posledných rokoch zvýšila celkovú sumu finančných opráv a v roku 2012 podstatne znížila podiel paušálnych opráv ⁽²⁷⁾, rozhodnutia o overení súladu sa ešte nezohľadňujú primerane a včas.

Postup posilnenia záruky

4.34. V roku 2010 Komisia zaviedla nový dobrovoľný rámec kontroly s názvom Posilnenie záruky týkajúcej sa zákonnosti a správnosti transakcií na úrovni konečných príjemcov prostredníctvom činnosti certifikačných orgánov. Navrhovaný právny rámec pre SPP po roku 2013 obsahuje ustanovenia, prostredníctvom ktorých sa zabezpečí, aby bol tento postup povinný pre všetky členské štáty.

4.35. Postup posilnenia záruky znamená, že certifikačné orgány zopakujú kontrolu reprezentatívnej vzorky transakcií, ktoré platobná agentúra skontrolovala na mieste. Ak Komisia posúdi, že členské štáty uplatňujú tento postup správne, finančné opravy sa v kontexte postupu schválenia účtov môžu obmedziť na chybovosť odvodenú z osvedčených štatistík o kontrole. Komisia doposiaľ nevyužila túto možnosť, keďže neboli splnené podmienky na takéto stanovenie stropu.

ODPOVEDE KOMISIE

4.32. V článku 30 nariadenia (ES) č. 1290/2005 sa jasne uvádza, že rozhodnutie o zúčtovaní pokrýva úplnosť, presnosť a správnosť ročných účtovných závierok, ktoré platobná agentúra predkladá. Rozhodnutie nemá mať vplyv na rozhodnutia, ktoré sa v rámci postupov overovania súladu prijímajú neskôr. Obe dva procesy sú preto oddelené a samostatné, aj keď sa samozrejme dopĺňajú. Hoci sa overovanie súladu môže začať po schválení účtov, rozhodnutie o finančnom zúčtovaní by nemalo vychádzať ani zo zistení auditov zhody ani zo zistení Dvora audítorov týkajúcich sa správnosti výdavkov, a to zo zrejmých dôvodov rozdielneho načasovania, povahy a rozsahu jednotlivých kontrol.

4.33. Zvýšenie celkovej sumy finančných opráv v posledných rokoch a výrazné zníženie paušálnych opráv v roku 2012, na ktoré Dvor audítorov upozornil, skutočne svedčia o tom, že tento systém je účinný. Komisia však uvažuje o zlepšeniach, najmä v rámci zavedenia reformy SPP a v záujme lepšieho riadenia procesu z hľadiska presnosti odhadu finančného rizika pre EÚ a načasovania.

4.34. Posilnenie procesu týkajúceho sa vyhlásenia vierohodnosti bolo naplánované ako prvý krok vo vývoji smerom k väčšej vierohodnosti vzhľadom na kontrolu, ktorú vykonávajú členské štáty. V tejto prípravnej fáze sa preukázalo ako užitočný učebný proces s dobrovoľnými účastníkmi zameraný na rozvoj a vyladenie postupov a usmernení, pokiaľ ide o zákonnosť a správnosť práce požadovanej v nových právnych predpisoch o reforme SPP.

4.35. Takéto, za určitých podmienok možné ohraničenie úrovne finančných opráv na uvedenú chybovosť súvisí s postupmi overenia súladu účtov. Ak totiž členský štát zavedie vyššie uvedený návrh a ak certifikačný orgán potvrdí spoľahlivosť kontrolných štatistických údajov pre daný celkový súbor, všetky finančné opravy za rozdiely v riadení a kontrole schémy pomoci členského štátu v rámci uvedeného celkového súboru by sa obmedzili na chybovosť odvodenú z príslušných kontrolných štatistických údajov.

Ak certifikačný orgán nepotvrdí chybovosť odvodenú z kontrolných štatistických údajov platobnej agentúry, podmienky na ohraničenie finančných opráv na úrovni chybovosti nie sú splnené.

⁽²⁷⁾ Suma paušálnych opráv ako súčasť celkovej sumy finančných opráv sa znížila zo 68 % v roku 2011 na 12 % v roku 2012.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

4.36. V roku 2012 sa audit Dvora audítorov vzťahoval na štyri z piatich členských štátov, ktoré uplatňujú tento postup: dva v prípade EPFRV (Bulharsko a Rumunsko) a dva v prípade EPZF [Luxembursko a Spojené kráľovstvo (Severné Írsko)]. Dvor audítorov zistil vážne nedostatky vo vykonávaní tohto postupu.

- Pokiaľ ide o EPFRV, Dvor audítorov zistil, že údaje, ktoré poskytli dva certifikačné orgány, neboli spoľahlivé. Napríklad v Rumunsku Dvor audítorov znova vykonal kontroly certifikačného orgánu a v piatich z desiatich testovaných prípadov odhalil neoprávnené prvky.
- Pokiaľ ide o EPZF, Dvor audítorov preskúmal vzorky platieb, ktorých audit vykonali príslušné certifikačné orgány, a znovu vykonal viacero meraní, ktoré uskutočnili tieto orgány, pričom zistil významné rozdiely. Napríklad v 12 prípadoch zo 47 meraní, ktoré opakovane vykonal Dvor audítorov v Spojenom kráľovstve (Severnom Írsku), sa výsledky meraní odlišovali od výsledkov certifikačných orgánov viac, než sú uplatniteľné prípustné odchýlky ⁽²⁸⁾.

Výročná správa o činnosti (VSČ) GR AGRI

4.37. Výročná správa o činnosti GR AGRI obsahuje výhradu ku všetkým výdavkom EPFRV za rok 2012 (13,3 mld. EUR). Táto výhrada bola vznesená na základe obáv, ktoré vyjadrilo GR AGRI v súvislosti s kvalitou kontrol v niektorých členských štátoch, ako aj chybovosťou, ktorú uviedol Dvor audítorov.

4.38. Výhrada GR AGRI v súvislosti s EPFRV má však tieto nedostatky:

ODPOVEDE KOMISIE

4.36. Pokiaľ ide o Severné Írsko, overenie kvality práce certifikačného orgánu sa má uskutočniť potom, ako bude doručená odpoveď tejto krajiny na správu Európskeho dvora audítorov.

V prípade Rumunska a Bulharska nie sú naplánované žiadne kontroly, pretože certifikačný orgán nemohol potvrdiť výdavky uvedené v kontrolných štatistikách. S cieľom zlepšiť kvalitu práce certifikačného orgánu v nasledujúcich rokoch sa však uskutočňujú príslušné kroky nadväzujúce na zistenia Európskeho dvora audítorov.

- Overovanie súladu v súvislosti s EPFRV prebieha v prípade oboch dotýchných členských štátov a riziko vyplývajúce zo zistených nedostatkov sa pokryje z finančných opráv.

- Pozri vyššie.

4.37. Výhrada sa preniesla z roku 2011. Ako sa ale uvádza v samotnej výhrade, dôvodov pre výhradu je viac. Z vlastných auditov Dvora audítorov a auditov GR AGRI vyplývajú pochybnosti o kvalite kontrol, ktoré vykonávajú tieto členské štáty. Výhrada sa preto preniesla do roka 2012, hoci bola vypočítaná chybovosť nižšia než 2 %

4.38. Dôvody výhrad v súvislosti s EPFRV sú zreteľne vysvetlené vo výročnej správe GR AGRI o činnosti za rok 2012. Vzhľadom na pochybnosti týkajúce sa kvality kontroly v niektorých členských štátoch a pretože nebolo možné uplatniť nový integrovaný prístup prijatý pre oddelenú priamu pomoc, GR AGRI nemohlo vylúčiť, že skutočná zvyšková chybovosť nebola nad prahom významnosti. Avšak vzhľadom na skutočnosť, že väčšina opatrení uskutočnených v roku 2012 v rámci komplexných akčných plánov nadväzujúcich na výhradu z roku 2011 nemohli priniesť výrazné výsledky z hľadiska zvyškovej chybovosti skôr ako v roku 2014, rozhodlo sa, že sa výhrada z roku 2011 zachová.

⁽²⁸⁾ Článok 34 ods. 1 nariadenia (ES) č. 1122/2009.

PRÍPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

- zo štatistík o kontrolách, ktoré predložili členské štáty Komisii, vyplýva, že miera zostatkových chýb (*residual error rate* – RER)⁽²⁹⁾ bola 1,62 % (Komisia ju vyčíslila na 202,7 mil. EUR). GR AGRI zhodnotilo, že RER bola pravdepodobne vyššia a mohla by presiahnuť 2 %, neposkytlo však vlastný vyčíslený odhad RER,
- pokiaľ ide o nový prístup, ktorý sa uplatňuje v súvislosti s oddelenou podporou na plochu, GR AGRI na základe informácií zo svojich vlastných auditov posudzuje za každú platobnú agentúru otázku, či treba uplatniť vyššiu chybovosť (pozri bod 3.31 kapitoly 3). V roku 2012 sa tento prístup neuplatnil v oblasti rozvoja vidieka.

4.39. GR AGRI vo svojej výhrade uvádza, že aj keď sa prijal významný počet opatrení na riešenie zvýšenej chybovosti, dosiahnuť podstatný vplyv na chybovosť bude možné najskôr až v roku 2014. Dvor audítorov súhlasí s týmto hodnotením.

Životné prostredie, rybné hospodárstvo a zdravie

4.40. Životné prostredie, rybné hospodárstvo a zdravie spravuje Komisia v rámci osobitných systémov kontroly. Dvor audítorov preskúmal systémy vnútornej kontroly GR SANCO pre verejné obstarávanie, včasnosť platieb a dohody o grantoch. Pri audite sa zistilo, že tieto systémy sú čiastočne účinné. Pokiaľ ide o malé zákazky, chýbali jasné kritériá hodnotenia finančnej a ekonomickej situácie kandidátov a dokumentácia týkajúca sa výberu kandidátov pre rokovacie konania alebo užšie súťaže bola nedostatočná. Trvalo dlho, kým sa ukončilo predbežné overovanie na mieste, čo spôsobilo nadmerné oneskorenie platieb, pričom v niektorých prípadoch sa oneskorenie platieb nevypočítalo správne. Pokiaľ ide o dohody o grantoch spravované Výkonnou agentúrou pre zdravie a spotrebiteľov, chýbali dôkazy o kontrolách zameralých na prípadné konflikty záujmov, ktoré majú vplyv na externých odborníkov.

GR AGRI vo svojej výročnej správe o činnosti za rok 2012 jasne uvádza (oddiel 3.1.1.1.7), že v uvedenej správe hlavne z dôvodov načasovania neuplatní nový prístup, ktorý sa prijal pre oblasť oddelenej priamej pomoci. Ako Komisia uviedla vo svojej súhrnnej správe za rok 2012, nový integrovaný prístup sa bude ďalej rozvíjať a GR AGRI ho použije vo svojej výročnej správe o činnosti za rok 2013 aj pri výdavkoch v súvislosti s rozvojom vidieka. Bude tak možné presnejšie určiť sumy, ktoré sú vystavené riziku.

4.40. Pokiaľ ide o malé zmluvy, Komisia používa skôr všeobecné než osobité kritériá finančnej životaschopnosti z dôvodu nízkeho finančného rizika spojeného s malými krátkodobými zmluvami, pri ktorých nie je potrebné predbežné financovanie.

Pokiaľ ide o výber uchádzačov do rokovacej a užšej súťaže, postup sa momentálne aktualizuje so zreteľom na nadobudnutie účinnosti nového nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Dokončenie auditov na mieste, ktoré Komisia realizovala v členských štátoch a ktoré predchádzajú konečnej platbe, trvali relatívne dlho, pretože s auditovaným subjektom bolo nutné objasniť mnoho nevyriešených otázok. Počas tohto obdobia členské štáty zatiaľ dostali prvú a druhú branžu odhadovanej oprávnenej sumy.

⁽²⁹⁾ Miera zostatkových chýb je odhad miery chýb, ktoré ostávajú neodhalené po oprave chýb zistených prostredníctvom systémov dohľadu a kontroly členských štátov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

4.41. Dvor audítorov nemá osobitné pripomienky k výročnej správe o činnosti GR MARE, pokiaľ ide o správnosť príslušných transakcií.

ZÁVER A ODPORÚČANIA

Záver za rok 2012

4.42. Pokiaľ ide o túto skupinu politik

- z testovania transakcií vyplýva, že najpravdepodobnejšia chybovosť v celkovom súbore je 7,9 %, a preskúmané systémy dohľadu a kontroly ⁽³⁰⁾ sa hodnotia ako čiastočne účinné. Zo šiestich kontrolovaných systémov členských štátov v oblasti rozvoja vidieka bol jeden neúčinný (Rumunsko) a ostatných päť bolo čiastočne účinných [Bulharsko, Nemecko (Brandenburgsko a Berlín), Francúzsko, Poľsko a Švédsko].

Z celkových audítorských dôkazov vyplýva, že schválené výdavky sú ovplyvnené významnou chybovosťou.

Odporúčania

4.43. V **prílohe 4.3** sa uvádza výsledok preskúmania pokroku pri prijímaní opatrení v nadväznosti na odporúčania uvedené v predchádzajúcich výročných správach, ktoré vykonal Dvor audítorov. Vo výročných správach za roky 2009 a 2010 Dvor audítorov uviedol sedem odporúčaní. Z týchto odporúčaní sa jedno prijalo vo väčšine ohľadov a šesť sa prijalo v niektorých ohľadoch.

Kontroly externých odborníkov sú súčasťou štandardných písomných usmernení o pracovných postupoch agentúry. Okrem toho aspekty týkajúce sa konfliktov záujmov sa riešia prostredníctvom prehlásení odborníkov a zloženia hodnotiacich komisií, v ktorých sú jednotliví odborníci v menšinovom postavení. Agentúra zaktualizuje svoje dôkazy o kontrolách v súlade so závermi audítora.

4.42.

- Komisia berie na vedomie najpravdepodobnejšiu chybovosť, ktorú Dvor audítorov odhadol. Zákonnosť a správnosť jednej transakcie však neposudzuje rovnako ako Dvor audítorov. Z toho dôvodu je odhad Komisie týkajúci sa úrovne neoprávnených platieb nižší.

Z testovania transakcií Dvorom audítorov vyplýva, že odhadovaná chybovosť sa oproti minulému roku nezmenila.

- Komisia konštatuje, že prezentované výsledky sú podobné výsledkom z minulého roka.

Hlavne pokiaľ ide o Rumunsko, aj Komisia vo svojich auditoch zistila podstatné nedostatky a postupy schválenia účtov prebiehajú. Aj v prípade Bulharska Komisia vo svojich auditoch zistila nedostatky, ktoré sleduje pri schvaľovaní účtov.

4.43. Komisia usudzuje štyrom odporúčaniam Dvora audítorov týkajúcim sa poľnohospodárstva sa vyhovel.

⁽³⁰⁾ Všetky preskúmané systémy boli vybrané na základe analýzy rizík.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

4.44. Na základe tohto preskúmania a zistení a záverov za rok 2012 Dvor audítorov vydáva tieto odporúčania pre oblasť rozvoja vidieka:

— **Odporúčanie 1:** členské štáty by mali lepšie vykonávať existujúce administratívne kontroly a použiť pri tom všetky príslušné informácie, ktoré majú k dispozícii platobné agentúry, čo by umožnilo zistiť a opraviť väčšinu chýb (pozri body 4.11 a 4.24).

— **Odporúčanie 2:** Komisia by mala zabezpečiť, že všetky prípady, v ktorých Dvor audítorov zistil chyby, sa budú náležite riešiť (ako sa uvádza v bodoch 4.17, 4.24 a 4.25).

— **Odporúčanie 3:** Komisia by mala vo výročnej správe o činnosti GR AGRI uplatňovať v súvislosti s EPFRV podobný prístup ako v prípade oddelenej podpory na plochu, pričom by mala pri posudzovaní chybovosti každej platobnej agentúry zohľadňovať výsledky svojich vlastných auditov zhody (pozri bod 4.38).

A pre SPP ako celok:

— **Odporúčanie 4:** Komisia by mala zabezpečiť primeraný rozsah auditov zhody (pozri bod 4.27).

— **Odporúčanie 5:** Komisia by mala odstrániť nedostatky, ktoré sa zistili v súvislosti s jej auditmi zhody, a pretrvávajúci problém veľkých omeškaní v postupoch posudzovania zhody ako celku (pozri body 4.27, 4.31 a 4.33).

ODPOVEDE KOMISIE

4.44.

Komisia sa stotožňuje s názorom, že členské štáty by mali vykonávať svoje administratívne kontroly lepšie.

V súvislosti s vypracúvaním návrhu svojich vykonávacích pravidiel pre reformu SPP Komisia uvažuje o tom, ako môže posilniť administratívne a kontrolné systémy, ktoré majú členské štáty používať, a ako môže posilniť rôzne nástroje (vrátane pozastavenia platieb), ktoré má uplatňovať v záujme lepšej ochrany finančných záujmov EÚ v prípade, ak si členské štáty riadne neplnia svoju úlohu podľa pravidiel zdieľaného hospodárenia.

Komisia zaistí, aby sa zo všetkých systémových chýb, ktoré Dvor audítorov zistí, vyvodili primerané dôsledky, a to aj prostredníctvom postupu overenia súladu, ak je to potrebné.

Komisia už jasne vo svojej súhrnnej správe za rok 2012 jasne uviedla, že nový integrovaný prístup sa bude ešte vyvíjať a počnúc správami za rok 2013 sa bude používať aj v súvislosti s EPFRD. Okrem toho pripomína, že v integrovanom prístupe sa zohľadňujú aj zistenia zo systémových auditov Dvora audítorov a zistenia certifikačných orgánov.

Komisia prijme vhodné opatrenia v rámci dostupných prostriedkov.

Komisia bude naďalej vylepšovať svoju metodológiu a postupy pri auditoch. Okrem toho bude predovšetkým pri príprave zavedenia reformy SPP naďalej vyvíjať úsilie zamerané na zlepšenie a urýchlenie tohto procesu, pričom bude mať na zreteli nutnosť zachovať normy kvality a právo členských štátov odpovedať.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

- **Odporúčanie 6:** Komisia by mala zlepšiť svoj postup stanovovania finančných opráv, aby sa lepšie zohľadnila povaha a závažnosť zistených porušení (pozri bod 4.30).

Ako dokazuje zvýšenie celkovej sumy finančných opráv v posledných rokoch a výrazné zníženie podielu paušálnych opráv v roku 2012, ako pripustil samotný Dvor audítorov, Komisia už zlepšila svoju metódu určovania finančných opráv.

Komisia sa však stále a samozrejme usiluje naďalej zlepšovať svoju metódu určovania finančných opráv, najmä v rámci zavádzania reformy SPP.

4.45. Pre oblasť politiky zdravia a ochrany spotrebiteľa:

- **Odporúčanie 7:** Komisia by mala odstrániť nedostatky zistené v systémoch súvisiacich s verejným obstarávaním a dohodami o grantoch (pozri bod 4.40).

4.45.

Nedostatky sa odstránia vďaka lepšie podloženým kontrolám a aktualizácii postupov so zreteľom na nadobudnutie účinnosti nového nariadenia o finančných pravidlách.

VÝSLEDKY TESTOVANIA TRANSAKCIÍ V SKUPINE POLITÍK ROZVOJ VIDIEKA, ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, RYBNÉ HOSPODÁRSTVO A ZDRAVIE

			2012		2011	2010	2009				
Rozvoj vidieka		Životné prostredie, rybné hospodárstvo a zdravie		Spolu							
VEĽKOSŤ A ŠTRUKTÚRA VZORKY											
Transakcie spolu:			160	17	177	178	92	93			
VÝSLEDKY TESTOVANIA ⁽¹⁾ ⁽²⁾											
Podiel (počet) testovaných transakcií:											
Bez chýb			37 %	(59)	41 %	(7)	37 %	(66)	43 %	48 %	67 %
Ovplyvnené jednou alebo viacerými chybami			63 %	(101)	59 %	(10)	63 %	(111)	57 %	52 %	33 %
Analýza transakcií ovplyvnených chybami											
Analýza podľa typu chyby											
Nevýčísliteľné chyby:			42 %	(42)	60 %	(6)	43 %	(48)	38 %	48 %	42 %
Vyčísliteľné chyby:			58 %	(59)	40 %	(4)	57 %	(63)	62 %	52 %	58 %
Oprávnenosť			71 %	(42)	100 %	(4)	73 %	(46)	68 %	56 %	22 %
Výskyt			0 %	(0)	0 %	(0)	0 %	(0)	2 %	0 %	6 %
Správnosť			29 %	(17)	0 %	(0)	27 %	(17)	30 %	44 %	72 %
ODHADOVANÝ DOSAH VYČÍSLITEĽNÝCH CHÝB											
Najpravdepodnejšia chybovosť					7,9 %						
Horná hranica chybovosti					11,3 %						
Spodná hranica chybovosti					4,5 %						

⁽¹⁾ Na lepší prehľad oblastí s rôznymi profilmi rizika v rámci skupiny politík bola vzorka rozdelená na segmenty.

⁽²⁾ Číselné údaje uvedené v zátvorkách predstavujú skutočný počet transakcií.

PRÍLOHA 4.2

VÝSLEDKY PRESKÚMANIA SYSTÉMOV V OBLASTI ROZVOJA VIDIEKA

Hodnotenie vybraných systémov dohľadu a kontroly

Členský štát (platobná agentúra)	Administratívne a kontrolné postupy	Metodika kontrol na mieste, výber, vykona- nie, kontrola kvality a vykazovanie výsled- kov	Realizácia a kontrola krížového plnenia	Celkové hodnotenie
Francúzsko (len kontrola opatrení prijatých na základe predchádzajúcich pripomienok)	Čiastočne účinné	Čiastočne účinné	Nie je relevantné	Čiastočne účinné
Švédsko	Čiastočne účinné	Účinné	Čiastočne účinné	Čiastočne účinné
Nemecko (Brandenbursko a Berlín)	Čiastočne účinné	Čiastočne účinné	Čiastočne účinné	Čiastočne účinné
Poľsko	Čiastočne účinné	Účinné	Účinné	Čiastočne účinné
Bulharsko	Čiastočne účinné	Čiastočne účinné	Čiastočne účinné	Čiastočne účinné
Rumunsko [Agentúra pre platby a intervencie v poľnohospodárstve (APIA) a Platobná agentúra pre rozvoj vidieka a rybné hospodárstvo (PARDF)]	Neúčinné	Neúčinné	Neúčinné	Neúčinné

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PREDCHÁDZAJÚCICH ODPORÚČANÍ V SKUPINE POLITÍK ROZVOJ VIDIEKA, ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, RYBNÉ HOSPODÁRSTVO A ZDRAVIE

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Už nie je relevantné	Nepostačujúce dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2010	3.58 písm. d) certifikačné orgány náležite kontrolovali a vykazovali kvalitu kontrol.			X				
	3.59. V oblasti rozvoja vidieka Dvor audítorov odporúča, aby Komisia a členské štáty napravili zistené nedostatky predovšetkým zlepšením účinnosti kontrol vykonávaných pri opatreniach mimo integrovaného administratívneho a kontrolného systému (IACS).			X				
	3.60. Napokon Komisia a členské štáty musia prijať účinné opatrenia na vyriešenie zistených problémov v oblastiach politiky „životné prostredie“, „rybné hospodárstvo“ a „zdravie a ochrana spotrebiteľov“.			X				
2009	3.74. Dvor audítorov ďalej opakovane konštatuje, že v oblasti rozvoja vidieka je potrebné ďalšie úsilie na zjednodušenie pravidiel a podmienok.			X				
	3.75. Okrem toho Dvor audítorov zastáva názor, že je potrebná revízia usmernení Komisie týkajúcich sa práce certifikačných orgánov, pokiaľ ide o povahu, rozsah a oznamovacie povinnosti, najmä v súvislosti s prácou na validácii štatistík členských štátov o kontrolách a inšpekciách.			X				
	3.76. Napokon je potrebné spolu s príslušnými vnútroštátnymi orgánmi prijať účinné opatrenia, aby sa predišlo úhrade neoprávnených výdavkov na projekty v oblasti rybného hospodárstva.			X				
	3.76. Vnútorne kontroly platieb členským štátom na programy eradikácie a monitorovania ochorení zvierat si vyžadujú jasné oddelenie funkcií medzi útvarmi Komisie a vypracovanie formálnych postupov kontroly.		X					

KAPITOLA 5

Regionálna politika, energetika a doprava

OBSAH

	<i>Bod</i>
Úvod	5.1 – 5.25
Špecifické charakteristiky oblastí politiky	5.4 – 5.24
Ciele politiky	5.4 – 5.5
Nástroje politiky	5.6 – 5.20
Riziká pre správnosť	5.21 – 5.24
Rozsah auditu a audítorský prístup	5.25
Správnosť transakcií	5.26 – 5.43
Účinnosť systémov	5.44 – 5.61
Kontrolné orgány	5.44 – 5.52
Preskúmanie štyroch KO Dvorom audítorov	5.46 – 5.49
Hodnotenie dohľadu Komisie nad KO	5.50 – 5.52
Preskúmanie výročných správ o činnosti Komisie	5.53 – 5.61
Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku	5.54 – 5.59
Generálne riaditeľstvo pre mobilitu a dopravu a Generálne riaditeľstvo pre energetiku	5.60 – 5.61
Záver a odporúčania	5.62 – 5.65
Záver za rok 2012	5.62 – 5.63
Odporúčania	5.64 – 5.65
Príloha 5.1 – Výsledky testovania transakcií v oblasti regionálnej politiky, energetiky a dopravy	
Príloha 5.2 – Výsledky preskúmania systémov pre fondy politiky súdržnosti (EFRR/KF/ESF)	

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

5.1. Táto kapitola obsahuje špecifické hodnotenie skupiny politík Regionálna politika, energetika a doprava, ktorá pozostáva z oblastí politiky „regionálna politika“, „mobilita a doprava“ a „energetika“. Hlavné údaje o príslušných činnostiach a výdavkoch v roku 2012 sú uvedené v **tabuľke 5.1**.

Tabuľka 5.1 – Regionálna politika, doprava a energetika – hlavné údaje za rok 2012

(mil. EUR)

Oblasť politiky	Opis	Platby	Spôsob hospodárenia
Regionálna politika	Európsky fond regionálneho rozvoja a ostatné regionálne operácie	27 466	Zdieľané
	Kohézny fond	9 622	Zdieľané
	Fond solidarity	726	Zdieľané
	Predvstupové operácie týkajúce sa štrukturálnych politík	354	Decentralizované
	Administratívne výdavky	86	Centralizované priame
		38 254	
Mobilita a doprava	Transeurópske siete (TEN)	819	Centralizované priame/nepriame
	Vnútrozemská, letecká a námorná doprava	158	Centralizované priame/nepriame
	Administratívne výdavky	65	Centralizované priame
	Výskum v oblasti dopravy	63	Centralizované priame
		1 105	
Energetika	Tradičné a obnoviteľné energie	285	Centralizované priame/nepriame/spoločné
	Jadrová energia	197	Centralizované priame/nepriame/spoločné
	Výskum v oblasti energetiky	152	Centralizované priame
	Administratívne výdavky	78	Centralizované priame
	Transeurópske siete (TEN)	11	Centralizované priame
		723	
Celková výška platieb za rok		40 082	
– celkové administratívne výdavky ⁽¹⁾		229	
Celkové prevádzkové výdavky		39 853	
– zálohy ⁽²⁾		1 871	
+ zúčtovanie záloh ⁽²⁾		2 753	
Kontrolovaný súbor spolu		40 735	
Celková výška záväzkov za rok		45 091	

⁽¹⁾ Audit administratívnych výdavkov je predmetom kapitoly 9.

⁽²⁾ V súlade s jednotnou definíciou príslušných transakcií (podrobnosti pozri v bode 6 prílohy 1.1).

Zdroj: Konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie za rok 2012.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

5.2. Regionálna politika, ktorá sa vykonáva najmä prostredníctvom Európskeho fondu regionálneho rozvoja (EFRR) a Kohézneho fondu (KF), predstavuje 96 % výdavkov na oblasti politiky zahrnuté do tejto kapitoly, zatiaľ čo zvyšné 4 % sa týkajú oblastí energetiky a dopravy.

5.3. V roku 2012 predstavovali EFRR (s platbami vo výške 27,5 mld. EUR) a KF (s platbami vo výške 9,6 mld. EUR) 97 % výdavkov v rámci regionálnej politiky ⁽¹⁾. Platby v oblastiach dopravy a energetiky dosiahli v roku 2012 sumu 1,8 mld. EUR. Približne 45 % výdavkov na energetiku a dopravu bolo určených na programy transeurópskych sietí (TEN) a 16 % na projekty týkajúce sa tradičnej energie a energie z obnoviteľných zdrojov ⁽²⁾.

Špecifické charakteristiky oblastí politiky

Ciele politiky

Regionálna politika

5.4. Cieľom regionálnej politiky je posilniť hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť v Európskej únii znížením rozdielov v rozvoji jednotlivých regiónov.

Doprava a energetika

5.5. Účelom politík v oblasti dopravy a energetiky je poskytnúť európskym občanom a podnikom bezpečné, udržateľné a konkurencieschopné dopravné a energetické systémy a služby a rozvíjať inovatívne riešenia, ktoré prispievajú k tvorbe a vykonávaniu týchto politík.

Nástroje politiky

Regionálna politika

5.6. Z EFRR sa financujú práce na infraštruktúre, vytváranie alebo udržiavanie pracovných miest, iniciatívy regionálneho hospodárskeho rozvoja a činnosti na podporu malých a stredných podnikov.

5.7. Z KF sa financujú investície do infraštruktúry v oblastiach životného prostredia a dopravy v členských štátoch, ktorých hrubý národný dôchodok na jedného obyvateľa je nižší než 90 % priemeru EÚ.

⁽¹⁾ Ďalšie dve hlavné kategórie výdavkov na regionálnu politiku súviseli s projektmi v rámci Fondu solidarity EÚ (2 %) a projektmi v rámci nástroja predvstupovej pomoci (1 %).

⁽²⁾ Ďalšie tri hlavné kategórie výdavkov súviseli s výskumnými projektmi financovanými najmä z rámcových programov pre výskum (12 %), projektmi v oblasti jadrovej energie (11 %) a projektmi v oblasti vnútrozemskej, leteckej a námornej dopravy (9 %).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

5.8. Ďalšími nástrojmi regionálnej politiky sú: Fond solidarity EÚ, z ktorého sa poskytuje podpora v prípade prírodných katastrof v členských štátoch, a nástroj predvstupovej pomoci, z ktorého sa poskytuje podpora kandidátskym krajinám v rámci prípravy na využívanie výdavkov EÚ na regionálnu politiku.

Riadenie a kontrola výdavkov z fondov určených na politiku súdržnosti v rámci spoločného hospodárenia

5.9. EFRR a KF spolu s Európskym sociálnym fondom (ESF) sú fondmi určenými na politiku súdržnosti. Tieto fondy sa spravujú v súlade so spoločnými pravidlami okrem výnimiek stanovených v osobitných nariadeniach pre každý fond. Pravidlá oprávnenosti sa stanovujú na vnútroštátnej a niekedy na regionálnej úrovni. Finančné prostriedky na politiku súdržnosti sa vynakladajú prostredníctvom viacročných programov v rámci spoločného hospodárenia Komisie a členských štátov. Za hospodárenie so všetkými finančnými prostriedkami na politiku súdržnosti zodpovedajú často tie isté vnútroštátne orgány. ESF, ktorý je predmetom kapitoly 6, sa spomína v tejto kapitole v súvislosti so záležitosťami, ktoré sú spoločné pre všetky fondy.

5.10. Na každé programové obdobie Komisia schvaľuje na základe návrhov členských štátov operačné programy (OP) spolu s orientačnými finančnými plánmi, ktoré zahŕňajú príspevok EÚ a príspevky členských štátov⁽³⁾. Projekty financované prostredníctvom OP realizujú jednotlivci, združenia, súkromné alebo verejné podniky či miestne, regionálne a vnútroštátne verejné orgány.

5.11. Orgány členských štátov vyberajú projekty zamerané na dosiahnutie cieľov OP. Prijemcovia vykazujú svojim vnútroštátnym orgánom náklady spojené s týmito projektmi. Jednotlivé výkazy sa zhrnú v súvislosti s každým OP do pravidelných výkazov výdavkov, ktoré osvedčujú orgány členských štátov a ktoré sa predkladajú Komisii. Podiel spolufinancovaný Európskou úniou sa následne preplatí z rozpočtu EÚ.

5.9. Stanovenie pravidiel oprávnenosti výdavkov na vnútroštátnej úrovni [článok 56 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006] bolo jedným z hlavných prvkov zjednodušovania v rámci programového obdobia 2007 – 2013. Jeho cieľom bolo poskytnúť členským štátom väčšiu flexibilitu pri prispôbovaní pravidiel oprávnenosti osobitným potrebám regiónov alebo programov a harmonizovať ich s pravidlami platnými pre iné vnútroštátne schémy financované z verejných zdrojov.

⁽³⁾ Na programové obdobie 2007 – 2013 Komisia schválila celkovo 434 OP: 317 pre EFRR/KF (z toho 24 OP zahŕňa projekty KF) a 117 pre ESF.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Členské štáty a regionálna úroveň

5.12. Členské štáty nesú hlavnú zodpovednosť za predchádzanie neoprávneným výdavkom alebo ich odhaľovanie a opravu a predkladanie súvisiacich správ Komisii. Zodpovednosť za každodennú správu nesú poverené riadiace a sprostredkovateľské orgány⁽⁴⁾. To zahŕňa výber jednotlivých projektov, vykonávanie postupov a kontrol na predchádzanie nezrovnalostiam, ich odhaľovanie a nápravu a overovanie, či sa projekty skutočne zrealizovali (takzvané kontroly prvej úrovne). Certifikačné orgány overujú, či sa účinne vykonávajú kontroly prvej úrovne, a v prípade potreby vykonávajú predtým, než oznámia Komisii výdavky, ktoré treba uhradiť, dodatočné kontroly. Riadiace a certifikačné orgány preto zohrávajú kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní správnosti výdavkov, ktoré uhrádza Komisia.

5.13. Kontrolné orgány (KO) členských štátov zodpovedajú za vykonávanie auditov systémov a auditov operácií s cieľom poskytnúť primeranú záruku o účinnom fungovaní systémov riadenia a kontroly programov a o správnosti osvedčených výdavkov za každý OP. O týchto auditoch informujú Komisiu prostredníctvom výročných kontrolných správ (VKS) a výročných stanovísk.

Úroveň Komisie

5.14. Komisia musí získať istotu, že členské štáty zriadili systémy riadenia a kontroly, ktoré spĺňajú požiadavky nariadení, a že systémy fungujú účinne⁽⁵⁾. Ak Komisia zistí, že členský štát neprijal opatrenia na nápravu neoprávnených osvedčených a deklarovaných výdavkov alebo že existujú závažné nedostatky v systémoch riadenia a kontroly, môže prerušiť alebo zastaviť uhrádzanie platieb⁽⁶⁾. Ak členský štát nestiahne neoprávnený výdavok (ktorý sa môže nahradiť oprávneným výdavkom na iné projekty v rámci toho istého OP) a/alebo neprijme opatrenia na nápravu zistených nedostatkov v systémoch, Komisia môže uplatniť finančné opravy, ktoré povedú k zníženiu čistej sumy financovania EÚ⁽⁷⁾.

5.14. Vo svojich výročných správach o činnosti generálnych riaditeľstiev pre štrukturálne fondy za rok 2012 Komisia poskytla podrobné posúdenie vierohodnosti pri zriaďovaní a následnom účinnom fungovaní systémov riadenia a kontroly v prípade každého spolufinancovaného programu, ako aj celkové posúdenie vnútroštátnych systémov kontroly.

Ak sa zistia nedostatky v systémoch, Komisia ako orgán dohľadu preruší a/alebo pozastaví platby. O vykonávaní tejto svojej úlohy Komisia informuje vo výročnej správe o činnosti (pozri s. 45). GR pre regionálnu a mestskú politiku informovalo o 2 pozastaveniach platieb v prípade programov EFRR, iniciovaní 66 predbežných pozastavení platieb, 69 prerušení termínov platieb a 119 preventívnych včasných varovaniach adresovaných členským štátom.

⁽⁴⁾ Sprostredkovateľské orgány sú verejné alebo súkromné subjekty, ktoré podliehajú riadiacemu orgánu a vykonávajú úlohy v jeho mene.

⁽⁵⁾ Článok 72 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ L 210, 31.7.2006, s. 25).

⁽⁶⁾ Článok 39 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1260/1999 (Ú. v. ES L 161, 26.6.1999, s. 1); články 91 a 92 nariadenia (ES) č. 1083/2006.

⁽⁷⁾ Článok 99 nariadenia (ES) č. 1083/2006.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Doprava a energetika

5.15. Cieľom dopravných politík Európskej únie je rozvíjať vnútorný trh, zvyšovať konkurencieschopnosť a inovácie a integrovať dopravné siete. V rámci politík EÚ v tejto oblasti sa presadzuje mobilita, udržateľný rozvoj a bezpečnosť dopravy. Program TEN-T je hlavným finančným nástrojom, v rámci ktorého sa poskytujú prostriedky na veľké projekty v oblasti infraštruktúry.

5.16. Cieľom politiky v oblasti energetiky je prispievať k zabezpečeniu cenovo prijateľnej energie, cenovej konkurencieschopnosti a technologicky rozvinutých energetických služieb pre občanov a podniky. Táto politika podporuje produkciu, prepravu a spotrebu udržateľnej energie a bezpečné dodávky energie v rámci EÚ. Hlavným finančným nástrojom je Európsky energetický program pre obnovu (EEPO), v rámci ktorého sa financujú projekty, a to zväčša vo forme grantov a dotácií.

Riadenie a kontrola výdavkov na dopravu a energetiku v rámci priameho a nepriameho centralizovaného hospodárenia a spoločného hospodárenia

5.17. Komisia (Generálne riaditeľstvo pre mobilitu a dopravu a Generálne riaditeľstvo pre energetiku) realizuje výdavky v oblasti dopravy a energetiky v rámci priameho a nepriameho centralizovaného hospodárenia [prostredníctvom dvoch výkonných agentúr a jedného spoločného podniku⁽⁸⁾], ako aj v rámci spoločného hospodárenia (napríklad prostriedky na vyradovanie jadrových zariadení alebo európsky finančný nástroj pre energetickú efektívnosť).

5.18. Komisia vo všeobecnosti financuje projekty vybrané po formálnej výzve na predloženie návrhov projektov. Platby na schválené projekty uhrádza priamo príjemcom na základe dohôd o grantoch alebo svojich rozhodnutí. Prijemcami sú spravidla orgány členských štátov, môžu nimi však byť aj verejné alebo súkromné spoločnosti. Takmer všetky platby sa uhrádzajú v splátkach: po podpise dohody o grante alebo rozhodnutia o financovaní sa uhradí záloha alebo vykoná platba predbežného financovania, po ktorej nasledujú priebežné a konečné platby, ktorými sa preplácajú oprávnené výdavky deklarované príjemcami.

5.19. Komisia hodnotí návrhy podľa stanovených výberových kritérií a kritérií na vyhodnotenie ponúk, poskytuje informácie a usmernenia príjemcom a monitoruje a overuje realizáciu projektov na základe finančných správ a správ o technickom pokroku, ktoré predkladajú príjemcovia. Ak sa to požaduje v dohodách o grantoch alebo v rozhodnutiach Komisie, výkazy výdavkov musí osvedčiť nezávislý audítor alebo príslušný vnútroštátny orgán.

⁽⁸⁾ Výkonná agentúra pre transeurópsku dopravnú sieť, Výkonný orgán pre konkurencieschopnosť a inovácie a spoločný podnik SESAR (Výskum manažmentu letovej prevádzky jednotného európskeho neba).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

5.20. Komisia okrem toho vykonáva následné audity s cieľom odhaliť a napraviť chyby, ktorým sa nedalo predísť predchádzajúcimi kontrolami.

*Riziká pre správnosť***Regionálna politika**

5.21. Hlavné riziká pre výdavky v rámci EFRR a KF sa spájajú s financovaním projektov, ktoré nesplňajú pravidlá EÚ a/alebo vnútroštátne pravidlá v oblasti verejného obstarávania alebo pri ktorých neboli splnené podmienky oprávnenosti. Rizikom je aj skutočnosť, že príjemcovia môžu deklarovať určité neoprávnené náklady.

5.22. Orgány členských štátov čelia pri vykonávaní OP konkurenčným prioritám. Výdavky musia podliehať primeraným kontrolám zameraným na zabezpečenie správnosti a hodnoty za peniaze. Zároveň je potrebné čerpať finančné prostriedky, ktoré poskytla EÚ. V praxi to môže byť v rozpore s dôsledným uplatňovaním účinných kontrol.

5.23. Existuje tiež riziko, že sa na rôznych úrovniach kontroly v členskom štáte alebo v rámci Komisie neodhalia a/alebo nenapravia prípady nedodržania pravidiel EÚ a/alebo vnútroštátnych pravidiel, čo vedie v konečnom dôsledku k preplateniu neoprávnených výdavkov z rozpočtu EÚ.

Doprava a energetika

5.24. Hlavným rizikom v súvislosti s výdavkami na energetiku a dopravu je možnosť, že Komisia neodhalí pred uhradením nákladov neoprávnené náklady deklarované príjemcami. Rovnako ako v prípade EFRR a KF, aj tu existujú riziká týkajúce sa nedodržania pravidiel verejného obstarávania.

5.21. Komisia sa stotožňuje s týmto posúdením, ako už podrobne uviedla v pracovnom dokumente útvarov Komisie Analýza chýb v oblasti politiky súdržnosti za obdobie 2006 – 2009 [SEC(2011) 1179 z 5. októbra 2011]. V tomto dokumente Komisia uvádza konkrétne opatrenia na zníženie rizika (predovšetkým dodatočné usmernenia a odborné školenia pre riadiace orgány o identifikovaných rizikách, včasnom uplatňovaní finančných korekcií, postupoch prerušenia a pozastavenia platieb a cielenejšej audítorskej činnosti v najrizikovejších oblastiach).

5.22. Komisia sa v tejto súvislosti domnieva, že účinným systémom riadenia a kontroly je systém, ktorý umožňuje osvedčovať zákonnosť a správnosť výdavkov a zároveň zabezpečuje včasné čerpanie finančných prostriedkov.

5.23. Ak sa v prípade niektorej platby uhradenej Komisiou zistí preplatok, znamená to, že platba ešte nemusela byť v čase osvedčenia preverená v rámci celého kontrolného reťazca na vnútroštátnej úrovni ani na úrovni EÚ, keďže systém riadenia a kontroly má viacročný charakter. Preto Komisia každý rok odhaduje kumulatívne zostatkové riziko neoprávnených výdavkov na program od začiatku programového obdobia a prijíma opatrenia na zmiernenie identifikovaných rizík. Keď sa identifikujú nedostatky v systémoch riadenia a kontroly, Komisia prijme vhodné opatrenia s cieľom zaistiť, aby potrebné finančné opravy zahrnuli všetky príslušné kumulatívne výdavky.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rozsah auditu a audítorský prístup

5.25. V **časti 2 prílohy 1.1** ku kapitole 1 sa opisuje všeobecný prístup a metodika auditu Dvora audítorov. V súvislosti s auditom v oblasti regionálnej politiky, dopravy a energetiky je potrebné poukázať na tieto konkrétne skutočnosti:

- a) súčasťou auditu bolo preskúmanie vzorky 180 transakcií ⁽⁹⁾, ako sa uvádza v bode 6 **prílohy 1.1**. Vzorka bola vybraná tak, aby reprezentovala celý rad transakcií v rámci týchto oblastí politiky. V roku 2012 vzorka pozostávala z platieb na projekty v 17 členských štátoch ⁽¹⁰⁾;
- b) hodnotenie systémov bolo zamerané na preskúmanie:
 - i) štyroch kontrolných orgánov (a prípadne delegovaných kontrolných orgánov) pre tri kohézne fondy (t. j. EFRR, KF a ESF) v štyroch členských štátoch [Belgicku (Valónsku), na Malte, na Slovensku a v Spojenom kráľovstve (Anglicku)] v programovom období 2007 – 2013 ⁽¹¹⁾;
 - ii) dozorných činností Komisie týkajúcich sa kontrolných orgánov ako celku;
 - iii) a výročných správ o činnosti (VŠČ) Generálneho riaditeľstva pre regionálnu a mestskú politiku, Generálneho riaditeľstva pre mobilitu a dopravu a Generálneho riaditeľstva pre energetiku.

⁽⁹⁾ Táto vzorka zahŕňa 180 transakcií súvisiacich so 168 projektmi v oblasti regionálnej politiky (138 projektmi financovanými z EFRR a 30 projektmi financovanými z KF), 9 projektmi v oblasti dopravy a 3 projektmi v oblasti energetiky (pozri **prílohu 5.1**). Zo 168 transakcií súvisiacich s projektmi v oblasti regionálnej politiky financovanými z EFRR/KF sa 145 týka programového obdobia 2007 – 2013 a 23 obdobia 2000 – 2006. Vzorka bola zostavená na základe všetkých platieb s výnimkou záloh, ktoré v roku 2012 predstavovali 1,9 mld. EUR.

⁽¹⁰⁾ Belgicko, Česká republika, Nemecko, Grécko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko, Luxembursko, Maďarsko, Holandsko, Rakúsko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovensko, Fínsko a Spojené kráľovstvo.

⁽¹¹⁾ Toto preskúmanie je súčasťou preskúmania kontrolných orgánov, ktoré sa začalo v roku 2010 (pozri body 4.37 až 4.44 výročnej správy za rok 2010) a pokračovalo v roku 2011 (pozri body 5.35 až 5.51 výročnej správy za rok 2011). Celkovo bolo v období 2010 – 2012 preskúmaných 19 kontrolných orgánov v 15 členských štátoch.

SPRÁVNOSŤ TRANSAKCIÍ

5.26. Výsledky testovania transakcií sú zhrnuté v **prílohe 5.1**. Zo 180 transakcií, ktoré skontroloval Dvor audítorov, bolo 88 (49 %) ovplyvnených chybami. Dvor audítorov odhaduje na základe chýb, ktoré vyčíslil, najpravdepodobnejšiu chybovosť na 6,8 % ⁽¹²⁾.

U viac než polovice transakcií v oblasti regionálnej politiky sa mohlo prostredníctvom kontrol na úrovni členských štátov predísť niektorým zo zistených chýb.

5.27. Dvor audítorov zastáva názor, že v prípade 56 % transakcií v oblasti regionálnej politiky ovplyvnených (vyčísliteľnými a/alebo nevyčísliteľnými) chybami mali orgány členských štátov k dispozícii dostatočné informácie na to, aby odhalili a opravili jednu alebo viacero chýb pred osvedčením výdavkov a ich oznámením Komisii.

5.28. Rovnako ako v minulom roku sa v rámci EFRR a KF zistili nedostatky v overovaní vnútroštátnymi orgánmi, najmä v súvislosti s takzvanými kontrolami prvej úrovne vykonávanými riadiacimi a sprostredkovateľskými orgánmi ⁽¹³⁾.

5.26. Komisia uvádza, že najpravdepodobnejšia miera chybovosti za rok 2012 je v súlade s chybovosťou, ktorú uviedol súd za posledné tri roky vo vzťahu k súčasnému programovému obdobiu. Toto zníženie chybovosti v porovnaní s predchádzajúcimi obdobiami vyplýva z účinnejších opatrení v oblasti kontroly v programovom období 2007 – 2013 a z uplatňovania prísnej politiky prerušení/pozastavení platieb Komisiou v prípade identifikovania nedostatkov. Komisia sa bude vo svojej činnosti naďalej zameriavať na najriskantnejšie programy a/alebo členské štáty a pri zistení nedostatkov ukladať bezodkladné korekčné opatrenia (pozri aj odpovede na body 1.12 a 1.13).

Komisia okrem toho urobila v roku 2012 paušálne korekcie na kumulatívnom základe v prípade všetkých výdavkov na dva programy v Českej republike a na Slovensku. Komisia upozorňuje na to, že aj keď urobila všetko, čo je v jej právomoci, plne dodržiavajúc existujúce nariadenia s cieľom chrániť rozpočet EÚ v tom istom rozpočtovom roku, v ktorom Dvor audítorov vykonal audit, Dvor audítorov pri výpočte chybovosti za rok 2012 uvedené paušálne korekcie nezohľadnil.

Komisia takisto upozorňuje na zníženie frekvencie chýb v roku 2012 na 49 % v porovnaní s 59 % v roku 2011.

5.27 a 5.28. Komisia v týchto prípadoch prijíma nadväzné opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby dotknuté systémy v budúcnosti lepšie zabráňovali vzniku chýb pred osvedčením.

Od riadiacich orgánov sa vyžaduje, aby pred osvedčením výdavkov vykonávali kontroly dokumentácie pri všetkých žiadostiach o preplatenie predložených príjemcami. Overovanie operácií na mieste však možno vykonávať aj v neskoršom štádiu realizácie projektu (po osvedčení a až do skončenia projektu), čo vysvetľuje, prečo nemohla byť odhalená časť chýb vo vzorke Dvora audítorov. Dosah systémov kontroly na zníženie chybovosti sa zvyčajne prejaví až v nasledujúcich rokoch, keď boli vykonané všetky úrovne kontroly.

⁽¹²⁾ Dvor audítorov vypočítava odhad chybovosti na základe reprezentatívnej vzorky. Uvedený údaj predstavuje najlepší odhad. Dvor audítorov je na 95 % presvedčený, že chybovosť v celkovom súbore je v rozmedzí od 3,7 % do 9,9 % (spodná a horná hranica chybovosti).

⁽¹³⁾ Pozri bod 5.30 výročnej správy za rok 2011.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Uvedomujúc si rozhodujúcu úlohu overovania vykonávaného riadiacim orgánom Komisia uskutočňuje od roku 2010 cielené audity týkajúce sa overovania vykonávaného riadiacim orgánom v prípade vysokorizikových programov, v ktorých sa zistilo, že nedostatky by mohli zostať neodhalené alebo by nemuseli byť odhalené včas. Výsledky týchto auditov do konca roka 2012 sú uvedené vo výročnej správe o činnosti GR pre regionálnu politiku (pozri s. 39).

5.29. Chyby zistené v rámci EFRR/KF v oblasti dopravy a energetiky sa týkali:

- a) porušenia pravidiel verejného obstarávania;
- b) deklarovania neoprávnených nákladov;
- c) nesprávneho výpočtu finančnej medzery v prípade projektov generujúcich príjmy;
- d) alebo nedodržania pravidiel štátnej pomoci.

Takmer polovica chybovosti, ktorú odhadol Dvor audítorov v týchto oblastiach politiky, sa vzťahuje na porušenie pravidiel verejného obstarávania

5.30. Pravidlá verejného obstarávania sú kľúčovým nástrojom na vynakladanie verejných financií hospodárnym a účinným spôsobom a na vytvorenie vnútorného trhu v rámci EÚ.

5.31. V roku 2012 Dvor audítorov preskúmal 247 postupov verejného obstarávania týkajúcich sa zákaziek na práce a služby, ktoré boli základom výdavkov pri 180 transakciách testovaných Dvorom audítorov ⁽¹⁴⁾. Celková odhadovaná hodnota zákaziek pri verejných obstarávaníach, ktoré boli predmetom kontroly, predstavuje okolo 6,3 mld. EUR ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁴⁾ Pri viac ako polovici z 247 postupov verejného obstarávania skontrolovaných Dvorom audítorov hodnota zákaziek presahovala stanovený prah, v dôsledku čoho sa na tieto postupy vzťahovali pravidlá EÚ v oblasti verejného obstarávania v podobe transponovanej do vnútroštátnych právnych predpisov.

⁽¹⁵⁾ Táto suma predstavuje celkové výdavky na udelené zákazky, z ktorých časť bola osvedčená v rámci kontrolovaných výkazov výdavkov.

PRÍPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

5.32. Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch boli postupy verejného obstarávania obzvlášť náchylné na chyby ⁽¹⁶⁾. Dvor audítorov zistil prípady nedodržania pravidiel EÚ a/alebo vnútroštátnych pravidiel v oblasti verejného obstarávania v 31 % zo 180 kontrolovaných transakcií.

5.33. Vážne porušenia týchto pravidiel boli odhalené v 12 % kontrolovaných transakcií (pozri rámček 5.1). Tieto chyby predstavujú 51 % všetkých vyčísliteľných chýb a tvoria približne 52 % odhadovanej chybovosti v týchto oblastiach politiky.

Rámček 5.1 – Prípady vážnych porušení pravidiel verejného obstarávania

a) *Umelé rozdelenie prác medzi viaceré zákazky*: Pri realizácii projektu EFRR zameraného na modernizáciu námorného prístavu v Nemecku sa renovačné práce na trajektovom termináli rozdelili na tri časti. Všetky časti však spĺňali tú istú technickú a ekonomickú funkciu. Práce boli potom umelo rozdelené medzi šesť zákaziek, z ktorých päť bolo udelených prostredníctvom zjednodušeného postupu. Toto obmedzenie hospodárskej súťaže nebolo odôvodnené vzhľadom na povahu ponúkaných prác.

Podobný prípad bol zistený pri vykonávaní projektu EFRR v Poľsku.

ODPOVEDE KOMISIE

5.32. Chyby vo verejnom obstarávaní súvisia s nedodržaním pravidiel vnútorného trhu a nie sú špecifické pre oblasť politiky súdržnosti, ako o tom svedčia ostatné kapitoly tejto správy. Komisia bude v každom prípade pokračovať v prijímaní cieľených opatrení na prevenciu a odhaľovanie prípadov nedodržania pravidiel verejného obstarávania. Komisia v súčasnosti reviduje a harmonizuje pravidlá uplatňovania paušálnych korekcií v takýchto prípadoch nedodržania v oblasti spoločného hospodárenia.

5.33. Komisia upozorňuje na to, že chyby identifikované v 22 zo 180 projektov, ktorých sa týkal audit, predstavujú viac než polovicu vypočítanej chybovosti. Komisia zdôrazňuje, že medzi týmito projektmi sú dva prípady, pri ktorých sa domnieva, že chyba identifikovaná Dvorom audítorov už bola zahrnutá do paušálnych finančných korekcií, ktoré členský štát uplatnil na programovej úrovni v roku 2012 (pozri aj odpoveď na bod 5.26).

Komisia uplatňuje paušálne korekcie v kohéznej politike vychádzajúcej z usmernení výboru pre koordináciu fondov ⁽¹⁾, čím ochraňuje rozpočet EÚ a zohľadňuje zásadu proporcionality a povahu a závažnosť skutočných identifikovaných nezrovnalostí.

Tieto paušálne korekcie uplatnila Komisia a vnútroštátne orgány pri finančných korekciách z dôvodu porušenia pravidiel verejného obstarávania, a to aj pri následných opatreniach v prípade chýb, na ktoré upozornil Dvor audítorov.

⁽¹⁶⁾ Pozri body 4.26 a 4.27 výročnej správy za rok 2010 a body 5.31 až 5.33 výročnej správy za rok 2011.

⁽¹⁾ Usmernenia k stanoveniu úprav financovania, ktoré sa majú vykonať vo výdavkoch spolufinancovaných zo štrukturálnych fondov alebo kohézneho fondu v dôsledku nedodržania pravidiel verejného obstarávania, výboru pre koordináciu fondov 07/0037/03 z 29. novembra 2007.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

- b) *Priame udelenie zákazky bez zdôvodnenia:* Pri realizácii projektu TEN-T týkajúceho sa výstavby vysokorýchlostnej železničnej trate vo Francúzsku sa dve zákazky na stavebno-inžinierske práce priamo udelili tej istej spoločnosti, ktorá predtým poskytovala podobné služby manažérovi infraštruktúry. Toto priame udelenie zákazky však nebolo v súlade s uplatniteľnými pravidlami verejného obstarávania a príslušná zákazka mala byť vyradená z verejnej súťaže.

Podobné prípady priameho udelenia zákazky bez zdôvodnenia boli zistené pri vykonávaní projektov EFRR v Poľsku.

- c) *Protiprávne udelenie zákazky v dôsledku nesprávneho uplatnenia kritérií na vyhodnotenie ponúk:* Pri realizácii projektu EFRR zameraného na rozšírenie univerzity a dodanie biorafinérneho demonštračného zariadenia (zariadenie na získavanie tekutého biopaliva zo zlisovaného celulózneho odpadu a na produkciu vysokohodnotných chemikálií a tuhých, kvapalných a plyných biopalív) v Spojenom kráľovstve sa zákazka rozdelila na dve časti. Počas fázy hodnotenia sa však obe časti hodnotili spoločne, čím sa zmenil výsledok verejnej súťaže. V dôsledku toho bola zákazka udelená protiprávnym spôsobom.

Podobný prípad bol zistený pri vykonávaní projektu EFRR v Maďarsku.

5.34. V ďalších 19 % zo 180 preskúmaných transakcií sa zistili iné chyby týkajúce sa postupov verejného obstarávania a udeľovania zákaziek. Tieto chyby zahŕňajú prípady nesplnenia požiadaviek na informovanie a zverejňovanie, nedostatky v špecifikáciách verejnej súťaže a procedurálne nedostatky pri hodnotení ponúk. Tieto chyby nie sú zahrnuté do chybovosti odhadovanej Dvorom audítorov (pozri bod 5.26) ⁽¹⁷⁾.

5.34. Komisia sa bude zaoberať všetkými chybami, na ktoré upozornil Dvor audítorov, a kde je to vhodné a zákonom dovolené, uplatní finančné korekcie (pozri odpoveď na bod 5.33).

Neoprávnené náklady boli deklarované v 9 % všetkých projektov skontrolovaných Dvorom audítorov

5.35. Vnútroštátne orgány potvrdzujú pri deklarovaní nákladov Komisii, že príslušné náklady vznikli v súlade s viacerými osobitnými ustanoveniami nariadení EÚ, vnútroštátnych pravidiel oprávnenosti, osobitných pravidiel týkajúcich sa OP, výziev na vyjadrenie záujmu, rozhodnutí schvaľujúcich projekty spolufinancovania či dohôd o grantoch.

⁽¹⁷⁾ Ďalšie informácie o prístupe Dvora audítorov k vyčísl'ovaniu chýb v súvislosti s verejným obstarávaním sú uvedené v bodoch 9 až 11 prílohy 1.1.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

5.36. Dvor audítorov zistil, že neoprávnené náklady boli deklarované v 9 % preskúmaných transakcií. Tieto chyby predstavujú 39 % všetkých vyčísliteľných chýb a tvoria približne 19 % odhadovanej chybovosti v týchto oblastiach politiky (pozri rámček 5.2).

ODPOVEDE KOMISIE

5.36. Komisia poukazuje na to, že je dôležité, aby príjemcovia a riadiace orgány jednotlivých programov dôsledne uplatňovali pravidlá oprávnenosti. Robí tak prostredníctvom odborných školení a usmernení a v prípade regionálnej politiky by riadiace orgány mali preniesť tieto poznatky získané prostredníctvom odborných školení a usmernení na všetky orgány zodpovedné za hospodárenie s finančnými prostriedkami. Rovnako ak Komisia zistí, že sa v oblasti regionálnej politiky uplatňujú na úrovni programov zložité pravidlá, odporúča príslušným členským štátom tieto pravidlá zjednodušiť.

Komisia bude naďalej zameriavať svoje opatrenia na orgány zodpovedné za programy, v činnosti ktorých sa zistili riziká. So zreteľom na programy v rokoch 2014 – 2020 Komisia vypracuje odporúčania pre členské štáty s cieľom zjednodušiť pravidlá oprávnenosti programov a účinne využívať zjednodušené nákladové opatrenia predpokladané v nariadeniach.

Rámček 5.2 – Príklady deklarovania neoprávnených nákladov

a) *Výdavky deklarované mimo obdobia oprávnenosti:* V prípade projektu TEN-T týkajúceho sa vypracovania plánu výstavby diaľničného obchvatu vo Fínsku zahŕňal výkaz výdavkov šesť faktúr vydaných pred začatím obdobia oprávnenosti. Tieto výdavky boli nesprávne osvedčené a oznámené Komisii ako oprávnené.

Podobné prípady deklarovania neoprávnených výdavkov v dôsledku nedodržania obdobia oprávnenosti boli zistené pri vykonávaní projektov EFRR vo Francúzsku a v Rakúsku.

b) *Nadmerné poplatky za správu:* V rámci projektu EFRR vykonávaného v Spojenom kráľovstve a týkajúceho sa fondu, z ktorého sa poskytujú granty a pôžičky sociálnym podnikom s obmedzenou finančnou kapacitou, sa mzdy a iné výdavky nesprávne zahrnuli do žiadosti o preplatenie nákladov ako náklady na zamestnancov, a nie ako poplatok za správu (ktorý sa vypočítava ako percento priamych nákladov), ako sa stanovuje v nariadeniach EÚ. To viedlo k zahrnutiu nadmerných výdavkov do žiadosti o preplatenie nákladov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Nesprávny výpočet medzery vo financovaní bol zistený u takmer 8 % transakcií, ktoré preskúmal Dvor audítorov

5.37. V rámci EFRR a KF závisí výška podpory EÚ vyčlenenej na projekt od investičných nákladov na projekt a odhadovaných čistých príjmov, ktoré sa prostredníctvom neho vytvoria. Preto sa v prípade projektov generujúcich príjmy⁽¹⁸⁾ musia budúce príjmy a investičné náklady analyzovať pred schválením projektu: odpočítaním súčtu očakávanej výšky čistých príjmov získaných prostredníctvom projektu v priebehu špecifického referenčného obdobia a jeho reziduálnej hodnoty od investičných nákladov sa stanovuje takzvaná medzera vo financovaní.

5.38. Dvor audítorov odhalil prípady projektov generujúcich príjmy, pri ktorých sa nesprávne posúdila medzera vo financovaní. V týchto prípadoch sa nezohľadnil potenciálny príjem z investícií alebo sa použili nerealisticky vysoké odhady nákladov. Mohla tiež nastať situácia, keď sa nezohľadnila reziduálna hodnota projektov. Riadiace orgány nezistili tieto problémy pri schvaľovaní spolufinancovania projektov a/alebo platieb na projekty.

5.39. Deklarovanie nadmerných výdavkov v dôsledku nesprávneho výpočtu medzery vo financovaní sa zistilo u 1 % kontrolovaných transakcií. Tieto chyby predstavujú 5 % všetkých vyčísliteľných chýb a tvoria približne 5 % odhadovanej chybovosti v týchto oblastiach politiky (pozri rámček 5.3). U ďalších 7 % projektov Dvor audítorov nevyčíslil chyby preto, že usmernenia Komisie neboli v deň schválenia projektu jasné alebo že projekt ešte nebol ukončený.

5.38 a 5.39. V prípade nekvantifikovateľných chýb Komisia zdôrazňuje, že:

- existuje jeden prípad, v ktorom sa nezohľadňuje náhrada z vnútroštátneho systému zdravotníctva ako príjem na účel výpočtu finančného deficitu,
- v prípade projektov Kohézneho fondu v rokoch 2000 – 2006 spolufinancovaných pred rokom 2003 sa v nariadení požadovalo zohľadnenie príjmov, ale bez uvedenia akejkoľvek konkrétnej metódy na tento účel a za rovnakých podmienok sa stanovila aj potreba podporovať zásadu „znečisťovateľ platí“, z ktorej vyplývajú zvýšené príjmy pre zainteresované projekty. Okrem toho sa nariadenie týkalo potreby vypracovať takéto metódy v spolupráci s každým zainteresovaným členským štátom. Metódy uplatňované pred rokom 2003, zamerané na zohľadňovanie príjmov, ktoré súčasne podporovali zásadu „znečisťovateľ platí“, sa môžu odlišovať od metód platných dnes, a to bez porušenia platných predpisov.

⁽¹⁸⁾ V článku 55 nariadenia (ES) č. 1083/2006 sa stanovuje, že „projekt generujúci príjmy znamená každú operáciu zahŕňajúcu investíciu do infraštruktúry, ktorej používanie je spoplatnené a priamo uhradené užívateľmi, alebo každú operáciu zahŕňajúcu predaj alebo prenájom pozemkov alebo budov, alebo každé poskytovanie služieb za poplatok“.

Rámček 5.3 – Príklady nesprávneho výpočtu medzery vo financovaní v prípade projektov generujúcich príjmy

Používanie nerealistických odhadov nákladov: V súvislosti s projektom KF zameraným na rekonštrukciu vodovodnej mestskej siete na pitnú vodu v Portugalsku príjemca zohľadnil v analýze nákladov a výnosov nadhodnotené očakávané náklady na zamestnancov. To viedlo k nadhodnoteniu medzery vo financovaní.

Podobné prípady, keď sa v analýze nákladov a výnosov zohľadnili nadmerné náklady, sa zistili pri vykonávaní projektov EFRR a KF v Španielsku, Poľsku a Spojenom kráľovstve.

Nedodržanie pravidiel štátnej pomoci sa zistilo pri 3 % projektov

5.40. Prostredníctvom pravidiel štátnej pomoci sa zabezpečuje, že zásahy členských štátov nenarušia hospodársku súťaž a obchod v rámci EÚ. Projekty musia byť v súlade s ustanoveniami týchto pravidiel štátnej pomoci ⁽¹⁹⁾.

5.41. V 3 % zo 180 kontrolovaných transakcií spolufinancované projekty nespĺňali pravidlá štátnej pomoci. V prípadoch, keď Dvor audítorov mohol dospieť k záveru, že táto skutočnosť spôsobila nesprávne financovanie EÚ, sa vyčíslili chyby. Tieto vyčíslené chyby predstavujú 5 % všetkých vyčísliteľných chýb a tvoria približne 9 % odhadovanej chybovosti v daných oblastiach politiky. Ostatné prípady nedodržania pravidiel štátnej pomoci, v ktorých nebolo možné v tomto štádiu vyčísliť dosah na financovanie EÚ, nie sú zohľadnené v rámci chybovosti vypočítanej Dvorom audítorov (pozri rámček 5.4). V roku 2011 potvrdil rozsudok Súdneho dvora Európskej únie, že pravidlá štátnej pomoci sa vzťahujú aj na projekty v oblasti infraštruktúry, ktorá sa má využívať na komerčné účely ⁽²⁰⁾.

5.41. Komisia súhlasí s tým, že dodržiavanie pravidiel štátnej pomoci je podmienkou oprávnenosti programov. Ako sa však uvádza na príklade Grécka v políčku 5.4, bola povinnosť oznamovať projekty v oblasti infraštruktúry právne nejasná až do judikatúry ECJ Leipzig/Halle z roku 2011 (proti ktorej bolo podané odvolanie a konečný rozsudok bol vynesený až v roku 2013). S cieľom poskytnúť členským štátom a príjemcom objasnenie v súvislosti s praktickými dôsledkami rozsudku Komisia vydala v novembri 2012 usmernenie a predložila ho výboru pre koordináciu fondov. Komisia sa domnieva, že v súlade s týmto usmernením neoznámenie projektov v oblasti infraštruktúry pred novembrom 2012 nepredstavovalo nezrovnalosť.

⁽¹⁹⁾ Článok 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) týkajúci sa štátnej pomoci.

⁽²⁰⁾ Veci T-443/08 – Freistaat Sachsen a Land Sachsen-Anhalt/Komisia a T-455/08 – Mitteldeutsche Flughafen AG a Flughafen Leipzig-Halle GmbH/Komisia, rozsudok z 24. marca 2011 potvrdený rozsudkom Súdneho dvora C-288/11P z 19. decembra 2012.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Rámček 5.4 – Príklady projektov nespĺňajúcich pravidiel štátnej pomoci

Neinformovanie Komisie o štátnej pomoci: V súvislosti s projektom EFRR zameraným na výstavbu prístavných zariadení v Grécku bola poskytnutá podpora formou štátnej pomoci ⁽²¹⁾. Projekt sa neoznámil Komisii, ako sa vyžaduje v článku 108 ZFEÚ, a preto sa neposúdila jeho zlučiteľnosť s vnútorným trhom.

Podobné prípady boli zistené pri vykonávaní projektov EFRR v Nemecku a Spojenom kráľovstve.

Chyby zistené v záverečných platbách Komisie

5.42. V predchádzajúcich rokoch Dvor audítorov poukázal na skutočnosť, že nespoľahlivá záverečná dokumentácia (ako je napríklad vyhlásenie o ukončení pomoci) môže viesť k uhradeniu neoprávnených výdavkov, pokiaľ Komisia neprijme vhodné opatrenia na odhalenie a nápravu súvisiacich problémov ⁽²²⁾.

5.43. Tohtoročná vzorka zahŕňala platby na uzavretie dvoch OP (Rakúsko a Poľsko) a siedmich projektov vykonávaných v rámci KF (Španielsko) z obdobia 2000 – 2006, v súvislosti s ktorými bolo skontrolovaných celkovo 22 projektov EFRR a KF. Dvor audítorov zistil chyby v 12 z týchto 22 projektov. Pri jednom OP vykonávanom v rámci EFRR Dvor audítorov zistil, že nie všetky výdavky v rámci záverečnej platby boli správne (Rakúsko). Komisia však v roku 2012 uzavrela tento OP bez akejkoľvek finančnej opravy. Pri siedmich projektoch vykonávaných v rámci KF v Španielsku sa nenariadili žiadne finančné opravy v súvislosti s chybami, ktoré zistil Dvor audítorov.

5.42. Komisia identifikovala a analyzovala slabé stránky vo vyhláseniach o ukončení pomoci pred vykonaním auditu Dvorom audítorov, ktorý zasiahol vo včasnom štádiu procesu ukončovania programov ⁽²⁾. Komisia riešila tieto slabé stránky počas nasledujúcich krokov procesu ukončovania programov a po úvodnom posúdení dokumentov o ukončovaní programov boli vykonané dodatočné práce na audite. Vo vhodných prípadoch sa uplatnili finančné korekcie.

5.43. Komisia sa bude zaoberať všetkými chybami identifikovanými v ukončenom programe a uvádza, že finančné korekcie sa môžu urobiť do troch rokov od formálneho ukončenia programu pri zistení zostatkových chýb.

Komisia v apríli 2013 predložila Európskemu parlamentu súhrnnú správu o finančných korekciách, ktoré vykonala, a informovala členské štáty o programoch v rokoch 2000 – 2006. V správe sa informuje o tom, že korekcie dosiahli aspoň 5,6 % (7,3 miliardy EUR) pridelených zdrojov EFRR na programové obdobie do 31. decembra 2012 (a 6,2 % alebo 8,1 miliardy EUR do 31. marca 2012) ⁽³⁾.

V súvislosti so siedmimi projektmi Kohézneho fondu uvedenými v pripomienke Dvora audítorov Komisia odkazuje na svoju odpoveď v bode 5.39 a ďalej zdôrazňuje, že nedošlo k žiadnym porušeniam platného právneho rámca, ktorým sa odôvodňujú akékoľvek finančné korekcie.

⁽²¹⁾ Podľa článku 107 ZFEÚ.

⁽²²⁾ Pozri body 5.52 až 5.64 výročnej správy za rok 2011.

⁽²⁾ Pozri odpovede na body 5.57 a 5.58 vo výročnej správe Komisie za rok 2011.

⁽³⁾ ARES(2013) 689652 z 12. apríla 2013 Európskemu parlamentu a ARES(2013) 1044808 zo 14. mája 2013 Európskemu dvoru audítorov.

ÚČINNOSŤ SYSTÉMOV

Kontrolné orgány

5.44. V 27 členských štátoch bolo v programovom období 2007 – 2013 zriadených 112 kontrolných orgánov (KO) pre 434 OP patriacich pod EFRR/KF a ESF (pozri body 5.10 a 5.13) ⁽²³⁾.

5.45. Pokiaľ ide o oblasť súdržnosti, vo VKS a výročných stanoviskách KO sa poskytujú informácie o správnosti výdavkov EÚ v rámci EFRR/KF a ESF za programové obdobie 2007 – 2013 ⁽²⁴⁾. V roku 2012 bolo Komisii predložených celkovo 198 VKS a výročných stanovísk ⁽²⁵⁾ týkajúcich sa 317 OP patriacich pod EFRR/KF a 117 OP patriacich pod ESF ⁽²⁶⁾.

5.45. Kontrolné orgány auditu skutočne zohrávajú ústrednú rolu v procese zabezpečovania vierohodnosti hneď od začiatku programového obdobia a zriaďovania systémov. Následne každoročne predkladajú Komisii auditorské výroky o fungovaní systémov riadenia a kontroly, ktoré vychádzajú z auditov systémov riadenia a kontroly a zo vzoriek operácií vykonaných v súlade so stratégiou auditu. Nariadenie dáva Komisii možnosť spoľahnúť sa za istých podmienok na prácu orgánu auditu pri získavaní vierohodnosti [článok 73 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006].

Komisia s kontrolnými orgánmi úzko spolupracuje a koordinuje s nimi svoju činnosť. Od roku 2009 začala skúmať ich metodiku a výsledky auditov. To prispelo k vytváraniu kapacity a poskytovaniu poradenstva, usmerňovania a odporúčaní prostredníctvom opätovných kontrol Komisie.

GR pre regionálnu a mestskú politiku a GR pre zamestnanosť poskytli vo svojich výročných správach o činnosti za rok 2012 podrobné posúdenie presnosti a spoľahlivosti údajov z auditov a výsledkov, na ktoré upozornili kontrolné orgány vo výročných kontrolných správach za rok 2012 (pozri s. 33 – 37 výročnej správy o činnosti GR pre regionálnu a mestskú politiku za rok 2011 a s. 35 – 39 výročnej správy o činnosti GR pre zamestnanosť za rok 2012).

⁽²³⁾ 63 z týchto 112 KO zodpovedá za kontrolu OP patriacich pod EFRR/KF, ako aj ESF v príslušnom členskom štáte či konkrétnom regióne. Tieto KO zodpovedné za kontrolu projektov spadajúcich pod viaceré fondy zodpovedajú za 344 zo 434 príslušných OP a z finančného hľadiska kontrolujú 89 % celkového rozpočtu (verejných a súkromných prostriedkov členských štátov a EÚ).

⁽²⁴⁾ Každý KO môže vypracovať jednu alebo viaceré VKS, ktoré sa môžu týkať jedného alebo viacerých OP.

⁽²⁵⁾ VKS a výročné stanoviská vychádzajú zo zistení auditov KO týkajúcich sa výdavkov osvedčených Komisii v predchádzajúcom rozpočtovom roku EÚ [pozri článok 62 ods. 1 písm. d) nariadenia (ES) č. 1083/2006].

⁽²⁶⁾ KO nepredložili do marca 2013 žiadnu VKS ani výročné stanovisko za rok 2012 v súvislosti s 13 OP patriacimi pod EFRR.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Preskúmanie štyroch KO Dvorom audítorov

5.46. V **prílohe 5.2** sa nachádzajú výsledky testovania jednotlivých kľúčových požiadaviek a celkové hodnotenie štyroch preskúmaných KO v Belgicku (Valónsku), na Malte, na Slovensku a v Spojenom kráľovstve (Anglicku). Dvor audítorov venoval osobitnú pozornosť VKS a výročným stanoviskám a tým častiam práce KO, ktoré mali priamy a výrazný vplyv na závery v týchto dokumentoch.

5.47. Pri každom zo skúmaných KO Dvor audítorov preskúmal:

- a) ich organizačné opatrenia a metodiku auditu;
- b) ich pracovné dokumenty týkajúce sa dvoch auditov systémov;
- c) ich pracovné dokumenty týkajúce sa vzorky 20 auditov operácií vrátane opätovného vykonania aspoň piatich z týchto 20 auditov;
- d) a ich VKS a výročné stanoviská za rok 2012 spolu s príslušnými pracovnými materiálmi.

5.48. Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch Dvor audítorov zistil, že organizačné opatrenia všetkých štyroch preskúmaných KO sú vo všeobecnosti v súlade s nariadeniami EÚ. Ten istý záver sa vzťahoval aj na metodiku auditu používanú pri audite systémov. Dvor audítorov však zistil nedostatky v spôsobe, akým KO vykonávajú audity operácií a systémov a/alebo podávajú Komisii správy o výsledkoch týchto auditov ⁽²⁷⁾.

5.49. Dvor audítorov vyhodnotil tri zo štyroch preskúmaných KO ako „častočne účinné“ a jeden ako „účinný“. U KO, ktoré boli vyhodnotené ako „častočne účinné“, sa Dvor audítorov domnieva, že VKS neboli úplne v súlade s príslušnými pravidlami, a/alebo sa v rámci opätovného vykonania auditu operácií Dvorom audítorov zistili problémy, ktoré predtým neodhalili KO.

5.46. Od začiatku súčasného programového obdobia Komisia vykonala 269 audítorských misií s cieľom úplne alebo čiastočne preskúmať prácu 41 kontrolných orgánov EFRR/KF, ktoré zahŕňali 96 % celkového prídely EFRR/KF a 84 kontrolných orgánov ESF, ktoré zahŕňali 99 % celkového prídely. Dvor audítorov pritom vykonal audit štyroch kontrolných orgánov. Komisia vybrala väčšinu kontrolných orgánov na vykonanie auditu na základe ročného aktualizovaného posúdenia rizika, ktoré zahŕňa okrem niekoľkých ďalších občas skúmaných kritérií rizík aj prídely pre programy.

5.49. Na základe audítorských dôkazov zhromaždených počas niekoľkých rokov sa Komisia domnieva, že sa môže spoľahnúť na prácu týchto štyroch dobre fungujúcich kontrolných orgánov v procese zabezpečovania vierohodnosti (pozri aj odpovede Komisie na body 6.30 a 6.31).

⁽²⁷⁾ Pozri bod 5.43 výročnej správy za rok 2011.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Hodnotenie dohľadu Komisie nad KO

5.50. V roku 2012 Komisia pokračovala v kontrole spoľahlivosti činnosti KO a dodržiavania nariadení EÚ z ich strany ⁽²⁸⁾. Komisia zistila podobné nedostatky v činnosti KO, aké odhalil Dvor audítorov tento rok (pozri body 5.48 a 5.49) alebo v predchádzajúcich rokoch ⁽²⁹⁾.

5.51. Okrem toho Komisia overila prostredníctvom dokladovej kontroly v súvislosti s každým OP patriacim pod EFRR/KF a ESF informácie, ktoré KO poskytli vo svojich VKS a výročných stanoviskách ⁽³⁰⁾. Ak sa Komisia domnieva, že chybovosť, ktorú vykázali KO, je spoľahlivá a charakteristická pre OP (alebo skupinu OP), môže ju buď akceptovať, alebo prepočítať na základe dodatočných informácií. Ak Komisia považuje vykázanú chybovosť za nespoľahlivú, uplatňuje paušálnu chybovosť (medzi 2 % a 25 %) v závislosti od posúdenia rizika v súvislosti s príslušným OP.

5.52. Dvor audítorov zistil na základe informácií predložených Komisii, ako aj dodatočných údajov týkajúcich sa všetkých troch fondov (EFRR/KF a ESF), o ktorých poskytnutie požiadali KO, tieto skutočnosti ⁽³¹⁾:

5.50. Komisia vo svojej odpovedi odkazuje na bod 5.46, v ktorom informuje o auditorských misiách vykonaných v oblasti kohéznej politiky od roku 2009. Prieskum týkajúci sa kontrolných orgánov zostáva hlavným prieskumom v rámci súčasnej auditorskej stratégie Komisie. GR pre regionálnu a mestskú politiku a GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie pokračujú v auditorskej práci v rámci ďalších 102 auditorských misií do polovice roka 2014.

5.51. Komisia zdôrazňuje, že analýza výročných kontrolných správ a auditorských výrokov predstavuje kľúčovú časť procesu zabezpečovania vierohodnosti, ktorá podporuje vnútroštátne vyhlásenia týkajúce sa kontrol vo výročnej správe o činnosti, v ktorej informuje o výsledkoch svojej analýzy (pozri napríklad s. 33 – 35 a prílohu 9 k výročnej správe o činnosti GR pre regionálnu a mestskú politiku za rok 2012 a s. 35 – 38 a prílohu 8 k výročnej správe o činnosti GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie za rok 2012).

Vzhľadom na spoľahlivosť a reprezentatívnosť oznámenej chybovosti pozri bod 5.52, 2. zarážku.

5.52.

⁽²⁸⁾ Od roku 2009 preskúmalo GR pre regionálnu a mestskú politiku a GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie celkovo 62 zo 112 KO. Tieto KO sú poverené kontrolou 257 z 317 OP patriacich pod EFRR/KF a 48 zo 117 OP patriacich pod ESF. KO skúmané počas štyroch rokov predstavujú 95 % rozpočtu EFRR/KF a 55 % rozpočtu ESF (verejných a súkromných prostriedkov EÚ a členských štátov) na programové obdobie 2007 – 2013.

⁽²⁹⁾ Pozri bod 4.42 výročnej správy za rok 2010 a bod 5.45 výročnej správy za rok 2011.

⁽³⁰⁾ V osobitných prípadoch sa okrem dokladovej kontroly vykonávajú audity KO na mieste s cieľom získať dodatočné informácie.

⁽³¹⁾ Dvor audítorov overil v súvislosti so 138 OP patriacimi pod EFRR/KF a ESF, či Komisia účinne potvrdila chybovosť vykázanú kontrolnými orgánmi z hľadiska kontroly správnosti a spoľahlivosti informácií, ktoré poskytli KO. Za tieto OP zodpovedá 27 zo 62 KO, ktoré boli predmetom osobitného prieskumu Komisie v posledných troch rokoch (pozri bod 5.50).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

- Priestor Komisie pre potvrdenie a v prípade potreby úpravu chybovosti, ktorú uvádzajú KO vo svojich VKS, je obmedzený, keďže KO nie sú povinné poskytovať Komisii informácie o svojich auditoch operácií ⁽³²⁾.
- V súvislosti s 51 zo 138 preskúmaných OP Dvor audítorov zistil, Komisia nedisponovala pri hodnotení VKS dostatočnými informáciami potrebnými na schválenie (alebo prepočítanie) chybovosti, ktorú vykázali KO. To sa vzťahuje aj na prípady, keď kontrolované výdavky uvedené vo VKS úplne nezodpovedali výdavkom v rámci OP za príslušný rok alebo keď KO nepresne vypočítali chybovosť, ktorú potom vykázali vo VKS.

ODPOVEDE KOMISIE

- Komisia analyzuje na začiatku každého roka všetky výročné kontrolné správy a auditorské výroky predložené auditorskými orgánmi. Okrem toho zohľadňuje všetky výsledky vnútroštátnych auditov, ktoré kontrolné orgány získali počas roka, ako aj výsledky iných auditov Komisie a Európskeho dvora audítorov. S cieľom ďalej zlepšiť spoľahlivosť oznámenej chybovosti a na základe identifikovaných pochybností alebo rizík útvary Komisie v roku 2013 vykonali vyšetrovacie misie na mieste pre EFRR/KF (11 misií v 9 členských štátoch) a pre ESF (15 členských štátov) s cieľom zhromaždiť ďalšie dôkazy a získať objasnenie predložených výročných kontrolných správ, a najmä metodiky výpočtu chybovosti. V niektorých prípadoch misie poskytli primeraný základ na opätovný výpočet chybovosti. Komisia takisto požiadala niektoré kontrolné orgány o dodatočné informácie v písomnej podobe a dostala ich.

Výsledky tejto analýzy sú hlavným zdrojom v procese budovania vierohodnosti, ako sa uvádza vo výročných správach o činnosti.

Komisia pri tom nazhromaždila rozsiahle poznatky o rizikách súvisiacich s jednotlivými kontrolnými orgánmi.

- Komisia upozorňuje na to, že 51 programov citovaných Dvorom audítorov zodpovedá práci 9 kontrolných orgánov z celkového počtu 112 kontrolných orgánov, ktoré sa starajú o fondy EFRR, ESF a KF. Upozorňuje aj na to, že technický problém nastolený v prípade 31 francúzskych programov nenechá nič na posúdení kontrolného orgánu ani Komisie.

Komisia zdôrazňuje, že paušálne sadzby boli vo vhodných prípadoch použité, keď Komisia posúdila oznámenú chybovosť ako nespoľahlivú. V prípade 14 programov paušálne sadzby neboli použité, lebo Komisia posúdila oznámenú chybovosť ako spoľahlivú. Komisia pritom upozorňuje na to, že v prípade malej kontrolovanej množiny operácií sa v nariadení umožňuje použiť chybovosť zo vzorky, ktorá nie je štatistickou vzorkou.

Ide o jediné dostupné ukazovatele pre odhad celkového rizika v príslušných programoch, a preto ich Komisia používa na účely procesu zabezpečovania vierohodnosti. V takýchto prípadoch Komisia takisto zohľadňuje charakteristiky kontrolovanej množiny a rozsah auditu. Komisia aktívne podporovala používanie štatistickej vzorky v rokoch 2012 – 2013 a v apríli 2013 aktualizovala svoje usmernenie k výberu vzorky, aby bolo možné používať výber štatistických vzoriek aj v prípade, ak ide o malé kontrolované množiny operácií, s cieľom získať reprezentatívne výsledky.

⁽³²⁾ Pozri tiež bod 5.50 výročnej správy za rok 2011.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

— V 16 zo 138 OP vykázali KO nereprezentatívnu chybovosť (t. j. chybovosť, ktorá sa v rozpore s usmerneniami Komisie nezakladala na štatistickom ani formálnom neštatistickom prístupe k výberu vzorky). Komisia by nemala používať takéto miery v rámci postupu poskytovania záruky o zákonnosti a správnosti príslušných transakcií pri odhadovaní chybovosti v rámci OP ako celku. Dvor audítorov zistil, že len v dvoch z týchto 16 OP Komisia uplatnila paušálne miery tak, ako sa požaduje.

— V piatich zo 138 OP presahuje chybovosť, ktorú prepočítal Dvor audítorov (pri zohľadnení viacročných finančných opráv), 2 %.

V uvedenom kontexte je dôležité upozorniť na to, že po tom, ako Komisia validuje chybovosť oznámenú kontrolnými orgánmi, použije všetky dostupné audítorské postupy, keď sa vyskytnú pochybnosti o presnosti a/alebo spoľahlivosti oznámenej chybovosti: písomné a ústne otázky kontrolným orgánom, vyšetrovacie misie a/alebo analýzu dodatočných informácií od kontrolných orgánov, a v prípade potreby aj výsledkov jednotlivých auditov. Na základe týchto informácií sa chybovosť oznámená vo výročných kontrolných správach upravila v prípade 21 % programov EFRR/KF a 15,4 % programov ESF. Okrem toho chyby oznámené v prípade 11 % programov EFRR/KF a ESF boli považované za nespoľahlivé, a preto ich Komisia nahradila paušálnymi korekciami (pozri s. 35 výročnej správy o činnosti GR pre regionálnu a mestskú politiku za rok 2012 a s. 37 výročnej správy o činnosti GR pre zamestnanosť).

V prípade ďalších vysvetlení týkajúcich sa chybovosti kontrolných orgánov v súvislosti s ESF Komisia odkazuje na odpoveď v odseku 6.40a.

— Komisia oceňuje skutočnosť, že Dvor audítorov dospel k rovnakým záverom vo všetkých 138 prípadoch okrem piatich. Tieto prípady sa týkajú dvoch kontrolných orgánov. Pokiaľ ide o spomínaných päť prípadov Komisia nesúhlasí a potvrdzuje svoje posúdenie, ako sa uvádza vo výročnej správe o činnosti za rok 2012 po dôkladnej analýze vysvetlení od dotknutých kontrolných orgánov.

Najmä v prípade štyroch holandských programov zoskupených do jednej vzorky sa Komisia domnieva, že projekt, v prípade ktorého chybu zistil kontrolný orgán, a chyba bola zistená aj v rámci vlastného auditu Komisie v roku 2012, bol svojou povahou výnimočný a nemal byť vybratý na financovanie. Vnútroštátne orgány súhlasili s vyňatím výdavkov vzťahujúcich sa na celý projekt a s tým súvisiacich neoprávnených výdavkov na konci roka 2012. Preto sa Komisia domnieva, že tieto výdavky nemajú byť zahrnuté do výpočtu predpokladanej chybovosti. V prípade nemeckého programu sa Komisia domnieva, že zohľadnenie časti výdavkov, ktorá bola vylúčená z kontrolovanej množiny, by malo veľmi obmedzený vplyv na chybovosť.

Komisia sa preto domnieva, že svoju úlohu dohľadu nad chybovosťou oznámenou kontrolnými orgánmi vykonala správne.

Preskúmanie výročných správ o činnosti Komisie

5.53. Dvor audítorov posúdil VŠČ za rok 2012 a sprievodné vyhlásenia Generálneho riaditeľstva pre regionálnu a mestskú politiku, Generálneho riaditeľstva pre mobilitu a dopravu a Generálneho riaditeľstva pre energetiku. Predovšetkým v súvislosti so správnosťou platieb schválených v roku 2012 Dvor audítorov:

- a) posúdil výhrady vznesené za rok 2012;
- b) a skontroloval konzistentnosť a správnosť výpočtu súm vystavených riziku, ktorý vykonala Komisia.

Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku

5.54. Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku odhadlo vo svojej VŠČ za rok 2012, že pri 2,2 až 5 % priebežných a konečných platieb v rámci EFRR a KF na programové obdobie 2007 – 2013, ktoré boli schválené počas roka 2012, existovalo riziko chýb⁽³³⁾.

5.55. Tento odhad, ktorý uviedlo Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku vo svojej VŠČ za rok 2012, vychádza z chybovosti, ktorú vykázali KO v súvislosti s výdavkami v roku 2011⁽³⁴⁾. Odhadovaná chybovosť je vyššia než 2 % prah významnosti, ktorý stanovila Komisia, a je v súlade s posúdením, ktoré predložil Dvor audítorov za túto oblasť politiky v roku 2011⁽³⁵⁾.

5.55. Komisia súhlasí s tým, že úroveň rizika vo výročnej správe o činnosti GR pre regionálnu a mestskú politiku za rok 2012 je porovnateľná s výsledkami uvedenými vo výročnej správe Dvora audítorov na rok 2011.

⁽³³⁾ V súvislosti s rokom 2011 Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku odhadlo, že riziko chýb existovalo pri 3,1 až 6,8 % priebežných a konečných platieb.

⁽³⁴⁾ V súlade so sektorovými nariadeniami KO vykázali Komisii v decembri 2012 chybovosť založenú na výdavkoch deklarovaných v roku 2011.

⁽³⁵⁾ Pozri bod 5.28 výročnej správy za rok 2011.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

5.56. Počet OP, ku ktorým Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku vyjadrilo výhradu, ako aj ich odhadovaný finančný dosah sa v roku 2012 znížili oproti roku 2011⁽³⁶⁾. Je to spôsobené nižšou sumou vystavenou riziku, ktorú odhadla Komisia na základe chybovosti vykazanej kontrolnými orgánmi v ich VŠČ za rok 2012.

5.57. Dvor audítorov sa domnieva, že Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku malo vzniesť výhradu k ďalším piatim OP (pozri vyššie uvedený bod 5.52).

5.58. Pri posudzovaní OP Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku tiež berie do úvahy údaje o viacročnom kumulatívnom reziduálnom riziku (ktoré vypočítava Komisia a v rámci ktorého sa zohľadňujú finančné opravy vykonané na úrovni EÚ a členských štátov od začiatku programového obdobia). Komisia má však len obmedzené informácie o tom, či sú systémy na uplatňovanie finančných opráv zavedené členskými štátmi účinné. To so sebou prináša riziko, že hodnotenie jednotlivých OP vykonané Komisiou v rámci VŠČ nie je dostatočne dôkladné.

5.59. Prístup, ktorý uplatňuje Dvor audítorov pri zohľadňovaní finančných opráv v rámci svojich auditov, je opísaný v bodoch 1.19 až 1.35 **kapitoly 1**.

ODPOVEDE KOMISIE

5.56. Ako sa uvádza v zhrnutí vo výročnej správe o činnosti GR pre regionálnu a mestskú politiku za rok 2012, pokles počtu výhrad je spôsobený hlavne nápravnými opatreniami prijatými členskými štátmi a vykonaním finančných korekcií Komisiou (pozri s. 46 – 49 výročnej správy o činnosti za rok 2012). Prísna politika GR pre regionálnu a mestskú politiku, ktorá sa týkala varovaní, prerušení, pozastavení platieb a finančných korekcií, stimulovala zlepšenie systémov riadenia a kontroly.

5.57. Komisia odkazuje na svoju odpoveď na bod 5.52., v ktorej potvrdzuje, že v žiadnom z piatich prípadov nebol dôvod na výhradu. V prípade štyroch holandských programov zoskupených do jednej vzorky sa chyba opravila v roku 2012, a preto nemusí byť zahrnutá do výpočtu predpokladanej chybovosti. V prípade piateho nemeckého programu sa Komisia domnieva, že zohľadnenie časti výdavkov, ktorá bola vylúčená z kontrolovanej množiny, by malo veľmi obmedzený vplyv na chybovosť.

5.58. Od roku 2011 útvary Komisie na žiadosť orgánu udeľujúceho absolutórium vykonávajú audity na základe rizika týkajúce sa systémov registrácie a oznamovania finančných korekcií. Vďaka tomu má Komisia každý rok viac informácií o fungovaní systémov v členských štátoch a v prípade potreby môže požadovať zlepšenie zodpovedajúcich systémov (pozri súhrnnú správu zaslanú orgánu udeľujúcemu absolutórium a Európskemu dvoru audítorov v roku 2013)⁽⁴⁾. Kontrolné orgány okrem toho samy vykonávajú audity činností certifikačných orgánov a oznamujú výsledky Komisii, ktorá tieto informácie zohľadňuje vo svojom posúdení.

5.59. Komisia prijala všetky potrebné opatrenia na ochranu rozpočtu požadované podľa zmluvy a predpokladané v nariadeniach.

Komisia upozorňuje na to, že aj keď urobila všetko, čo je v jej právomoci, plne dodržiavajúc existujúce nariadenia v rámci toho istého rozpočtového roka, v ktorom Dvor audítorov vykonal audit, pri výpočte chybovosti za rok 2012 neboli zohľadnené paušálne korekcie uplatnené na české a slovenské programy.

Pozri odpovede Komisie na bod 5.26 a políčko 1.2.

⁽³⁶⁾ Počet OP, ku ktorým sa vzniesli výhrady, sa znížil zo 146 v roku 2011 na 85 v roku 2012. Tieto údaje zahŕňajú plne a čiastočne kvantifikované výhrady vznesené k OP, pri ktorých sa priebežne a/alebo konečné platby schválili počas príslušného roka (121 v roku 2011 a 61 v roku 2012), ako aj k OP, pri ktorých sa nevykonali takéto platby (25 v roku 2011 a 24 v roku 2012). Okrem 85 spomenutých výhrad vznieslo Generálne riaditeľstvo pre regionálnu a mestskú politiku výhrady k štyrom OP vykonávaným v rámci programu IPA (nástroj predvstupovej pomoci). V roku 2011 sa vzniesli dve výhrady v súvislosti s programom IPA.

⁽⁴⁾ ARES(2013) 5521 zo 4. januára 2013.

Generálne riaditeľstvo pre mobilitu a dopravu a Generálne riaditeľstvo pre energetiku

5.60. Generálne riaditeľstvo pre mobilitu a dopravu a Generálne riaditeľstvo pre energetiku:

- vzniesli výhrady k 23 %, resp. 57 % celkových platobných rozpočtových prostriedkov schválených počas roka,
- odhadli, že približne 4,6 % platieb schválených v roku 2012 v súvislosti so šiestym a siedmym rámcovým programom (RP) v oblasti výskumu a technologického rozvoja bolo ovplyvnených chybami,
- a na základe miery zostatkových chýb odhadujú, že ich výhrady mali dosah na 2,5 % platieb na RP v oblasti výskumu vykonaných v roku 2012.

5.61. V roku 2012 Dvor audítorov zistil vyčísliteľné chyby v šiestich z ôsmich kontrolovaných projektov TEN-T (75 %). Generálne riaditeľstvo pre mobilitu a dopravu však nevznieslo v súvislosti s programom TEN-T žiadnu výhradu k nedodržaniu pravidiel EÚ a vnútroštátnych pravidiel v oblasti verejného obstarávania. Dvor audítorov tiež poukazuje na skutočnosť, že Generálne riaditeľstvo pre energetiku vznieslo takúto výhradu k programu EEPO, v ktorom Dvor audítorov odhalil podobné problémy ⁽³⁷⁾.

5.61. Komisia sa domnieva, že GR pre mobilitu a dopravu (ďalej len „GR MOVE“) sa v tomto ohľade riadilo existujúcimi pokynmi k výročným správam o činnosti na rok 2012 [ref. č. Ares(2012) 1240233, bod 7.4] a že neexistovali žiadne dôvody na výhradu týkajúce sa programov TEN-T. V kontexte svojich povinností v oblasti dohľadu nad Výkonnou agentúrou pre transeurópsku dopravnú sieť (TEN-T EA) GR MOVE zohľadnilo všetky informácie, ktoré malo k dispozícii, vrátane správy Dvora audítorov za rok 2011 a záruk poskytnutých agentúrou.

Pokiaľ ide o agentúru, možno poznamenať, že chybovosť zistená finálnymi ex post kontrolami k 31. decembru 2012 bola 1,7 %, čo je pod prahom významnosti 2 %. S cieľom posilniť kontrolu a zvýšiť informovanosť príjemcov v oblasti pravidiel verejného obstarávania prijala okrem toho agentúra v roku 2012 súbor opatrení, v ktorých zohľadňuje zistenia Dvora audítorov.

V čase vydania svojej výhrady, t. j. k 31. marcu 2013, dostalo GR MOVE od Dvora audítorov tri predbežné zistenia týkajúce sa chýb pri verejnom obstarávaní v projektoch TEN-T, z ktorých dva GR MOVE analyzovalo a vo februári 2013 ich napadlo.

⁽³⁷⁾ Pozri bod 5.69 písm. b) výročnej správy za rok 2011.

ZÁVER A ODPORÚČANIA

Záver za rok 2012

5.62. V oblastiach politiky, na ktoré sa vzťahuje táto kapitola:

- vyplýva z testovania transakcií, že najpravdepodobnejšia chybovosť v celkovom súbore je 6,8 %,

- a preskúmané systémy dohľadu a kontroly sú zhodnotené ako čiastočne účinné ⁽³⁸⁾.

5.62.

- Komisia upozorňuje na to, že najpravdepodobnejšia chybovosť je v súlade s chybovosťou, ktorú predložil Dvor audítorov za posledné tri roky vo vzťahu k súčasnému programovému obdobiu.

Toto zníženie chybovosti v porovnaní s predchádzajúcimi obdobiami vyplýva z posilnených opatrení v oblasti kontroly v programovom období 2007 – 2013 a z uplatňovania striktnej politiky prerušenia alebo pozastavenia platieb, keď Komisia zistí nedostatky. Komisia sa bude vo svojej činnosti naďalej zameriavať na najriskynejšie programy a/alebo členské štáty a pri zistení nedostatkov ukladať bezodkladné korekčné opatrenia (pozri aj odpovede na body 1.12 a 1.13).

Dva programy vrátane chýb identifikovaných Dvorom audítorov v jeho vzorke z roku 2012 (v Českej republike a na Slovensku) boli opravené v roku 2012 na paušálne sadzby. Komisia upozorňuje na to, že aj keď urobila všetko, čo je v jej právomoci, plne dodržiavajúc existujúce nariadenia s cieľom chrániť rozpočet EÚ v rovnakom rozpočtovom roku, v ktorom Dvor audítorov vykonal audit, Dvor audítorov pri výpočte chybovosti za rok 2012 uvedené paušálne korekcie nezohľadnil.

- Komisia sa domnieva, že má dôkladný postup dohľadu na zaisťovanie celkovej spoľahlivosti práce kontrolných orgánov na účely vlastného zabezpečenia vierohodnosti.

Od začiatku súčasného programového obdobia Komisia vykonala 269 audítorských misií s cieľom úplne alebo čiastočne preskúmať prácu 41 kontrolných orgánov EFRR/KF, ktoré zahŕňali 96 % celkového prídeltu EFRR/KF a 84 kontrolných orgánov ESF, ktoré zahŕňali 99 % celkového prídeltu ESF.

Na základe svojho posúdenia Komisia zdôrazňuje, že účinnosť a dodržiavanie požiadaviek kontrolných orgánov sa môže odlišovať. V súlade s článkom 73 nariadenia č. 1083/2006 sa od prvej polovice roku 2012 Komisia formálne spolieha na prácu 15 kontrolných orgánov pre EFRR/KF (pre 51 programov). Komisia bude aj naďalej skúmať prácu kontrolných orgánov.

⁽³⁸⁾ Pozri bod 17 prílohy 1.1.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

5.63. Z celkových audítorských dôkazov vyplýva, že schválené výdavky sú ovplyvnené významnou chybou.

Odporúčania

5.64. V **prílohe 6.2** kapitoly 6 je uvedený výsledok preskúmania pokroku pri prijímaní opatrení v nadväznosti na odporúčania uvedené v predchádzajúcich výročných správach, ktoré vykonal Dvor audítorov.

5.65. Na základe tohto preskúmania a zistení a záverov za rok 2012 Dvor audítorov odporúča Komisii:

— **Odporúčanie 1:** vyriešiť nedostatky v takzvaných kontrolách prvej úrovne, ktoré vykonávajú riadiace a sprostredkovateľské orgány v súvislosti s EFRR a KF, prostredníctvom osobitných usmernení a v prípade potreby prostredníctvom vzdelávacích opatrení.

ODPOVEDE KOMISIE

5.63. Komisia prijala špecifické opatrenia s cieľom zmierniť identifikované riziká, ktoré zahŕňajú najmä preventívne a nápravné opatrenia, ako sú usmernenia, odborné školenia, zjednodušenia, ale aj prísna politika prerušenia/pozastavenia platieb a finančné korekcie.

5.64. Pozri odpoveď Komisie na bod 6.42 a prílohu 6.2.

5.65.

Komisia súhlasí s významom kontrol prvej úrovne vykonávaných členskými štátmi a zastáva názor, že tieto kontroly by sa mali ďalej posilniť. Komisia už poskytla členským štátom usmernenia o spôsobe, akým by riadiace orgány mali definovať a vykonávať overovania.

Okrem toho v roku 2009 Komisia vypracovala pre kontroly prvej úrovne komplexné usmernenia a pre riadiace orgány nástroj na sebahodnotenie, ktorý môžu použiť na zdokonalenie svojej práce. Komisia takisto v roku 2011 dala k dispozícii kontrolným orgánom kontrolné zoznamy pre audity overovania vykonávaného riadiacim orgánom, ktoré môžu kontrolné orgány samy používať ako porovnávacie štandard. Pre riadiace orgány zodpovedné za ďalšie šírenie týchto školiacich materiálov na všetkých úrovniach projektového riadenia boli zorganizované špecifické odborné školenia. Komisia bude naďalej vykonávať opatrenia zamerané na vytváranie kapacít v tejto oblasti.

Komisia napokon uskutočňuje od roku 2010 ciele audity týkajúce sa overovania vykonávaného riadiacim orgánom v prípade vysokorizikových programov, v ktorých sa zistilo, že nedostatky by mohli zostať neodhalené alebo by nemuseli byť odhalené včas. Výsledky týchto auditov do konca roka 2012 sú uvedené vo výročnej správe o činnosti GR pre regionálnu a mestskú politiku (pozri s. 39).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

- **Odporúčanie 2:** na základe skúseností získaných v programovom období 2007 – 2013 vykonať posúdenie uplatňovania vnútroštátnych pravidiel oprávnenosti s cieľom identifikovať oblasti, ktoré by bolo možné ešte viac zjednodušiť, a odstrániť zbytočne zložité pravidlá (tzv. gold-plating – nadmerná tvorba vnútroštátnych predpisov).
- **Odporúčanie 3:** stanoviť jasné pravidlá a dôkladné usmernenia na posudzovanie oprávnenosti projektov a výpočet miery spolufinancovania projektov EFRR a KF generujúcich príjmy v rámci programového obdobia 2014 – 2020.
- **Odporúčanie 4:** usilovať sa o zlepšenie činnosti kontrolných orgánov, ako aj kvality a spoľahlivosti informácií poskytovaných vo VKS a audítorských stanoviskách.

ODPOVEDE KOMISIE

Komisia plne súhlasí s tým, že je potrebné ďalej zjednodušovať vnútroštátne pravidlá oprávnenosti a odstrániť zbytočne zložité pravidlá, ktoré majú škodlivý vplyv z hľadiska zaťažovania príjemcov a vyššej chybovosti. Komisia však toto odporúčanie prijíma iba čiastočne, pretože systematické posúdenie všetkých pravidiel oprávnenosti nie je prakticky uskutočniteľné. Kedykoľvek Komisia identifikuje na úrovni jednotlivých členských štátov zložité pravidlá, rieši ich spolu s dotknutými členskými štátmi. Vypracúva odporúčania pre členské štáty na budúce programové obdobie a povzbudzuje ich k tomu, aby používali zjednodušené nákladové opatrenia predpokladané v návrhoch nariadení.

Komisia uznala potrebu zlepšenia v tejto oblasti a urobila príslušné kroky. Regulačný rámec na programové obdobie rokov 2014 – 2020 zahŕňa zjednodušenia vo vzťahu k pravidlám oprávnenosti v mnohých ohľadoch a takisto sa v ňom stanovuje zjednodušený mechanizmus pre projekty produkujúce príjmy.

Komisia súhlasí s významom tejto otázky a zdôrazňuje, že práca kontrolných orgánov, ako sa premieta do výročných kontrolných správ, je jedným z hlavných prvkov, na ktorých Komisia zakladá svoju vierohodnosť. Kontrolným orgánom boli už v roku 2011 poskytnuté ďalšie usmernenia na spracovanie chýb a kontrolné zoznamy Komisie. V rokoch 2012 a 2013 Komisia zorganizovala viacero seminárov s cieľom ďalej zlepšiť metodiku výberu vzorky pre audit, ktorá slúži pri vypracúvaní výročných kontrolných správ. Komisia v spolupráci s kontrolnými orgánmi pokračuje v poskytovaní ďalších usmernení vrátane usmernení na oznamovanie výsledkov auditu (pozri s. 87 vo výročnej správe o činnosti GR pre regionálnu a mestskú politiku).

VÝSLEDKY TESTOVANIA TRANSAKCIÍ V OBLASTI REGIONÁLNEJ POLITIKY, ENERGETIKY A DOPRAVY

		2012						2011	2010	2009				
		EFRR	KF	Energetika	Doprava	Spolu								
VEĽKOSŤ A ŠTRUKTÚRA VZORKY														
Transakcie spolu:		138	30	3	9	180	180	177	145					
VÝSLEDKY TESTOVANIA ⁽¹⁾ ⁽²⁾														
Podiel (počet) testovaných transakcií:														
Bez chýb		54 %	(75)	47 %	(14)	33 %	(1)	22 %	(2)	51 %	(92)	41 %	43 %	60 %
Ovplyvnené jednou alebo viacerými chybami		46 %	(63)	53 %	(16)	67 %	(2)	78 %	(7)	49 %	(88)	59 %	57 %	40 %
Analýza transakcií ovplyvnených chybami														
Analýza podľa typu chyby														
Nevýčísliteľné chyby:		52 %	(33)	75 %	(12)	50 %	(1)	14 %	(1)	53 %	(47)	64 %	60 %	60 %
Vyčísliteľné chyby:		48 %	(30)	25 %	(4)	50 %	(1)	86 %	(6)	47 %	(41)	36 %	40 %	40 %
Oprávnenosť		87 %	(26)	75 %	(3)	100 %	(1)	100 %	(6)	88 %	(36)	94 %	97 %	78 %
Výskyt		3 %	(1)	0 %	(0)	0 %	(0)	0 %	(0)	2 %	(1)	3 %	0 %	0 %
Presnosť		10 %	(3)	25 %	(1)	0 %	(0)	0 %	(0)	10 %	(4)	3 %	3 %	22 %
ODHADOVANÝ DOSAH VÝČÍSLITEĽNÝCH CHÝB														
Najpravdepodobnejšia chybovosť						6,8 %								
Horná hranica chybovosti						9,9 %								
Spodná hranica chybovosti						3,7 %								

VÝSLEDKY PRESKÚMANIA SYSTÉMOV PRE FONDY POLITIKY SÚDRŽNOSTI (EFRR/KF/ESF)

Hodnotenie vybraných systémov dohľadu a kontroly: kontrolné orgány (KO) – súlad s kľúčovými požiadavkami stanovenými v právnych predpisoch a účinnosť zabezpečovania správnosti operácií

Kľúčové požiadavky testované Dvorom audítorov		Belgicko (Valónsko) KO pre EFRR/ESF	Malta KO pre EFRR/KF/ESF	Slovensko KO pre EFRR/KF/ESF	Spojené kráľovstvo (Anglicko) KO pre ESF
Všeobecné aspekty	Spôsob nastavenia systémov riadenia a kontroly operačného programu zabezpečuje primerané definovanie, rozdelenie a oddelenie funkcií v rámci KO a medzi KO a ostatnými príslušnými riadiacimi a kontrolnými orgánmi.	V súlade	V súlade	V súlade	V súlade
Rozsah príručky na výkon auditu	Existencia príručky na vykonávanie auditu (pre auditu systémov aj auditu operácií), ktorá je v súlade s medzinárodne prijatými auditorskými štandardmi a v ktorej sa jasne opisujú auditorské postupy.	V súlade	V súlade	V súlade	V súlade
Metodika auditu na vykonávanie auditov systémov	Auditorská práca vykonávaná KO v súvislosti s hodnotením účinného fungovania systému riadenia a kontroly je založená na kontrolnom zozname obsahujúcom otázky, na základe ktorých sa overujú hlavné požiadavky platných nariadení (stanovené pre RO, SS a CO) a vhodné hodnotiace kritériá pre každú z týchto hlavných požiadaviek.	V súlade	V súlade	V súlade	V súlade
Preskúmanie auditov systémov	Plán auditov KO sa implementoval v súlade so schválenou stratégiou auditu na dané obdobie, auditu systémov sa vykonali v súlade s metodikou stanovenou KO a všetky fázy auditov systémov boli riadne zdokumentované.	Účinné	Účinné	Účinné	Účinné

Kľúčové požiadavky testované Dvorom audítorov		Belgicko (Valónsko) KO pre EFRR/ESF	Malta KO pre EFRR/KF/ESF	Slovensko KO pre EFRR/KF/ESF	Spojené kráľovstvo (Anglicko) KO pre ESF
Metodika výberu vzorky pri auditoch operácií	Na výber vzorky operácií, ktoré sa majú skontrolovať za skúmané obdobie, bola stanovená primeraná metodika výberu vzorky na účely auditu operácií.	V súlade	V súlade	V súlade	V súlade
Výber vzorky na účely auditov operácií	Metodika výberu vzorky na účely auditov operácií sa uplatnila podľa stanovených pravidiel s cieľom vybrať vzorku operácií, ktoré sa skontrolujú počas skúmaného obdobia.	Čiastočne účinný	Účinný	Účinný	Účinný
Metodika auditu na vykonávanie auditov operácií	Audítorská práca zameraná na preskúmanie správnosti operácií je založená na kontrolnom zozname obsahujúcom otázky, na základe ktorých sa dostatočne podrobne overujú požiadavky platného nariadenia s cieľom prijať opatrenia týkajúce sa súvisiaceho rizika.	V súlade	V súlade	V súlade	Čiastočne v súlade
Preskúmanie auditov operácií	Audity operácií sa implementovali v súlade so vzorkou vybranou za dané obdobie, vykonali sa v súlade s metodikou stanovenou KO a všetky fázy auditov operácií boli riadne zdokumentované.	Účinné	Čiastočne účinné	Účinné	Účinné
Opätovné vykonanie auditov operácií	Dvor audítorov dospel pri opätovnom vykonaní auditov operácií KO k podobným zisteniam, aké KO oznámili Komisii.	Účinné	Čiastočne účinné	Účinné	Čiastočne účinné

Kľúčové požiadavky testované Dvorom audítorov		Belgicko (Valónsko) KO pre EFRR/ESF	Malta KO pre EFRR/KF/ESF	Slovensko KO pre EFRR/KF/ESF	Spojené kráľovstvo (Anglicko) KO pre ESF
Výročná kontrolná správa a auditorské stanovisko	Výročná kontrolná správa a auditorské stanovisko boli vypracované v súlade s požiadavkami právnych predpisov a usmernením, na ktorom sa dohodli Komisia a členské štáty, a sú v súlade s výsledkami auditov systémov a auditov operácií, ktoré vykonal KO.	Čiastočne v súlade	Čiastočne v súlade	V súlade	V súlade
Celkové hodnotenie ⁽¹⁾		Čiastočne účinné	Čiastočne účinné	Účinné	Čiastočne účinné

⁽¹⁾ Rovnako ako v minuloročnom preskúmaní KO (pozri prílohu 4.2 k výročnej správe za rok 2010 a prílohu 5.2 k výročnej správe za rok 2011) sa na celkové hodnotenie KO na základe posúdenia testovaných špecifických kľúčových požiadaviek použili tieto kritériá:

- „**Účinné**“: kľúčová požiadavka „Výročná kontrolná správa a auditorské stanovisko“ sa hodnotí ako „v súlade“ a kľúčové požiadavky „Preskúmanie auditov systémov“, „Výber vzorky“, „Preskúmanie auditov operácií“ a „Opätovné vykonanie auditov operácií“ sa hodnotia ako „účinné“.
- „**Čiastočne účinné**“: kľúčová požiadavka „Výročná kontrolná správa a auditorské stanovisko“ sa hodnotí minimálne ako „čiastočne v súlade“ a kľúčové požiadavky „Preskúmanie auditov systémov“, „Výber vzorky“, „Preskúmanie auditov operácií“ a „Opätovné vykonanie auditov operácií“ sa hodnotia minimálne ako „čiastočne účinné“.
- „**Neúčinné**“: kľúčová požiadavka „Výročná kontrolná správa a auditorské stanovisko“ sa hodnotí ako „v nesúlade“ alebo aspoň jedna z kľúčových požiadaviek „Preskúmanie auditov systémov“, „Výber vzorky“, „Preskúmanie auditov operácií“ a „Opätovné vykonanie auditov operácií“ sa hodnotí ako „neúčinná“.

KAPITOLA 6

Zamestnanosť a sociálne veci

OBSAH

	<i>Bod</i>
Úvod	6.1 – 6.9
Špecifické charakteristiky oblasti politiky	6.3 – 6.8
Ciele politiky	6.3
Nástroje politiky	6.4 – 6.7
Riziká pre správnosť	6.8
Rozsah auditu a audítorský prístup	6.9
Správnosť transakcií	6.10 – 6.27
Účinnosť systémov	6.28 – 6.38
Preskúmanie kontrolných orgánov Dvorom audítorov	6.28 – 6.30
Hodnotenie dohľadu Komisie nad KO	6.31 – 6.33
Preskúmanie výročnej správy o činnosti Generálneho riaditeľstva pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie (GR EMPL)	6.34 – 6.38
Záver a odporúčania	6.39 – 6.42
Záver za rok 2012	6.39 – 6.40
Odporúčania	6.41 – 6.42

Príloha 6.1 – Výsledky testovania transakcií v oblasti zamestnanosti a sociálnych vecí

Príloha 6.2 – Kontrola prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní v oblasti súdržnosti, dopravy a energetiky

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

6.1. Táto kapitola obsahuje špecifické hodnotenie oblasti politiky „zamestnanosť a sociálne veci“. Hlavné údaje o príslušných činnostiach a výdavkoch v roku 2012 sú uvedené v **tabuľke 6.1**.

6.2. Politika zamestnanosti a sociálnych vecí sa zväčša financuje prostredníctvom Európskeho sociálneho fondu (ESF), ktorý patrí medzi fondy určené na financovanie politiky súdržnosti spolu s Európskym fondom regionálneho rozvoja (EFRR) a Kohézny fondom (KF) a ktorý sa riadi tými istými pravidlami ako uvedené dva fondy. Dodatočné ustanovenia týkajúce sa ESF sú uvedené v osobitnom nariadení⁽¹⁾. V záležitostiach, ktoré sú spoločné pre všetky tri fondy, sa v tejto kapitole odkazuje na kapitolu 5.

Tabuľka 6.1 – Zamestnanosť a sociálne veci – hlavné údaje za rok 2012

(mil. EUR)

Oblasť politiky	Opis	Platby	Spôsob hospodárenia
Zamestnanosť a sociálne veci	Európsky sociálny fond	11 281	Zdieľané
	Zamestnanosť, sociálna solidarita a rodová rovnosť	120	Centralizované priame
	Administratívne výdavky	93	Centralizované priame
	Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii	83	Zdieľané
	Práca v Európe – sociálny dialóg a mobilita	64	Centralizované priame
	Nástroj predvstupovej pomoci	58	Decentralizované
		11 699	
Celková výška platieb za rok		11 699	
– celkové administratívne výdavky ⁽¹⁾		93	
Celkové prevádzkové výdavky		11 606	
– zálohy ⁽²⁾		146	
+ zúčtovanie záloh ⁽²⁾		1 944	
Kontrolovaný súbor spolu		13 404	
Celková výška záväzkov za rok		11 782	

⁽¹⁾ Audit administratívnych výdavkov je predmetom kapitoly 9.

⁽²⁾ V súlade s jednotnou definíciou príslušných transakcií (podrobnosti pozri v bodoch 1.6 a 1.7 kapitoly 1).

Zdroj: Konsolidovaná ročná účtovná závierka Európskej únie za rok 2012.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1081/2006 z 5. júla 2006 o Európskom sociálnom fonde, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1784/1999 (Ú. v. EÚ L 210, 31.7.2006, s. 12).

Špecifické charakteristiky oblasti politiky

Ciele politiky

6.3. Oblasť politiky „zamestnanosť a sociálne veci“ je súčasťou politiky súdržnosti EÚ, ktorej cieľom je posilniť hospodársku, sociálnu a územnú súdržnosť v EÚ znížením rozdielov v úrovni rozvoja jednotlivých regiónov. Konkrétne sú hlavnými cieľmi politiky EÚ v oblasti zamestnanosti a sociálnych vecí boj proti nezamestnanosti, rozvoj ľudských zdrojov a podpora začleňovania na trh práce.

Nástroje politiky

6.4. ESF je hlavným nástrojom na realizáciu politiky zamestnanosti a sociálnych vecí, pričom v roku 2012 predstavoval 97 % výdavkov v tejto oblasti politiky. Z ESF sa financujú investície do ľudského kapitálu realizované prostredníctvom odbornej prípravy zameranej na zlepšenie prístupu k zamestnaniu vrátane poskytovania pomoci ľuďom zo znevýhodnených skupín pri hľadaní zamestnania a iných opatrení zamestnanosti (ako je napríklad dotovanie miezd a/alebo nákladov na sociálne zabezpečenie pre nezamestnané osoby).

6.5. Ďalšie výdavky v tejto oblasti majú formu dotácií a grantov poskytovaných organizáciám, ktoré realizujú a koordinujú sociálne opatrenia a opatrenia v oblasti zamestnanosti. To zahŕňa prostriedky poskytované agentúram EÚ ⁽²⁾, v rámci Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii (EGF) ⁽³⁾, v rámci nástroja predvstupovej pomoci (IPA) ⁽⁴⁾, ako aj príspevky na finančné nástroje, ako je Európsky nástroj mikrofinancovania Progress ⁽⁵⁾.

⁽²⁾ Európsky inštitút pre rodovú rovnosť, Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok a Európska agentúra pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci.

⁽³⁾ Z EGF sa financuje podpora pracovníkov v EÚ prepustených v dôsledku veľkých štrukturálnych zmien v usporiadaní svetového obchodu alebo finančnej a hospodárskej krízy.

⁽⁴⁾ Do rozpočtovej oblasti politiky „zamestnanosť a sociálne veci“ sú zahrnuté iba platby súvisiace so zložkou nástroja predvstupovej pomoci určenou na rozvoj ľudských zdrojov. Okrem iného sa z nástroja predvstupovej pomoci poskytuje podpora kandidátskym krajinám v rámci ich prípravy na vykonávanie a riadenie ESF.

⁽⁵⁾ Európsky nástroj mikrofinancovania Progress, ktorý sa začal využívať v roku 2010, zvyšuje dostupnosť mikropôžičiek, t. j. pôžičiek vo výške menej ako 25 000 EUR, určených na zriaďovanie alebo rozvoj malých podnikov. Finančné krytie na vykonávanie týchto činností v období od 1. januára 2007 do 31. decembra 2013 bolo stanovené na 683,25 mil. EUR.

Hospodárenie s výdavkami a ich kontrola

6.6. Výdavky z ESF sa vynakladajú v rámci zdieľaného hospodárenia Komisie a členských štátov. ESF je spravovaný prostredníctvom systémov hospodárenia a kontroly pre výdavky na politiku súdržnosti ako celok, ako je opísané v kapitole 5 (pozri body 5.9 až 5.14).

6.7. EGF sa taktiež realizuje prostredníctvom zdieľaného hospodárenia. Pri EGF rozpočtový orgán rozhoduje o rozpočtových prostriedkoch a Komisia kontroluje žiadosti o financovanie predložené členskými štátmi a schvaľuje platby. Nástroj IPA sa realizuje prostredníctvom decentralizovaného hospodárenia, zatiaľ čo ostatné výdavky na sociálne veci a zamestnanosť sa realizujú v rámci priameho centralizovaného hospodárenia.

Riziká pre správnosť

6.8. Hlavné riziká pre výdavky v rámci ESF sa týkajú nehmotnej povahy investícií do ľudského kapitálu (ako sú napríklad vzdelávacie kurzy), rôznorodosti spolufinancovaných činností a účasti viacerých, často malých partnerov na realizácii projektov. Tieto faktory sa podieľajú na nedodržívaní pravidiel a právnych predpisov EÚ a/alebo vnútroštátnych pravidiel a právnych predpisov týkajúcich sa oprávnenosti, v dôsledku čoho sa schvaľujú neoprávnené náklady alebo robia chyby vo výpočte, ktoré ovplyvňujú správnosť výkazov nákladov a ktoré nie sú následne odhalené prostredníctvom zavedených systémov.

Rozsah auditu a auditorský prístup

6.9. V časti 2 prílohy 1.1 ku kapitole 1 sa opisuje všeobecný prístup a metodika auditu Dvora audítorov. V súvislosti s auditom v oblasti zamestnanosti a sociálnych vecí je potrebné poukázať na tieto konkrétne skutočnosti:

- a) súčasťou auditu bolo preskúmanie vzorky 180 transakcií ⁽⁶⁾, ako sa uvádza v bode 6 prílohy 1.1. Vzorka bola vybraná tak, aby reprezentovala celý rad transakcií v rámci tejto oblasti politiky. V roku 2012 obsahovala vzorka transakcií platby (alebo zúčtovania) súvisiace s projektmi ESF vykonávanými v rámci 21 operačných programov (OP) v 15 členských štátoch ⁽⁷⁾ a troch agentúrach EÚ, ako aj platby súvisiace s inými projektmi alebo opatreniami, ktoré riadila priamo Komisia;

6.8. Komisia uskutočnila osobitné kroky s cieľom zmierniť zistené riziká, medzi ktoré patria najmä preventívne a nápravné opatrenia, ako napríklad poradenstvo, odborná príprava, zjednodušovanie a prípadne prísna politika týkajúca sa prerušenia a pozastavenia platieb. Komisia sa odstraňovaniu tohto rizika venuje aj aktívnou propagáciou využívania zjednodušených foriem financovania nákladov v členských štátoch (pozri odpoveď Komisie §§ 6.22 – 6.25).

⁽⁶⁾ Pokiaľ ide o ESF a nástroj IPA, vzorka Dvora audítorov obsahovala 168 priebežných alebo konečných platieb na projekty. Čo sa týka EGF a iných opatrení v oblasti zamestnanosti a sociálnych vecí, vzorka obsahovala 12 platieb alebo zúčtovaní výdavkov.

⁽⁷⁾ Belgicko, Nemecko, Estónsko, Grécko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko, Litva, Holandsko, Poľsko, Portugalsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko a Spojené kráľovstvo.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

b) hodnotenie systémov bolo zamerané na preskúmanie:

- i) dvoch kontrolných orgánov (KO), ktoré zodpovedali za hospodárenie s výdavkami v rámci ESF v Spojenom kráľovstve (Anglicku) a na Slovensku, v súvislosti s programovým obdobím 2007 – 2013. Toto preskúmanie bolo súčasťou preskúmania celkovo štyroch kontrolných orgánov zodpovedných za tri fondy politiky súdržnosti (EFRR, KF a ESF), ako sa uvádza v kapitole 5 (pozri bod 5.25);
- ii) dohľadu Komisie nad KO, a najmä hodnotenia spoľahlivosti informácií a záverov uvedených vo výročných kontrolných správach (VKS) a audítorských stanoviskách KO, ktoré vykonalo Generálne riaditeľstvo pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie (GR EMPL);
- iii) výročnej správy o činnosti (VSC) GR EMPL.

SPRÁVNOSŤ TRANSAKCIÍ

6.10. Výsledky testovania transakcií sú zhrnuté v **prílohe 6.1**. Zo 180 transakcií, ktoré skontroloval Dvor audítorov, bolo 63 (35 %) ovplyvnených chybami. Dvor audítorov odhaduje na základe chýb, ktoré vyčíslil v 31 transakciách, najpravdepodobnejšiu chybovosť na 3,2 % ⁽⁸⁾.

6.11. Výsledky auditu Dvora audítorov poukazujú na nedostatky najmä v takzvaných kontrolách výdavkov prvej úrovne, ktorých cieľom je predchádzať nezrovnalostiam a odhaľovať a naprávať ich, ako aj overovať, či sa projekty skutočne realizujú. Za tieto kontroly zodpovedajú riadiace a sprostredkovateľské orgány v členských štátoch.

6.10. Komisia sa odvoláva na svoju odpoveď na § 1.12, v ktorom vysvetľuje dôsledky viacročného rámca na plnenie operačných programov. Vďaka svojmu kontrolnému systému Komisia v roku 2012 uplatnila v oblasti politiky zamestnanosti a sociálnych vecí finančné opravy a vymohla prostriedky vo výške 442 miliónov EUR (pozri hlavne aj situáciu v Rumunsku opísanú v odpovedi Komisie na § 6.39 písm. a) a rámček 1.2). Komisia konštatuje, že frekvencia chýb, ktoré Dvor audítorov zistil v oblasti politiky zamestnanosti a sociálnych vecí, sa v roku 2012 (35 %) znížila oproti roku 2011 (40 %).

6.11. Od riadiacich orgánov sa vyžaduje, aby pred certifikáciou výdavkov vykonávali kontroly dokumentácie pri všetkých žiadostiach, ktoré príjemcovia predkladajú. Overovanie operácií na mieste možno vykonávať aj v neskoršom štádiu realizácie projektu (od certifikácie do skončenia projektu), čím sa vysvetľuje, prečo sa riadiacimi a kontrolnými systémami členských štátov ešte nemohla odhaliť časť chýb vo vzorke Dvora audítorov. Vplyv týchto systémov na zníženie chybovosti sa zvyčajne prejaví až v nasledujúcich rokoch, keď boli vykonané všetky úrovne kontroly.

⁽⁸⁾ Dvor audítorov vypočítava svoj odhad chybovosti na základe reprezentatívnej vzorky. Uvedený údaj predstavuje najlepší odhad. Dvor audítorov je na 95 % presvedčený, že chybovosť v celkovom súbore je v rozmedzí od 1,3 % do 5,1 % (spodná a horná hranica chybovosti).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

6.12. Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch Dvor audítorov zastáva názor, že v prípade 67 % transakcií ovplyvnených (vyčísliteľnými i nevyčísliteľnými) chybami mali orgány členských štátov k dispozícii dostatočné informácie na to, aby odhalili a opravili aspoň niektorú z chýb pred osvedčením výdavkov a ich oznámením Komisii.

6.13. Väčšina chýb zistených v tejto oblasti politiky sa týkala neoprávnených projektov a výdavkov, nedodržania pravidiel v oblasti verejného obstarávania či začlenenia neoprávnených účastníkov do projektov spolufinancovaných prostredníctvom ESF.

Neoprávnené projekty a výdavky

6.14. Dvor audítorov odhalil neoprávnené projekty alebo preplatenie neoprávnených nákladov a nesprávny výpočet nákladov v 20 transakciách, t. j. 11 % zo 180 kontrolovaných transakcií. 17 z týchto transakcií sa týkalo projektov ESF. Tieto chyby predstavujú 65 % všetkých vyčísliteľných chýb a tvoria približne 72 % odhadovanej chybovosti v tejto oblasti politiky (pozri rámček 6.1).

Rámček 6.1 – Príklady neoprávnených projektov a výdavkov

- a) *Príjemca neoprávnený na financovanie z ESF:* Podľa rumunských právnych predpisov musí mať každá osoba, ktorá poskytuje odborné vzdelávanie, oprávnenie. Projekt zameraný na začlenenie ekonomicky neaktívnych žien z vidieckych oblastí na trh práce vykonával príjemca, ktorý nemal oprávnenie. Celá požadovaná suma bola teda neoprávnená.
- b) *Nesprávne vypočítané náklady na zamestnancov:* Jeden projekt spolufinancovaný priamo Komisiou bol zameraný na posilnenie koordinácie odborových zväzov v rámci európskych zamestnaneckých rád. Dvor audítorov odhalil chyby vo výpočte nákladov na zamestnancov predstavujúce 3,2 % kontrolovanej sumy.

ODPOVEDE KOMISIE

6.12. Komisia tieto prípady pozorne sleduje s cieľom zaistiť, že príslušné členské štáty zavedú vhodné akčné plány na to, aby sa v budúcnosti zabránilo vzniku chýb ešte pred certifikáciou výdavkov. GR EMPL si je okrem toho vedomé kľúčovej úlohy overovania riadenia a nutnosti vylepšiť ho a preto v novembri 2012 zaslalo všetkým riadiacim orgánom poznámku, v ktorej upriamuje ich pozornosť na nutnosť ďalej zvyšovať spoľahlivosť a prehľbovať dôkladnosť týchto overovaní a zároveň ohlasuje tematický audit overovaní riadenia, ktorý sa v roku 2013 uskutoční v súvislosti so 7 vybranými operačnými programami v 6 členských štátoch. Tento tematický audit práve prebieha. Po jeho dokončení Komisia vypracuje súhrnnú správu, v ktorej zhrnie jeho výsledky a získané poznatky, aby sa o nich dozvedeli všetky členské štáty.

6.14. Chyby, ktoré Dvor audítorov zistil v Rumunsku, predstavujú podstatnú časť celkovej chybovosti v oblasti politiky zamestnanosti a sociálnych vecí. Podobné chyby už predtým zistila Komisia. Počas roka 2012 preto uplatnila 25 % paušálnu finančnú opravu na úrovni operačných programov. Pozri odpoveď na § 6.39 a rámček 1.2.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

- c) *Nesprávne vyčlenené režijné náklady*: Podľa pravidiel EÚ týkajúcich sa oprávnenosti ⁽⁹⁾ by mali byť režijné náklady „vyčlenené proporcionálne na činnosť podľa riadne doloženej, spravodlivej a nestrannej metódy“. V Španielsku sa pri vyčleňovaní režijných nákladov na projekt odbornej prípravy použila metóda, ktorá nespĺňa tieto požiadavky. Dvor audítorov odhaduje, že režijné náklady boli nadhodnotené o 2,3 % kontrolovanej sumy.

ODPOVEDE KOMISIE

Prípady nedodržania pravidiel v oblasti verejného obstarávania

6.15. Hoci je podiel transakcií, na ktoré sa vzťahujú postupy verejného obstarávania, nižší v oblasti zamestnanosti a sociálnych vecí než v oblasti regionálnej politiky, dopravy a energetiky, Dvor audítorov zistil prípady nedodržania pravidiel EÚ a/alebo vnútroštátnych pravidiel týkajúcich sa verejného obstarávania v 24 zo 180 kontrolovaných transakcií. Vážne porušenia týchto pravidiel boli zistené v deviatich prípadoch, t. j. 5 % kontrolovaných transakcií, a viedli k vyčísliteľným chybám. Tieto chyby predstavujú 29 % všetkých vyčísliteľných chýb a tvoria približne 26 % odhadovanej chybovosti v tejto oblasti politiky.

6.16. Vo všetkých prípadoch boli príslušné sumy nižšie než hodnota, pri ktorej by sa rovno uplatnili pravidlá EÚ v oblasti verejného obstarávania ⁽¹⁰⁾. Porušenie boli teda vnútroštátne pravidlá (pozri rámček 6.2).

6.15. Komisia uplatňuje v oblasti politiky súdržnosti proporčné paušálne korekcie podľa usmernení výboru pre koordináciu fondov a tak chráni rozpočet EÚ, pričom zohľadňuje zásadu proporcionality, ako aj povahu a závažnosť zistených nezrovnalostí.

Tieto paušálne opravy uplatňuje Komisia a vnútroštátne orgány pri ukladaní finančných opráv za porušenie pravidiel verejného obstarávania, a to aj pri opatreniach prijatých v nadväznosti na všetky chyby pri verejnom obstarávaní, na ktoré upozornil Dvor audítorov.

6.16. Komisia sa bude zaoberať všetkými chybami, na ktoré Dvor audítorov upozornil, a kde je to vhodné a zákonom dovolené, uplatní finančné opravy. Komisia poznamenáva, že v niektorých prípadoch sú vnútroštátne alebo regionálne pravidlá uplatňované na výdavky financované z ESF prísnejšie než tie, ktoré sú vo vnútroštátnych právnych predpisoch stanovené pre podobné výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov. Tieto dodatočné požiadavky možno preto vnímať ako pozlacovanie, ako zbytočné vytváranie si administratívnej záťaže a zložitosti na výdavky financované z ESF.

⁽⁹⁾ Nariadenie Komisie (ES) č. 448/2004 z 10. marca 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1685/2000, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá vykonávania nariadenia Rady (ES) č. 1260/1999 s ohľadom na uplatniteľnosť výdavkov pre činnosti spolufinancované štrukturálnymi fondmi a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1145/2003 (Ú. v. EÚ L 72, 11.3.2004, s. 66).

⁽¹⁰⁾ Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES a 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004).

Rámček 6.2 – Príklady nedodržania pravidiel v oblasti verejného obstarávania

- a) *Nesprávne udelená zákazka:* V Taliansku uplatnil jeden príjemca postup verejného obstarávania v súvislosti s balíkom cestovných a vzdelávacích služieb poskytnutých pri organizácii školského výletu. Príjemca vyvesil oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania na informačnej tabuli v škole, no neuverejnil ho v regionálnych novinách, ako sa to vyžaduje vo vnútroštátnych právnych predpisoch. Okrem toho bol stanovený termín na zaslanie ponúk iba tri pracovné dni. Tieto skutočnosti obmedzili hospodársku súťaž a prístup potenciálnych predkladateľov ponúk. V dôsledku toho bola celá zmluvná suma považovaná za neoprávnenú. Táto suma predstavovala 84,9 % nákladov kontrolovaných v rámci deklarovaných nárokov. Tento projekt bol súčasťou výkazu, na základe ktorého sa náklady preplatili potom, čo Komisia začala po pozastavení platieb, ktoré nariadilo GR EMPL, znovu poskytovať platby na OP.

Podobné prípady nesprávne udelených zákaziek boli tiež zistené pri jednom projekte ESF v Rumunsku.

- b) *Protiprávne priame udelenie zákazky:* V súvislosti s jedným projektom ESF v Estónsku sa zákazka na poskytnutie služieb v oblasti účtovníctva udelila bez zorganizovania verejnej súťaže, čo je v rozpore s príslušnými vnútroštátnymi pravidlami v oblasti verejného obstarávania. Daná chyba predstavovala 1,5 % kontrolovanej sumy.

K podobným zisteniam sa dospelo aj pri projektoch ESF vo Francúzsku.

Neoprávnení účastníci

6.17. Dvor audítorov zistil v dvoch zo 180 kontrolovaných transakcií, že účastníci osobitných opatrení financovaných z ESF nesplnili kritériá oprávnenosti, čo viedlo k vyčísliteľným chybám. Tieto prípady predstavujú 6 % všetkých vyčísliteľných chýb a tvoria približne 2 % odhadovanej chybovosti v tejto oblasti politiky (pozri rámček 6.3).

6.17. Komisia vyvodí dôsledky zo všetkých prípadov, ktoré Dvor audítorov odhalí, a uplatní potrebné finančné opravy. Požiadavky uvedené v rámčeku 6.3 sú však ďalším príkladom pozlacovania, pretože ich celé ukladajú vlastné vnútroštátne pravidlá oprávnenosti, v ktorých nie je zohľadnené, že také dlhé obdobie udržiavania často nie je reálne. V tomto konkrétnom prípade sa na základe odporúčaní Komisie požiadavky a riadenie pomoci na podporu zamestnanosti v roku 2012 podstatne zlepšili.

Rámček 6.3 – Príklady neoprávnených účastníkov

Neoprávnení účastníci: Španielskym spoločnostiam najímajúcim nezamestnané osoby sa poskytla podpora z ESF. Jednou z podmienok oprávnenosti účastníkov bolo zabezpečiť, aby boli zamestnávateľia povinní ponechať si novoprijatých pracovníkov aspoň počas obdobia troch a v niektorých prípadoch piatich rokov. Táto podmienka nebola dodržaná v súvislosti s 12 osobami. Vykázané náklady na neoprávnených účastníkov tvorili 39,2 % kontrolovanej sumy.

K podobným zisteniam sa dospelo aj pri jednom projekte ESF v Taliansku.

Početné prípady nedodržania procedurálnych požiadaviek

6.18. Takmer všetky nevyčísliteľné chyby, ktoré zistil Dvor audítorov, sa týkali rôznych prípadov, keď riadiace orgány a príjemcovia nedodržali procedurálne požiadavky pri riadení a realizácii projektov ESF. Dvor audítorov považuje osem prípadov za závažné nedodržanie predpisov. V rámci 6.4 sú uvedené príklady hlavných kategórií nevyčísliteľných chýb.

6.18. Komisia vyvodí dôsledky zo všetkých chýb, o ktorých Dvor audítorov informoval, a zaistí, aby sa prijali nápravné opatrenia.

Rámček 6.4 – Príklady nedodržania procedurálnych požiadaviek

a) *Výrazná zmena rozsahu a cieľov projektu bez zmeny a doplnenia dohody o grante:* Prostredníctvom jedného projektu ESF na Slovensku sa spolufinancovali vzdelávacie opatrenia v dvoch obciach. Dvor audítorov zistil, že veľká časť týchto opatrení sa poskytla zamestnancom strednej školy v tretej obci v inom regióne. Hoci príjemca získal písomný súhlas od sprostredkovateľského orgánu, takáto zmena si vyžaduje, aby sa zmenila a doplnila dohoda o grante, čo sa neuskutočnilo.

b) *Oznámenie o výsledku verejného obstarávania bolo zaslané neskoro alebo vôbec zaslané:* Podľa pravidiel verejného obstarávania musia verejní obstarávatelia zaslať oznámenie o výsledkoch zadávacieho konania najneskôr 48 dní po zadaní zákazky. Dvor audítorov odhalil tri prípady v Grécku, v ktorých sa nedodržalo toto pravidlo.

K podobným zisteniam sa dospelo aj pri projektoch ESF v Spojenom kráľovstve.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

- c) *Nesprávne uplatnenie pravidiel týkajúcich sa štátnej pomoci:* V rámci jedného projektu ESF v Portugalsku sa podporovali MSP prostredníctvom dotovania nákladov na prijímanie nezamestnaných osôb ako stážistov na obdobie 12 mesiacov. Tento druh štátnej pomoci by bol prijateľný, ak by sa poskytol ako pomoc *de minimis* alebo v rámci oslobodeného systému pomoci. Daný členský štát však neuplatnil ani jednu z týchto možností.

K podobným zisteniam sa dospelo aj pri jednom projekte ESF v Nemecku.

Dosah používania možností zjednodušených nákladov

6.19. Dvor audítorov odporučil v predchádzajúcich výročných správach, aby Komisia viac využívala jednorazové sumy a paušálne platby namiesto uhrádzania „skutočných nákladov“ s cieľom znížiť riziko výskytu chýb aj administratívne zaťaženie navrhovateľov projektu ⁽¹⁾.

6.20. V roku 2009 zákonodarca zvýšil počet možností zjednodušených nákladov ⁽¹²⁾. Odvtedy je možné pri deklarovaní nákladov na projekty alebo operácie využívaných priamo vo forme grantov:

- uplatniť na nepriame náklady paušálnu sadzbu v maximálnej výške 20 % priamych nákladov na operáciu,
- vypočítať paušálne náklady prostredníctvom štandardných stupníc jednotkových nákladov,
- alebo využiť jednorazové sumy v maximálnej výške 50 000 EUR v súvislosti so všetkými nákladmi na operáciu alebo ich časťou.

6.21. Na základe výsledkov prieskumu Komisia odhaduje, že pri 60 % operačných programov (OP) vykonávaných prostredníctvom ESF sa pri deklarovaní časti nákladov uhradených v roku 2012 využila aspoň jedna z troch možností zjednodušených nákladov.

6.22. Vo vzorke Dvora audítorov sa v 43 transakciách realizovaných v rámci 12 z celkových 21 OP využili pri deklarovaní nákladov možnosti zjednodušených nákladov. V 24 transakciách sa paušálne náklady vypočítali prostredníctvom štandardných stupníc jednotkových nákladov a v 15 transakciách sa na nepriame náklady uplatnili paušálne sadzby. Využívanie jednorazových súm bolo zriedkavejšie (v štyroch transakciách).

6.19. Komisia sa od zavedenia zjednodušených foriem financovania nákladov aktívne usilovala o to, aby sa ich využívanie postupne rozšírilo a usudzuje, že toto úsilie už prináša kladné výsledky. Komisia bude naďalej aktívne propagovať využívanie zjednodušených foriem financovania nákladov.

6.22. Komisia usudzuje, že Dvor audítorov vo svojom konštatovaní potvrdzuje, že Komisia svojim neustálym povzbudzovaním členských štátov k účinnému zavádzaniu zjednodušených foriem financovania nákladov od začiatku súčasného programového obdobia dosiahla výsledky, ktoré sa ešte výrazne skonsolidovali vďaka špeciickým seminárom o zjednodušovaní, ktoré sa uskutočňujú od roku 2011 a do ktorých sa doteraz zapojilo 17 členských štátov.

⁽¹¹⁾ Pozri bod 6.45 výročnej správy za rok 2006 a bod 6.34 výročnej správy za rok 2007.

⁽¹²⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 396/2009 zo 6. mája 2009, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1081/2006 o Európskom sociálnom fonde s cieľom rozšíriť typy nákladov oprávnených na príspevok z ESF (Ú. v. EÚ L 126, 21.5.2009, s. 1).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

6.23. Dvor audítorov nezistil žiadne chyby (vyčísliteľné či nevyčísliteľné) týkajúce sa osobitného využívania možností zjednodušených nákladov. To poukazuje na skutočnosť, že projekty, pri ktorých sa náklady deklarujú prostredníctvom možností zjednodušených nákladov, sú menej náchylné na chyby. Rozsiahlejšie využívanie možností zjednodušených nákladov by preto malo za normálnych okolností pozitívny dosah na chybovosť.

6.24. Jednou z hlavných prekážok pri využívaní možností zjednodušených nákladov riadiacimi a sprostredkovateľskými orgánmi je obava zo stanovenia sadzieb, ktoré by nespĺňali požiadavky uvedené v článku 11 ods. 3 nariadenia (ES) č. 1081/2006 ⁽¹³⁾, t. j. požiadavky, podľa ktorých musia byť sadzby „stanovené vopred na základe spravodlivého, nestranného a overiteľného výpočtu“. Komisia vydala usmernenia k týmto požiadavkám ⁽¹⁴⁾. Tieto usmernenia sú jasné a uvádzajú sa v nich dobré názorné príklady, pričom spolu s aktívnou podporou možností zjednodušených nákladov a systematickým predbežným schvaľovaním výpočtu paušálnych sadzieb Komisiou pravdepodobne rozšíria využívanie týchto možností riadiacimi a sprostredkovateľskými orgánmi. Táto skutočnosť je relevantná najmä s ohľadom na súčasnú prípravu na nadchádzajúce programové obdobie 2014 – 2020.

Obnovenie platieb na problémové OP malo za následok vyššie riziká v rámci celkového súboru v roku 2012

6.25. V roku 2012 Komisia obnovila platby na viaceré OP, ktoré boli predtým prerušené alebo pozastavené. Hoci mohlo dôjsť po vykonaní auditov GR EMPL k zlepšeniu systémov a vykonaniu finančných korekcií, je možné, že niektoré žiadosti, v súvislosti s ktorými boli pozastavené platby, boli po obnovení platieb plne preplatené. To so sebou nesie riziko, že tieto žiadosti stále zahŕňajú projekty, u ktorých viedlo deklarovanie neoprávnených výdavkov k nariadeniu prerušenia alebo pozastavenia platieb (pozri príklad a) v rámciku 6.2).

ODPOVEDE KOMISIE

6.23. Komisia víta skutočnosť, že Dvor audítorov vo svojom audite potvrdzuje kladný vplyv zjednodušených foriem financovania nákladov na účinné obmedzovanie chýb.

Okrem znižovania administratívnej záťaže pre príjemcov, a to hlavne malých, ako je tomu často v prípade ESF, je jedným z hlavných dôvodov zavedenia zjednodušených foriem financovania nákladov ďalšie znižovanie chybovosti v oblasti politiky zamestnanosti a sociálnych vecí.

6.24. Komisia víta konštatovanie a podporu Dvora audítorov, pokiaľ ide o využívanie zjednodušených foriem financovania nákladov. Komisia to považuje za povzbudenie k zavedeniu jej ambiciózneho akčného plánu týkajúceho sa zjednodušovania, ktorý obsahuje organizovanie seminárov o zjednodušovaní vo veľkej väčšine členských štátov do konca roka 2013.

6.25. Vďaka prísnej politike Komisie týkajúcej sa prerušenia a pozastavenia platieb sa riziko pre rozpočet Spoločenstva znižuje vďaka tomu, že sa platby zastavia hneď, ako sa zistia výrazné nedostatky, pričom ich často krát Komisia zistí prostredníctvom vlastných auditov. Pred opätovným pokračovaním v priebežných platbách Komisia vyžaduje účinné uplatňovanie potrebných finančných opráv a schváleného akčného plánu s cieľom zabrániť vzniku týchto nedostatkov v budúcnosti. Komisia vyvodí dôsledky z konkrétneho prípadu, ktorý Dvor audítorov odhalil, a uplatní všetky dodatočné požadované finančné opravy.

⁽¹³⁾ Zmenený a doplnený článkom 1 nariadenia (ES) č. 396/2009.

⁽¹⁴⁾ Usmernenia Európskej komisie COCOF 09/0025/04-EN o uplatňovaní paušálnej sadzby, vypočítavani paušálnych nákladov prostredníctvom štandardných stupníc jednotkových nákladov a využívaní jednorazových súm pri deklarovaní nepriamych nákladov, konečná verzia z 28. januára 2010.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Chyby zistené v uzavretých OP

6.26. Vzorka Dvora audítorov zahŕňala 16 transakcií s konečnými platbami na uzavretie dvoch OP z obdobia 2000 – 2006. Dvor audítorov zistil vyčísliteľné chyby v piatich transakciách súvisiacich s programom, ktorý bol uzavretý bez akejkoľvek finančnej korekcie ⁽¹⁵⁾.

6.27. To potvrdzuje závery auditu systémov pre uzatváranie programov uvedené v minuloročnej výročnej správe ⁽¹⁶⁾, podľa ktorých môže nespoľahlivá dokumentácia o uzavretí v konečnom dôsledku viesť k uhradeniu neoprávnených výdavkov, pokiaľ Komisia neprijme v priebehu jednotlivých etáp potrebné nápravné opatrenia.

ÚČINNOSŤ SYSTÉMOV**Preskúmanie kontrolných orgánov Dvorom audítorov**

6.28. **Príloha 5.2** obsahuje súhrn výsledkov preskúmania systémov dohľadu a kontroly štyroch kontrolných orgánov (KO) zodpovedných za EFRR, KF a ESF, ktoré vykonal Dvor audítorov.

6.26. Ako sa uvádza v súhrnnej správe o finančných opravách uplatnených v súvislosti s programovým obdobím 2000-2006, ktorá bola Európskemu parlamentu predložená 23. apríla 2013, GR EMPL sa k uzávierke stavalo opatrne, čo odzrkadľuje skutočnosť, že k dátumu súhrnnej správy ešte stále prebiehal proces uzávierky v prípade 61 programov ESF a na rok 2013 bolo ešte naplánovaných 5 záverečných auditov. Zo súhrnnej správy vyplýva, že vzhľadom na už uplatnené finančné opravy a finančné opravy vyplývajúce z uzávierky zostávajúcich 61 programov ESF sa podľa odhadov na programy ESF uplatnia finančné opravy v celkovej výške 2,4 miliardy EUR. Vzhľadom na uvedené Komisia berie na vedomie 5 konkrétnych chýb, ktoré Dvor audítorov zistil v jednom uzavretom operačnom programe a uplatní dodatočné potrebné opravy.

6.27. Komisia súhlasí s tým, že uzávierka programového obdobia 2000-2006 je zložitý proces, ktorý zahŕňa určité riziko vyplývajúce z nie vždy spoľahlivej dokumentácie od členských štátov týkajúcej sa ukončenia niektorých osobitných operačných programov. GR EMPL preto uplatnilo potrebné opatrenia na zmiernenie týchto rizík vrátane významných finančných opráv a 5 záverečných auditov naplánovaných na rok 2013 (pozri aj odpoveď na § 6.27). Takisto treba poznamenať, že ešte aj po uzávierke môže Komisia uplatniť finančné opravy, ak sa objavia nové skutočnosti, ako napríklad tie, ktoré odhalil Dvor audítor. Komisia si je vedomá uvedených rizík a zároveň zdôrazňuje, že proces uzávierky za obdobie 2000-2006 ešte stále prebieha.

6.28. Komisia poznamenáva, že orgány auditu zohrávajú kľúčovú úlohu v procese budovania vierohodnosti od začiatku programového obdobia a zriaďovania systémov. Následne každoročne predkladajú Komisii auditorský výrok o fungovaní systémov riadenia a kontroly, ktorý vychádza z auditov systémov riadenia a kontroly a zo vzoriek operácií vykonaných vo všeobecnosti v súlade so stratégiou auditu. Komisia z tohto dôvodu s orgánmi auditu úzko spolupracuje a koordinuje s nimi svoju činnosť. Od roku 2009 začala preskúmať ich metodiku a výsledky auditov. Poskytovaním poradenstva, usmernení a odporúčaní orgánom auditov pomohla budovať kapacity. Nariadenie Komisii dáva možnosť spoľahnúť sa za istých podmienok na prácu orgánu auditu pri získavaní vierohodnosti (článok 73).

⁽¹⁵⁾ Španielsko (Comunidad Valenciana).

⁽¹⁶⁾ Pozri body 5.52 až 5.64 výročnej správy za rok 2011.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

6.29. Dvor audítorov posúdil prácu dvoch KO v dvoch členských štátoch (anglického KO v Spojenom kráľovstve a slovenského KO) v rámci preskúmania dokopy štyroch KO zodpovedných za EFRR, KF a ESF. Pri audite oboch KO bolo preskúmanie ich práce a opätovné vykonanie ich auditov operácií zamerané na výdavky v rámci ESF.

6.30. Zatiaľ čo slovenský KO sa hodnotí ako účinný, anglický KO v Spojenom kráľovstve sa hodnotí ako čiastočne účinný pri dodržiavaní základných požiadaviek právnych predpisov a pri zabezpečovaní správnosti transakcií. Rozsah a konkrétne výsledky auditu týkajúceho sa KO pre všetky tri fondy (EFRR, KF a ESF), ktorý vykonal Dvor audítorov, sú uvedené v kapitole 5 (body 5.46 až 5.49).

Hodnotenie dohľadu Komisie nad KO

6.31. Výsledky preskúmania dohľadu Komisie nad KO, ktoré vykonal Dvor audítorov, sú uvedené v kapitole 5 (pozri body 5.50 až 5.52).

6.32. Komisia vypočítava chybovosť v každom OP na základe výročných kontrolných správ (VKS), ktoré predkladajú KO. GR EMPL upravilo alebo vyhlásilo za nespoľahlivú chybovosť vykázanú v 31 VKS z celkových 117 VKS predložených v roku 2012 (oproti 42 zo 117 VKS v roku 2011).

6.33. Vo všetkých prípadoch, keď Komisia zistila konkrétne nedostatky na základe svojich kontrol v členských štátoch, boli vnútroštátnym orgánom oznámené nápravné opatrenia, ktoré sa majú prijať. Dvor audítorov odhalil niekoľko nezrovnalostí v analýze VKS, ktorú vykonala Komisia. Komisia neodhalila alebo nenapravila niektoré nedostatky, ktorých sa dopustili KO pri výpočte chybovosti. Tieto problémy však nespochybňujú počet a dosah výhrad, ktoré GR EMPL vznieslo v roku 2012.

Preskúmanie výročnej správy o činnosti Generálneho riaditeľstva pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie (GR EMPL)

6.34. Dvor audítorov posúdil výročnú správu o činnosti (VSČ) za rok 2012 a priložené vyhlásenie generálneho riaditeľa GR pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie. Predovšetkým v súvislosti so správnosťou platieb schválených v roku 2012 Dvor audítorov:

- a) hodnotil výhrady uvedené vo VSČ;
- b) skontroloval konzistentnosť a správnosť výpočtu „súm vystavených riziku“, ktorý vykonala Komisia.

ODPOVEDE KOMISIE

6.29 a 6.30. Koncom roka 2012 vykonal GR EMPL audit s cieľom preskúmať prácu 84 orgánov auditu zodpovedných za ESF, medzi ktoré sú zahrnuté orgány auditu Spojeného kráľovstva a Slovenska. Samotná Komisia tieto orgány auditu posudzuje kladne.

6.32. Skôr, ako Komisia potvrdí miery nahlásené orgánmi auditu, ak vzniknú pochybnosti o presnosti a/alebo spoľahlivosti nahlásenej chybovosti, uplatní všetky zavedené auditorské postupy: písomné a ústne otázky orgánom auditu, hľadanie faktov a/alebo analýza dodatočných informácií od orgánov auditu prípadne vrátane jednotlivých výsledkov auditu. Chybovosť nahlásená vo výročných kontrolných správach bola na základe týchto informácií upravená v prípade 18 (15,4 %) operačných programov ESF. Okrem toho bola chybovosť v prípade 13 (11,1 %) operačných programov ESF považovaná za nespoľahlivú a Komisia ju preto nahradila paušálnou hodnotou.

6.33. Komisia usudzuje, že má zavedený dôkladný postup dohľadu, vďaka ktorému môže v rámci svojho vlastného procesu zabezpečovania vierohodnosti zaistiť celkovú spoľahlivosť výročných kontrolných správ a podporiť určenie a kvantifikáciu výhrad nachádzajúcich sa v jej výročnej správe o činnosti (pozri odpoveď na § 6.40 písm. a)).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

6.35. GR EMPL odhaduje, že celková chybovosť v rámci priebežných platieb za rok 2012 vzťahujúcich sa na programové obdobie 2007 – 2013 je v rozsahu od 2,3 % do 3,2 %. Približne 30 % platieb bolo ovplyvnených významnými chybami (s hodnotou rovnajúcou sa 2 % prahu významnosti, ktorý stanovila Komisia, alebo vyššou než tento prah).

6.36. Vo výročnej správe o činnosti GR EMPL sa uvádza výhrada v súvislosti s platbami vo výške 68 mil. EUR vykonanými za programové obdobie 2007 – 2013 a vzťahujúcimi sa na 27 zo 117 OP, ako aj výhrada bez finančného dosahu týkajúca sa 12 OP z programového obdobia 2000 – 2006.

6.37. V roku 2011 vykonalo GR EMPL výpočet kumulatívneho finančného rizika týkajúceho sa programového obdobia 2007 – 2013 pri OP s potvrdenou chybovosťou medzi 2 % a 5 % s cieľom rozhodnúť o tom, či by mal byť daný OP predmetom výhrady. V roku 2012 rozšírilo GR EMPL tento prístup na 20 OP s potvrdenou chybovosťou nad 5 %. Hoci bolo kumulatívne finančné riziko, ktoré vypočítala Komisia, pri 13 OP nižšie ako 2 %, osem z nich bolo zahrnutých do výhrady týkajúcej sa uplatňovania zásady obozretnosti. Pri ostávajúcich piatich OP nebola vznesená žiadna výhrada. Iba v jednom z týchto piatich prípadov sa vo výročnej správe o činnosti za rok 2012 uviedli dôvody, z ktorých sa nevzniesla výhrada. Dvor audítorov sa domnieva, že Komisia mala zverejniť tento druh informácií aj v súvislosti s ďalšími štyrmi príslušnými OP.

6.38. V kapitole 1 sa uvádzajú informácie týkajúce sa uplatňovania finančných korekcií (pozri body 1.19 až 1.37).

ODPOVEDE KOMISIE

6.35. Komisia usudzuje, že skutočnosť, že jej odhadovaná chybovosť, ktorú GR EMPL uviedlo vo výročnej správe o činnosti, je už 3 roky po sebe v súlade s najpravdepodobnejšou chybovosťou Dvora audítorov, potvrdzuje platnosť a spoľahlivosť jej prístupu (pozri odpoveď na § 6.40 písm. a)). Tieto výsledky okrem toho svedčia o tom, že Komisia zaviedla solídny postup na dohľadanie nad informáciami, ktoré orgány auditu poskytujú vo svojich výročných kontrolných správach.

Komisia zdôrazňuje v súlade s tým, čo uvádza vo svojej výročnej správe o činnosti za rok 2012 (strana 37), že spomedzi jej priebežných platieb za rok 2012 sa ich vykonalo len 19,7 % v prospech operačných programov s chybovosťou medzi 2 % a 5 %, ako sa uvádza vo výročných kontrolných správach za rok 2012 predložených v decembri 2012, a v prospech operačných programov len 9,8 % s chybovosťou vyššou než 5 %. To zreteľne odzrkadľuje prísnu politiku prerušenia a pozastavenia platieb, ktorú GR EMPL systematicky uplatňuje, pretože Komisia v prípade operačných programov s kumulatívnou chybovosťou (za celé obdobie od roku 2007) nad 2 % ukladá zodpovedajúcu finančnú opravu alebo uplatňuje prerušenie platieb dovtedy, kým sa takáto oprava nevykoná.

6.37. Podľa platných pokynov Komisie týkajúcich sa výročnej správy o činnosti za rok 2012, sa (kvantifikovaná) výhrada vyžaduje, len ak kumulatívne finančné riziko presahuje 2 %, čo sa nestalo pri žiadanom z 5 operačných programov, ktoré Dvor audítorov uvádza, keďže v čase vydania výročnej správy o činnosti už boli uplatnené potrebné finančné opravy. Okrem toho boli zavedené náležité akčné plány, aby sa v príslušných 5 operačných programoch zabránilo vzniku týchto problémov. Komisia berie na vedomie pripomienku Dvora audítorov, aby vo svojich budúcich výročných správach o činnosti poskytla k tejto téme viac informácií.

6.38. Komisia prijala všetky potrebné opatrenia podľa zmluvy a stanovené v nariadeniach s cieľom chrániť rozpočet EÚ. Komisia poznamenáva, že urobila všetko, čo je v jej právomoci, a konala v plnom súlade s existujúcimi nariadeniami v rámci toho istého rozpočtového roka, ktorý Dvor audítorov podrobil kontrole. Paušálna oprava vo výške 25 % uložená Rumunsku však pri určovaní chybovosti za rok 2012 nebola zohľadnená. Pozri odpoveď na § 6.39 písm. a) a rámček 1.2.

ZÁVER A ODPORÚČANIA

Záver za rok 2012

6.39. Čo sa týka oblasti politiky „zamestnanosť a sociálne veci“:

a) z testovania transakcií vyplýva, že najpravdepodobnejšia chybovosť v celkovom súbore je 3,2 %;

b) a preskúmané systémy dohľadu a kontroly sú čiastočne účinné pri zabezpečovaní správnosti operácií v rámci programového obdobia 2007 – 2013.

6.40. Z celkových audítorských dôkazov vyplýva, že akceptované výdavky sú ovplyvnené významnou chybovosťou.

Odporúčania

6.41. V **prílohe 6.2** sú uvedené výsledky preskúmania, ktoré vykonal Dvor audítorov v súvislosti s pokrokom vo vykonávaní odporúčaní uvedených v predchádzajúcich výročných správach. Vo výročných správach za roky 2009 a 2010 Dvor audítorov predložil 10 odporúčaní v oblasti súdržnosti, dopravy a energetiky. Jedno z týchto odporúčaní nebolo v súčasnom rámci relevantné. Komisia plne prijala jedno odporúčanie, zatiaľ čo päť odporúčaní sa prijalo vo väčšine ohľadov, jedno odporúčanie bolo prijaté iba v niektorých ohľadoch a jedno odporúčanie nebolo vôbec prijaté. V jednom prípade nebolo možné získať dostatočné dôkazy o prijatých opatreniach.

6.39.

a) Komisia zaviedla dôkladný postup na podporu spoľahlivosti vo výročnej správe o činnosti. Komisia usudzuje, že skutočnosť, že jej odhadovaná chybovosť, ktorú GR EMPL uviedlo vo výročnej správe o činnosti, je už 3 roky po sebe v súlade s najpravdepodobnejšou chybovosťou Dvora audítorov, potvrdzuje platnosť a spoľahlivosť jej prístupu. GR EMPL odhadlo chybovosť vo svojej vlastnej výročnej správe o činnosti za rok 2012 v rozmedzí od 2,3 % do 3,2 %. Komisia konštatuje, že chyby v jednom jedinom operačnom programe v Rumunsku predstavovali podstatnú časť najpravdepodobnejších chýb stanovených Dvorom audítorov. Komisia zdôrazňuje, že v decembri 2012 uplatnila 25 % paušálnu opravu na všetky výdavky, ktoré v rámci tohto operačného programu rumunské orgány osvedčili. Komisia poznamenáva, že s cieľom chrániť rozpočet EÚ urobila všetko, čo je v jej právomoci, a konala v plnom súlade s existujúcimi nariadeniami v rámci toho istého rozpočtového roka, ktorý Dvor audítorov podrobil kontrole. Uvedená paušálna oprava však pri určovaní chybovosti za rok 2012 nebola zohľadnená. Pozri odpoveď na rámček č. 1.2.

b) Komisia usudzuje, že má zavedený dôkladný postup dohľadu, vďaka ktorému môže v záujme vlastnej vierohodnosti zaistiť celkovú spoľahlivosť práce orgánov auditu. Komisia na základe vlastného posúdenia zdôrazňuje, že účinnosť a súlad orgánov auditu s požiadavkami sa môžu meniť. V súlade s článkom 73 nariadenia č. 1083/2006 sa od júna 2012 Komisia formálne spolieha na prácu 9 orgánov auditu pre ESF (pre 10 operačných programov). Komisia bude prácu orgánov auditu naďalej kontrolovať.

6.40. Komisia uskutočnila osobitné kroky s cieľom zmierniť zistené riziká, medzi ktoré patria najmä preventívne a nápravné opatrenia, ako napríklad poradenstvo, odborná príprava, zjednodušovanie a prísna politika týkajúca sa prerušenia a pozastavenia platieb a finančných opráv.

6.41. Komisia sa na základe svojich vlastných posúdení domnieva, že spomedzi 10 odporúčaní pre rok 2009 a 2010 by sa úplne splnené mali považovať 2 a za z veľkej časti splnených by sa ich malo považovať 5. Zostávajúce 3 odporúčania považuje za „irrelevantné“.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

6.42. Na základe tohto preskúmania a zistení a záverov za rok 2012 Dvor audítorov odporúča Komisii:

- **Odporúčanie 1:** vyriešiť nedostatky v „kontrolách prvej úrovne“, ktoré vykonávajú riadiace a sprostredkovateľské orgány, prostredníctvom osobitných usmernení a v prípade potreby prostredníctvom vzdelávacích opatrení,
- **Odporúčanie 2:** vykonať na základe skúseností získaných v programovom období 2007 – 2013 posúdenie uplatňovania vnútroštátnych pravidiel oprávnenosti s cieľom identifikovať oblasti, ktoré by bolo možné ešte viac zjednodušiť, a odstrániť zbytočne zložité pravidlá,

ODPOVEDE KOMISIE

6.42.

Komisia súhlasí s dôležitosťou kontrol „prvej úrovne“, ktoré uskutočňujú členské štáty, ako aj s tým, že by sa tieto kontroly mali ďalej posilniť. Členským štátom preto dala usmernenia o spôsobe, akým by riadiace orgány mali definovať a vykonávať overovania riadenia. Komisia navyše v roku 2009 vypracovala vyčerpávajúce usmernenia týkajúce sa kontrol na prvej úrovni a nástroj na vlastné posúdenie sa pre riadiace orgány. Komisia v roku 2011 rozposlala orgánom auditu kontrolné zoznamy týkajúce sa auditu overovaní riadenia, ktoré riadiace orgány môžu používať ako porovnávacie štandardy. GR EMPL si je vedomé kľúčovej úlohy overovania riadenia a preto okrem uvedených opatrení v novembri 2012 zaslalo všetkým riadiacim orgánom poznámku, v ktorej upriamuje ich pozornosť na nutnosť ďalej zvyšovať spoľahlivosť a prehlbovať dôkladnosť overovaní riadenia a zároveň ohlasuje tematický audit overovaní riadenia, ktorý sa v roku 2013 uskutoční v súvislosti so 7 vybranými operačnými programami v 6 členských štátoch. Tento tematický audit práve prebieha. Po jeho dokončení Komisia vypracuje súhrnnú správu, v ktorej zhrnie jeho výsledky a získané poznatky, aby sa o nich dozvedeli všetky členské štáty.

Komisia úplne súhlasí s názorom, že je nutné ďalej zjednodušiť vnútroštátne pravidlá oprávnenosti a odstrániť zbytočne komplikované pravidlá, ktoré majú nepriaznivý účinok z hľadiska zaťaženia na príjemcov a zvýšenej chybovosti. Komisia zdôrazňuje, že hoci systematické posudzovanie všetkých vnútroštátnych pravidiel oprávnenosti nie je uskutočniteľné, spolu s príslušnými členskými štátmi sa však venovala zisteným príkladom „pozlacovania“ (pozri odpoveď na § 6.18). Komisia sa zaviazala, že orgánu udeľujúcemu absolutórium v októbri 2013 predloží správu o pozlacovaní v rámci operačných programov ESF. Takisto bude naďalej nabádať vnútroštátne orgány k zjednodušovaniu a bude ich v tomto úsilí podporovať. GR EMPL v rokoch 2011-2013 zorganizovalo sériu seminárov s cieľom poskytnúť riadiacim orgánom podporu v tomto smere (pozri aj odpoveď Komisie na odporúčanie 3).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

- **Odporúčanie 3:** presadzovať rozsiahle využívanie možností zjednodušených nákladov s cieľom znížiť riziko výskytu chýb pri deklarovaní nákladov a administratívnu záťaž príjemcov. Komisia by mala systematicky vopred schvaľovať/potvrdzovať paušálne sadzby vzťahujúce sa na možnosti zjednodušených nákladov s cieľom zabezpečiť, aby tieto sadzby spĺňali požiadavky stanovené v právnych predpisoch (spravodlivý, nestranný a overiteľný výpočet),
- **Odporúčanie 4:** usilovať sa o zlepšenie činnosti kontrolných orgánov, ako aj kvality a spoľahlivosti informácií poskytovaných vo VKS a v auditorských stanoviskách.

ODPOVEDE KOMISIE

Komisia súhlasí s názorom Dvora audítorov, pokiaľ ide o dôležitosť účinného uplatňovania zjednodušených foriem financovania nákladov vo všetkých členských štátoch. Práve preto okrem zavedenia zjednodušených foriem financovania nákladov do súčasného regulačného rámca veľmi aktívne propaguje ich účinné uplatňovanie v programovom období 2007-2013, a to aj prostredníctvom seminárov o zjednodušovaní, na ktorých sa doteraz zúčastnilo 17 členských štátov. Skutočnosť, že sa v súčasnosti v prípade 60 % operačných programov ESF využíva aspoň jedna z týchto foriem, svedčí o obstožnom úspechu v tomto smere. Zjednodušené formy financovania nákladov sa na obdobie 2014 – 2020 ešte skonsolidovali vrátane okrem iného možnosti uplatňovať paušálne sadzby, ktoré už sú zakotvené v nariadeniach.

Komisia súhlasí s tým, že uvedený aspekt je dôležitý. Práca orgánov auditu pretlmočená do výročných kontrolných správ je jedným z hlavných prvkov, na ktorých Komisia buduje svoju vierohodnosť. V roku 2011 sa orgánom auditu poskytli ďalšie usmernenia o spracúvaní chýb a Komisia v roku 2012 zorganizovala početné semináre zamerané na ďalšie zlepšovanie metodiky výberu vzoriek, ktoré sa používajú pri vypracúvaní výročných kontrolných správ.

VÝSLEDKY TESTOVANIA TRANSAKCIÍ V OBLASTI ZAMESTNANOSTI A SOCIÁLNYCH VECÍ

	2012				2011	2010	2009		
	ESF + IPA		Ostatné sociálne veci					Spolu	
VEĽKOSŤ A ŠTRUKTÚRA VZORKY									
Transakcie spolu:	168		12		180		180	66	44
VÝSLEDKY TESTOVANIA ⁽¹⁾ ⁽²⁾									
Podiel (počet) testovaných transakcií:									
Bez chýb	65 % (109)		67 % (8)		65 % (117)		60 %	73 %	75 %
Ovplyvnené jednou alebo viacerými chybami	35 % (59)		33 % (4)		35 % (63)		40 %	27 %	25 %
Analýza transakcií ovplyvnených chybami									
Analýza podľa typu chyby									
Nevyčísliteľné chyby:	54 % (32)		0 % (0)		51 % (32)		58 %	39 %	0 %
Vyčísliteľné chyby:	46 % (27)		100 % (4)		49 % (31)		42 %	61 %	100 %
Oprávnenosť	89 % (24)		100 % (4)		90 % (28)		77 %	91 %	64 %
Výskyt	7 % (2)		0 % (0)		7 % (2)		3 %	9 %	0 %
Presnosť	4 % (1)		0 % (0)		3 % (1)		20 %	0 %	36 %
ODHADOVANÝ DOSAH VYČÍSLITEĽNÝCH CHÝB									
Najpravdepodobnejšia chybovosť					3,2 %				
Horná hranica chybovosti					5,1 %				
Spodná hranica chybovosti					1,3 %				

⁽¹⁾ Na lepší prehľad oblastí s rôznymi profilmi rizika v rámci oblasti politiky bola vzorka rozdelená na segmenty.

⁽²⁾ Číselné údaje uvedené v zátvorkách predstavujú skutočný počet transakcií.

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PREDCHÁDZAJÚCICH ODPORÚČANÍ V OBLASTI SÚDRŽNOSTI, DOPRAVY A ENERGETIKY

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Nie je relevantné v súčasnom rámci	Nepostačujúce dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2010	Odporúčanie 1: naďalej monitorovať dodržiavanie požiadaviek oprávnenosti na financovanie EÚ, najmä vrátane správneho uplatňovania pravidiel EÚ a vnútroštátnych pravidiel v oblasti verejného obstarávania;		X					
	Odporúčanie 2: podnecovať vnútroštátne orgány, aby prísne uplatňovali nápravné mechanizmy pred osvedčením výdavkov pre Komisiu. Zakaždým, keď vnútroštátne orgány alebo orgány EÚ zistia nedostatky vo fungovaní systémov riadenia a kontroly, by Komisia mala zabezpečiť, aby bolo uhrádzanie platieb na OP prerušené alebo pozastavené, kým daný členský štát neprijme nápravné opatrenia;		X ⁽¹⁾					
	Odporúčanie 3: na základe skúseností získaných v prvých rokoch programového obdobia 2007 – 2013 vykonať posúdenie uplatňovania vnútroštátnych pravidiel oprávnenosti s cieľom identifikovať oblasti, ktoré by bolo možné ešte viac zjednodušiť, a odstrániť potenciálne zdroje chýb v období po roku 2013;				X			Systémové posudzovanie všetkých vnútroštátnych pravidiel oprávnenosti nie je realizovateľné. Komisia usudzuje, že najúčinnější spôsob napredovania spočíva v aktívnej propagácii zjednodušených foriem financovania nákladov.
	Odporúčanie 4: navrhnúť zmenu a doplnenie nariadení o štrukturálnych fondoch na súčasné programové obdobie s cieľom zabezpečiť, aby boli členské štáty povinné predkladať správy o finančnej implementácii nástrojov finančného inžinierstva. Komisia by mala tiež pravidelne kontrolovať čerpanie finančných prostriedkov;	X						
	Odporúčanie 5: poskytovať ďalšie usmernenia pre KO v súčasnom programovacom období, najmä pokiaľ ide o výber vzorky, rozsah overovaní, ktoré sa majú vykonať v rámci auditov projektov, a predkladanie správ o zisteniach z auditov;		X ⁽²⁾					

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Nie je relevantné v súčasnom rámci	Nepostačujúce dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2010	Odporúčanie 6: predložiť návrh na zosúladenie období, za ktoré sa predkladajú výročné kontrolné správy, s rozpočtovým rokom EÚ v nariadeniach o štrukturálnych fondoch na obdobie po roku 2013 a na takú harmonizáciu prístupov, aby sa audítorské stanoviská KO dali skonsolidovať za každý fond na úrovni členského štátu, ako aj na úrovni EÚ.					X		Komisia toto odporúčanie zohľadnila vo svojom návrhu na obdobie 2014 – 2020.
2009	Odporúčanie 1: podnecovať vnútroštátne orgány, aby prísne uplatňovali nápravné mechanizmy pred osvedčením výdavkov pre Komisiu;		X ⁽³⁾					
	Odporúčanie 2: zabezpečiť, aby nahradenie neoprávnených výdavkov novými výdavkami (vyňatie) nevedlo k deklarovaniu nových neoprávnených výdavkov členskými štátmi;						X	
	Odporúčanie 3: zabezpečiť prostredníctvom dohľadu účinné fungovanie vnútroštátnych systémov riadenia a kontroly v programovom období 2007 – 2013;			X				Komisia si striktne plní svoju úlohu dohľadu prípadne prostredníctvom prerušenia a pozastavenia platieb a finančných opráv.
	Odporúčanie 4: dôsledne monitorovať správne uplatňovanie smerníc EÚ o verejnom obstarávaní v členských štátoch.		X					

⁽¹⁾ Na úrovni Komisie by sa mohlo odporúčanie zhodnotiť ako plne prijaté, no na úrovni členských štátov stále existuje priestor na zlepšenie.

⁽²⁾ Odporúčanie sa prijíma s ohľadom na usmernenia týkajúce sa výberu vzoriek a rozsahu overovaní. Čo sa týka predkladania správ o zisteniach z auditov, je potrebný pokrok.

⁽³⁾ Pozri odporúčanie 2 vo výročnej správe za rok 2010.

KAPITOLA 7

Vonkajšie vzťahy, pomoc a rozšírenie

OBSAH

	<i>Bod</i>
Úvod	7.1 – 7.11
Špecifické charakteristiky skupiny politík	7.2 – 7.9
Riziká pre správnosť	7.5 – 7.9
Rozsah auditu a audítorský prístup	7.10 – 7.11
Správnosť transakcií	7.12 – 7.19
Účinnosť systémov	7.20 – 7.24
GR pre rozšírenie	7.21 – 7.23
GR pre rozvoj a spoluprácu – EuropeAid	7.24
Záver a odporúčania	7.25 – 7.28
Záver za rok 2012	7.25 – 7.26
Odporúčania	7.27 – 7.28
Príloha 7.1 – Výsledky testovania transakcií v oblasti vonkajších vzťahov, pomoci a rozšírenia	
Príloha 7.2 – Výsledky preskúmania systémov v oblasti vonkajších vzťahov, pomoci a rozšírenia	
Príloha 7.3 – Kontrola prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní v oblasti vonkajších vzťahov, pomoci a rozšírenia	

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

7.1. V tejto kapitole sa predkladá špecifické hodnotenie týkajúce sa oblastí vonkajších vzťahov, pomoci a rozšírenia pozostávajúcej z týchto oblastí politiky: „vonkajšie vzťahy“, „rozvojová pomoc a vzťahy s africkými, karibskými a tichomorskými (AKT) krajinami“⁽¹⁾, „humanitárna pomoc“ a „rozšírenie“. V **tabuľke 7.1** sú uvedené hlavné údaje o príslušných činnostiach a výdavkoch v roku 2012.

Tabuľka 7.1 – Vonkajšie vzťahy, pomoc a rozšírenie – hlavné údaje za rok 2012

(mil. EUR)

Oblasť politiky	Opis	Platby	Spôsob hospodárenia
Vonkajšie vzťahy	Európska susedská politika a vzťahy s Ruskom	1 420	Centralizované priame/decentralizované
	Vzťahy s krajinami Ázie, strednej Ázie a Blízkeho východu	595	Centralizované priame/decentralizované/spoločné
	Vzťahy s Latinskou Amerikou	292	Centralizované priame/decentralizované
	Reakcie na krízy a hrozby pre svetovú bezpečnosť	278	Centralizované priame/spoločné
	Spoločná zahraničná a bezpečnostná politika	265	Centralizované priame/nepriame/spoločné
	Administratívne výdavky	157	Centralizované priame
	Európsky nástroj pre demokraciu a ľudské práva (<i>European Instrument for Democracy and Human Rights - EIDHR</i>)	140	Centralizované priame
	Spolupráca s tretími krajinami v oblastiach migrácie a azylu	43	Centralizované priame
	Politická stratégia a koordinácia	24	Centralizované priame
	Vzťahy a spolupráca s industrializovanými tretími krajinami	19	Centralizované priame
		3 233	
Rozvoj a vzťahy s krajinami AKT	Administratívne výdavky	340	Centralizované priame
	Geografická spolupráca s africkými, karibskými a tichomorskými (AKT) krajinami	288	Centralizované priame/decentralizované/spoločné
	Nešťátne subjekty v oblasti rozvoja	224	Centralizované priame
	Potravinová bezpečnosť	218	Centralizované priame
	Ľudský a sociálny rozvoj	157	Centralizované priame/spoločné
	Životné prostredie a udržateľné riadenie prírodných zdrojov vrátane oblasti energetiky	155	Centralizované priame
	Opatrenia rozvojovej spolupráce a programy <i>ad hoc</i>	31	Centralizované priame
	Politická stratégia a koordinácia	16	Centralizované priame
		1 429	

⁽¹⁾ Pomoc poskytovaná z európskych rozvojových fondov je predmetom samostatnej správy, pretože nie je financovaná zo všeobecného rozpočtu.

(mil. EUR)

Oblasť politiky	Opis	Platby	Spôsob hospodárenia
Humanitárna pomoc	Humanitárna pomoc	1 073	Centralizované priame/spoločné
	Administratívne výdavky	35	Centralizované priame
	Finančný nástroj civilnej ochrany	20	Centralizované priame
		1 128	
Rozšírenie	Proces a stratégia rozšírenia	851	Centralizované priame/nepriame/decentralizované/spoločné
	Administratívne výdavky	92	Centralizované priame
		943	
Celková výška platieb za rok		6 733	
celkové administratívne výdavky ⁽¹⁾		624	
Celkové prevádzkové výdavky		6 109	
– zálohy ⁽²⁾		4 009	
+ zúčtovanie záloh ⁽²⁾		4 516	
Kontrolovaný súbor spolu		6 616	
Celková výška záväzkov za rok		9 021	

⁽¹⁾ Audit administratívnych výdavkov je predmetom kapitoly 9.⁽²⁾ V súlade s jednotnou definíciou príslušných transakcií (podrobnosti pozri v bodoch 1.6 a 1.7 kapitoly 1).

Zdroj: Konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie za rok 2012.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Špecifické charakteristiky skupiny politík

7.2. Vonkajšie činnosti EÚ pokrývajú štyri všeobecné oblasti politiky: „vonkajšie vzťahy“, „rozvojová pomoc“, „rozšírenie“ a „humanitárnu pomoc“. V oblastiach **vonkajších vzťahov a rozvojovej pomoci** sa Európska únia snaží hájiť európske záujmy, presadzovať európske hodnoty a prispievať k mieru, bezpečnosti a udržateľnému rozvoju. V záujme dosiahnutia týchto cieľov EÚ realizuje európsku susedskú politiku, podporuje ľudské práva, zasadzuje sa za voľný a spravodlivý obchod a podporuje sociálny a hospodársky rozvoj svojich partnerov. Rozvojová pomoc sa zameriava na dosiahnutie miléniových rozvojových cieľov (MRC), znižovanie chudoby a začlenenie rozvojových krajín do svetovej ekonomiky. Cieľom **rozšírenia** je pomôcť kandidátskym a potenciálnym kandidátskym krajinám vybudovať kapacity na využívanie práv a dodržiavanie záväzkov súvisiacich s členstvom v EÚ. **Humanitárna pomoc** má za úlohu pomáhať krajinám, regiónom a obyvateľstvu postihnutým prírodnými katastrofami či katastrofami spôsobenými ľuďmi.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

7.3. Výdavky sa realizujú prostredníctvom týchto programov a nástrojov:

- a) geografické programy týkajúce sa susedstva, rozšírenia a rozvojových krajín (3 477 mil. EUR);
- b) tematické programy týkajúce sa potravinovej bezpečnosti, neštátnych subjektov a miestnych orgánov, životného prostredia, zdravotníctva a vzdelávania, demokracie a ľudských práv (977 mil. EUR);
- c) opatrenia v oblasti zahraničnej politiky vykonávané v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky, nástroja stability, pozorovateľských misí pri voľbách a nástroja spolupráce s industrializovanými krajinami (562 mil. EUR);
- d) humanitárna pomoc a európsky mechanizmus v oblasti civilnej ochrany (1 093 mil. EUR).

7.4. Výdavky riadi Generálne riaditeľstvo pre rozvoj a spoluprácu – EuropeAid, Generálne riaditeľstvo pre rozšírenie – GR ELARG, Generálne riaditeľstvo pre humanitárnu pomoc a civilnú ochranu – GR ECHO a útvar pre nástroje zahraničnej politiky (*Foreign Policy Instruments – FPI*).

Riziká pre správnosť

7.5. Výdavky, ktoré sú predmetom tejto kapitoly, sa realizujú prostredníctvom širokej škály nástrojov spolupráce a metód poskytovania pomoci používaných vo viac než 150 krajinách. Pravidlá a postupy sú často komplexné, čo platí aj pre pravidlá a postupy verejného obstarávania a udeľovania zákaziek. Dvor audítorov vyhodnotil riziko ako inherentne vysoké.

7.6. V dvoch oblastiach – rozpočtová podpora ⁽²⁾ a príspevky EÚ na projekty s viacerými darcami realizované medzinárodnými organizáciami ⁽³⁾, napr. OSN – charakter nástrojov a platobné podmienky obmedzujú rozsah náchylnosti transakcií na chyby, ako sú definované v audite správnosti Dvora audítorov.

7.7. Rozpočtová podpora sa vypláca na podporu všeobecného rozpočtu príslušného štátu alebo rozpočtu určeného na konkrétnu politiku alebo cieľ. Dvor audítorov skúma, či Komisia dodržiava špecifické podmienky vykonávania platieb súvisiacich s rozpočtovou podporou poskytovanou príslušnej partnerskej krajine a preukazuje, že boli dodržané všeobecné podmienky oprávnenosti (napr. pokrok v hospodárení s financiami vo verejnom sektore).

⁽²⁾ Platby v súvislosti s rozpočtovou podporou zo všeobecného rozpočtu v roku 2012 dosiahli 796 mil. EUR.

⁽³⁾ Platby medzinárodným organizáciám zo všeobecného rozpočtu v roku 2012 predstavovali 1,4 mld. EUR, z ktorých vyše polovica sa implementovala prostredníctvom projektov s viacerými darcami.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

7.8. Komisia však disponuje pri rozhodovaní o tom, či boli splnené tieto všeobecné podmienky, značnou flexibilitou. Audit Dvora audítorov týkajúci sa správnosti nemôže siahť za fázu vyplatenia pomoci partnerskej krajine. Prevedené finančné prostriedky sa zlúčia s rozpočtovými zdrojmi prijímateľskej krajiny. Akékoľvek nedostatky jej finančného hospodárenia nebudú počas auditu Dvora audítorov týkajúceho sa správnosti identifikované ako chyby.

7.9. Príspevky Komisie na projekty s viacerými darcami sa spoja s príspevkami ostatných darcov a nevyčleňujú sa na konkrétne identifikovateľné položky výdavkov.

Rozsah auditu a audítorský prístup

7.10. V **časti 2 prílohy 1.1** ku kapitole 1 sa opisuje všeobecný prístup a metodika auditu Dvora audítorov. V súvislosti s auditom oblasti vonkajších vzťahov, pomoci a rozšírenia je potrebné uviesť tieto konkrétne skutočnosti:

- a) súčasťou auditu bolo preskúmanie vzorky 174 transakcií, ako sa to stanovuje v bode 6 **prílohy 1.1**. Táto vzorka bola vybraná tak, aby reprezentovala celý rad transakcií v rámci tejto skupiny politík. V roku 2012 vzorka pozostávala z 56 transakcií schválených ústredím Komisie a 118 transakcií schválených delegáciami EÚ ⁽⁴⁾;
- b) posúdenie systémov sa týkalo systémov dohľadu a kontroly ústredia EuropeAid a GR ELARG a zahŕňalo tieto aspekty:
 - i) predbežné kontroly a štandardy vnútornej kontroly;
 - ii) monitorovanie a dohľad;
 - iii) a vnútorné audity.V prípadoch, keď sa zistili chyby, sa vykonala analýza príslušných systémov kontroly s cieľom identifikovať konkrétne nedostatky;
- c) Dvor audítorov preskúmal výročné správy o činnosti GR ELARG a EuropeAid;
- d) Dvor audítorov preskúmal, či Komisia postupovala podľa jeho odporúčaní uvedených vo výročných správach za roky 2009 a 2010 (pozri **prílohu 7.3**).

⁽⁴⁾ V Bangladéši, Bosne a Hercegovine, Guatemale, Indonézii, Kosove, Maroku, Palestíne, Turecku, na Ukrajine a v Zambii.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

7.11. EuropeAid, ktorý riadi 60 % výdavkov v tejto skupine politík, riadi tiež takmer všetky výdavky z Európskeho rozvojového fondu (ERF). V správe Dvora audítorov o ERF za rok 2012 sa uvádzajú úplné výsledky preskúmania systémov dohľadu a kontroly a výročnej správy o činnosti EuropeAid vrátane tých, ktoré súvisia s výdavkami zo všeobecného rozpočtu, za ktoré generálne riaditeľstvo zodpovedá. Zhrnutie týchto výsledkov je uvedené v rámci 7.2.

SPRÁVNOSŤ TRANSAKCIÍ

7.12. Výsledky testovania transakcií sú zhrnuté v **prílohe 7.1**. Zo 174 transakcií kontrolovaných Dvorom audítorov bolo 40 (23 %) ovplyvnených chybami. Na základe vyčíslených chýb Dvor audítorov odhaduje najpravdepodobnejšiu chybovosť na úrovni 3,3 % ⁽⁵⁾.

7.13. Odhadovaná chybovosť za túto skupinu politík je vyššia ako odhad chybovosti za rok 2011 (1,1 %). Tento rozdiel treba vykladať s ohľadom na zmenu prístupu Dvora audítorov k výberu vzorky (pozri body 1.6, 1.7 a 1.15 kapitoly 1).

7.14. Vzorka transakcií vybraná Dvorom audítorov zahŕňala v predchádzajúcich rokoch zálohy vyplatené príjemcom. Za rok 2012 však vzorka Dvora audítorov pozostáva len z priebežných platieb, konečných platieb a zo zúčtovania záloh. Pri všetkých z nich Komisia prijala rozhodnutie o tom, že činnosti boli vykonané alebo že výdavky vznikli, a platba z rozpočtu EÚ je teda oprávnená. Dvor audítorov tak získa reálny obraz o tom, či boli transakcie správne.

7.15. Zúčtovanie záloh, ktoré je novým prvkom vo vzorke za rok 2012 a tvorí 68 % hodnoty kontrolovaného súboru, prispelo k celkovej chybovosti pri tomto špecifickom hodnotení 3,2 percentuálneho bodu.

7.16. Zistili sa tieto typy vyčísliteľných chýb (pozri rámček 7.1):

- a) 17 transakcií bolo ovplyvnených chybami oprávnenosti, keď sa vykonali platby v súvislosti s výdavkami, ktoré vznikli mimo obdobia realizácie (tri transakcie), na činnosti sa nevzťahovala zmluva (päť transakcií) alebo činnosti boli neoprávnené z iného dôvodu (deväť transakcií);

7.12. Komisia konštatuje, že výskyt chýb v roku 2012 sa v porovnaní s poslednými dvoma zisťovaniami znížil (41 % v roku 2011 a 38 % v roku 2010).

7.13. Komisia s potešením konštatuje, že nárast v odhadovanej chybovosti nemožno pripísať zhoršeniu v systéme kontroly, ale vývoju v prístupe k výberu vzorky.

⁽⁵⁾ Dvor audítorov vypočítava svoj odhad chybovosti na základe reprezentatívnej vzorky. Uvedený údaj predstavuje najlepší odhad. Dvor audítorov je na 95 % presvedčený, že chybovosť v celkovom súbore je v rozmedzí od 1,4 % do 5,2 % (spodná a horná hranica chybovosti).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

- b) desať transakcií bolo ovplyvnených chybami výskytu v dôsledku chýbajúcich faktúr alebo iných podporných dokumentov k výdavkom;
- c) tri transakcie boli ovplyvnené chybami správnosti.

Rámček 7.1 – Príklady vyčísliteľných chýb**Neoprávnené výdavky**

Komisia vykonala platby vo výške 90 000 EUR pre mimovládnu organizáciu v Guatemale. Preplatila DPH, ktorá nebola oprávnená, a mzdy zamestnancov, ktorí pracovali mimo obdobia, na ktoré sa vzťahoval grant. Približne 18 % preplatených výdavkov nebolo oprávnených.

Chýbajúce podporné dôkazy

Komisia vyplatila 16,7 mil. EUR na program podporujúci učiteľky na vidieckych stredných školách v Bangladéši. K 8,6 mil. EUR nebola v čase, keď Komisia výdavky schvaľovala ani keď ich kontroloval Dvor audítorov, k dispozícii dokumentácia. Komisia okrem toho akceptovala ako náklady sumu vo výške 0,5 mil. EUR, ktorá nebola použitá a v súvislosti s ktorou nevydala príkaz na spätné získanie.

Komisia v roku 2012 schválila výdavky vo výške 29 mil. EUR realizované medzinárodnou organizáciou v období 2003 – 2005 bez dostatočných dôkazov v podobe dokladov. Audítori nedokázali získať podporné dôkazy, pretože doba, počas ktorej bola prijímateľská organizácia povinná uchovávať dokumenty a účtovné informácie, už uplynula.

Spoločnou črtou poslednej a predposlednej chyby je veľké oneskorenie záverečného potvrdenia výdavkov Komisiou.

7.17. Všetky z týchto chýb sa vyskytli v transakciách, ktoré v zásade podliehali kontrolám Komisie. Žiadnej však nebolo zabránené a žiadna nebola odhalená. V prípade 12 transakcií Dvor audítorov našiel chyby, ktoré audítori určení príjemcami neodhalili.

7.18. Ďalších desať transakcií z celkových 174 transakcií bolo ovplyvnených nevyčísliteľnými chybami, ktoré súviseli najmä s nedodrzaním právnych a zmluvných záväzkov.

7.19. Zistilo sa, že z 35 postupov verejného obstarávania, ktoré Dvor audítorov skontroloval, bolo šesť ovplyvnených chybami. V dvoch z nich bola zákazka udelená uchádzačovi, ktorý buď nebol oprávnený, alebo nepredložil najlepšiu ponuku.

7.17. Komisia pripisuje mimoriadny význam kvalite auditov a vyvíja nástroje, ktoré pomôžu manažérom auditu v rámci Komisie lepšie vyhodnotiť kvalitu auditorských správ.

ÚČINNOSŤ SYSTÉMOV

7.20. **Príloha 7.2** obsahuje súhrn výsledkov preskúmania systémov dohľadu a kontroly Dvorom audítorov.

GR pre rozšírenie

7.21. Vo výročných správach za roky 2009 a 2010 Dvor audítorov predložil niekoľko odporúčaní týkajúcich sa systémov dohľadu a kontroly v GR ELARG. Komisia zaviedla všetky tieto odporúčania (pozri **prílohu 7.3**). V priebehu auditu v roku 2012 Dvor audítorov nezistil žiadne ďalšie nedostatky.

7.22. Celkovo sa teda systémy dohľadu a kontroly GR ELARG považujú za účinné.

7.23. Generálny riaditeľ GR ELARG vyhlásil, že za rok 2012 získal istotu o spoľahlivosti údajov uverejnených vo výročnej správe o činnosti (VSC). GR ELARG však nemá za celkovú oblasť politiky stanovenú mieru zostatkových chýb. Generálne riaditeľstvo vychádza pri výpočte miery zostatkových chýb (pod 2 % úrovňou významnosti) výhradne z platieb vykonaných v rámci decentralizovaného hospodárenia, ktoré v danom roku predstavovali len 26 % platieb. Pri výpočte neboli zohľadnené platby prostredníctvom centralizovaného hospodárenia.

GR pre rozvoj a spoluprácu – EuropeAid

7.24. Prehľad zistení Dvora audítorov týkajúcich sa účinnosti systémov dohľadu a kontroly EuropeAid je uvedený v rámci 7.2.

Rámček 7.2 – EuropeAid: Prehľad zistení Dvora audítorov týkajúcich sa účinnosti systémov ⁽⁶⁾

Predbežné kontroly

Frekvencia zistených chýb vrátane chýb v konečných výkazoch výdavkov, ktoré boli v zásade predmetom vonkajších auditov a overovania výdavkov, poukazuje na nedostatky kontrol pred vykonaním platieb.

Neskoré zúčtovanie a uzavretie zákaziek má vplyv na kvalitu predbežných kontrol a výrazne zvyšuje riziko prerušenia auditu trailu alebo nedostatku podporných dokumentov. V transakciách súvisiacich s rozpočtom ERF, ako aj so všeobecným rozpočtom Dvor audítorov našiel staré zákazky, v rámci ktorých boli výdavky zúčtované neskoro.

Rámček 7.2 – EuropeAid: Prehľad zistení Dvora audítorov týkajúcich sa účinnosti systémov

Predbežné kontroly

Komisia súhlasí, že zatiaľ čo koncepcia systému kontroly úradu EuropeAid je vo všeobecnosti konzistentná a správna, je stále potrebné zlepšiť uplatňovanie kontrolných mechanizmov.

Komisia okrem toho zdôrazňuje skutočnosť, že výskyt chýb pri vonkajšej pomoci v porovnaní s predošlými rokmi ako celok poklesol.

⁽⁶⁾ Podrobné výsledky hodnotenia systémov EuropeAid vrátane výročnej správy o činnosti EuropeAid sú predložené vo výročnej správe Dvora audítorov o ôsmom, deviatom a desiatom Európskom rozvojovom fonde, body 31 až 44.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Monitorovanie a dohľad

Nedostatky pretrvávajú v informačnom systéme riadenia EuropeAid týkajúcom sa výsledkov vonkajších auditov a kontroly prijatia následných opatrení na ich základe, overovania výdavkov a monitorovacích návštev.

Vo výbere, plánovaní a prijímaní následných opatrení na základe monitorovacích návštev uskutočnených delegáciami EÚ existujú nedostatky.

Štúdia o miere zostatkových chýb z roku 2012

EuropeAid realizovalo svoju prvú štúdiu, v ktorej sa posudzovala miera chýb, ktoré neboli zistené prostredníctvom riadiacich kontrol navrhnutých na predchádzanie chybám, ich odhaľovanie a nápravu – štúdiu o miere zostatkových chýb (*residual error rate* – RER). Odhad RER v štúdii bol 3,63 %.

Koncepcia metodiky RER bola vo všeobecnosti primeraná a štúdia poskytuje zaujímavé a potenciálne užitočné informácie. Existuje však priestor na zdokonalenie metodiky, ktoré súvisí so stupňom spoliehania sa na doterajšie auditorské alebo overovacie správy, s metódou výpočtu chybovosti pri jednotlivých transakciách a so spracúvaním transakcií, pri ktorých nebola k dispozícii dokumentácia.

Vnútorňý audit

Reorganizácia Komisie v roku 2011 naďalej negatívne ovplyvňuje činnosť oddelenia vnútorného auditu.

ODPOVEDE KOMISIE

Ako súčasť externej správy v roku 2012 zaviedol úrad EuropeAid postup na hodnotenie všetkých zákaziek, pri ktorých sa obdobie činnosti skončilo už pred viac ako 18 mesiacmi. Od útvarov sa žiada vysvetliť dôvod, pre ktorý sú zákazky stále otvorené, a objasniť plán, ako zabezpečiť uzavretie týchto zákaziek v najkratšom možnom čase. Uvedené opatrenie viedlo k poklesu otvorených zákaziek na konci roka v porovnaní s rokom 2011. Podobný postup bol zavedený v apríli 2013 s cieľom pokračovať v tomto úsilí.

Monitorovanie a dohľad

Auditný modul informačného systému riadenia vonkajšej pomoci (CRIS) bol vytvorený na plánovanie a zaznamenávanie výsledkov externých auditov, a nie na sledovanie následných opatrení úradu EuropeAid po auditoch. EuropeAid mal však v úmysle túto funkciu vyvinúť v strednodobom horizonte, ak mu to umožnia zdroje.

EuropeAid vyvinul nástroj organizácie práce na plánovanie pracovných ciest. Okrem toho EuropeAid pripravuje reformu zameranú na monitorovanie a podávanie správ, ktorá sa má uskutočniť začiatkom roka 2014.

Štúdia o miere zostatkových chýb z roku 2012

Výsledky štúdie o miere zostatkových chýb z roku 2012 boli priamo využité pri procese vydávania vyhlásenia o vierohodnosti v rámci výročnej správy o činnosti za rok 2012, a preto boli pre EuropeAid skutočne veľmi užitočné. Štúdia o miere zostatkových chýb z roku 2012 bola prvou vypracovanou štúdiou a ponaučenie z tohto prvého zisťovania umožní zdokonaľiť metodológiu.

EuropeAid prekonzultuje s dodávateľom problematiku miery spoliehania sa na doterajšie auditorské alebo overovacie správy, ako aj metódu výpočtu chybovosti.

Opatrenia, ktoré treba prijať na vykonávanie odhadov, sú opísané popísané v revidovanej príručke o miere zostatkových chýb, ktorá sa použije pri zisťovaní miery zostatkových chýb za rok 2013.

Vnútorňý audit

Od roku 2013 sa vďaka niekoľkým opatreniam, ktoré sa v tejto súvislosti prijali, činnosť oddelenia vnútorného auditu stále zlepšuje.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Výročná správa o činnosti (VŠČ)

Generálny riaditeľ vyjadruje výhradu v súvislosti so zákonnosťou a správnosťou transakcií, pretože suma považovaná za riziková (259,5 mil. EUR) predstavuje viac než 2 % platieb schválených vo vykazovanom období.

Spôsob, akým sú výsledky štúdie RER prezentované vo VŠČ, je zavádzajúci:

- RER nie je „maximálna suma“, ale najlepší odhad (alebo najpravdepodobnejší odhad). Skutočná miera chýb môže byť vyššia,
- RER nie je odhad sumy „vystavenej riziku“, ale odhad chýb, ktoré ostávajú neodhalené a neopravené na konci riadiaceho cyklu, a teda ide o definitívne chyby ⁽⁷⁾,
- systémy dohľadu a kontroly nie sú účinné, keď sa prostredníctvom nich neodhalí a neopraví významná chyba,
- vo VŠČ sa opisujú hlavné typy chýb, ktoré sa vyskytli vo výdavkoch EuropeAid, no s výnimkou nedostatkov procesu spätného získavania sa neanalyzujú dôvody ich vzniku ani to, ktoré prvky systému dohľadu a kontroly EuropeAid zlyhali.

ODPOVEDE KOMISIE

Výročná správa o činnosti (VŠČ)

V súlade s postupmi úradu EuropeAid bol vypracovaný akčný plán zameraný na ďalšie zlepšenie systému vnútornej kontroly. Plán okrem iného zahŕňa kampane na zvyšovanie informovanosti, odbornú prípravu a usmernenia, posilnenie zodpovednosti delegácií, zvýšenú spoluprácu s medzinárodnými organizáciami a zefektívnenie systému kontrol.

- Komisia súhlasí s tým, že riziková suma spomínaná vo výročnej správe o činnosti úradu EuropeAid za rok 2012 je najpravdepodobnejším odhadom, v súlade so stálymi pokynmi pre výročné správy o činnosti za rok 2012. Skutočná miera chýb by mohla byť vyššia, ale rovnako i nižšia.
- Konceptia „rizikovej sumy“ je použitá vo VŠČ v úplnom súlade so stálymi pokynmi Komisie pre prípravu VŠČ. V týchto pokynoch sa definuje „riziková suma“ ako finančný dôsledok chýb s ohľadom na skutočnú rozpočtovú finančnú expozíciu v priebehu kalendárneho roka.

Komisia súhlasí s tým, že výsledky štúdie o miere zostatkových chýb nie sú odhadom rizikovej sumy.

- Väčšina chýb je spojená s obmedzeným počtom nedostatkov, ktoré sa týkajú najmä vykonávania kontrol. Konceptia systému kontroly sa preto zdá byť správna a nevyžaduje zmenu.
- EuropeAid pri príprave ďalšej výročnej správy o činnosti vykoná analýzu požadovanú v stálych pokynoch. Už uvedený akčný plán je zameraný na všetky druhy chýb, ktoré boli zistené systémom kontrol a Dvorom audítorov. Akčnému plánu predchádzala dôkladná analýza príčin týchto chýb. Okrem toho obsahovala takisto definície spôsobov, ktorými sa riešia chyby opísané v akčnom pláne. V analýze sa na záver konštatovalo, že koncepcia kontroly je vo všeobecnosti správna a že príčinou chýb, ku ktorým došlo, boli nedostatky pri jej uplatňovaní.

⁽⁷⁾ „Zostatkové chyby sú chyby, ktoré vznikli napriek všetkým kontrolám na predchádzanie, odhalenie a nápravu v existujúcom rámci kontroly.“ (Príručka k zisťovaniu miery zostatkových chýb pre EuropeAid, máj 2013.)

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

ZÁVER A ODPORÚČANIA**Záver za rok 2012**

7.25. Pokiaľ ide o túto skupinu politík:

- a) z testovania transakcií vyplýva, že najpravdepodobnejšia chybovosť v celkovom súbore je 3,3 %;
- b) systémy dohľadu a kontroly preskúmané v EuropeAid boli čiastočne účinné;
- c) a systémy dohľadu a kontroly preskúmané v GR ELARG boli účinné.

7.26. Celkovo auditorské dôkazy naznačujú, že akceptované výdavky sú ovplyvnené významnou chybovosťou.

Odporúčania

7.27. V **prílohe 7.3** sú uvedené výsledky preskúmania Dvora audítorov týkajúce sa pokroku zavádzania odporúčaní uvedených v predchádzajúcich výročných správach. Vo výročných správach za rok 2009 a 2010 Dvor audítorov predložil 11 odporúčaní. Komisia v plnej miere prijala sedem z nich a štyri boli prijaté vo väčšine ohľadov.

7.28. Na základe tohto preskúmania a zistení a záverov za rok 2012 Dvor audítorov Komisii odporúča:

- **Odporúčanie 1:** zabezpečiť včasné zúčtovanie výdavkov.
- **Odporúčanie 2:** presadzovať lepšiu správu dokumentov implementačnými partnermi a príjemcami.
- **Odporúčanie 3:** zlepšiť riadenie postupov udeľovania zákaziek stanovením jasných výberových kritérií a lepším zdokumentovaním procesu hodnotenia.

7.25.

- a) Komisia konštatuje, že nárast v chybovosti odhadovanej Dvorom audítorov je spojený so zmenami v prístupe k výberu vzorky.
- b) Komisia súhlasí, že zatiaľ čo koncepcia systému kontroly EuropeAid je vo všeobecnosti konzistentná a správna, je stále potrebné zlepšiť uplatňovanie kontrolných mechanizmov.

7.28.

Komisia prijíma toto odporúčanie a v poslednom období sa podnikli kroky s cieľom zabezpečiť bezodkladné zúčtovanie výdavkov.

Komisia súhlasí s odporúčaním.

Komisia prijíma toto odporúčanie. Akčný plán schválený v máji 2013 obsahuje opatrenia týkajúce sa prehodnotenia existujúcej odbornej prípravy v oblasti verejného obstarávania a grantov, aby sa posilnili finančné a prevádzkové aspekty spojené s postupmi obstarávania.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

- **Odporúčanie 4:** prijať účinné opatrenia na zlepšenie kvality kontrol výdavkov externými audítormi.
- **Odporúčanie 5:** používať jednotnú a ucelenú metodiku na výpočet miery zostatkových chýb generálnymi riaditeľstvami pre oblasť vonkajších vzťahov.

ODPOVEDE KOMISIE

Komisia prijíma toto odporúčanie a v rámci akčného plánu má v úmysle preskúmať v roku 2013 možnosti zvýšenia kvality a účinnosti auditov a overovania. Uskutoční sa to najmä s ohľadom na audity a overovania vykonávané miestnymi audítorskými spoločnosťami, ktoré najali príjemcovia.

Stále pokyny pre výročné správy o činnosti (VSC) obsahujú harmonizované usmernenia, ktoré je v celej Komisii možné využívať pri podávaní správ v rámci VSC na výpočet miery (zostatkových) chýb, finančných dôsledkov týchto chýb ako rizikovej sumy, významnosti pre prípadnú výhradu a vplyv týchto výpočtov na vyhlásenie o vierohodnosti povoľujúceho úradníka vymenovaného delegovaním.

VÝSLEDKY TESTOVANIA TRANSAKCIÍ V OBLASTI VONKAJŠÍCH VZŤAHOV, POMOCI A ROZŠÍRENIA

	2012					2011	2010	2009
	EuropeAid ⁽³⁾	FPI	ELARG	ECHO	Spolu			
VEĽKOSŤ A ŠTRUKTÚRA VZORKY								
Transakcie spolu:	109	7	34	24	174	120	90	97
VÝSLEDKY TESTOVANIA ⁽¹⁾ ⁽²⁾								
Podiel testovaných transakcií:								
Bez chýb	65 % (71)	100 % (7)	97 % (33)	96 % (23)	77 % (134)	59 %	62 %	80 %
Ovplyvnené jednou alebo viacerými chybami	35 % (38)	0 % —	3 % (1)	4 % (1)	23 % (40)	41 %	38 %	20 %
Analýza transakcií ovplyvnených chybami								
Analýza podľa typu chýb								
Nevýčísliteľné chyby:	24 % (9)	0 % —	100 % (1)	0 % —	25 % (10)	55 %	47 %	74 %
Vyčísliteľné chyby:	76 % (29)	0 % —	0 % —	100 % (1)	75 % (30)	45 %	53 %	26 %
Oprávnenosť	59 % (17)	0 % —	0 % —	0 % —	57 % (17)	86 %	72 %	100 %
Výskyt	34 % (10)	0 % —	0 % —	0 % —	33 % (10)	0 %	17 %	0 %
Správnosť	7 % (2)	0 % —	0 % —	100 % (1)	10 % (3)	14 %	11 %	0 %
ODHADOVANÝ DOSAH VYČÍSLITEĽNÝCH CHÝB								
Najpravdepodobnejšia chybovosť					3,3 %			
Horná hranica chybovosti					5,2 %			
Spodná hranica chybovosti					1,4 %			

⁽¹⁾ Na lepší prehľad oblastí s rôznymi profilmi rizika v rámci skupiny politík bola vzorka rozdelená na segmenty.

⁽²⁾ Číselné údaje uvedené v zátvorkách predstavujú skutočný počet transakcií.

⁽³⁾ Vrátane štyroch transakcií Výkonnej agentúry pre vzdelávanie, audiovizuálny sektor a kultúru.

VÝSLEDKY PRESKÚMANIA SYSTÉMOV V OBLASTI VONKAJŠÍCH VZŤAHOV, POMOCI A ROZŠÍRENIA

	Predbežné kontroly	Monitorovanie a dohľad	Vnútorný audit	Celkové hodnotenie
EuropeAid	Čiastočne účinné	Čiastočne účinné	Čiastočne účinné	Čiastočne účinné
GR pre rozšírenie	Účinné	Účinné	Účinné	Účinné

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PREDCHÁDZAJÚCICH ODPORÚČANÍ V OBLASTI VONKAJŠÍCH VZŤAHOV, POMOCI A ROZŠÍRENIA

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Už sa nevzťahuje	Nedostatočné dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2010	GR ELARG by malo podrobnejšie definovať kritériá na zrušenie predbežnej kontroly a pozastavenie „prevodu riadiacich právomocí“ na krajiny v rámci decentralizovaného riadenia a testovať výkonnosť systémov používaných vnútroštátnymi orgánmi. (Ide o kontrolu prijatia následných opatrení z roku 2010/aktualizáciu odporúčania z roku 2009.)	X						GR ELARG sa domnieva, že auditný modul systému CRIS je vhodný pre potreby riadenia a že informácie požadované Dvorom audítorov a potrebné na riadenie je možné sprístupniť prostredníctvom existujúceho nástroja CRIS. <

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Už sa nevzťahuje	Nedostatočné dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2010	Komisia by mala definovať jednotnú metodiku na výpočet miery zostatkových chýb riaditeľstvami pre vonkajšie vzťahy, na základe ktorej generálni riaditelia predkladajú svoje vyhlásenia vedenia.	X						
2009	GR RELEX by malo vyčleniť dostatočné zdroje na analýzu a ukončenie starých zmlúv v rámci RRM a SZBP, ktorých termíny realizácie už uplynuli.		X					
	GR RELEX by malo zosúladiť svoju metodiku následných kontrol a bezodkladne riešiť odporúčania vnútorného audítora vyjadrené v tejto súvislosti.	X						
	GR ELARG by malo naďalej vyčleňovať dostatočné zdroje na analýzu nevyriešených konečných vyhlásení predložených v rámci programu PHARE a prechodného fondu v nových členských štátoch.	X						
	GR ECHO by malo navrhnúť a zaviesť mechanizmus na zber a analýzu údajov o využívaní „stredísk verejného obstarávania pre humanitárnu oblasť“ jeho partnermi.		X					GR ECHO hodnotilo a testovalo rôzne možnosti účinného zberu údajov. Vybrané riešenie bude v plnej miere implementované v roku 2014 zavedením nového jednotného elektronického formulára („e-single form“), ktorý bude súčasťou nového rámcového partnerstva s partnermi GR ECHO. Od partnerov sa bude vyžadovať poskytovanie údajov o využívaní stredísk verejného obstarávania pre humanitárnu oblasť prostredníctvom „jednotného elektronického formulára“. Výstup z tohto opatrenia umožní pravidelnejšie a účinnejšie sledovať využívanie stredísk verejného obstarávania pre humanitárnu oblasť.

KAPITOLA 8

Výskum a iné vnútorné politiky

OBSAH

	<i>Bod</i>
Úvod	8.1 – 8.11
Špecifické charakteristiky skupiny politík	8.2 – 8.9
Ciele politiky	8.2
Nástroje politík	8.3 – 8.8
Riziká pre správnosť	8.9
Rozsah audit a audítorský prístup	8.10 – 8.11
Správnosť transakcií	8.12 – 8.20
Účinnosť systémov	8.21 – 8.38
Rámcové programy v oblasti výskumu	8.23 – 8.35
Predbežné administratívne kontroly	8.23 – 8.24
Audítorské osvedčovanie výkazov nákladov	8.25 – 8.27
Následné finančné audity Komisie	8.28 – 8.35
Program celoživotného vzdelávania	8.36 – 8.38
Záver a odporúčania	8.39 – 8.42
Záver za rok 2012	8.39 – 8.40
Odporúčania	8.41 – 8.42
Výsledky auditu Garančného fondu pre vonkajšie opatrenia	8.43 – 8.45
Príloha 8.1 – Výsledky testovania transakcií v skupine politík Výskum a iné vnútorné politiky	
Príloha 8.2 – Výsledky preskúmania systémov v skupine politík Výskum a iné vnútorné politiky	
Príloha 8.3 – Kontrola prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní v oblasti výskum a iné vnútorné politiky	

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

8.1. V tejto kapitole sa predkladá špecifické hodnotenie skupiny politík Výskum a iné vnútorné politiky, ktorá zahŕňa oblasti politiky „Výskum“, „Vzdelávanie a kultúra“, „Informačná spoločnosť a médiá“, „Podnikanie“, „Vnútorné záležitosti“, „Hospodárske a finančné záležitosti“, „Priamy výskum“, „Komunikácia“, „Spravodlivosť“, „Obchod“, „Vnútorný trh“, „Hospodárska súťaž“. V tejto kapitole sú taktiež uvedené výsledky opakovaného auditu Dvora audítorov týkajúceho sa Garančného fondu pre vonkajšie opatrenia ⁽¹⁾. Hlavné údaje o príslušných činnostiach a výdavkoch v roku 2012 sú uvedené v **tabuľke 8.1**.

Tabuľka 8.1 – Výskum a iné vnútorné politiky – hlavné údaje za rok 2012

(mil. EUR)

Oblasť politiky	Opis	Platby	Spôsob hospodárenia
Výskum	7. RP	4 230	Centralizované priame
	Ukončenie predchádzajúcich rámcových programov (RP)	376	Centralizované priame
	Administratívne výdavky	348	Centralizované priame
	7. RP – Euratom	353	Centralizované nepriame
		5 307	
Vzdelávanie a kultúra	Celoživotné vzdelávanie vrátane viacjazyčnosti	1 529	Centralizované nepriame
	Ludia — Program mobility výskumných pracovníkov	751	Centralizované nepriame
	Stimulovanie a podpora spolupráce v oblasti mládeže a športu	177	Centralizované nepriame
	Rozvíjanie kultúrnej spolupráce v Európe	173	Centralizované nepriame
	Administratívne výdavky	131	Centralizované priame
		2 761	
Informačná spoločnosť a médiá	7. RP	1 217	Centralizované priame
	Iné	155	Centralizované priame
	Administratívne výdavky	129	Centralizované priame
		1 501	

⁽¹⁾ V odôvodneniach nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 480/2009 z 25. mája 2009, ktorým sa zriaďuje Garančný fond pre vonkajšie opatrenia (Ú. v. EÚ L 145, 10.6.2009, s. 10) sa stanovuje, že finančná správa fondu by mala podliehať auditu Dvora audítorov v súlade s postupmi, na ktorých sa dohodli Dvor audítorov, Komisia a Európska investičná banka.

(mil. EUR)

Oblasť politiky	Opis	Platby	Spôsob hospodárenia
Podnikanie	7. RP – Spolupráca – vesmír a bezpečnosť	572	Centralizované priame
	Európske programy satelitnej navigácie (EGNOS a Galileo)	416	Centralizované priame
	Administratívne výdavky	126	Centralizované priame
	Konkurencieschopnosť, priemyselná politika, inovácie a podnikanie	126	Centralizované priame/ centralizované nepriame prostredníctvom EACI
	Vnútorný trh pre tovar a sektorové politiky	31	Centralizované priame
		1 271	
Vnútorné záležitosti	Solidarita – Vonkajšie hranice, vízová politika a voľný pohyb osôb	453	Zdieľané / centralizované priame
	Bezpečnosť a ochrana slobôd	167	Centralizované priame
	Migračné toky – Spoločná imigračná a azylová politika	170	Zdieľané / centralizované priame
	Administratívne výdavky	42	Centralizované priame
	Politická stratégia a koordinácia	3	Centralizované priame
		835	
Hospodárske a finančné záležitosti	Finančné operácie a nástroje	370	Centralizované priame / spoločné hospodárenie s EIF/ centralizované nepriame prostredníctvom EIF
	Administratívne výdavky	71	Centralizované priame
	Medzinárodné hospodárske a finančné záležitosti	30	Centralizované priame
	Hospodárska a menová únia	13	Centralizované priame
		484	
Priamy výskum	Zamestnanci, prevádzkové náklady a investície	371	Centralizované priame
	7. RP	42	Centralizované priame
	Historické záväzky vyplývajúce z jadrových aktivít	28	Centralizované priame
	Ukončenie predchádzajúcich rámcových programov (RP)	25	Centralizované priame
		466	
Komunikácia	Administratívne výdavky	128	Centralizované priame
	Komunikácia a médiá	39	Centralizované priame
	Komunikácia na miestnej úrovni	33	Centralizované priame
	Podpora európskeho občianstva	32	Centralizované priame
	Nástroje analýzy a komunikácie	24	Centralizované priame
		256	

(mil. EUR)

Oblasť politiky	Opis	Platby	Spôsob hospodárenia
Spravodlivosť	Spravodlivosť v trestných a civilných veciach	68	Centralizované priame
	Základné práva a občianstvo	47	Centralizované priame
	Administratívne výdavky	35	Centralizované priame
	Rovnosť	34	Centralizované priame
	Drogová prevencia a informovanosť	3	Centralizované priame
	Politická stratégia a koordinácia	3	Centralizované priame
		190	
Obchod	Administratívne výdavky	94	Centralizované priame
	Obchodná politika	11	Centralizované priame/ spoločné hospodárenie s IO
		105	
Vnútrotrh	Administratívne výdavky	60	Centralizované priame
	Stratégia politiky a koordinácia GR pre vnútrotrh	39	Centralizované priame
		99	
Hospodárska súťaž	Administratívne výdavky	92	Centralizované priame
	Kartely, protitrustové opatrenia a liberalizácia	—	Centralizované priame
		92	

Celková výška platieb za rok **13 367**

administratívne výdavky spolu ⁽¹⁾ 1 627

Celková výška prevádzkových výdavkov **11 740**

– zálohy ⁽²⁾ 7 712

+ zúčtovanie záloh ⁽²⁾ 6 639

Kontrolovaný súbor, spolu 10 667

Celková výška záväzkov za rok 16 365

⁽¹⁾ Audit administratívnych výdavkov je predmetom kapitoly 9.

⁽²⁾ V súlade s jednotnou definíciou príslušných transakcií (podrobnosti pozri v kapitole 1, bodoch 1.6 až 1.7).

Zdroj: Konsolidovaná ročná účtovná závierka Európskej únie za rok 2012.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Špecifické charakteristiky skupiny politík*Ciele politiky*

8.2. Výdavky sa týkajú rôznych cieľov politiky, napr. podpory výskumu a inovácií, rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy, ochrany vonkajších hraníc EÚ, justičnej spolupráce, dobudovania vnútorného trhu a zavádzania pravidiel hospodárskej súťaže.

Nástroje politik

8.3. Hlavnými nástrojmi financovania v tejto skupine politík sú rámcové programy v oblasti výskumu (RP) vo výške 7 957 mil. EUR alebo 68 % prevádzkových výdavkov a program celoživotného vzdelávania (LLP) vo výške 1 529 mil. EUR alebo 13 % prevádzkových výdavkov.

8.4. RP sa realizujú v rámci centralizovaného priameho a centralizovaného nepriameho hospodárenia, do ktorého je zapojených sedem generálnych riaditeľstiev Komisie a dve výkonné agentúry⁽²⁾. Časť rozpočtu sa taktiež plní v rámci centralizovaného nepriameho hospodárenia orgánmi, ako sú spoločné výskumné podniky EÚ⁽³⁾, Európska investičná banka a medzinárodné verejnoprávne organizácie⁽⁴⁾.

8.5. Väčšina finančných prostriedkov sa vynakladá na granty pre príjemcov, ktorí realizujú výskumné projekty v členských štátoch a pridružených a prístupujúcich krajinách a partnerských krajinách medzinárodnej spolupráce. Príjemcovia sa zvyčajne združujú do konzorcia partnerov na základe dohody o grante uzavretej s Komisiou. Jeden projektový partner koordinuje projekt, prijíma financovanie Komisie a distribuuje príslušné sumy ostatným partnerom.

⁽²⁾ Ide o týchto sedem generálnych riaditeľstiev: GR pre výskum a inovácie (RTD), GR pre komunikačné siete, obsah a technológie (CNECT), GR Spoločné výskumné centrum (JRC), GR pre vzdelávanie a kultúru (EAC), GR pre podnikanie a priemysel (ENTR), GR pre mobilitu a dopravu (MOVE) a GR pre energetiku (ENER). Dve výkonné agentúry sú: Výkonná agentúra pre výskum (REA) a Výkonná agentúra Európskej rady pre výskum (ERCEA).

⁽³⁾ Spoločné podniky Európskej únie pre výskum sú: Európsky spoločný podnik pre ITER a rozvoj energie jadrovej syntézy, spoločný podnik Čisté nebo, spoločný podnik ARTEMIS, spoločný podnik Iniciatívy pre inovačné lieky, spoločný podnik ENIAC a Spoločný podnik pre palivové články a vodík.

⁽⁴⁾ Napr. Európska vesmírna agentúra (ESA), Európske združenie národných metrologických ústavov (EURAMET) a Partnerstvo európskych a rozvojových krajín v oblasti klinických skúšok (EDCTP).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

8.6. V roku 2011 Komisia zaviedla zjednodušenia, napr. väčšie akceptovanie metodík príjemcov na výpočet priemer-
ných nákladov na zamestnancov. Hoci tieto opatrenia prispeli
k zníženiu administratívneho zaťaženia príjemcov, príslušné
pravidlá oprávnenosti pre súčasné RP zostávajú zložité.
Komisia navrhla viac ďalekosiahlejších zjednodušení v ďalšom
RP („Horizont 2020“).

8.7. Cieľom programu LLP je umožniť ľuďom podieľať sa
na získavaní vzdelávania, ako aj rozvíjať odvetvie vzdelávania
a odbornej prípravy v celej EÚ. LLP pozostáva zo štyroch
hlavných podprogramov: Erasmus pre vyššie vzdelávanie,
Leonardo da Vinci pre odborné vzdelávanie a prípravu,
Gruntvig pre vzdelávanie dospelých a Comenius pre školy.

8.8. Približne 85 % výdavkov programu LLP sa realizuje
prostredníctvom centralizovaného nepriameho hospodárenia
40 národnými agentúrami (NA), ktoré uzatvárajú dohody
o grante s Komisiou. NA určujú vnútroštátne orgány, zvyčajne
ministerstvá školstva, ktoré na ne aj dohliadajú. NA zodpove-
dajú za hodnotenie, výber a riadenie projektov, vrátane vyplá-
cania mnohých, ale pomerne nízkych grantov zúčastneným
organizáciám.

Riziká pre správnosť

8.9. Hlavné riziko pre správnosť predstavuje možnosť, že
príjemcovia zahrnú do žiadosti o preplatenie nákladov
neoprávnené alebo neodôvodnené náklady, ktoré systémy
dohľadu a kontroly neodhalia a neopravia. Toto riziko ďalej
zvyšuje zložitosť pravidiel na výpočet oprávnených nákladov
a povinnosť príjemcov vyčleniť pri projektoch náklady na
zamestnancov a nepriame náklady a odrátavať rôzne položky,
ktoré sa považujú za neoprávnené na spolufinancovanie z EÚ.

Rozsah auditu a audítorský prístup

8.10. Všeobecný audítorský prístup a metodika auditu Dvora audítorov sú opísané v **časti 2 prílohy 1.1**. Pri audite skupiny politík Výskum a iné vnútorné politiky je potrebné poznamenať tieto konkrétne skutočnosti:

- a) kontrolovala sa vzorka 150 transakcií definovaná v **prílohe 1.1**, bode 6. Vzorka je navrhnutá tak, aby bola reprezentatívna pre celý rad transakcií v rámci tejto skupiny politík. Zo 150 transakcií sa 90 týkalo priebežných alebo konečných platieb a zúčtovaní RP v oblasti výskumu a 60 sa týkalo platieb a zúčtovaní ostatných vnútorných politík. Pri 30 priebežných platbách na výskumné projekty (25 zo vzorky transakcií 7. RP plus dodatočná vzorka piatich iných projektov 7. RP) toto preskúmanie taktiež zahŕňalo, ako Komisia hodnotila návrhy projektov;
- b) hodnotenie preskúmaných systémov:
 - i) výskumné RP a LLP;
 - ii) výročné správy o činnosti (VŠČ) GR RTD, GR EAC, GR ECFIN ⁽⁵⁾ a REA za rok 2012.

8.11. Audit Garančného fondu bol zameraný na dodržiavanie dohody medzi Komisiou a EIB v súvislosti so spravovaním aktív fondu, ako aj na postupy monitorovania Komisie. Dvor audítorov takisto preskúmal prácu súkromnej audítorskej firmy.

SPRÁVNOSŤ TRANSAKCIÍ

8.12. Výsledky testovania transakcií sú zhrnuté v **prílohe 8.1**. Zo 150 transakcií kontrolovaných Dvorom audítorov bolo 73 (49 %) označených chybou. Na základe vyčíslených chýb Dvor audítorov odhaduje najpravdepodobnejšiu chybovosť na 3,9 % ⁽⁶⁾.

8.12. Komisia odkazuje na svoju odpoveď na bod 1.11, v ktorej vysvetľuje dôsledky viacročného rámca pre implementáciu operačných programov. Vďaka svojmu systému vnútornej kontroly v oblasti politiky obsiahnutej v tejto kapitole Komisia v roku 2012 spätne získala sumu 120 miliónov EUR.

⁽⁵⁾ Generálne riaditeľstvo pre hospodárske a finančné záležitosti.

⁽⁶⁾ Dvor audítorov vypočítava svoj odhad chybovosti na základe reprezentatívnej vzorky. Uvedený číselný údaj je najlepším odhadom. Dvor audítorov je na 95 % presvedčený, že chybovosť v celkovom súbore je v rozmedzí od 1,8 % do 6,0 % (spodná a horná hranica chybovosti).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

8.13. Odhadovaná chybovosť v tejto skupine politík je vyššia než chybovosť odhadovaná v roku 2011. Tento rozdiel je potrebné vykladať so zreteľom na zmenu prístupu Dvora audítorov k výberu vzorky (pozri body 1.6, 1.7 a 1.15).

8.14. V predchádzajúcich rokoch Dvor audítorov začleňoval do svojej vzorky transakcií z tejto skupiny politík zálohy vyplatené príjemcom. Avšak vzorka Dvora audítorov za rok 2012 obsahuje len priebežné platby, konečné platby a zúčtovanie záloh⁽⁷⁾. Všetky z nich obsahujú rozhodnutie Komisie, že činnosti boli zrealizované a výdavky vznikli a že platba z rozpočtu EÚ je odôvodnená; a umožňujú Dvoru audítorov vytvoriť si realistickjší názor na to, či transakcie boli správne.

8.15. Zúčtovanie záloh – nový prvok vo vzorke za rok 2012, ktorého hodnota predstavovala 62 % kontrolovaného súboru – sa podieľalo 2,1 percentuálnymi bodmi na celkovej odhadovanej chybovosti tohto špecifického hodnotenia. V predchádzajúcich rokoch Dvor audítorov kontroloval zálohy v tejto skupine politík v momente, keď sa vyplácali, t. j. po podpísaní dohody o grante alebo prijatí rozhodnutia o financovaní, skôr než koneční príjemcovia finančných prostriedkov vykonali činnosti alebo ako im vznikli náklady (pozri tiež **prílohu 1.1**, bod 6). Vyčísliteľné chyby sa častejšie zistia po zúčtovaní záloh ako pri ich vyplatení.

8.16. Celkovo Dvor audítorov zistil, že 73 (49 %) zo 150 testovaných transakcií bolo ovplyvnených chybami. Hlavnými zdrojmi chýb zostáva začlenenie neoprávnených nákladov do výkazov nákladov na projekty RP v oblasti výskumu a uplatnenie nesprávnych metodík príjemcami RP pri výpočte nákladov na zamestnancov a nepriamych nákladov (pozri rámček 8.1). Ďalšími príčinami chýb je nedostatočná podporná dokumentácia vykázaných nákladov, chyby v zaznamenávaní času a nedodržanie pravidiel týkajúcich sa zadávania zákaziek subdodávateľom.

8.17. Typ a frekvencia chýb vo výkazoch výdavkov príjemcov v oblasti výskumu sú podporené vlastnými následnými auditmi Komisie, pri ktorých sa väčšina chýb zisťuje v kategórii nákladov na zamestnancov a nepriamych nákladov.

ODPOVEDE KOMISIE

8.13. Komisia s potešením konštatuje, že nárast v odhadovanej chybovosti nemožno pripísať zhoršeniu systému kontroly, ale vývoju prístupu k výberu vzorky.

8.16. Komisia súhlasí s analýzou Dvora audítorov, pokiaľ ide o hlavné zdroje chýb. Z tohto dôvodu Komisia navrhla zjednodušené pravidlá (napr. povinnú paušálnu sadzbu pre nepriame náklady) v rámci iniciatívy Horizont 2020 s cieľom znížiť zložitosť pre účastníkov, a tým znížiť i chybovosť.

⁽⁷⁾ V rámci spoločnej stratégie auditu RP GR v oblasti výskumu preskúmajú len priebežné a konečné platby príjemcom, a zálohy nie sú začlenené do kontrolovaného súboru.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 8.1 – Chyby v nákladoch vykázaných na projekt 7. RP

Príjemca zapojený do projektu 7. RP deklaroval vo svojom výkaze náklady vo výške 1,7 mil. EUR, čo viedlo k tomu, že Komisia uhradila príspevok EÚ vo výške približne 1,2 mil. EUR. Dvor audítorov zistil niekoľko chýb v deklarovaných nákladoch vrátane týchto:

- náklady na zamestnancov nesprávne vypočítané na základe rozpočtovaných údajov namiesto skutočných údajov;
- nezdokladované cestovné náklady a začlenenie neoprávnených nepriamych daní (DPH) do vykázaných cestovných nákladov;
- vykázanie sumy nepriamych nákladov na základe nesprávne vypočítanej hodinovej režijnej sadzby a začlenenie neoprávnených kategórií nákladov, ktoré sa netýkali projektu.

Neoprávnené náklady deklarované týmto príjemcom dosiahli výšku približne 60 000 EUR. Keďže je miera spolufinancovania tohto projektu EÚ 70 %, Komisia neoprávnene preplatila 42 000 EUR.

ODPOVEDE KOMISIE

Rámček 8.1 – Chyby v nákladoch vykázaných na projekt 7. RP

Nepriame náklady sú častým zdrojom chýb, a preto Komisia navrhla v rámci programu Horizont 2020 vyhnúť sa týmto chybám prostredníctvom zavedenia paušálnej sadzby pre tento druh nákladov.

8.18. Komisia výrazne znížila čas potrebný na uhradenie grantov na výskum. Dvor audítorov však v roku 2012 zistil niekoľko prípadov, kedy koordinátori projektov dlho meškali s prevedením finančných prostriedkov na ostatných projektových partnerov. Takéto oneskorenia môžu mať závažné finančné následky, najmä pre malé a stredné podniky (MSP) alebo na ostatných príjemcov, ktorí sú vysoko závislí od financovania EÚ.

8.19. Dvor audítorov testoval hodnotenie 30 návrhov projektov 7. RP Komisiou a zistil, že vo všetkých kontrolovaných prípadoch Komisia náležite zhodnotila návrhy pred podpísaním dohôd o grante.

8.18. Distribúcia finančných prostriedkov podlieha ustanoveniam dohody konzorcia uzavretej medzi príjemcami, pričom Komisia nie je zmluvnou stranou tejto dohody. Komisia napriek tomu pravidelne pripomína koordinátorom túto povinnosť.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

8.20. Dve najväčšie vyčísliteľné chyby v iných vnútorných politikách boli zistené v projektoch ICT-PSP⁽⁸⁾ rámcového programu pre konkurencieschopnosť a inováciu (CIP) (pozri rámček 8.2). Vo výročnej správe za rok 2011 Dvor audítorov taktiež zistil veľké chyby v transakciách programu ICT-PSP a zistil nedostatky v systémoch dohľadu a kontroly programu CIP⁽⁹⁾.

Rámček 8.2 – Chyby v nákladoch vykázaných na projekt programu ICT-PSP

Príjemca zapojený do projektu programu ICT-PSP deklaroval vo svojom výkaze náklady vo výške viac než 1 mil. EUR, čo viedlo k tomu, že Komisia uhradila príspevok EÚ vo výške približne 500 000 EUR. Dvor audítorov zistil niekoľko chýb v deklarovaných nákladoch vrátane týchto:

- náklady vykázané na interných konzultantov, ale bez dôkazov o skutočne vykonanej práci na projekte;
- neoprávnené náklady, napr. vratná daň z pridanej hodnoty a výdavky, ktoré sa netýkali projektu;
- neoprávnené náklady na subdodávky a nedostatky v príslušných postupoch zadania verejnej zákazky;
- neoprávnené nepriame náklady, pretože tieto náklady boli vykázané ako paušálna sadzba na základe nákladov na zamestnancov.

Neoprávnené náklady deklarované týmto príjemcom dosiahli výšku približne 940 000 EUR. Keďže je miera spolufinancovania tohto projektu EÚ 50 %, Komisia neoprávnene preplatila viac než 470 000 EUR.

ODPOVEDE KOMISIE

8.20. V rokoch 2012 až 2013 bola implementovaná osobitná stratégia auditov pre nevýskumné projekty, ktorej cieľom je vykonať audity 215 nevýskumných projektov (vrátane projektov ICT PSP) do roku 2017. Všetky tieto audity sa zamerajú na príjemcov s vysoko rizikovým profilom.

Okrem toho je potrebné poznamenať, že Komisia zaviedla jednotnú stratégiu auditu určenú pre financované nevýskumné projekty (vrátane projektov ICT-PSP). V roku 2012 sa začalo 27 takýchto následných auditov a v roku 2013 ďalších 15. Ďalšie audity nevýskumných projektov sa začnú v druhej polovici roka 2013.

Rámček 8.2 – Chyby v nákladoch vykázaných na projekt programu ICT-PSP

Komisia prijme potrebné opatrenia pre spätné získanie neoprávnene vyplatených finančných prostriedkov pred ukončením námietkových konaní s kontrolovanými príjemcami.

ÚČINNOSŤ SYSTÉMOV

8.21. **Príloha 8.2** obsahuje súhrn výsledkov preskúmania systémov dohľadu a kontroly Dvorom audítorov. Pri RP v oblasti výskumu Dvor audítorov zistil, že systémy boli čiastočne účinné pri zabezpečovaní správnosti transakcií. Pri programe LLP Dvor audítorov zistil, že systémy boli účinné pri zabezpečovaní správnosti transakcií.

⁽⁸⁾ Program na podporu informačných a komunikačných technológií.

⁽⁹⁾ Pozri výročnú správu za rok 2011, body 8.31 až 8.34.

PRÍPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

8.22. VŠČ, ktoré preskúmal Dvor audítorov, sú verným hodnotením finančného hospodárenia, pokiaľ ide o správnosť príslušných transakcií, a poskytnuté informácie podporujú zistenia a závery Dvora audítorov. VŠČ GR pre výskum a inovácie je príkladom dobrého postupu. Je to jasná a ucelená analýza faktorov ovplyvňujúcich správnosť výdavkov.

Rámcové programy v oblasti výskumu*Predbežné administratívne kontroly*

8.23. Komisia vykonáva predbežné administratívne kontroly pred schválením platby alebo zúčtovania. Vedeckí/projektoví úradníci overujú, či práca vykonaná príjemcom je v súlade s dohodou o grante tak, že hodnotia projektové správy a výstupy. Finanční úradníci vykonávajú účtovné a aritmetické kontroly, aby sa uistili, že finančné výkazy a audítorské osvedčenia boli predložené v súlade s dohodou o grante. Dodatočné „hlbkové“ predbežné administratívne kontroly sa môžu vykonať na základe dodatočných informácií poskytnutých príjemcom, napr. faktúry alebo výplatné pásky.

8.24. V rámci 90 kontrolovaných transakcií v oblasti výskumu sa zistili prípady, keď sa kontrolami neodhalili chyby, ktoré boli v informáciách predložených príjemcom. Komisia napríklad akceptovala na preplatenie náklady na subdodávky, ktoré neboli začlenené do dohody o grante. V ďalšom prípade sa kontrolami nezistilo nesprávne zatriedenie nákladov vo výkaze nákladov, čo viedlo k nesprávnej miere preplatenia nákladov. Tento kontrolný postup je čiastočne účinný.

8.24. Komisia sa domnieva, že jej predbežné kontroly sa vykonávajú spôsobom poskytujúcim primeranú flexibilitu, aby sa zabezpečili dobré vedecké výsledky a vyvážený pomer medzi dôverou a kontrolou. Komisia je odhodlaná vyhnúť sa príliš formalistickému uplatňovaniu pravidiel, ktoré by bolo vážnou prekážkou pri dosahovaní dobrých vedeckých výsledkov a zvýšilo by zbytočné administratívne zaťaženie rámcového programu.

Komisia však pokračuje v hodnotení svojich predbežných kontrol. Trvalou výzvou zostáva zlepšovanie predbežných kontrol bez vytvárania ďalšej administratívnej záťaže pre príjemcov a zároveň tak, aby bolo zabezpečené bezodkladné vyplácanie platieb výskumným pracovníkom.

Audítorské osvedčovanie výkazov nákladov

8.25. V dohodách o grante v oblasti výskumu sa stanovujú podmienky, na základe ktorých by mali výkazy nákladov príjemcov obsahovať osvedčenie vydané nezávislým audítorom. V prípade 7. RP sú príjemcovia povinní predložiť audítorské osvedčenie, ak príspevok EÚ prevyšuje 375 000 EUR. Nezávislý audítor by mal osvedčiť, že sú deklarované náklady v súlade s pravidlami oprávnenosti stanovenými v dohode o grante.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

8.26. Pri výkazoch nákladov, pri ktorých bolo vydané osvedčenie (29 z 90 transakcií vo vzorke), Dvor audítorov porovnal výsledky vlastného auditu so záverom nezávislého audítora. V deviatich prípadoch, keď nezávislý audítor osvedčil výkazy nákladov, Dvor audítorov zistil významnú chybovosť vo vykázaných nákladoch.

8.27. Hoci osvedčovanie výkazov nákladov pomáha znížiť chybovosť v RP ako celku, Dvor audítorov naďalej nachádza významnú chybovosť vo výkazoch nákladov osvedčených nezávislým audítorom. Tento kontrolný postup je čiastočne účinný.

Následné finančné audity Komisie

8.28. Program Komisie následných auditov príjemcov je kľúčovou zložkou systémov dohľadu a kontroly RP v oblasti výskumu. Následné audity vykonávajú audítori Komisie a externé audítorské firmy v mene Komisie. Ich výsledky sú zásadne dôležitým vstupom pre výročné vyhlásenia generálnych riaditeľov o vierohodnosti, ktoré sa týkajú správnosti transakcií, a tvoria základ pre spätné získanie nesprávne vyplatených finančných prostriedkov EÚ v zostávajúcich rokoch trvania RP.

8.29. Dvor audítorov preskúmal stav plnenia spoločnej stratégie následných auditov GR v oblasti výskumu pre 6. a 7. RP. Dvor audítorov konkrétne posúdil pokrok v plnení cieľov pre počet ukončených auditov.

8.30. Pri 6. RP na konci roka 2012 prebiehalo 75 auditov, hoci ukončenie následných auditov 6. RP bolo pôvodne naplánované do konca roka 2010. Avšak program auditov 6. RP bol rozšírený, aby sa zvýšila pravdepodobnosť zistenia chýb a znížila miera zostatkových chýb.

8.31. Pri 7. RP Komisia zväčša splnila cieľ stanovený v spoločnej stratégii následných auditov pre celkový počet auditov ukončených do konca roka 2012. Avšak pokiaľ ide o agentúry REA a ERCEA, počet ukončených auditov zaostáva za ich jednotlivými cieľmi.

ODPOVEDE KOMISIE

8.27. Komisia si je vedomá, že osvedčenie finančných výkazov (CFS) nezaručuje odstránenie všetkých chýb, ale podstatne sa podieľa na znížení miery chybovosti. Je preto dôležitým prvkom, ktorý prispieva k celkovej úrovni vierohodnosti Komisie.

8.31. Auditové kampane agentúr REA a ERCEA sa začali o niečo neskôr, ako sa predpokladalo v v stratégii auditov. To znamenalo, že ich jednotlivé ciele pre počet ukončených auditov sa do konca roka 2012 nespĺnili. Pokiaľ však ide o počet začatých auditov, ciele boli dosiahnuté a agentúry REA a ERCEA sú presvedčené, že ciele stanovené pre ukončené audit sa podarí splniť do konca rámcového programu.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

8.32. Audity môžu viesť k tomu, že je potrebné upraviť výkazy nákladov príjemcov. Komisia zvyčajne započíta neoprávnené sumy oproti ďalším platbám na projekt. Na konci roka 2012 bolo vykonaných 92 % úprav 6. RP a 60 % úprav 7. RP. Ak zohľadníme, že väčšina nevykonaných úprav sa týka auditov ukončených v roku 2012, je táto miera uspokojivá.

8.33. V prípade, že sa zistia systematické chyby, Komisia uplatňuje extrapolované opravy. Na konci roka 2012 bolo vykonaných 78 % extrapolácií pri 6. RP a 37 % extrapolácií pri 7. RP. Väčšina prípadov 7. RP bola otvorená v roku 2012, takže opravy sa môžu uskutočniť až v roku 2013 alebo neskôr. Pri 6. RP je ešte potrebné vykonať 1 506 prípadov extrapolovaných opráv z celkového počtu 7 101 prípadov. Z nich sa 1 336 týka auditov ukončených v roku 2011 alebo skôr.

8.34. Termíny stanovené pre ukončenie auditov externými auditorskými firmami sa často nedodržiavajú. Ukončenie auditov vykonávaných audítormi Komisie taktiež výrazne mešká. Hoci sú tieto oneskorenia často výsledkom faktorov, ktoré sú mimo kontroly Komisie, dôkladnejšie monitorovanie by mohlo pomôcť znížiť tieto oneskorenia.

8.35. Cieľom spoločnej stratégie následných auditov Komisie pri RP v oblasti výskumu je poskytnúť viacročné uistenie a prispieť k zníženiu miery zostatkových chýb v RP. Stratégia ako taká je silnou zložkou systémov dohľadu a kontroly Komisie. Avšak vzhľadom na jej viacročný charakter, táto stratégia nevedie k zníženiu chybovosti v rámci jedného rozpočtového roka.

ODPOVEDE KOMISIE

8.34. Komisia zaviedla dodatočné opatrenia na zníženie oneskorenia pri ukončovaní auditov.

Príjemcovia však pravidelne posielajú dodatočné informácie po návšteve audítorov alebo si vyžadujú ďalší čas na realizáciu námietkového konania, čo vedie k oneskoreniu pri ukončovaní auditov. Niektoré audity navyše môžu vyžadovať intenzívne konzultácie, aby sa zabezpečil konzistentný prístup vo všetkých prípadoch, alebo môžu byť závislé od právneho poradenstva.

Komisia sa rozhodla, že bude prijímať dokumenty a inú argumentáciu od príjemcov, i keď príde neskoro. Toto rozhodnutie má príjemcom zaručiť primerané právo na obhajobu a uprednostniť najlepšiu možnú podporu pre vedu, hoci je možné, že bude mať vplyv na včasné ukončenie auditov.

Program celoživotného vzdelávania

8.36. Dvor audítorov vykonal audit postupov Komisie pre ukončenie dohôd LLP s NA na základe vzorky 10 ukončení. Audit sa zameral na to, či Komisia mala dobrý základ pre ukončenie a pokryl rozsah vykonaných kontrol (vrátane finančných a nefinančných aspektov), oddelenie povinností, výpočet konečnej oprávnenej sumy a zúčtovanie predbežného financovania zaznamenaného v účtovnom systéme Komisie.

8.37. Dvor audítorov zastáva názor, že vo všetkých kontrolovaných prípadoch Komisia primerane posúdila a skontrolovala príslušné spisy a mala dobrý základ pre ukončenie dohôd. Vzorka Dvora audítorov testovaných transakcií obsahovala tri projekty na základe dohôd LLP ukončených v roku 2012. Dvor audítorov nezistil žiadne významné chyby v týchto transakciách.

8.38. Kontrolné postupy GR pre vzdelávanie a kultúru v súvislosti s ukončením dohôd LLP s NA sa považujú za účinné.

ZÁVER A ODPORÚČANIA

Záver za rok 2012

8.39. Za túto skupinu politík:

- z testovania transakcií vyplýva, že najpravdepodobnejšia chybovosť v súbore je 3,9 % a
- preskúmané systémy dohľadu a kontroly RP v oblasti výskumu sa hodnotia ako čiastočne účinné. Preskúmané systémy dohľadu a kontroly programu LLP sa hodnotia ako účinné.

8.40. Celkovo audítorské dôkazy naznačujú, že akceptované výdavky sú ovplyvnené závažnou chybovosťou.

8.39. Komisia odkazuje na svoju odpoveď na bod 1.11, v ktorej vysvetľuje dôsledky viacročného rámca pre implementáciu operačných programov. Vďaka svojmu systému vnútornej kontroly v oblasti politiky obsiahnutej v tejto kapitole Komisia v roku 2012 spätne získala sumu 120 miliónov EUR.

Komisia sa domnieva, že z perspektívy riadenia (t.j. pri vyvažovaní cieľov, pokiaľ ide o zákonnosť a správnosť na jednej strane a úvahy o primeranosti rizika a nákladovej efektívnosti kontrol na strane druhej) poskytujú jej systémy riadenia a kontroly primeranú vierohodnosť, s výhradami vznesenými povolujuúcimi úradníkmi vymenovanými delegovaním v ich výročných správach o činnosti.

Odporúčania

8.41. V **prílohe 8.3** je uvedený výsledok preskúmania pokroku pri prijímaní následných opatrení k odporúčaniam v predchádzajúcich výročných správach Dvora audítorov. Vo výročných správach za rok 2009 a 2010 Dvor audítorov vyjadril sedem odporúčaní, pričom jedno z nich sa už viac nevzťahovalo. Komisia plne prijala dve odporúčania, zatiaľ čo štyri boli prijaté vo väčšine ohľadov.

8.42. Na základe tohto preskúmania a zistení a záverov za rok 2012 Dvor audítorov Komisii odporúča:

— **Odporúčanie 1:** zintenzívniť úsilie s cieľom vyriešiť chyby zistené v priebežných a konečných platbách a zúčtovaniach najmä tým, že príjemcom a nezávislým audítorom pripomenie pravidlá oprávnenosti a požiadavku, aby príjemcovia zdokladovali všetky deklarované náklady;

— **Odporúčanie 2:** pripomenúť koordinátorom projektov RP v oblasti výskumu ich zodpovednosť za bezodkladné preposlanie prijatých finančných prostriedkov ďalším projektovým partnerom;

— **Odporúčanie 3:** preskúmať prípady nedostatkov v predbežných kontrolách, ktoré zistil Dvor audítorov, s cieľom posúdiť, či si tieto kontroly vyžadujú úpravu;

— **Odporúčanie 4:** znížiť oneskorenia vo vykonávaní následných auditov a zvýšiť mieru vykonávania extrapolácie prípadov;

8.42.

Komisia spustila komunikačnú kampaň s cieľom pripomenúť príjemcom a ich audítorom pravidlá oprávnenosti. V roku 2012 sa na 10 seminároch zúčastnilo 1 700 osôb, z toho minimálne 235 audítorov. Jedno podujatie v Nemecku sa konalo výlučne pre audítorov. V roku 2013 sa na 10 seminároch doteraz zúčastnilo 1 170 osôb, z toho asi 180 audítorov. Ďalšie tri podujatia sú naplánované do konca roka 2013.

Útvary Komisie budú naďalej písať certifikačným audítorom v prípadoch, keď sa pri následných auditoch Komisie zistia vecné rozdiely medzi osvedčenými výkazmi nákladov a vlastnými zisteniami.

Komisia sa takisto pokúsi riešiť túto otázku vo fáze uzatvárania zmlúv tým, že oboznámi účastníkov s najčastejšími chybami pri vykazovaní nákladov.

Túto problematiku rieši i návrh programu Horizont 2020 obsahujúci množstvo zjednodušení, ktoré by znížili inherentné riziko chýb.

Distribúcia finančných prostriedkov podlieha ustanoveniam dohody konzorcia uzavretej medzi príjemcami, pričom Komisia nie je zmluvnou stranou tejto dohody. Komisia napriek tomu pravidelne pripomína koordinátorom túto povinnosť.

Komisia pokračuje v hodnotení svojich predbežných kontrol. Trvalou výzvou zostáva zlepšovanie predbežných kontrol bez vytvárania ďalšej administratívnej záťaže pre príjemcov a zároveň tak, aby bolo zabezpečené bezodkladné vyplácanie platieb výskumným pracovníkom.

Komisia bude pokračovať vo svojej snahe znížiť oneskorenia pri ukončovaní auditov a dokončiť extrapoláciu zistení auditov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

— **Odporúčanie 5:** posilniť systémy dohľadu a kontroly programov CIP ICT-PSP.

ODPOVEDE KOMISIE

V rokoch 2012 až 2013 bola implementovaná osobitná stratégia auditov pre nevýskumné projekty, ktorej cieľom je vykonať audity 215 nevýskumných projektov (vrátane projektov ICT PSP) do roku 2017. Všetky tieto audity sa zamerajú na príjemcov s vysoko rizikovým profilom.

Okrem toho je potrebné poznamenať, že Komisia zaviedla jednotnú stratégiu auditu určenú pre financované nevýskumné projekty (vrátane projektov ICT-PSP). V roku 2012 sa začalo 27 takýchto následných auditov a v roku 2013 ďalších 15. Ďalšie audity nevýskumných projektov sa začnú v druhej polovici roka 2013. Komisia takisto vykoná rovnaké predbežné kontroly v prípade programov CIP ICT-PSP, ako aj pri ostatných programoch financovania.

VÝSLEDKY AUDITU GARANČNÉHO FONDU PRE VONKAJŠIE OPATRENIA

8.43. Účelom Garančného fondu pre vonkajšie opatrenia, ktorým sa kryjú pôžičky poskytnuté nečlenským krajinám, je odškodniť veriteľov EÚ v prípade, že príjemca pôžičky neuhradí svoj záväzok, a predísť priamym nárokom na rozpočet EÚ. GR ECFIN vykonáva administratívnu správu a Európska investičná banka (EIB) je zodpovedná za finančnú správu fondu.

8.44. Ako je uvedené v konsolidovanej účtovnej závierke EÚ za rok 2012, čisté aktíva fondu k 31. decembru 2012 boli 1 845 mil. EUR ⁽¹⁰⁾ v porovnaní s 1 475 mil. EUR k 31. decembru 2011. V priebehu roka bola od fondu požadovaná záruka vo výške 24 mil. EUR.

8.45. EIB a Komisia používajú na hodnotenie ročnej výkonnosti fondu porovnávaci štandard. V roku 2012 dosiahla návratnosť portfólia fondu 7,796 %, čo predstavuje výkonnosť vyššiu o 394 bazických bodov oproti porovnávaciemu štandardu.

⁽¹⁰⁾ Čisté aktíva fondu pred konsolidáciou dosiahli výšku 1 865,5 mil. EUR.

VÝSLEDKY TESTOVANIA TRANSAKCIÍ V SKUPINE POLITÍK VÝSKUM A INÉ VNÚTORNÉ POLITIKY

		2012					2011	2010	2009
		6. RP	7. RP	LLP	Iné	Spolu			
VEĽKOSŤ A ŠTRUKTÚRA VZORKY									
Transakcie spolu:		11	79	21	39	150	86	73	226
VÝSLEDKY TESTOVANIA ⁽¹⁾ ⁽²⁾									
Podiel testovaných transakcií:									
Bez chýb		27 % (3)	39 % (31)	62 % (13)	77 % (30)	51 % (77)	51 %	61 %	72 %
Ovplyvnené jednou alebo viacerými chybami		73 % (8)	61 % (48)	38 % (8)	23 % (9)	49 % (73)	49 %	39 %	28 %
Analýza transakcií ovplyvnených chybami									
Analýza podľa typu chyby									
Nevýčísliteľné chyby:		25 % (2)	31 % (15)	37 % (3)	33 % (3)	32 % (23)	38 %	33 %	33 %
Výčísliteľné chyby:		75 % (6)	69 % (33)	63 % (5)	67 % (6)	68 % (50)	62 %	67 %	61 %
Oprávnenosť		100 % (6)	100 % (33)	100 % (5)	100 % (6)	100 % (50)	98 %	97 %	52 %
Výskyt		0 % (0)	0 % (0)	0 % (0)	0 % (0)	0 % (0)	0 %	6 %	7 %
Správnosť		0 % (0)	0 % (0)	0 % (0)	0 % (0)	0 % (0)	2 %	3 %	38 %
ODHADOVANÝ DOSAH VÝČÍSLITEĽNÝCH CHÝB									
Najpravdepodobnejšia chybovosť						3,9 %			
Horná hranica chybovosti						6,0 %			
Spodná hranica chybovosti						1,8 %			

⁽¹⁾ Na lepš́́́

PRÍLOHA 8.2

VÝSLEDKY PRESKÚMANIA SYSTÉMOV V OBLASTI VÝSKUM A INÉ VNÚTORNÉ POLITIKY

Hodnotenie preskúmaných systémov

Príslušný systém	Predbežné administratívne kontroly	Audítorské osvedčovanie	Následné finančné audity	Celkové hodnotenie
Rámcové programy (RP) v oblasti výskumu	Čiastočne účinné	Čiastočne účinné	Nevzťahuje sa ⁽¹⁾	Čiastočne účinné

Príslušný systém	Ukončenie	Celkové hodnotenie
Program celoživotného vzdelávania (LLP)	Účinné	Účinné

⁽¹⁾ Pozri bod 8.35.

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PREDCHÁDZAJÚCICH ODPORÚČANÍ V OBLASTI VÝSKUM A INÉ VNÚTORNÉ POLITIKY

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Viac sa nevzťahuje	Nepostačujúce dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2010	Dvor audítorov Komisii odporúča: — v oblasti výskumných RP:							
	Odporúčanie 1: i) využiť poznatky získané z osvedčeného postupu GR INFSO týkajúceho sa metodiky vykonávania následných auditov založených na riziku na ďalšie zlepšenie predbežných kontrol Komisie s cieľom identifikovať platby s pomerne vysokým rizikovým profilom,		X					
	Odporúčanie 2: ii) a s cieľom naďalej zvyšovať spoľahlivosť auditorských osvedčení zintenzívniť svoje opatrenia na zvýšenie povedomia nezávislých audítorov o pravidlách oprávnenosti výdavkov, konkrétne aktívnym informovaním audítorov o prípadoch zlyhania pri odhaľovaní neoprávnených nákladov. (bod 6.51)		X					
	Odporúčanie 3: — v oblasti programu LLP pokračovať v zdôrazňovaní dôležitosti implementácie primárnych kontrol. Pozornosť by sa mala venovať hlavne uisteniu, že národné agentúry kontrolujú aspoň minimálny počet záznamov požadovaný Komisiou a že všetky kontroly sú riadne zdokumentované. (bod 6.51)	X						

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov dosiahnutého pokroku						Odpoveď Komisie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Viac sa nevzťahuje	Nepostačujúce dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2009	Dvor audítorov odporúča Komisii, aby ďalej pokračovala v snahách zaistiť prísne uplatňovanie účinných systémov kontroly. V kontexte súčasného právneho rámca by Komisia mala: Odporúčanie 4: a) zaistiť, aby boli nezávislí audítori, ktorí nesprávne osvedčili výkazy výdavkov, oboznámení s kritériami oprávnenosti pre vykázané náklady; Odporúčanie 5: b) preskúmať fungovanie systému osvedčovania metodík výpočtu nákladov príjemcov a podnecovať príjemcov, aby predkladali svoje metodiky výpočtu nákladov na predbežné osvedčenie; Odporúčanie 6: c) znížiť nahromadené nevyriešené prípady spätného získania neoprávnene vyplatených súm a v prípade potreby udeliť sankcie. (body 5.49 a 8.32) Odporúčanie 7: Dvor audítorov odporúča, aby Komisia naďalej posilňovala kontroly ukončenia programov a projektov a tým zabezpečila, aby sa chyby zistili a napravili a aby sa zabránilo opakovaniu už zistených chýb. (bod 7.20)		X			X		
		X						

KAPITOLA 9

Administratívne a iné výdavky

OBSAH

	<i>Bod</i>
Úvod	9.1 – 9.7
Špecifické charakteristiky skupiny politík	9.4 – 9.5
Rozsah auditu a audítorský prístup	9.6 – 9.7
Správnosť transakcií	9.8
Účinnosť systémov	9.9
Pripomienky ku konkrétnym inštitúciám a orgánom	9.10 – 9.16
Parlament	9.11 – 9.12
Európska rada a Rada	9.13 – 9.14
Dvor audítorov	9.15
Ostatné inštitúcie a orgány	9.16
Záver a odporúčania	9.17 – 9.19
Záver za rok 2012	9.17
Odporúčania	9.18 – 9.19
 Príloha 9.1 – Výsledky testovania transakcií v oblasti administratívnych a iných výdavkov	
Príloha 9.2 – Výsledky preskúmania systémov v oblasti administratívnych a iných výdavkov	
Príloha 9.3 – Kontrola prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní v oblasti administratívnych a iných výdavkov	

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ÚVOD

9.1. V tejto kapitole sa predkladá špecifické hodnotenie týkajúce sa administratívnych a iných výdavkov inštitúcií a orgánov Európskej únie. V **tabuľke 9.1** sú uvedené hlavné údaje o príslušných inštitúciách a orgánoch a výdavkoch v roku 2012.

Tabuľka 9.1 – Administratívne a iné výdavky – hlavné údaje za rok 2012

(mil. EUR)

Oblasť politiky	Opis	Platby	Spôsob hospodárenia
Administratívne a iné výdavky	Komisia	6 456	Centralizované priame
	Európsky parlament	1 623	Centralizované priame
	Európska služba pre vonkajšiu činnosť	731	Centralizované priame
	Rada	524	Centralizované priame
	Súdny dvor	343	Centralizované priame
	Dvor audítorov	136	Centralizované priame
	Európsky hospodársky a sociálny výbor	127	Centralizované priame
	Výbor regiónov	96	Centralizované priame
	Európsky ombudsman	9	Centralizované priame
	Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov	7	Centralizované priame
Celková výška platieb za rok		10 052	
– zálohy ⁽¹⁾		264	
+ zúčtovanie záloh ⁽¹⁾		197	
Kontrolovaný súbor spolu		9 985	
Celková výška záväzkov za rok		10 366	

⁽¹⁾ V súlade s jednotnou definíciou príslušných transakcií (podrobnosti pozri v bodoch 1.6 a 1.7 kapitoly 1).
Zdroj: Konsolidovaná účtovná závierka Európskej únie za rok 2012.

9.2. Predmetom tejto kapitoly sú tiež výdavky, ktoré sa vo všeobecnom rozpočte považujú za prevádzkové, hoci ich účelom je vo väčšine prípadov skôr fungovanie administratívy Komisie než plnenie politiky.

9.3. Dvor audítorov vypracúva samostatné správy o agentúrach a ostatných orgánoch EÚ a o európskych školách ⁽¹⁾. Finančný audit Európskej centrálnej banky nie je predmetom auditu Dvora audítorov.

⁽¹⁾ Špecifická ročná správa Dvora audítorov o európskych školách sa predkladá Rade guvernérov európskych škôl a jej kópia sa zasiela Európskemu parlamentu, Rade a Komisii. Špecifické ročné správy Dvora audítorov o agentúrach a ostatných orgánoch EÚ sa uverejňujú v úradnom vestníku.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Špecifické charakteristiky skupiny politík

9.4. Administratívne a iné výdavky zahŕňajú výdavky na ľudské zdroje (mzdy, príspevky a dôchodky), ktoré predstavujú 60 % celkových administratívnych a iných výdavkov, a výdavky na budovy, zariadenie, energiu, komunikáciu a informačné technológie.

9.5. Dvor audítorov považuje z celkového hľadiska túto skupinu politík za oblasť s nízkym rizikom. Hlavnými rizikami v prípade administratívnych a iných výdavkov sú: nedodržanie postupov verejného obstarávania, plnenia zmlúv, prijímania zamestnancov a výpočtu miezd a príspevkov.

Rozsah auditu a audítorský prístup

9.6. V **časti 2 prílohy 1.1** ku kapitole 1 sa opisuje všeobecný prístup a metodika auditu Dvora audítorov. V súvislosti s auditom administratívnych a iných výdavkov je potrebné uviesť tieto konkrétne skutočnosti:

- súčasťou auditu bolo preskúmanie vzorky 151 platobných transakcií, ako sa to stanovuje v bode 6 **prílohy 1.1**. Vzorka bola vybraná tak, aby reprezentovala celý rad transakcií vykonávaných inštitúciami a orgánmi v rámci tejto skupiny politík. V roku 2012 vzorka pozostávala z 91 platieb miezd, dôchodkov a príslušných príspevkov a 60 platieb v rámci zmlúv týkajúcich sa budov a iných výdavkov,
- pri hodnotení systémov sa preskúmal súlad systémov dohľadu a kontroly ⁽²⁾ uplatňovaných jednotlivými inštitúciami a orgánmi s požiadavkami nariadenia o rozpočtových pravidlách. Dvor audítorov okrem toho kontroloval postupy prijímania dočasných a zmluvných zamestnancov a postupy verejného obstarávania v Európskom parlamente a Rade,
- preskúmali sa výročné správy o činnosti štyroch generálnych riaditeľstiev a úradov Komisie ⁽³⁾ primárne zodpovedných za administratívne výdavky.

⁽²⁾ Predbežné a následné kontroly, oddelenie vnútorného auditu, nahlasovanie výnimiek a štandardy vnútornej kontroly.

⁽³⁾ Generálne riaditeľstvo pre ľudské zdroje a bezpečnosť, Úrad pre správu a úhradu individuálnych nárokov, Úrad pre infraštruktúru a logistiku v Bruseli a Generálne riaditeľstvo pre informatiku.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

9.7. Dvor audítorov kontroluje externá audítorská spoločnosť ⁽⁴⁾, ktorá vydala audítorskú správu o účtovnej závierke za rozpočtový rok od 1. januára 2012 do 31. decembra 2012 a správu o overení týkajúcu sa správnosti využívania zdrojov Dvora audítorov a kontrolných postupov zavedených pre obdobie od 1. januára 2012 do 31. decembra 2012 (pozri bod 9.15).

SPRÁVNOSŤ TRANSAKCIÍ

9.8. **Príloha 9.1** obsahuje zhrnutie výsledkov testovania transakcií. Zo 151 transakcií kontrolovaných Dvorom audítorov bola jedna ovplyvnená chybou. Na základe vyčíslených chýb Dvor audítorov odhaduje najpravdepodobnejšiu chybovosť na 0 % ⁽⁵⁾.

ÚČINNOSŤ SYSTÉMOV

9.9. **Príloha 9.2** obsahuje súhrn výsledkov preskúmania systémov dohľadu a kontroly Dvorom audítorov.

PRIPOMIENKY KU KONKRÉTNYM INŠTITÚCIÁM A ORGÁNOM

9.10. Nasledujúce konkrétne pripomienky sa uvádzajú podľa inštitúcií alebo orgánov Európskej únie a nemajú vplyv na celkové hodnotenia uvedené v bodoch 9.8 a 9.9. Aj keď nie sú významné pre administratívne výdavky ako celok, sú významné pre príslušnú inštitúciu alebo orgán.

Parlament**Prijímanie dočasných a zmluvných zamestnancov**

9.11. Počas auditu sa preskúmalo 15 postupov prijímania zamestnancov, pričom sa nezistili žiadne chyby ani nedostatky.

⁽⁴⁾ PricewaterhouseCoopers, s. r. o., audítorská spoločnosť.

⁽⁵⁾ Dvor audítorov vypočítava svoj odhad chybovosti na základe reprezentatívnej vzorky. Uvedený údaj predstavuje najlepší odhad. Dvor audítorov je na 95 % presvedčený, že chybovosť v celkovom súbore je 0 %.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Verejné obstarávanie

9.12. Počas auditu sa preskúmalo 18 postupov verejného obstarávania. Celkovo sa nezistili žiadne závažné chyby ani nedostatky. Avšak z dôvodu administratívnych chýb sa zistili nedostatky v jednom prípade v súvislosti s riadením a dokumentáciou postupu verejného obstarávania a v ďalšom prípade pri uplatňovaní kritéria na zadanie zákazky.

Európska rada a Rada**Prijímanie dočasných a zmluvných zamestnancov**

9.13. Počas auditu sa preskúmalo 15 postupov prijímania zamestnancov, pričom sa nezistili žiadne chyby ani nedostatky.

Verejné obstarávanie

9.14. Počas auditu sa preskúmalo 15 postupov verejného obstarávania. Celkovo sa nezistili žiadne závažné chyby ani nedostatky. Avšak z dôvodu chýb v koncepcii postupu sa zistil nedostatok v jednom prípade v súvislosti s vykonaním rokovacieho konania a v ďalšom prípade pri uplatnení výberového kritéria.

Dvor audítorov

9.15. V správe externého audítora ⁽⁶⁾ sa uvádza, že audítori sa domnievajú, že „účtovná závierka vyjadruje pravdivo a verne finančnú situáciu Európskeho dvora audítorov k 31. decembru 2012 a jeho finančnú výkonnosť a peňažné toky za uvedený rozpočtový rok“.

EURÓPSKY PARLAMENT ODPOVEDÁ

9.12. Parlament vzal pripomienky Dvora audítorov v týchto jednotlivých prípadoch na vedomie a vydal vhodné usmernenia pre budúce uplatnenie týchto postupov. Pokiaľ ide o uplatňovanie kritérií na vyhodnotenie ponúk, Parlament uvádza, že postup sa týkal zmluvy nízkej hodnoty, keď zákazka bola zadaná uchádzačovi, ktorý ponúkol najnižšiu cenu.

⁽⁶⁾ Pozri správu externého audítora o účtovnej závierke, na ktorú sa odkazuje v bode 9.7.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Ostatné inštitúcie a orgány

9.16. Auditom sa nezistili žiadne významné nedostatky v súvislosti s kontrolovanými témami v Komisii, Súdnom dvore Európskej únie, Európskom hospodárskom a sociálnom výbore, vo Výbore regiónov, u európskeho ombudsmana, európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov a v Európskej službe pre vonkajšiu činnosť (ESVČ). Pri audite sa však zaznamenalo, že pretrvávajú niektoré nedostatky v spravovaní sociálnych príspevkov v Komisii a ESVČ.

ODPOVEDE KOMISIE

9.16. Zamestnanci sú povinní oznámiť Úradu pre správu a úhradu individuálnych nárokov (PMO) akúkoľvek zmenu svojej rodinnej situácie a akékoľvek príspevky, ktoré dostali z iných zdrojov. S cieľom zmierniť nedostatky súvisiace s chýbajúcim proaktívnym prístupom alebo zábudlivosťou niektorých zamestnancov, pokiaľ ide o túto povinnosť, zaviedol úrad PMO, kde to bolo možné, pripomenutia, kontroly a riešenia pomocou informačných technológií, akými sú napríklad:

- následné kontroly,
- automatické aktualizácie výšky príspevkov získaných z iných zdrojov pomocou informačných technológií: 90 % populácie je už zahrnutých, posledné krajiny budú zahrnuté do konca roka 2014,
- kontroly v rámci existujúcich postupov (nástup do služby/ukončenie služby),
- vývoj predpokladaných modulov „front office“ v rámci systému SYSPER2 (majú byť dokončené do konca roka 2013).

ODPOVEĎ ESVČ

9.16. Európska služba pre vonkajšiu činnosť zdôrazňuje, že:

- Úrad pre správu a úhradu individuálnych nárokov (ďalej len „PMO“) úspešne otestoval modul „príspevky z iných zdrojov“ (APP) na pracovníkoch ESVČ v sídle a v delegáciách.
- Od začiatku roka 2013 sa automatické aktualizácie, ktoré PMO vykonáva, spravidla systematicky týkajú aj pracovníkov v sídle a v delegáciách.
- Tento postup sa uskutočnil niekoľkokrát v prípade zamestnancov s belgickou štátnou príslušnosťou.
- V nasledujúcich fázach sa modul aplikuje na štátnych príslušníkov ostatných krajín: v máji 2013 je to Írsko, v ďalších mesiacoch Francúzsko, Holandsko a Fínsko.
- Na rok 2014 je naplánované Švédsko, Rakúsko, Rumunsko a Maďarsko.
- ESVČ okrem toho v septembri zašle svojim pracovníkom správu, aby im pripomenula ich povinnosť aktualizovať svoje vyhlásenia.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ZÁVER A ODPORÚČANIA**Záver za rok 2012**

9.17. Za túto skupinu politík:

- z testovania transakcií vyplýva, že najpravdepodobnejšia chybovosť v súbore je nulová,
- a hoci Dvor audítorov zaznamenal určité chyby a nedostatky (body 9.11 až 9.16), preskúmané systémy dohľadu a kontroly pravdepodobne znížia chybovosť v pôvodných žiadostiach o platbu na prijateľnú úroveň. Tieto systémy sa preto hodnotia ako účinné.

Celkovo audítorské dôkazy naznačujú, že akceptované výdavky nie sú ovplyvnené významnou chybovosťou.

Odporúčania

9.18. V **prílohe 9.3** je uvedený výsledok preskúmania pokroku pri prijímaní opatrení v nadväznosti na odporúčania v predchádzajúcich výročných správach Dvora audítorov. Vo výročných správach za rok 2009 a 2010 Dvor audítorov vyjadril deväť odporúčaní. Štyri z nich neboli tento rok kontrolované vzhľadom na rotačný prístup Dvora audítorov. Príslušné inštitúcie v plnej miere prijali jedno odporúčanie, zatiaľ čo dve boli prijaté vo väčšine ohľadov a dve boli prijaté v niektorých ohľadoch.

9.19. Na základe tohto preskúmania a zistení a záverov za rok 2012 Dvor audítorov odporúča Parlamentu a Európskej rade a Rade (pozri body 9.12 a 9.14), aby zabezpečili, že povoľujúci úradníci zlepšia koncepciu, koordináciu a realizáciu postupov verejného obstarávania prostredníctvom primeraných kontrol a lepších pokynov.

ODPOVEDE KOMISIE

9.18. Pozri odpoveď na bod 9.16.

ODPOVEĎ RADY

9.19. Rada a Európska rada vytvorili pevný rámec pre centralizované obstarávanie, ktorý bol nedávno prispôbovaný novému nariadeniu o rozpočtových pravidlách a novým pravidlám uplatňovania a ktorý sa posilní vypracovaním nových vzorov zákaziek a výziev na predkladanie ponúk, ako aj prípravou kurzov odbornej prípravy o tom, ako vymedziť a uplatňovať kritériá výberu a udeľovania.

VÝSLEDKY TESTOVANIA TRANSAKCIÍ V OBLASTI ADMINISTRATÍVNYCH A INÝCH VÝDAVKOV

	2012				2011	2010	2009
	Výdavky týkajúce sa zamestnancov	Výdavky týkajúce sa budov	Iné výdavky (energia, komunikácia, informačné technológie atď.)	Spolu			
VELKOSŤ A ŠTRUKTÚRA VZORKY							
Transakcie spolu:	91	17	43	151	56	58	57
VÝSLEDKY TESTOVANIA ⁽¹⁾ ⁽²⁾							
Podiel (počet) testovaných transakcií:							
Bez chýb	100 % (91)	100 % (17)	98 % (42)	99 % (150)	93 %	93 %	93 %
Ovplyvnené jednou alebo viacerými chybami	0 % (0)	0 % (0)	2 % (1)	1 % (1)	7 %	7 %	7 %
ODHADOVANÝ DOSAH VYČÍSLITEENÝCH CHÝB							
Najpravdepodobnejšia chybovosť				0 %			

⁽¹⁾ Na lepši prehľad oblastí s rôznymi profilmi rizika v rámci skupiny politík bola vzorka rozdelená na segmenty. Výsledky testovania odrážajú proporcionálny podiel, ktorý má každý segment v rámci skupiny politík.

⁽²⁾ Číselné údaje uvedené v zátvorkách predstavujú skutočný počet transakcií.

PRÍLOHA 9.2

VÝSLEDKY PRESKÚMANIA SYSTÉMOV V OBLASTI ADMINISTRATÍVNYCH A INÝCH VÝDAVKOV

Hodnotenie preskúmaných systémov

Príslušný systém	Európsky parlament	Európska rada a Rada	Ostatné inštitúcie a orgány	Celkové hodnotenie
Prijímanie zamestnancov, mzdy a dôchodky	Účinný	Účinný	Účinný	Účinný
Verejné obstarávanie	Účinný	Účinný	Účinný	Účinný

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PREDCHÁDZAJÚCICH ODPORÚČANÍ V OBLASTI ADMINISTRATÍVNYCH A INÝCH VÝDAVKOV

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov o dosiahnutom pokroku					Odpoveď inštitúcie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Nedosta- točné dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch			
2010	Parlament <i>Prijímanie dočasných a zmluvných zamestnancov</i> Parlament by mal zabezpečiť primeranú dokumentáciu na podporu rozhodnutí o prijatí zamestnancov.	Hĺbkové preskúmanie vzorky prijatia dočasných a zmluvných zamestnancov (pozri bod 9.11) nevedlo k žiadnej pripomienke.					
	Európsky hospodársky a sociálny výbor <i>Prijímanie dočasných a zmluvných zamestnancov</i> Európsky hospodársky a sociálny výbor by mal zabezpečiť dodržiavanie kritérií oprávnenosti stanovených v oznámeniach o voľných miestach.			Dvor audítorov zaznamenal, že v dôsledku tohto odporúčania Európsky hospodársky a sociálny výbor prijal opatrenia na konsolidáciu a posilnenie pravidiel prijímania zamestnancov. V rámci prístupu spočívajúceho v rotácii hĺbkového preskúmania systémov vnútornej kontroly jednotlivých inštitúcií bude audit v oblasti prijímania zamestnancov vykonaný v budúcich rokoch.			
	Parlament <i>Verejné obstarávanie</i> Parlament by mal zabezpečiť, aby povoľujúci úradníci mali k dispozícii primerané kontroly a lepšie pokyny na zlepšenie koncepcie, koordinácie a realizácie postupov verejného obstarávania.			Z hĺbkového preskúmania vzorky postupov verejného obstarávania (pozri bod 9.12) vyplynulo, že pretrvávajú chyby v koncepcii, koordinácii a realizácii postupov verejného obstarávania.			
	Komisia (*) <i>Verejné obstarávanie</i> Komisia by mala zabezpečiť, aby povoľujúci úradníci mali k dispozícii primerané kontroly a lepšie pokyny na zlepšenie koncepcie, koordinácie a realizácie postupov verejného obstarávania.						

(*) V rámci prístupu spočívajúceho v rotácii hĺbkového preskúmania systémov vnútornej kontroly jednotlivých inštitúcií bude následná kontrola týchto odporúčaní vykonaná v budúcich rokoch.

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov o dosiahnutom pokroku					Odpoveď inštitúcie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Nedosta- točné dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch			
2010	Európsky hospodársky a sociálny výbor (*) <i>Verejné obstarávanie</i> Európsky hospodársky a sociálny výbor by mal zabezpečiť, aby povoľujúci úradníci mali k dispozícii primerané kontroly a lepšie pokyny na zlepšenie koncepcie, koordinácie a realizácie postupov verejného obstarávania.						
	Výbor regiónov (*) <i>Verejné obstarávanie</i> Výbor regiónov by mal zabezpečiť, aby povoľujúci úradníci mali k dispozícii primerané kontroly a lepšie pokyny na zlepšenie koncepcie, koordinácie a realizácie postupov verejného obstarávania.						
2009	Parlament <i>Vyplácanie sociálnych príspevkov zamestnancom</i> Od zamestnancov je potrebné v pravidelných intervaloch požadovať dokumenty potvrdzujúce ich osobnú situáciu. Parlament by mal navyše zaviesť systém pre včasné sledovanie a kontrolu týchto dokumentov.		Ako je uvedené v prílohe 9.3 k výročnej správe za rok 2011, Parlament zaviedol opatrenia na zníženie rizika. Auditom Dvora audítorov sa nezistili nijaké nové nedostatky. Riziko vykonania nesprávnych alebo neoprávnených platieb však zostáva, pretože zavedený systém je založený na vyhláseniach zamestnancov.				Vďaka opatreniam prijatým v rozpočtovom roku 2012 sa zvýšil počet odpovedí na elektronické žiadosti o aktualizáciu alebo overenie osobných údajov zamestnancov. Vyhlásenia zamestnancov sa doplnia vhodnými dokladmi.
	Komisia – GR RELEX <i>Vyplácanie sociálnych príspevkov a výhod zamestnancom</i> Od zamestnancov je potrebné v pravidelných intervaloch požadovať predloženie dokumentov potvrdzujúcich ich osobnú situáciu oddeleniam Komisie. GR RELEX by malo navyše zaviesť systém pre včasné sledovanie a kontrolu týchto dokumentov.			Ako je uvedené v prílohe 9.3 k výročnej správe za rok 2011, Európska služba pre vonkajšiu činnosť zaviedla v spolupráci s Úradom Komisie pre správu a úhradu individuálnych nárokov (PMO) opatrenia na zníženie rizika. Auditom Dvora audítorov sa však zistilo, že nedostatky pretrvávajú (pozri bod 9.16).			

(*) V rámci prístupu spočívajúceho v rotácii hĺbkového preskúmania systémov vnútornej kontroly jednotlivých inštitúcií bude následná kontrola týchto odporúčaní vykonaná v budúcich rokoch.

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov o dosiahnutom pokroku					Odpoveď inštitúcie
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Nedosta- točné dôkazy	
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch			
2009	Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov <i>Vyplácanie sociálnych príspevkov zamestnancom</i> Od zamestnancov je potrebné v pravidelných intervaloch požadovať dokumenty potvrdzujúce ich osobnú situáciu. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov by mal v tejto súvislosti zlepšiť systém pre včasné sledovanie a kontrolu týchto dokumentov.		Ako je uvedené v prílohe 9.3 k výročnej správe za rok 2011, európsky dozorný úradník pre ochranu údajov zaviedol v spolupráci s Úradom Komisie pre správu a úhradu individuálnych nárokov (PMO) opatrenia na zníženie rizika. Auditom Dvora audítorov sa nezistili žiadne nové nedostatky. Riziko vykonania nesprávnych alebo neoprávnených platieb však zostáva, pretože zavedený systém je založený na vyhláseniach zamestnancov.				Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov berie na vedomie výsledky analýzy Dvora audítorov a bude naďalej zlepšovať svoj systém včasného monitorovania a kontroly.

KAPITOLA 10

Rozpočet EÚ a výsledky

OBSAH

	<i>bod</i>
Úvod	10.1 – 10.4
Časť 1 – VŠČ o dosiahnutých výsledkoch v politike sa zlepšujú, ale stále majú obmedzené využitie	10.5 – 10.19
Úvod	10.5 – 10.6
Predkladanie správ o výsledkoch v politike je potrebné zlepšiť	10.7 – 10.16
Riadenie výkonnosti a predkladanie správ sa vyvíja a boli prijaté niektoré nápravné opatrenia, ale je príliš skoro posudzovať ich výsledky	10.17 – 10.19
Časť 2 – Hodnotiaca správa o financiách Únie založená na dosiahnutých výsledkoch	10.20 – 10.24
Časť 3 – Výsledky auditov výkonnosti realizovaných Dvorom audítorov	10.25 – 10.44
Úvod	10.25 – 10.27
Ciele SMART spolu s vhodnými ukazovateľmi výkonnosti sa neuplatňujú vo výdavkových programoch konzistentne	10.28 – 10.31
Nedostatky súvisiace s relevantnosťou, spoľahlivosťou a včasnosťou údajov o výkonnosti	10.32 – 10.36
V niekoľkých prípadoch bola ohrozená udržateľnosť projektov EÚ	10.37 – 10.44
Závery a odporúčania	10.45 – 10.51
Závery	10.45 – 10.49
Odporúčania	10.50 – 10.51

Príloha 10.1 – Osobitné správy prijaté Dvorom audítorov v roku 2012

Príloha 10.2 – Kontrola prijatia opatrení na základe predchádzajúcich odporúčaní v oblasti rozpočtu EÚ a výsledkov

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

ÚVOD

10.1. Táto kapitola sa zameriava na výkonnosť. Je rozdelená na tri časti. V prvej časti sú uvedené pripomienky Dvora audítorov k plánom riadenia (PR) a výročným správam o činnosti (VSČ) niektorých generálnych riaditeľstiev Komisie. Druhá časť sa týka druhej a tretej hodnotiacej správy Komisie ⁽¹⁾. V tretej časti sa zdôrazňujú niektoré hlavné témy a ponaučenia, ktoré možno vyvodíť z osobitných správ Dvora audítorov týkajúcich sa výkonnosti uverejnených v roku 2012 ⁽²⁾.

10.2. Výkonnosť sa hodnotí na základe zásad riadneho finančného hospodárenia (hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť) ⁽³⁾. Meranie výkonnosti je kľúčové počas celého procesu verejnej pomoci a týka sa vstupov (finančných, ľudských, materiálnych, organizačných alebo regulačných prostriedkov potrebných na realizáciu programu), výstupov (dosiahnutých výsledkov programu), výsledkov (okamžitých účinkov programu na priamych adresátoch alebo príjemcov) a dosahov (dlhodobých zmien v spoločnosti, ktoré možno pripísať opatreniu EÚ).

10.1. Meraniu a podávaniu správ o činnosti sa venuje zvýšená pozornosť v rámci Komisie. Podávanie správ o činnosti sa považuje za postup, ktorý sa neustále vyvíja. V oznámení „Zhrnutie dosiahnutých cieľov riadiacej činnosti Komisie v roku 2012“ [COM(2013) 334, final z 5.6.2013] sa určuje viacero iniciatív s cieľom ďalej posilňovať riadenie výkonnosti v rámci Komisie. Tento progresívny rozvoj kultúry výkonnosti bude potrebovať niekoľko rokov na to, aby sa plne prejavil jeho prínos, sčasti preto, lebo sa musia vypracovať nové štatistické a ďalšie nástroje.

⁽¹⁾ Podľa článku 318 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) Komisia predkladá Európskemu parlamentu a Rade hodnotiacu správu o financiách Únie založenú na dosiahnutých výsledkoch.

⁽²⁾ Osobitné správy Dvora audítorov sa týkajú rozpočtu EÚ a Európskych rozvojových fondov. Sú dostupné na internetovej stránke Dvora audítorov (<http://eca.europa.eu>).

⁽³⁾ Nariadenie Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev, článok 27; zrušené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) č. 966/2012 (Ú. v. EÚ L 298, 26.10.2012, s. 1), článok 30 (vstup do platnosti 1. januára 2013).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

10.3. Pre mnohé oblasti rozpočtu EÚ je legislatívny rámec zložitý, pričom chýba zameranie na výkonnosť. Napriek deklarovanému zameraniu na výsledky návrhy nových nariadení o spoločnom strategickom rámci (SSR) a spoločnej poľnohospodárskej politike (SPP) na programové obdobie 2014 – 2020 zostávajú vo svojom základe založené na vstupoch (zamerané na výdavky), a teda orientované skôr na súlad než na výkonnosť⁽⁴⁾. Napríklad pokiaľ ide o rozvoj vidieka, v nariadení je stanovený rôznorodý a rozsiahly súbor cieľov, ktorý nezahŕňa ich očakávané výsledky a dosah či relevantné ukazovatele⁽⁵⁾.

ODPOVEDE KOMISIE

10.3. Nové nariadenia pre SPP zabezpečujú väčšmi výkonnostne orientovaný prístup aj v rámci druhého piliera:

- návrh nariadenia EPFRV neobsahuje kvantifikované ciele na úrovni EÚ, ale vyžaduje, aby každý program rozvoja vidieka (PRV) bol orientovaný na dosiahnutie kvantifikovaných cieľov, ktoré úzko súvisia s cieľmi stanovenými v uvedenom nariadení. Ukazovatele, ktoré sa majú použiť na vymedzenie týchto cieľov, budú stanovené vo vykonávacom akte,
- okrem toho hlavné plánované výstupy budú podliehať výkonnostnému rámcu, ako sa určuje v nariadení o spoločných ustanoveniach.

Pokiaľ ide o navrhované predpisy pre európske štrukturálne a investičné fondy, zameranie na výsledky bolo zakomponované ako základná črta. Náročné a inovatívne návrhy zahŕňajú:

- posilnenú intervenčnú logiku prepájajúcu ciele, ktoré stanovila Únia, so záväznými a presnými cieľmi stanovenými členskými štátmi,
- po prvýkrát ex ante podmienky k jednotlivým opatreniam na zlepšenie efektívnosti investícií,
- výrazne rozšírené makroekonomické podmienky,
- obnovenú koncepciu hodnotenia založenú na plánovaní, povinnosť hodnotiť vplyv jednotlivých častí programu a využívanie nových metód, ako aj
- povinný výkonnostný rámec vrátane výkonnostnej rezervy.

⁽⁴⁾ Stanovisko č. 7/2011 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom fonde námorného a rybného hospodárstva zahrnuté do spoločného strategického rámca a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1083/2006 (Ú. v. EÚ C 47, 17.2.2012), bod 6, a stanovisko č. 1/2012 k niektorým návrhom týkajúcim sa spoločnej poľnohospodárskej politiky na obdobie 2014 až 2020, bod 8 (<http://eca.europa.eu>).

⁽⁵⁾ Stanovisko č. 1/2012, bod 8.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

10.4. Pri veľkých častiach rozpočtu EÚ, najmä Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka (EPFRV) a kohéznych fondoch (SSR), sa maximálna výška výdavkov v okruhoch viacročného finančného rámca (VFR) ⁽⁶⁾ rozčleňuje do ročných prídeltov podľa jednotlivých členských štátov. Dvor audítorov poukázal už v minulosti na to, že je výzvou dosiahnuť kvalitatívne dobré výsledky v systémoch, v ktorých sa finančné prostriedky vopred pridelujú členským štátom ⁽⁷⁾ a schopnosť čerpať ich je implicitným cieľom ⁽⁸⁾.

ODPOVEDE KOMISIE

10.4. Nové programy rozvoja vidieka budú orientované na dosiahnutie kvantifikovaných cieľov (súvisiacich s cieľmi nariadenia). Rozdelenie rozpočtu na jednotlivé opatrenia bude v súlade s týmito cieľmi, čím sa zabezpečí súlad medzi cieľmi, ktoré sa majú dosiahnuť, a prostriedkami plánovanými na ne. Okrem toho sa bude Komisia držať výkonnostnú rezervu, ktorá sa uvoľní až neskôr v programovom období, keď riadiace orgány preukážu, že v rámci programu rozvoja vidieka sa podarilo dosiahnuť stanovené medzníky. Preto prioritný cieľ dosiahnutia zámerov má intenzívnu podporu.

Pridelovanie rozpočtových prostriedkov podľa členského štátu je nevyhnutné na účely programovania, najmä pre predbežné stanovenie cieľov, čo by sa inak možno neuskutočnilo. Finančné prídely musia byť primerané potrebám, ktoré treba riešiť v jednotlivých členských štátoch.

⁽⁶⁾ V súčasnom viacročnom finančnom rámci (VFR 2007 – 2013), schválenom Európskou radou a potvrdenom Európskym parlamentom, sa stanovujú sumy ročných stropov viazaných rozpočtových prostriedkov podľa kategórie výdavkov a ročné stropy platobných rozpočtových prostriedkov. Tieto kategórie výdavkov sú šiestimi okruhmi VFR (napr. „Konkurencieschopnosť pre rast a zamestnanosť“ (okruh 1 A) alebo „Súdržnosť pre rast a zamestnanosť“ (okruh 1 B)).

⁽⁷⁾ Na základe kritérií stanovených Radou Komisia rozčleňuje sumy podľa členských štátov (vnútroštátne finančné balíky) napríklad pre rozvoj vidieka (rozhodnutie Komisie 2009/545/ES zo 7. júla 2009, ktorým sa stanovuje ročné rozčlenenie sumy podľa členských štátov v zmysle článku 69 ods. 2a nariadenia Rady (ES) č. 1698/2005 o podpore rozvoja vidieka a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie 2006/636/ES (Ú. v. EÚ L 181, 14.7.2009, s. 49)) alebo pre cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť (rozhodnutie Komisie 2006/593/ES zo 4. augusta 2006, ktorým sa stanovuje indikatívne pridelenie viazaných rozpočtových prostriedkov rozčlenených podľa členských štátov v rámci cieľa Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť na obdobie rokov 2007 – 2013 (Ú. v. EÚ L 243, 6.9.2006, s. 32)).

⁽⁸⁾ Stanovisko č. 7/2011, bod 4.

ČASŤ 1 – VŠČ O DOSIAHNUTÝCH VÝSLEDKOKCH V POLITIKE SA ZLEPŠUJÚ, ALE STÁLE MAJÚ OBMEDZENÉ VYUŽITIE

Úvod

10.5. Rôzne spôsoby plnenia⁽⁹⁾ rozpočtu EÚ spolu s rôznymi úlohami GR znamenajú, že Komisia má niekoľko rozličných úloh a nesie celý rad zodpovedností. Komisia by ich mala okrem iných záležitostí zohľadňovať pri stanovovaní cieľov výkonnosti, ako aj pri vymedzovaní ukazovateľov v PR a informovaní o nich vo VŠČ.

10.6. Dvor audítorov preskúmal požiadavky na predkladanie správ a procesy týkajúce sa PR a VŠČ vrátane príslušných usmernení, ako aj PR a VŠČ (časť 1) Generálneho riaditeľstva pre hospodársku súťaž (GR COMP), Generálneho riaditeľstva pre mobilitu a dopravu (GR MOVE) a Generálneho riaditeľstva pre námorné záležitosti a rybárstvo (GR MARE) za rok 2012. Dvor audítorov predovšetkým posúdil, či VŠČ poskytujú užitočné informácie o príspevku GR k dosiahnutiu cieľov politiky v danom roku⁽¹⁰⁾. Preskúmanie bolo založené na požiadavkách stanovených v nariadení o rozpočtových pravidlách, štandardoch vnútornej kontroly Komisie a pokynoch k PR/VŠČ vydaných generálnym sekretariátom (GS) Komisie a Generálnym riaditeľstvom pre rozpočet (GR BUDG).

10.5. Útvary Komisie boli požiadané, aby určili vo svojich plánoch riadenia ciele, ktoré budú zahŕňať očakávané účinky a výsledky. Tieto ciele sa zvyčajne zameriavajú na problémy spoločnosti, ktoré sa riešia rôznymi prostriedkami vrátane finančnej pomoci, regulačných opatrení alebo presadzovaním práva.

Pozornosť sa venuje aj zlepšeniu transparentnosti tým, že v plánoch riadenia sa konkrétnejšie vymedzuje okruh zodpovednosti Komisie v rámci jej operačných činností.

⁽⁹⁾ V nariadení o rozpočtových pravidlách, ktoré platilo v roku 2012, bolo uvedených päť spôsobov hospodárenia (centralizované priame, centralizované nepriame, zdieľané, decentralizované (tretie krajiny) a spoločné. V nariadení o rozpočtových pravidlách, ktoré platí od 1. januára 2013, sú uvedené tri hlavné spôsoby hospodárenia (priame, nepriame a zdieľané).

⁽¹⁰⁾ V kapitole 8 svojej výročnej správy za rok 2010 Dvor audítorov preskúmal VŠČ GR pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (GR AGRI), GR pre regionálnu a mestskú politiku (GR REGIO) a GR pre výskum a inováciu (GR RTD). V kapitole 10 svojej výročnej správy za rok 2011 Dvor audítorov preskúmal VŠČ GR EuropeAid a opäťovne VŠČ GR AGRI a GR REGIO. Pripomienky za tento rok sú podobné tým z výročných správ za roky 2010 a 2011.

Predkladanie správ o výsledkoch v politike je potrebné zlepšiť

10.7. V nariadení o rozpočtových pravidlách sa požaduje, aby Komisia pripojila k návrhu rozpočtu, ktorý predkladá rozpočtovému orgánu, výkazy činnosti ⁽¹¹⁾. Výkazy činnosti by mali obsahovať ciele SMART ⁽¹²⁾ pre rôzne činnosti (aspoň jeden cieľ za činnosť). Tieto ciele by sa mali merať prostredníctvom ukazovateľov. Ciele a ukazovatele v značnej miere priamo používajú generálni riaditelia ako ciele vo svojich PR.

10.8. Generálni riaditelia by potom mali v časti 1 svojich VŠČ oznámiť dosiahnuté výsledky a uviesť, do akej miery mali výsledky plánovaný dosah. V celej Komisii je stanovených približne 1 000 cieľov a 3 000 ukazovateľov vo všetkých PR ⁽¹³⁾.

10.9. Pri preskúmaní PR a VŠČ GR COMP, GR MOVE a GR MARE Dvor audítorov zistil nasledujúce hlavné problémy, ktoré ovplyvňujú predkladanie správ o výsledkoch politiky v danom roku:

- a) ciele prevzaté priamo z dokumentov týkajúcich sa politiky na vysokej úrovni alebo legislatívnych dokumentov často nie sú dostatočne zamerané, aby boli užitočné pre PR a VŠČ;
- b) len osem z 52 cieľov spĺňalo všetky kritériá SMART;
- c) ukazovatele na monitorovanie výkonnosti je potrebné zlepšiť;
- d) hodnotenia neboli užitočným zdrojom dôkazov na odôvodnenie informácií o výsledkoch politiky uvedených vo VŠČ.

10.9. Komisia sa domnieva, že dosiahla významný pokrok v posledných rokoch, pokiaľ ide o podávanie správ o výsledkoch politiky a že konkrétne výročné správy o činnosti jej generálnych riaditeľstiev obsahujú mnoho informácií o dosiahnutých výsledkoch a ich vplyve na spoločnosť.

a) Pozri odpoveď Komisie na bod 10.10.

b) Pozri odpoveď Komisie na bod 10.12.

d) Jednotlivé hodnotenia boli užitočným zdrojom dôkazov na odôvodnenie informácií o výsledkoch politiky uvedených vo výročných správach o činnosti. Nie všetky hodnotenia však priamo slúžia cieľom výročnej správy o činnosti, pretože sa napríklad vzťahujú na iné časové obdobie než je rok, za ktorý sa podáva výročná správa o činnosti.

⁽¹¹⁾ Nariadenie o rozpočtových pravidlách, článok 38 ods. 3 písm. e).

⁽¹²⁾ Ciele SMART spĺňajú tieto kritériá: sú špecifické, merateľné, dosiahnuteľné, náležité a časovo ohraničené.

⁽¹³⁾ Komisia navrhla zavedenie „programových vyhlásení“ s cieľom znížiť počet cieľov a ukazovateľov (počnúc od rozpočtového postupu na rok 2014).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Ciele prevzaté priamo z dokumentov týkajúcich sa politiky na vysokej úrovni alebo legislatívnych dokumentov často nie sú dostatočne zamerané, aby boli užitočné pre VŠČ a PR

10.10. Podľa stálych pokynov Komisie k plánom riadenia na rok 2012 by GR mali stanoviť všeobecné ciele s ukazovateľmi dosahu (dlhodobé) a konkrétne ciele s ukazovateľmi výsledkov (krátko-/strednodobé). Ciele používané v PR a vo VŠČ sú často prevzaté priamo z právnych textov alebo dokumentov týkajúcich sa politiky na vysokej úrovni. Tri kontrolované GR odkazovali na záväzný charakter týchto textov ako na základný dôvod tohto prístupu. Hoci ciele stanovené v takýchto dokumentoch by mali predovšetkým poskytovať základ pre stanovenie všeobecných cieľov, vytvárajú sa v politickom kontexte a často nie sú dostatočne zamerané na to, aby boli užitočné na úrovni GR (pozri príklad v rámciku 10.1). Okrem toho všeobecné a konkrétne ciele neboli jasne prepojené (GR COMP a GR MARE). K podobnému záveru došiel nedávno Útvor pre vnútorný audit, ktorý uviedol vo svojej správe, že v niektorých VŠČ sa uvádzajú neúplné informácie o prepojení medzi všeobecnými a konkrétnymi cieľmi stanovenými v pláne riadenia.

Rámček 10.1 – GR COMP – Cieľ politiky nedostatočne zameraný na úrovni GR

GR COMP definuje všeobecný cieľ „podporovať rast, pracovné miesta a konkurencieschopnosť“ a monitoruje jeho dosahovanie odkazovaním na mieru skutočného rastu HDP, mieru zamestnanosti obyvateľstva vo veku 20 – 64 rokov a percento HDP EÚ investované do výskumu a vývoja.

Použitím cieľa na vysokej politickej úrovni a spoločných cieľov Komisie ako ukazovateľov dosahu GR COMP nemôže preukázať svoj vlastný podiel na dosahovaní cieľov politiky.

10.10. Stále pokyny k plánom riadenia vyžadujú, aby sa všeobecné ciele zosúladiť s politickými ich ďalším rozpracovaním v plánoch riadenia. Dôvod tohto prístupu je daný potrebou zabezpečiť, aby útvary Komisie mohli sledovať plnenie politických cieľov a hlavných politických priorít Komisie. Ciele by sa mali väčšinou zameriavať na vplyvy a výsledky, hoci tieto možno zvyčajne pripísať činnosti útvarov iba čiastočne.

Aby bolo možné zabezpečiť verejnú zodpovednosť Komisie, ciele sa väčšinou zameriavajú na vplyvy a výsledky, a to aj v prípade, že ich možno zvyčajne iba čiastočne pripísať činnosti útvarov, a sú ovplyvnené aj ďalšími vonkajšími faktormi.

Komisia zváži zmenu stálych pokynov na prípravu plánov riadenia s cieľom zlepšiť prezentáciu prepojení medzi všeobecnými a osobitnými cieľmi. Pozri aj odpoveď Komisie k rámciku 10.1.

Rámček 10.1. – GR COMP – Ciele politiky nie sú zmysluplné ciele na úrovni GR

Komisia uznáva systémové metodické ťažkosti pri preukazovaní prínosu politiky hospodárskej súťaže pri plnení cieľov stratégie Európa 2020, ak sa použijú ukazovatele kvantitatívneho vplyvu hospodárskej súťaže namiesto viacerých všeobecných ukazovateľov, napr. rastu HDP. Prepojenie medzi týmto všeobecným cieľom, donucovacími opatreniami Komisie a politickými iniciatívami je vysvetlené na stranách 4 až 5 výročnej správy o činnosti za rok 2012.

GR COMP určuje za všeobecný cieľ „podporu rastu, zamestnanosti a konkurencieschopnosti“ v snahe primerane začleniť politiky GR do politik Európskej komisie v súlade s vnútornými usmerneniami Komisie.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

10.11. V PR nie je jasne stanovené, ako plánované činnosti na každej úrovni riadenia prispievajú k dosiahnutiu stanovených cieľov, zohľadniac pri tom vyčlenené zdroje a identifikované riziká. To má negatívny dosah na užitočnosť informácií o výsledkoch politiky v časti 1 VSC. Ciele ako také by mohli byť relevantné pre oblasť politiky, v ktorej GR pôsobia, ale nie sú dostatočne zamerané na to, aby umožnili priebežné monitorovanie ich dosahovania (napríklad prostredníctvom medzníkov).

Len osem z 52 cieľov spĺňalo všetky kritériá SMART

10.12. Ciele GR by mali byť jasne definované a v prípade potreby aktualizované. Mali by byť sformulované takým spôsobom, aby sa dalo monitorovať ich dosahovanie. To znamená, že ciele by mali byť SMART. Avšak len osem z 52 preskúmaných cieľov spĺňalo všetky kritériá SMART (pozri jeden z príkladov v rámciku 10.2). Hoci boli preskúmané ciele relevantné pre oblasť politiky, v ktorej GR pôsobia, neboli dostatočne špecifické, merateľné či časovo ohraničené, aby ich bolo možné následne kontrolovať.

Rámček 10.2 – Ciele GR MOVE

Cieľ SMART

„Vybudovať hlavné dopravné siete do roku 2030“ je jedným z cieľov GR MOVE. Tento cieľ je špecifický, časovo ohraničený a náležitý. Merateľnosť tohto cieľa je vyčíslená v PR a VSC (napr. „pät odstránených problematických miest na kľúčových dopravných trasách do roku 2017“).

Cieľ, ktorý nie je SMART

Jeden zo špecifických cieľov, ktorý uviedlo GR MOVE vo svojom PR na rok 2012, je „podporovať modernú mestskú mobilitu“. Tento cieľ nie je SMART. Nie je ani špecifický, pretože neposkytuje žiadne informácie o tom, čo je potrebné zmeniť, ani merateľný či časovo ohraničený.

ODPOVEDE KOMISIE

10.11. Komisia zvažuje spôsoby, ako v plánoch riadenia zlepšiť prezentáciu prepojení medzi činnosťou, ktorú útvary vykonávajú, a plánovanými výsledkami a vplyvmi. Komisia sa domnieva, že dodržiavanie kritérií SMART je dostatočné na to, aby bolo možné vhodné monitorovanie pokroku pri plnení týchto cieľov. Navyše vplyvy a výsledky sa často merajú len za viacročné obdobie.

10.12. Pri posudzovaní dodržania kritéria SMART by sa informácie v pláne riadenia mali analyzovať v celom rozsahu.

Komisia uznáva, že správy o výkonnosti by sa mali zameriavať na skutočné potreby zainteresovaných strán a mali by byť dostatočne flexibilné, aby vyjadrovali rozličnú povahu činností útvarov.

Rámček 10.2 — ciele GR MOVE

Cieľ, ktorý nie je SMART

Cieľ v oblasti mestskej mobility sa bude považovať za dosiahnutý, ak počet miest, ktoré sú členmi fóra CIVITAS, dosiahne 250 – 270 do roku 2015. Všetky potrebné informácie sú preto dostupné pre čitateľa a cieľ sa prakticky môže považovať za špecifický, merateľný, dosiahnuteľný, relevantný a časovo ohraničený, t. j. SMART.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

10.13. Medzníky umožňujú skontrolovať, či napreduje dosahovanie dlhodobého cieľa. Dlhodobé ciele by mali byť doplnené o strednodobé alebo ročné medzníky. GR MARE vo svojom PR na rok 2012 stanovilo dva medzníky, ktoré už boli dosiahnuté v roku 2011. Pri ostatných medzníkoch, ktoré použilo GR MARE, nebola zjavná relevantnosť dosiahnutia príslušných cieľov. GR MOVE použilo vo svojom PR na rok 2012 štyri medzníky pre ciele do budúcnosti (2020 a 2050). Avšak jeden z týchto cieľov, ktorý mal medzník stanovený na rok 2012, sa bez vysvetlenia príčiny neuviedol vo VŠČ za rok 2012.

Ukazovatele na monitorovanie výkonnosti je potrebné zlepšiť

10.14. Výber ukazovateľov by mal byť založený na zvážení relevantnosti, merateľnosti a dostupnosti včasných a spoľahlivých údajov o výkonnosti. V čo najväčšej miere by ukazovatele mali byť stanovené podľa kritérií „RACER“⁽¹⁴⁾. Ukazovatele na meranie účinkov, na ktoré majú GR obmedzený vplyv, by mali byť doplnené inými ukazovateľmi, prostredníctvom ktorých sa hodnotia priamo činnosti GR.

10.15. Všetky tri GR majú stanovený aspoň jeden ukazovateľ výkonnosti pre každý cieľ, čo vedeniu pomáha monitorovať a hodnotiť výsledky a predkladať o nich správy. Preskúmanie 15 ukazovateľov (päť za každé GR) ukázalo, že osem ukazovateľov primerane spĺňalo všetky kritériá RACER. Okrem toho Dvor audítorov zistil tieto nedostatky (pozri rámček 10.3):

- a) ukazovatele, ktoré GR nemohli ovplyvniť (GR MARE, GR MOVE);
- b) ukazovatele, ku ktorým chýbali relevantné informácie (GR COMP) alebo vyčíslený cieľ (GR MARE a GR COMP), alebo ak bol vyčíslený cieľ k dispozícii, nebolo možné ho merať (GR MARE);
- c) ukazovatele s cieľmi, pri ktorých prepojenie medzi ukazovateľom a cieľom nebolo zjavné, alebo cieľ nebol zmysluplný (GR MARE a GR MOVE).

ODPOVEDE KOMISIE

10.13. Míľníky len umožňujú preveriť, do akej miery boli prijaté opatrenia smerujúce k dosiahnutiu dlhodobého cieľa a signalizovať, ak dosiahnutý pokrok pokračuje podľa plánu.

Pokiaľ ide o GR MOVE, v pláne riadenia 2012 bol stanovený dlhodobý cieľ (do roku 2020) a medzník na rok 2010 pre ukazovateľ vplyvu „podiel energie z obnoviteľných zdrojov v doprave“. Právne predpisy, na základe ktorých bol stanovený tento medzník, boli zrušené s účinnosťou od 1. januára 2012, a tak príslušný ukazovateľ sa už vo výročnej správe o činnosti 2012 neobjavil. Komisia súhlasí, že vysvetlenie vo VŠČ 2012 by bolo užitočné pri objasnení skutočností, prečo hodnota medzníka na rok 2010 je zahrnutá v pláne riadenia na rok 2012, ale nie vo VŠČ za rok 2012.

10.14. Ukazovatele by mali byť relevantné pre ciele, ktorých sa týkajú. Ak ciele sú zamerané na vplyvy alebo na výsledky, ukazovatele, ktoré hodnotia priame výsledky GR, sú príliš restriktívne na to, aby adekvátne monitorovali pokrok pri dosahovaní týchto cieľov. Komisia sa domnieva, že používať iba ukazovatele, ktorými sa merajú priame výsledky GR, by bolo príliš restriktívne a nebolo by primerané na vyjadrenie bohatstva jej činností.

10.15. Komisia sa domnieva, že uvádzané ukazovatele vo všeobecnosti poskytujú užitočné informácie o pokroku pri dosahovaní celkových cieľov politiky Komisie, ako aj o monitorovaní výkonnosti.

- a) Komisia sa domnieva, že ukazovatele predstavujú dôležité informácie pre komunikáciu s externými zainteresovanými stranami zabezpečujú celkovú orientáciu na politické iniciatívy a rozhodnutia Komisie. Priamy vplyv politickej iniciatívy na dosiahnutie cieľa možno často posudzovať len v strednodobom alebo dlhodobom časovom horizonte.
- b) Pozri odpoveď na rámček 10.3.
- c) Komisia sa domnieva, že uvádzané ukazovatele sú užitočné. Komisia však súhlasí s tým, že informácie o dosahovaní cieľov pre tieto konkrétne ukazovatele by mali byť jasnejšie vysvetlené a bude sa usilovať robiť tak aj v budúcnosti (pozri tiež odpoveď k rámčeku 10.3.).

⁽¹⁴⁾ Relevantné, uznávané, vierohodné, jednoduché a stabilné ukazovatele, štandard vnútornej kontroly Komisie pre ciele a ukazovatele výkonnosti (ŠVK 5).

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

Rámček 10.3 – Príklady ukazovateľov

GR MARE – Ukazovatele, ktoré GR nemá pod kontrolou

Niektoré ukazovatele nemá GR MARE ako ovplyvniť, pretože sa opierajú o výsledky medzinárodných obchodných rokovaní. GR MARE uvádza vyhlásenie o odmietnutí zodpovednosti, pretože nemá tieto rokovania pod kontrolou.

GR COMP – Neboli poskytnuté relevantné informácie

Špecifický cieľ „účinné odhaľovanie, sankcionovanie, odrádzanie a naprávanie v súvislosti s najškodlivejšími postupmi proti konkurencii zo strany podnikov, ktoré nie sú kartelmi“ je meraný jedným ukazovateľom výsledku „porovnávací štandard pre (pozorovateľné) prínosy pre spotrebiteľov z rozhodnutí Komisie, ktorými sa zakazujú postupy proti konkurencii iné než kartely, a z rozhodnutí Komisie, na základe ktorých sú podniky povinné dodržať svoje záväzky“. Tento ukazovateľ je definovaný podľa metodiky výpočtu, ktorú používa GR COMP a ktorej cieľom je vyčíslieť odhadované prínosy pre spotrebiteľov. Samotné GR COMP však uvádza, že týmto ukazovateľom sa nemeria pokrok smerom k dosiahnutiu cieľa. Preto je tento cieľ bez ukazovateľa.

GR MOVE – Ťažkosti s predložením a výkladom výsledkov

Pre všeobecný cieľ „modernizovať dopravnú infraštruktúru a jej inteligentné financovanie“ je jedným z ukazovateľov dosahu, ktoré stanovilo GR MOVE, „zníženie (priemerného) času cestovania v 30 prioritných projektoch TEN-T vďaka lepšej infraštruktúre financovanej z prostriedkov EÚ“ s cieľom mínus 20 % do roku 2020 (v porovnaní s rokom 2011). Dosah na obyvateľstvo sa uvádza z kvantitatívneho hľadiska ako zníženie času cestovania. Avšak spôsob, akým sú prezentované posledné známe informácie vo VŠČ za rok 2012, je zmatový. Súčasná situácia v súvislosti s týmto ukazovateľom je opísaná nasledovne: „St-Pölten – Viedeň: 40 min.; Unterinntal: 15 min.; Barcelona – Francúzsko: 1 h 40 min.“ Nie je jasné, či ide o znížený priemerný čas cestovania dosiahnutý v roku 2012 alebo o cieľ pre zníženie priemerného času cestovania do roku 2020. Nie sú uvedené žiadne informácie o tom, do akej miery sa dosiahol cieľ mínus 20 %. Okrem toho sú uvedené len tri hodnoty z 30. Bez ďalšieho vysvetlenia nie je možné určiť, či sa tento cieľ monitorovaný uvedeným ukazovateľom plní podľa plánu.

ODPOVEDE KOMISIE

Rámček 10.3. — Príklady ukazovateľov

GR MARE – Ukazovatele, ktoré GR nemá pod kontrolou

Ukazovateľ medzinárodných obchodných rokovaní v rámci ABB 1102 je relevantný na meranie pokroku pri dosahovaní špecifického cieľa, pretože uvádza výsledky práce GR.

Bolo pridané vyhlásenie od ústredných útvarov k plánu riadenia 2012 v súlade s časťou 4 stálych pokynov.

GR COMP – Neboli poskytnuté relevantné informácie

Komisia uznáva, že GR pre hospodársku súťaž v súčasnosti nemá stanoveného ukazovateľa pre svoju činnosť v oblasti protisúťažného správania v podnikoch iných ako kartely. Dôvodom je zložitosť výpočtu, keďže ide o prípady odlišné v porovnaní s jednotnejším charakterom prípadov napríklad pri horizontálnych fúziách alebo karteloch – čo znamená menej zložitý výpočet – ako aj potreba zdrojov spojená s takýmito zložitejšími výpočtami (nákladová efektívnosť).

GR MOVE – ukazovateľ zníženia času na cestovanie

Komisia považuje ukazovateľ zníženia času na cestovanie za veľmi dôležitý a užitočný najmä pre hodnotenie dosiahnutia cieľa modernizovať dopravnú infraštruktúru. Zároveň však uznáva, že pokrok pri dosahovaní zníženia času na cestovanie pri 30 prioritných projektoch TEN-T (PPS) mohli byť jasnejšie vysvetlené a bude sa usilovať robiť tak aj v budúcnosti.

Na úsekoch patriacich k trom uvedeným prioritným projektom boli časy na cestovanie v roku 2012 znížené o 20 – 60 % v dôsledku opatrení spolufinancovaných EÚ. Keďže do roku 2020 dôjde k intervenciám aj na ďalších úsekoch, Komisia očakáva, že individuálne ciele budú splnené pri celých úsekoch týchto prioritných projektov, ako aj pri ďalších prioritných projektoch.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

Hodnotenia nie sú užitočným zdrojom dôkazov na odôvodnenie informácií o výsledkoch politiky uvedených vo VŠČ

10.16. Podľa stálych pokynov Komisie by mali byť hodnotenia a štúdie súvisiace s hodnoteniami zdrojom informácií o výsledkoch a dosahu. Všetky tri GR začlenili niektoré informácie o hodnoteniach do časti 1 svojich VŠČ za rok 2012. Tieto informácie však boli stručné alebo uvedené v poznámkach pod čiarou. Preskúmaním piatich hodnotení ukončených v roku 2012 alebo skôr za každé z troch kontrolovaných GR sa zistilo, že tieto hodnotenia mali obmedzenú hodnotu ako zdroj informácií o výsledkoch a dosahu. Bolo to zväčša spôsobené skutočnosťou, že hodnotenia boli skôr zamerané na prevádzkové otázky než na výkonnosť, alebo tým, že Komisia mala pochybnosti o kvalite informácií získaných od orgánov členských štátov.

Riadenie výkonnosti a predkladanie správ sa vyvíja a boli prijaté niektoré nápravné opatrenia, ale je príliš skoro posudzovať ich výsledky

10.17. GS a GR BUDG zohrávajú kľúčovú úlohu v poskytovaní každoročných pokynov k štruktúre a obsahu VŠČ. Okrem toho centrálna riadia kvalitu VŠČ vypracovaných jednotlivými GR (podpora a monitorovanie). Súčasťou procesu kontroly kvality boli po prvýkrát v roku 2012 diskusie o časti 1 návrhov VŠČ všetkých GR s GS a GR BUDG.

10.16. Komisia berie na vedomie zistenia Dvora audítorov, že vzorky hodnotení, ktorými sa zaoberal Dvor audítorov, boli orientované skôr na prevádzkové otázky než na výkonnosť. Komisia súhlasí s názorom, že hodnotenia by mali poskytovať informácie o výsledkoch a dosahu, pričom uznáva, že zameranie hodnotenia môže byť odlišné v závislosti od štádia implementácie hodnoteného programu. Komisia odkazuje na hodnotiacu správu podľa článku 318 ZFEÚ, v ktorej sú výsledky týkajúce sa všetkých rozpočtových položiek VFR prezentované jednak z pohľadu prevádzkových otázok počas raného štádia realizácie programov, ako aj z pohľadu vplyvu, efektívnosti a pridanej hodnoty EÚ v rámci jednotlivých programov v neskoršom štádiu realizácie.

Komisia bude venovať zvýšenú pozornosť výkonnostne orientovaným aspektom vo svojich hodnoteniach a ich uvádzaniu vo výročných správach o činnosti. Dovoľuje si poukázať na príklady hodnotenia, ktoré už poskytujú užitočné informácie o výsledkoch politiky.

Komisia sa domnieva, že v posledných rokoch dosiahla významný pokrok v podávaní správ o výsledkoch politiky a že konkrétne výročné správy o činnosti jej generálnych riaditeľstiev obsahujú mnoho užitočných informácií o dosiahnutých výsledkoch a ich dosahu na spoločnosť.

Komisia pracuje na silnejšom a jednotnejšom rámci pre monitorovanie, hodnotenie a podávanie správ o plnení finančných programov EÚ pre budúci VFR. Správa podľa článku 318 za rok 2012 obsahuje akčný plán. Komisia podotýka, že informácie a hodnotenia, ktoré bude môcť zaradiť každoročne do svojich výročných správ o činnosti, ako aj celkové podávanie správ pre budúci VFR, budú vo veľkej miere závisieť od ustanovení týkajúcich sa výkonnosti v právnych nástrojoch, ktoré má prijať Parlament a Rada na podporu nového súboru finančných programov.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

10.18. Pri audite vypracúvania VSC Útvar pre vnútorný audit dospel k záveru, že tento proces sa zameriava na zákonosť a správnosť, zatiaľ čo hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť výsledkov politiky sa neriešia dostatočne. V reakcii na tento audit Komisia vypracovala v marci 2013 akčný plán s cieľom riešiť hlavné zistenia vrátane revízie stálych pokynov.

10.19. V rámci rokovaní o VFR Komisia navrhla spoločný rámec výkonnosti pre Komisiu a vnútroštátne orgány, ktorý sa zakladá na dohodnutých ukazovateľoch výstupov a výsledkov.

ČASŤ 2 – HODNOTIACA SPRÁVA O FINANCIÁCH ÚNIE ZALOŽENÁ NA DOSIAHNUTÝCH VÝSLEDKOCH

10.20. Komisia uverejnila v novembri 2012 druhú správu a v júni 2013 tretiu správu o hodnotení financií Únie na základe dosiahnutých výsledkov (hodnotiaca správa) ⁽¹⁵⁾. V ZFEÚ sa požaduje, aby Komisia vypracovala takúto správu, a uvádza sa v nej, že správa je súčasťou dôkazov, na základe ktorých Parlament každoročne udeľuje Komisii absolútórium v súvislosti s rozpočtom ⁽¹⁶⁾.

10.21. Vo svojich pripomienkach ⁽¹⁷⁾ k druhej hodnotiacej správe Dvor audítorov považoval širší rozsah tejto správy v porovnaní s prvou hodnotiacou správou za zlepšenie a poznamenal, že v správe sa uvádzajú určité informácie o účinnosti a efektívnosti programov. Hodnotiaca správa však neposkytovala dostatočné, relevantné a spoľahlivé dôkazy o tom, čo sa dosiahlo prostredníctvom politik EÚ, a nebola preto vhodná na plánované použitie pri postupe udelenia absolútória.

10.22. V porovnaní s prvou a druhou hodnotiacou správou predstavuje tretia správa isté zlepšenie, pretože vychádza z viacerých zdrojov informácií a nielen z hodnotiacich správ, najmä z osobitných správ Dvora audítorov a odporúčaní Útvaru Komisie pre vnútorný audit, pričom sa v nej uvádzajú niektoré oblasti, ktoré je potrebné zlepšiť. Dvor audítorov víta tento vývoj. Táto hodnotiaca správa však stále nie je vhodná na svoje plánované využitie.

ODPOVEDE KOMISIE

10.18. Komisia zreviduje stále pokyny k výročným správam o činnosti. Touto revíziou sa takisto zabezpečí, aby boli riešené otázky hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti dosiahnutých cieľov politiky.

10.21. Komisia opätovne pripomína svoj zámer do budúcnosti ďalej vylepšovať správu v diskusii s orgánom udeľujúcim absolútórium.

Komisia takisto potvrdzuje, že toto je možné dosiahnuť iba na základe nového výkonnostného rámca, ktorý bude vychádzať z právnych základov budúceho VFR.

Poznatky, ktoré Dvor audítorov doposiaľ poskytol pri príprave tohtoročnej hodnotiacej správy, sa zohľadnili v čo najväčšom rozsahu v rámci existujúceho VFR 2007 – 2013. Táto správa bola prijatá 26. júna 2013.

10.22. Komisia víta pozitívnu odozvu Dvora na dosiahnutý pokrok uvedený v hodnotiacej správe. Komisia sa zároveň domnieva, že hodnotiace správy môžu začať poskytovať dostatočné, relevantné a spoľahlivé informácie o tom, čo sa dosiahlo prostredníctvom politik EÚ – a Dvor audítorov ich môže považovať za vhodné na ním zamýšľané účely použitia v rámci postupu udeľovania absolútória – ak sa v neskoršom období VFR začnú uvádzať prvé údaje o dosahu programov.

⁽¹⁵⁾ Druhá hodnotiaca správa COM(2012) 675 final; tretia hodnotiaca správa COM(2013) 461 final.

⁽¹⁶⁾ Články 318 a 319 ZFEÚ.

⁽¹⁷⁾ List predsedu Dvora audítorov predsedovi Komisii: „Odpoveď Európskeho dvora audítorov na druhú hodnotiacu správu Komisie podľa článku 318“, 21. 12. 2012.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

10.23. Dvor audítorov poznamenáva, že Komisia sa zaviazala predložiť v roku 2014 nový rámec predkladania správ o výkonnosti, a berie na vedomie už prijaté iniciatívy zamerané na zlepšenie informovania o výkonnosti útvarmi Komisie. Okrem toho Komisia plánuje:

- a) zlepšiť informovanie o výkonnosti vo výročných správach o činnosti generálnych riaditeľstiev;
- b) užšie prepojiť ročné plány riadenia s výročnými správami o činnosti na jednej strane a hodnotiacou správou podľa článku 318 na druhej strane;
- c) prijímať hodnotiacu správu paralelne so súhrnnou správou.

10.24. Napokon, k tretej hodnotiacej správe je priložený akčný plán na vypracovanie hodnotiacej správy podľa článku 318. Dvor audítorov to považuje za pozitívny krok. Nie je však jasné, čo tieto činnosti budú znamenať v praxi. V pláne sa nekonkretizujú jednotlivé povinnosti či termíny na ukončenie uvedených činností. Dvor audítorov bude následne kontrolovať a predloží správu o tom, do akej miery Komisia uspela v plnení akčného plánu a zlepšeníach sľúbených v súvislosti s budúcimi hodnotiacimi správami.

ČASŤ 3 – VÝSLEDKY AUDITOV VÝKONNOSTI REALIZOVANÝCH DVOROM AUDÍTOROV

Úvod

10.25. V osobitných správach Dvora audítorov sa skúma, či sa pri výdavkoch Európskej únie uplatňujú zásady riadneho finančného hospodárenia (bod 10.2). Dvor audítorov si vyberá témy osobitných správ – konkrétne rozpočtové oblasti alebo tematické oblasti riadenia – tak, aby mali čo najväčší dosah, pričom vychádza zo súboru kritérií, ako je výška príslušných príjmov alebo výdavkov (významnosť), riziká pre riadne finančné hospodárenie a miera záujmu zainteresovaných strán. V roku 2012 Dvor audítorov prijal ⁽¹⁸⁾ 25 osobitných správ, ktoré sú uvedené v **prílohe 10.1**.

10.26. Dvor audítorov preskúmava v tejto časti ponaučenia, ktoré možno vyvodiť z jeho osobitných správ uverejnených v roku 2012. Dvor audítorov sa zameriava na tri témy, ktoré sú dôležité na dosiahnutie želaných výsledkov a dosahov ďalšej generácie výdavkových programov: ciele SMART a vhodné ukazovatele pre programy, včasné a spoľahlivé údaje o výkonnosti programov a udržateľnosť projektov financovaných z prostriedkov EÚ.

ODPOVEDE KOMISIE

10.23. Na základe novej generácie výdavkových programov v rámci viacročného finančného rámca na obdobie 2014 – 2020 Komisia poučí svoje útvary, aby premietli výkonnostný rámec týchto programov do svojich plánov riadenia na rok 2014. Umožní sa tak podávanie správ o výkonnosti vo výročných správach o činnosti, ktoré majú byť vydané v marci 2015. Okrem toho sa vytvorí užšie prepojenie medzi výročnými správami o činnosti generálnych riaditeľstiev a hodnotiacou správou podľa článku 318 ZFEÚ.

10.24. Komisia víta uznanie Dvora audítorov, že akčný plán je pozitívnym krokom. Dovoľuje si pripomenúť údaje v tohtoročnej správe, že akčný plán zostane dočasným až do prijatia právnych nástrojov na podporu finančných programov v rámci budúceho VFR. To vysvetľuje aj absenciu špecifickej zodpovednosti jednotlivcov a časových údajov o ukončení projektu.

⁽¹⁸⁾ Prijaté znamená schválené na uverejnenie.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

10.27. Tieto témy sú v rôznej miere aj predmetom ďalších nedávnych publikácií Dvora audítorov⁽¹⁹⁾. Ako už v minulosti poukázal Dvor audítorov a s cieľom určiť, či výdavky Európskej únie vedú k želaným výsledkom a dosahu, je potrebné, aby Komisia prehodnotila svoje systémy na predkladanie správ a zabezpečenie dodržiavania povinnosti zodpovedať sa na nasledujúce programové obdobie a zamerala sa nielen na dodržiavanie pravidiel, ale aj na dosahovanie účinkov (výsledky a dosah). Ciele SMART a vhodné ukazovatele spolu so spoľahlivými a včasnými informáciami sú základné zložky takéhoto systému na predkladanie správ a zabezpečenie dodržiavania povinnosti zodpovedať sa.

Ciele SMART spolu s vhodnými ukazovateľmi výkonnosti sa neuplatňujú vo výdavkových programoch konzistentne

10.28. V nariadení o rozpočtových pravidlách sa stanovuje, že pre všetky typy činností, na ktoré sa vzťahuje rozpočet, sa stanovujú špecifické, merateľné, dosiahnuteľné, náležité a časovo ohraničené ciele a že dosahovanie týchto cieľov sa monitoruje na základe ukazovateľov výkonnosti⁽²⁰⁾. To by Komisii a členským štátom umožnilo hodnotiť nielen na konci, ale aj v kľúčových priebežných bodoch, či sa splnili stanovené ciele a či je pravdepodobné, že nastane plánovaný dosah.

ODPOVEDE KOMISIE

10.27. Komisia súhlasí s tým, že jej systémy riadenia by mali byť ustanovené primerane cieľu merať dosiahnuté úspechy a výsledky výdavkov EÚ, a že by mali byť zavedené vhodné nadväzujúce opatrenia a kontrolné systémy, aby sa mohli získať spoľahlivé informácie k predkladaniu správ o výsledkoch.

Komisia pracuje na ďalšom vývoji svojho vnútorného systému riadenia v kontexte blížaceho sa viacročného finančného rámca na roky 2014 – 2020 (VFR), pričom sa osobitne zameriava na pridanie hodnotu EÚ, efektívnosť, účinnosť a celkový vplyv na hospodárstvo a spoločnosť v rámci svojich výdavkových programov. Komisia navrhne novú kultúru výkonnosti pri použití cieľov, ukazovateľov, monitorovacích a hodnotiacich rámcov stanovených legislatívnym orgánom na nadchádzajúce programové obdobie; to poskytne aj jasný základ pre ročné správy o výkonnosti predkladané Komisiou.

Komisia už zahrnula do svojich návrhov nových programov v rámci VFR niekoľko prvkov zameraných na vytvorenie silnejšieho výkonnostného rámca, ktorý by sa mal viac zamerať na efektívnosť a účinnosť pri dosahovaní celkových cieľov jednotlivých finančných programov. Tento rámec pre výkonnosť ovplyvní aj existujúce vnútorné nástroje riadenia.

⁽¹⁹⁾ Stanovisko č. 4/2012 k hodnotiacej správe Komisie o financiách Únie založenej na získaných výsledkoch, vypracovanej v súlade s článkom 318 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (<http://eca.europa.eu>). Pozri tiež stanovisko č. 7/2011 k návrhu nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom fonde námorného a rybného hospodárstva zahrnuté do spoločného strategického rámca a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1083/2006, a stanovisko č. 1/2012 k niektorým návrhom týkajúcim sa spoločnej poľnohospodárskej politiky na obdobie 2014 až 2020, ako aj výročnú správu za rozpočtový rok 2010, bod 8.54, Odpoveď Európskeho dvora audítorov na druhú hodnotiacu správu Komisie podľa článku 318.

⁽²⁰⁾ Článok 30 ods. 3 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

10.29. V osobitnej správe o integrácii štátnych príslušníkov tretích krajín Dvor audítorov uviedol svoje zistenie, že Komisia preukázala možnosť definovať ukazovatele týkajúce sa výstupov a účinkov financovaných činností ⁽²¹⁾. Kontrolované orgány členských štátov boli povinné uviesť vyčísliteľné výstupy. Merateľné ciele však boli špecifikované len pre asi polovicu preskúmaných činností a vo väčšine týchto prípadov sa jednoducho odkazovalo na počet projektov alebo účastníkov namiesto konkrétnych aspektov, ako je úspešnosť pri získavaní kvalifikácie. Dvor audítorov dospel k záveru, že hoci Komisia poskytla rozsiahle usmernenia k ukazovateľom, štyri z piatich kontrolovaných členských štátov vykazovali výrazné nedostatky v začleňovaní cieľov SMART do programov, zavádzaní primeraných informačných systémov na zber údajov a/alebo predkladaní správ o dosiahnutí cieľov. V dôsledku toho bola obmedzená schopnosť členských štátov a Komisie monitorovať a riadiť tieto programy.

10.30. Osobitná správa o reforme trhu s vínom ukázala, že napriek prísnyim požiadavkám týkajúcim sa poskytovania informácií a tomu, že Komisia dostáva od členských štátov veľké množstvo informácií o vykonávaní rôznych opatrení, monitorovacia úloha Komisie, ktorej súčasťou by malo byť posúdenie toho, či reforma dosahuje svoje ciele, je obmedzená chýbajúcimi kľúčovými ukazovateľmi výkonnosti ⁽²²⁾.

ODPOVEDE KOMISIE

10.29. V rámci Európskeho fondu pre integráciu štátnych príslušníkov tretích krajín Komisia používa niekoľko nástrojov na monitorovanie vnútroštátnych programov, napríklad pravidelné kontakty s členskými štátmi, priebežné a záverečné správy o vykonávaní. Okrem toho členské štáty predložili národné hodnotiace správy za obdobie rokov 2007 – 2010 na základe spoločných ukazovateľov stanovených Komisiou, ktoré boli na úrovni projektov zlučiteľné s vlastnými ukazovateľmi členských štátov. Tieto spoločné ukazovatele by mali priniesť zmysluplné výsledky na úrovni jednotlivých štátov aj na európskej úrovni. Vo svojom návrhu nariadenia o Fonde pre azyl a migráciu z 15. novembra 2011 [KOM(2011) 751 v konečnom znení] Komisia navrhla, aby boli spoločné povinné ukazovatele na posudzovanie a efektívne riadenie vnútroštátnych programov. Tieto sú už predmetom diskusie so zúčastnenými členskými štátmi, najmä pokiaľ ide o skutočnosť, že by mali mať obmedzený počet, byť „SMART“, vychádzať z reality a poskytovať spoľahlivé údaje.

10.30. Hodnotenie, či reforma v oblasti vína z roku 2008 spĺňa svoj cieľ, vykonáva Komisia na základe týchto prvkov:

1. Pravidelné hodnotenie situácie na trhu s vínom:

a) na základe kľúčových ukazovateľov ustanovených v nariadeniach (ES) č. 555/2008 a (ES) č. 436/2009.

2. Pravidelné hodnotenie toho, ako členské štáty vykonávajú politiku v oblasti vína, napríklad:

a) štúdia o uskutočňovaní reformy vypracovaná v roku 2012, ktorá poskytla dôkladnú a podrobnú analýzu rôznych aspektov spoločnej organizácie trhu s vínom;

b) pokiaľ ide o národné programy, nariadenie (ES) č. 555/2008 bolo upravené a GR AGRI nadväzne schválilo dve usmernenia v roku 2013 s cieľom objasniť a podrobne popísať, akým spôsobom sa majú tieto opatrenia vykonávať na vnútroštátnej úrovni. Tieto usmernenia odporúčajú členským štátom kľúčové ukazovatele, ktoré sa majú používať (napr. kritériá výberu, kritériá hodnotenia, ukazovatele vplyvu atď.). Tieto ukazovatele používa aj GR AGRI pri hodnotení svojich nástrojov politiky.

⁽²¹⁾ Osobitná správa č. 22/2012 „Prispievajú Európsky fond pre integráciu a Európsky fond pre utečencov účinne k integrácii štátnych príslušníkov tretích krajín?“, body 20, 24, 25 a 79.

⁽²²⁾ Osobitná správa č. 7/2012 „Reforma spoločnej organizácie trhu s vínom: Doterajší pokrok“, body 50 a 57.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

10.31. Osobitná správa Dvora audítorov o finančných nástrojoch spolufinancovaných EFRR poukazuje na to, že štandardné nástroje na monitorovanie politiky súdržnosti zavedené pre EFRR sú neprimerané alebo neprispôsobené účelu finančných nástrojov. V závere správy sa uviedlo, že ak existovali systémy monitorovania a informačné systémy, boli zle vybavené na informovanie a monitorovanie riadneho hospodárenia s finančnými prostriedkami ⁽²³⁾.

Nedostatky súvisiace s relevantnosťou, spoľahlivosťou a včasnosťou údajov o výkonnosti

10.32. Meranie a hodnotenie dosahovania cieľov je však zmysluplné len vtedy, ak je založené na informáciách, ktoré sú relevantné, spoľahlivé a včasné. Pri vytváraní solídneho systému riadenia výkonnosti a predkladania správ Komisia musí venovať osobitnú pozornosť spoľahlivosti a včasnosti údajov o výkonnosti, ktoré vytvára alebo získava od členských štátov a tretích strán. Vo viacerých osobitných správach Dvora audítorov z roku 2012 boli uvedené príklady nedostatočnej kvality údajov. V nasledujúcich bodoch je uvedených niekoľko z nich.

3. Širšie hodnotenie otázok týkajúcich sa vína:

- a) údaje zhromaždené v priebehu roka 2012 použilo GR AGRI aj pri vypracúvaní správy za rok 2012 pre Radu a Európsky parlament spolu s ďalšími ukazovateľmi, ktoré poskytli členské štáty o národných podporných programoch a schémach klčovania;
- b) GR AGRI v súčasnosti začína nové hodnotenie konkurencieschopnosti vín EÚ, ktoré by malo byť ukončené do konca roku 2014. V navrhovanom výberovom konaní sú stanovené jasné ukazovatele pre toto pripravované hodnotenie;
- c) GR AGRI vykonáva aj ďalšie hodnotenie, ktoré sa týka pridanej hodnoty chránených označení pôvodu a chránených zemepisných označení. Aj v tomto budú neskôr stanovené jasné ukazovatele.

10.31. Zmenou nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 v decembri 2011 sa zaviedla povinnosť pre členské štáty, aby podávali oficiálne správy o finančných nástrojoch. V roku 2012 Komisia pripravila na tomto základe súhrnnú správu a útvary Komisie takisto vypracovali podrobné usmernenia o podávaní správ pre riadiace orgány. Okrem toho Komisia vo februári 2012 uverejnila pracovný dokument útvarov Komisie o finančných nástrojoch v politike súdržnosti a prostredníctvom expertnej hodnotiacej siete vyhodnotila využívanie EFRR na podporu finančných nástrojov. Požiadavky na podávanie správ sa budú ďalej konsolidovať v priebehu programového obdobia.

10.32. Pri programoch v oblasti priameho riadenia by Komisia mala podľa svojich legislatívnych návrhov pre nasledujúce finančné programy zabezpečiť včasné a spoľahlivé informácie na podávanie správ o výkonnosti.

V prípade programov v rámci nepriameho hospodárenia sa Komisia musí spoliehať na ochotu a schopnosť členských štátov a tretích strán poskytovať primerané, včasné, spoľahlivé a porovnateľné údaje. Pri súčasnom právnom rámci to nie je možné zabezpečiť synteticky v rámci všetkých programov.

⁽²³⁾ Osobitná správa č. 2/2012 „Finančné nástroje pre MSP spolufinancované Európskym fondom regionálneho rozvoja“, body 82 a 121.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

10.33. Pri audite „zamerania pomoci na modernizáciu poľnohospodárskych podnikov“ Dvor audítorov zistil, že spoločný rámec pre monitorovanie a hodnotenie, zavedený ako nástroj pre členské štáty a Komisiu, neposkytoval relevantné údaje, ktoré možno použiť na monitorovanie výsledkov dosiahnutých prostredníctvom vynaložených finančných prostriedkov. Stanovené ukazovatele neumožňovali monitorovať pokrok v dosahovaní priorít EÚ a zistilo sa, že údaje boli málo spoľahlivé a neumožňovali porovnávanie medzi členskými štátmi (a/alebo regiónmi) ⁽²⁴⁾. V ďalšej správe Dvor audítorov poukázal na výrazné nedostatky, pokiaľ ide o podávanie správ členskými štátmi, čo viedlo k neschopnosti Komisie posúdiť vo všetkých prípadoch, či výkonnosť, ktorú dosahujú členské štáty, je v súlade s cieľmi EÚ v oblasti odpadu. Hoci Komisia kontrolovala konzistentnosť prijatých údajov, nehodnotila ich spoľahlivosť ⁽²⁵⁾.

10.34. Nedostatky v systémoch predkladania správ môžu mať negatívny dosah aj na spoľahlivosť informácií. Pri audite Spoločného informačného systému pre vonkajšie vzťahy (CRIS) – informačného systému zriadeného Komisiou na podporu finančných a prevádzkových aspektov riadenia vonkajších opatrení – sa zistili problémy v súvislosti s integritou údajov v tomto systéme. Dvor audítorov našiel záznamy, v ktorých niektoré informácie chýbali, neboli platné alebo neboli aktualizované. Tieto nedostatky oslabili spoľahlivosť systému a jeho efektívnosť a účinnosť ako nástroja riadenia ⁽²⁶⁾.

V prípade programov v rámci zdieľaného hospodárenia Komisia navrhla zákonodarnému orgánu niektoré základné požiadavky na koncepciu systémov na predkladanie informácií o výsledkoch v rámci budúcich nariadení po roku 2013. Zodpovednosť za fungovanie týchto systémov, aby zaisťovali úplné a presné informácie o výsledkoch, nesú členské štáty v súlade s rozdelením právomocí v rámci zdieľaného hospodárenia.

10.33. Podľa názoru Komisie obsahuje spoločný rámec monitorovania a hodnotenia relevantný a integrovaný súbor ukazovateľov. Ten bol pripravený spoločne Komisiou a členskými štátmi na účely popisu cieľov politiky. Je to po prvýkrát, kedy bol na úrovni EÚ použitý súhrnný, aj keď veľmi náročný systém monitorovania a hodnotenia rozvoja vidieka. Pri posudzovaní, či sú priority EÚ dobre riešené, by sa mala zohľadňovať kombinácia všetkých týchto prvkov.

Opatrenie 121 by malo byť posudzované podľa cieľa zlepšenia konkurencieschopnosti. Skúsenosti z praxe ukazujú, že definícia výsledkových ukazovateľov v tejto oblasti je zložitá. Komisia, členské štáty a ďalšie zúčastnené strany venujú veľké úsilie neustálemu zlepšovaniu metodiky, spoľahlivosti a porovnateľnosti. Tieto skúsenosti budú takisto využité v budúcom systéme monitorovania a hodnotenia.

10.34. V súčasnosti sa vyvíja úsilie o riešenie týchto nedostatkov, ale v systéme CRIS nechýbajú žiadne finančné a/alebo iné rozhodujúce informácie. Okrem pokroku, ktorý bol uvedený v audite CRIS, pokiaľ ide o otázku kvality údajov (určenie vlastníkov údajov, vytvorenie tímu pre kvalitu údajov, zavedenie systému riadenia kvality údajov), nedávno boli spustené tieto projekty:

- racionalizácia geografických kódov,
- zlepšenie používateľského rozhrania systému CRIS na základe analýzy prípadov chýb v kódovaní,
- viacero opatrení na vyčistenie údajov, ktoré vyplývajú zo zistení auditu, z procesu monitorovania a podávaných správ.

Uvedené projekty sú súčasťou novej definície hlavného plánu kvality údajov vrátane opatrení zameraných na vyčistenie údajov, na zlepšenie informačného systému, monitorovanie a kontrolu, užívateľskú dokumentáciu a odbornú prípravu.

⁽²⁴⁾ Osobitná správa č. 8/2012 „Zameranie pomoci na modernizáciu poľnohospodárskych podnikov“, bod 70.

⁽²⁵⁾ Osobitná správa č. 20/2012 „Je financovanie projektov infraštruktúry na nakladanie s komunálnym odpadom prostredníctvom štrukturálnych opatrení pre členské štáty účinnou pomocou na dosiahnutie cieľov politiky EÚ v oblasti odpadu?“, bod 73.

⁽²⁶⁾ Osobitná správa č. 5/2012 „Spoločný informačný systém pre vonkajšie vzťahy“, bod 79.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

10.35. Audit priamej podpory na dojčiacie kravy, bahnice a kozy taktiež poukázal na to, že vo väčšine členských štátov bolo monitorovanie ukazovateľov výkonnosti zlé z dôvodu chýbajúceho účelového systému monitorovania výkonnosti na meranie výsledkov a výstupov kontrolovaných režimov a z dôvodu rôznych výkladov termínov „výroba“ a „dodávky pre spracovateľský priemysel“ v jednotlivých členských štátoch. Ďalšou prekážkou v monitorovaní bolo pre Komisiu to, že neexistuje vhodný nástroj, ktorý by poskytol celistvý prehľad o dostupných podporách z rôznych zdrojov. Okrem toho rýchle napredovanie nedávnych reforiem SPP nie vždy umožňovalo včas vykonať presné kvantitatívne posúdenia ⁽²⁷⁾.

10.36. Včasnosť pri predkladaní údajov o výkonnosti sa ukázala byť problémom, čo preukazujú nedostatky pri zbere a zaznamenávaní monitorovacích údajov o účinnosti výdavkov z Európskeho sociálneho fondu na starších pracovníkov. Chýbajúci prístup k spoľahlivým, overiteľným a včasným údajom o výkonnosti a hodnoteniam rôznych opatrení sťažoval vyvodenie záverov na účely súčasných a budúcich rozhodnutí ⁽²⁸⁾.

ODPOVEDE KOMISIE

10.35. *Zákonodarca dospel k názoru, že tieto pojmy by mohli byť lepšie vymedzené na vnútroštátnej úrovni.*

Komisia má celkový prehľad o situácii v celej EÚ, pokiaľ ide o rôzne opatrenia viazanej podpory v odvetví živočíšnej výroby. Členské štáty majú povinnosť pravidelne oznamovať Komisii počet zvierat a sumy vyplatené tak v rámci viazaných platieb na dojčiacie kravy a na ovce a kozy, ako aj v rámci viazaných platieb podľa článku 68, a takisto podľa doplnkových vnútroštátnych priamych platieb (CNDP) vykonávaných v členských štátoch, ktoré vstúpili do EÚ v rokoch 2004 a 2007. Pokiaľ ide o sociálne, hospodárske a environmentálne vplyvy týchto systémov, je Komisia toho názoru, že ich treba skôr vyhodnocovať než monitorovať.

Pokiaľ ide o proces prijímania rozhodnutí v rámci nadchádzajúcej reformy, Komisia svoj návrh na posúdenie vplyvu opiera o celý rad zdrojov informácií; k týmto informačným zdrojom patria kvantitatívne analýzy, kvalitatívne a kvantitatívne informácie z dostupnej literatúry a hodnotiace správy z verejných konzultácií.

Pokiaľ ide o budúcnosť, v návrhu Komisie pre SPP do roku 2020 sa predpokladá zriadenie spoločného monitorovacieho a hodnotiaceho rámca na účely merania výsledkov spoločnej poľnohospodárskej politiky, vrátane opatrení v rámci prvého a druhého piliera.

10.36. *Súčasný regulačný rámec pre ESF ukladá povinnosť zberu údajov na úrovni prioritnej osi, a nie na oveľa podrobnejšej úrovni cieľovej skupiny. Navrhovaný článok by bol veľmi zložitý na realizáciu (napríklad väčšina projektov zahŕňa v skutočnosti mnohé rôzne cieľové skupiny), značne by zaťažoval členské štáty a príjemcov a znamenalo by pomerne veľké náklady.*

Informácie o výsledkoch, najmä však o vplyve, možno získať na prostredníctvom hodnotení. Napríklad hodnotenie podpory celoživotného vzdelávania z ESF, ktoré sa ukončilo v júli 2012, bolo okrem iného zamerané na starších pracovníkov. Komisia usudzuje, že údaje, ktoré sú k dispozícii prostredníctvom takýchto hodnotení, majú zásadný význam a umožňujú vyvodiť závery o efektívnosti opatrení v rámci ESF.

Napriek tomu Komisia uznáva, že je možné urobiť zlepšenia. Preto na ďalšie programové obdobie 2014 – 2020 Komisia zamýšľa riešiť pomocou nového legislatívneho balíka viaceré nedostatky zistené v oblasti úpravy monitorovania a hodnotenia.

⁽²⁷⁾ Osobitná správa č. 11/2012 „Priama podpora na dojčiacie kravy, bahnice a kozy v rámci čiastočného vykonávania opatrení SPS“, body 63 a 64.

⁽²⁸⁾ Osobitná správa č. 25/2012 „Zavedli sa nástroje na monitorovanie účinnosti výdavkov z Európskeho sociálneho fondu na starších pracovníkov?“, bod 61.

V niekoľkých prípadoch bola ohrozená udržateľnosť projektov EÚ

10.37. Verejná pomoc by mala byť v ideálnom prípade udržateľná, t. j. nemala by sa zameriavať len na krátkodobé výstupy, ale naďalej zabezpečovať dosahovanie výsledkov a mať dosah aj po ukončení externého financovania. Udržateľnosť by preto mala byť dôležitým faktorom pri navrhovaní koncepcie programu a/alebo projektu. Mala by sa zväžiť finančná udržateľnosť, technická udržateľnosť a inštitucionálna kapacita, ako aj nezávislosť týchto zložiek.

10.38. V roku 2012 sa udržateľnosť uvádzala ako problém v ôsmich správach. Päť z týchto ôsmich správ sa týkalo pomoci poskytovanej nečlenským krajinám a územiám EÚ. Zvyšné tri správy sa týkali udržateľnosti projektov financovaných v rámci zdieľaného hospodárenia, čo naznačuje, že táto téma je relevantná aj mimo oblasti rozvojovej pomoci. V šiestich z týchto ôsmich správ sa identifikovalo riziko, že projekty by mohli byť pozastavené a že už by nemuseli prinášať výhody v prípade chýbajúceho nepretržitého financovania ⁽²⁹⁾.

10.39. V rámci zdieľaného hospodárenia sú orgány členských štátov primárne zodpovedné za výber projektov, ktoré sú finančne udržateľné. Pri audite podpory EÚ na zavedenie právnych predpisov v oblasti hygieny v bitúnkoch, ktorý vykonal Dvor audítorov, sa ukázalo, že udržateľnosť projektov bola jedným z cieľov, pretože financované projekty by mali byť udržané na plánovaných úrovniach činnosti aspoň päť rokov po ukončení investovania. Pri audite sa však v každom z piatich kontrolovaných členských štátov zistili aj prípady, keď sa buď nedosiahlo minimálne päťročné obdobie činnosti, alebo sa nedosiahli plánované úrovne činnosti. To viedlo k zníženiu vplyvu finančných prostriedkov použitých na podporu dodržiavania noriem v oblasti hygieny v bitúnkoch ⁽³⁰⁾.

10.39. Vplyv financovaných investícií na plnenie nových hygienických noriem bol predmetom skúmania v následných hodnotiacich správach programov SAPARD v ôsmich prijímajúcich krajinách, ktoré pristúpili k EÚ v roku 2004. Súhrnná správa o týchto hodnoteniach nezávislými hodnotiteľmi sa nachádza v kapitole 4.2.1 „Dodržiavanie noriem EÚ a *acquis communautaire*: najvýznamnejšie vplyvy sa dosiahli v oblasti hygieny, hygienických a veterinárnych podmienok a životného prostredia.“ Správa bola uverejnená a možno ju nájsť na tejto webovej stránke:

http://ec.europa.eu/agriculture/evaluation/rural-development-reports/index_en.htm

⁽²⁹⁾ Osobitná správa č. 1/2012 „Účinnosť rozvojovej pomoci Európskej únie v oblasti potravinovej bezpečnosti v subsaharskej Afrike“, osobitná správa č. 6/2012 „Pomoc Európskej únie pre komunitu cyperských Turkov“, osobitná správa č. 8/2012 „Zameranie pomoci na modernizáciu poľnohospodárskych podnikov“, osobitná správa č. 13/2012 „Rozvojová pomoc Európskej únie na zásobovanie pitnou vodou a základné hygienické zariadenia v subsaharských krajinách“, osobitná správa č. 14/2012 „Zavedenie právnych predpisov EÚ v oblasti hygieny v bitúnkoch v krajinách, ktoré vstúpili do EÚ po roku 2004“, osobitná správa č. 17/2012 „Prínos Európskeho rozvojového fondu (ERF) k udržateľnej cestnej sieti v subsaharskej Afrike“, osobitná správa č. 18/2012 „Pomoc Európskej únie Kosovu týkajúca sa právneho štátu“ a osobitná správa č. 23/2012 „Podporovala sa regenerácia priemyselných a vojenských lokalít zo štrukturálnych opatrení EÚ úspešne?“.

⁽³⁰⁾ Osobitná správa č. 14/2012, body 48 a 49.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

10.40. Pri audite rozvojovej pomoci na zásobovanie pitnou vodou a základné hygienické zariadenia v subsaharských krajinách Dvor audítorov zistil, že preskúmané projekty boli technicky udržateľné: podporovali využívanie štandardných technológií a materiálov dostupných na mieste. Pri väčšine projektov sa však nebudú v strednodobom a dlhodobom horizonte naďalej dosahovať výsledky a prínosy, ak sa nezabezpečia iné príjmy než príjmy pochádzajúce z poplatkov. Napriek komplexným riadiacim postupom Komisia nevyriešila dôležité záležitosti týkajúce sa udržateľnosti ⁽³¹⁾.

10.41. Pri audite regenerácie nevyužitých lokalít Dvor audítorov zaznamenal, že všetky preskúmané projekty regenerácie nevyužitých lokalít mali niektoré kľúčové charakteristiky, ktoré možno považovať za najlepšie postupy na zabezpečenie udržateľnosti lokalít a výsledkov z dlhodobého hľadiska ⁽³²⁾. Napríklad niektoré lokality mali strategické umiestnenie a boli v nich zabezpečené služby sietí troch druhov dopravy (cestnej, železničnej a vodnej) a vo všetkých lokalitách boli zabezpečené náležité služby ako doprava, kanalizácia a infraštruktúra informačných a komunikačných technológií.

10.42. Aj keď je pomoc finančne a technicky udržateľná, výsledky nemusia byť dlhodobé, ak príjemcovia nie sú zapojení a nevybudujú si pocit vlastníctva, alebo ak je inštitucionálna kapacita nedostatočná.

10.43. Prostredníctvom nástroja predvstupovej pomoci a spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky EÚ poskytuje Kosovu podporu pri posilňovaní právneho štátu. Politická podpora kosovských orgánov je kľúčovou podmienkou udržateľnosti výsledkov. Odhodlanie vnútroštátnych orgánov v súvislosti s právnymi predpismi je však diskutabilné. Celkovo ohrozuje udržateľnosť výsledkov, ktoré sa dosiahli prostredníctvom pomoci, chýbajúca politická vôľa, slabá finančná kapacita a obmedzený vplyv občianskej spoločnosti ⁽³³⁾.

ODPOVEDE KOMISIE

10.40. Na riešenie inštitucionálnych otázok udržateľnosti Komisia podporuje rozsiahle budovanie kapacít a rozvoj školiacich činností zameraných na posilnenie postavenia združení spotrebiteľov vody, ako aj na možnosti miestnych orgánov vlastníť, riadiť a prevádzkovať ich zariadenia, niekedy aj s podporou súkromného sektora. Komisia pracuje aj na úrovni krajín v rámci odvetvových reformných programov na podpore rozvoja vhodných odvetvových politík a inštitucionálneho rámca, pomocou ktorého sa zriaďujú decentralizované štruktúry s cieľom pomáhať miestnym aktérom v dlhodobom horizonte.

Postavenie vodného sektora na finančne udržateľný základ si vyžaduje nájdenie vhodnej rovnováhy medzi poplatkami, prevodmi a daňami. Vo väčšine krajín prevádzkové náklady nemôžu byť kryté len z poplatkov. Platí to aj v Európe, no ešte viac v subsaharských krajinách, kde sa projekty zameriavajú väčšinou na najzraniteľnejšie skupiny, ktorých platobné schopnosti sú veľmi obmedzené. Komisia preto podporuje proces vývoja sociálnych sadzieb a súčasné zabezpečenie finančnej udržateľnosti odvetvia ako celku prostredníctvom odvetvového dialógu s prijímajúcimi krajinami.

10.41. Komisia víta analýzu Dvora audítorov.

10.43. Komisia a ESVČ zdieľajú posúdenie Dvora audítorov. Ich spoločným cieľom je náprava zistených nedostatkov zvýšeným využívaním politických dialógov, ako to odporúča Dvor audítorov, vrátane dialógu s občianskou spoločnosťou, ako aj lepšou koordináciou a zosúladením politických cieľov EÚ, nástrojov a pomoci. To by malo umožniť, aby opatrenia EÚ boli efektívnejšie, účinnejšie a udržateľné.

⁽³¹⁾ Osobitná správa č. 13/2012, body III a 61.

⁽³²⁾ Osobitná správa č. 23/2012, bod 32.

⁽³³⁾ Osobitná správa č. 18/2012, body 62 a 102.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

10.44. Podobne sa pri audite pomoci Európskej únie pre komunitu cyperských Turkov ukázalo, že udržateľnosť je ohrozená z dôvodu obmedzených administratívnych kapacít, oneskoreného prijatia príslušných opatrení a neistôt v súvislosti s budúcim financovaním ⁽³⁴⁾.

ODPOVEDE KOMISIE

10.44. Komisia začlenila návrh opatrení do programu roku 2012 a do návrhu programu na rok 2013, aby zabezpečila dokončenie a udržateľnosť existujúcich projektov. Toto zahŕňa sústavnú odbornú prípravu a pomoc pri vytváraní prevádzkových a riadiacich systémov, ako aj doplnkové investície, aby komunita cyperských Turkov (TCc) bola riadne vybavená na prevzatie a prevádzku novej elektrárne. Veľmi opatrne sa pristupuje k novým investíciám a v niektorých oblastiach sú pozastavené až do vykonania účinných opatrení zo strany cyperských Turkov.

Oneskorené prijatie príslušných postupov a právnych textov zo strany TCc posúdil Dvor audítorov ako riziko ohrozujúce udržateľnosť. V týchto prípadoch Komisia naďalej podporuje TCc, aby pokračovala vo svojej práci, a poskytuje podporu v príslušných oblastiach.

Na riešenie neistoty v otázke budúceho financovania Komisia vypracovala návrh viacročného výhľadu v rámci VFR na roky 2014 – 2020. Malo by to pomôcť zabezpečiť stabilnejšiu úroveň financovania operácií podľa nariadenia o pomoci.

ZÁVERY A ODPORÚČANIA

Závery

10.45. Pre mnohé oblasti rozpočtu EÚ je legislatívny rámec zložitý, pričom chýba zameranie na výkonnosť a existuje riziko, že návrhy nových nariadení o SSR a SPP na programové obdobie 2014 – 2020 zostanú vo svojom základe založené na vstupoch (zamerané na výdavky), a teda orientované skôr na súlad než na výkonnosť (pozri body 10.3 až 10.4).

10.45. Komisia zdieľa názor Dvora audítorov, že súčasný právny rámec je zložitý a chýba v ňom zameranie na výkonnosť. Preto vyvinula všetko úsilie, aby jej návrhy pre novú generáciu programov určených na obdobie viacročného finančného rámca 2014 – 2020 obsahovali výrazný výkonnostný rámec založený na jasne určených cieľoch SMART s použitím vhodných ukazovateľov, ktoré by umožnili podávať správy nielen o výstupoch, ale aj o výsledkoch a vplyve výdavkových programov. Komisia si veľmi želá, aby sa tento rámec udržal v legislatívnom procese, ktorým sa majú prijať právne základy a ktorý v súčasnosti stále prebieha medzi Európskym parlamentom a Radou.

Nové nariadenia pre SPP zahŕňajú dôležité nové prvky, ktorými sa zabezpečí prístup väčšmi orientovaný na výsledky (pozri odpoveď k bodu 10.3.):

- nové priame platby boli určené na riešenie špecifických potrieb a cieľov (environmentálne ciele, mladí poľnohospodári, oblasti s prírodnými obmedzeniami atď.),
- v návrhu nariadenia EPFRV sa vyžaduje, aby každý program rozvoja vidieka (PRV) bol orientovaný na dosiahnutie kvantifikovaných cieľov, ktoré úzko súvisia s cieľmi stanovenými v uvedenom nariadení. Ak PRV zjavne nedosahuje stanovené medzníky, výkonnostná rezerva sa neuvolní (pozri odpoveď na bod 10.4).

⁽³⁴⁾ Osobitná správa č. 6/2012, body 45, 47 a 60.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

10.46. V rámci rokovaní o VFR Komisia navrhla spoločný rámec výkonnosti pre Komisiu a vnútroštátne orgány, ktorý sa zakladá na dohodnutých ukazovateľoch výstupov a výsledkov. Avšak dôležitým faktorom pre budúci úspech v tejto oblasti je jeho úspešné plnenie Komisiou a členskými štátmi (pozri bod 10.19).

10.47. Preskúmanie VŠČ troch GR viedlo k záveru, že informovanie o dosahovaní cieľov politiky uvedené vo VŠČ sa zlepšuje, ale jeho využitie je stále obmedzené. Dvor audítorov považuje nedostatky v cieľoch a ukazovateľoch za hlavné problémy (pozri body 10.9 až 10.16). Pripomienky uvedené v príslušných kapitolách dvoch predchádzajúcich výročných správ Dvora audítorov sú podobné tohtoročným.

10.48. Práca na hodnotiacej správe podľa článku 318 napreduje, no táto správa zatiaľ nie je vhodná na plánované použitie pri postupe udelenia absolútoría. Dvor audítorov uznáva záväzok Komisie posilniť kultúru výkonnosti v rámci Komisie a vypracovať spoľahlivý a ucelený systém riadenia výkonnosti a predkladania správ o výkonnosti. Na tento účel Komisia predstaví v roku 2014 nový rámec predkladania správ o výkonnosti v nasledujúcom VFR. Okrem toho Komisia prijala opatrenia na posilnenie a zosúladenie predkladania správ o výkonnosti jej útvarmi v zostávajúcom čase súčasného programového obdobia (pozri body 10.20 až 10.24).

Pokiaľ ide o navrhované predpisy pre európske štrukturálne a investičné fondy, zameranie na výsledky bolo zakomponované ako základná črta. Náročné a inovatívne návrhy zahŕňajú:

- posilnenú intervenčnú logiku prepájajúcu ciele, ktoré stanovila Únia, so záväznými a presnými cieľmi stanovenými členskými štátmi,
- po prvýkrát ex ante podmienky k jednotlivým opatreniam na zlepšenie efektívnosti investícií,
- výrazne rozšírené makroekonomické podmienky,
- obnovenú koncepciu hodnotenia založenú na plánovaní, povinnosť hodnotiť vplyv jednotlivých častí programu a využívanie nových metód, ako aj
- povinný výkonnostný rámec vrátane výkonnostnej rezervy.

10.46. Komisia podotýka, že v prípade všetkých programov v rámci zdieľaného hospodárenia spočíva zodpovednosť za implementáciu spoločného výkonnostného rámca v prvom rade na členských štátoch, ktoré zodpovedajú za každodenné riadenie programov, ich monitorovanie a predkladanie správ o výsledkoch.

10.47. Komisia sa domnieva, že dosiahla významný pokrok v posledných rokoch v podávaní správ o výsledkoch politiky a že konkrétne výročné správy o činnosti jej generálnych riaditeľstiev obsahujú mnoho informácií o dosiahnutých výsledkoch a ich vplyve na spoločnosť. Uvádzané ukazovatele vo všeobecnosti poskytujú užitočné informácie o pokroku pri dosahovaní celkových cieľov politiky Komisie, ako aj o monitorovaní výkonnosti.

10.48. Komisia uznáva, že vypracúvanie správy je činnosťou, ktorá sa neustále vyvíja, pričom sa kladie veľký dôraz na možné zlepšenia v každom nasledujúcom roku. Pochybuje však, že správa môže splniť akýkoľvek zamýšľaný účel použitia v postupe udeľovania absolútoría a že môže začať poskytovať spoľahlivé informácie o výsledkoch politiky EÚ už krátko po začiatku VFR.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

ODPOVEDE KOMISIE

10.49. Rovnako ako v predchádzajúcich rokoch Dvor audítorov zistil na základe svojej audítorskej práce opísanej v osobitných správach za rok 2012 nedostatky ovplyvňujúce celistvosť typického cyklu riadenia. V troch konkrétnych oblastiach, ktoré boli analyzované tento rok, Dvor audítorov zistil nedostatky v základných zložkách systému riadenia výkonnosti a predkladania správ: ciele SMART a vhodné ukazovatele sa neuplatňujú vo výdavkových programoch konzistentne, existujú nedostatky súvisiace s kvalitou a včasnosťou údajov o výkonnosti a udržateľnosť projektov financovaných EÚ je často nezabezpečená. Je dôležité riešiť tieto problémy, ak sa majú dosiahnuť želané výsledky a dosahy v ďalšej generácii výdavkových programov (pozri body 10.25 až 10.44).

Odporúčania

10.50. V **prílohe 10.2** je uvedený výsledok preskúmania Dvora audítorov zameraného na pokrok v plnení odporúčaní uvedených vo výročnej správe za rok 2010. Vo výročnej správe za rok 2010 (kapitola 8) Dvor audítorov uviedol šesť odporúčaní. Všetkých šesť odporúčaní bolo prijatých v niektorých ohľadoch. Toto posúdenie pokroku je založené na:

a) istom pozitívnom vývoji v centrálnych pokynoch a riadení kvality (napr. lepšie pokyny k PR na rok 2013 a lepšia kontrola kvality časti 1 VŠČ za rok 2012);

b) preskúmaní zvyšných významných nedostatkov VŠČ;

c) a nedostatkoch zistených v osobitných správach Dvora audítorov.

10.50.

b) Komisia vyvíja úsilie o zlepšenie výročných správ o činnosti. Cieľom bude:

- zahrnúť viac prvkov riadenia výkonnosti: stanoviť ciele, ukazovatele výkonnosti a súvisiace ciele na úrovni každého programu,
- prehĺbiť vykazovanie použitia finančných a ľudských zdrojov na dosiahnutie politických cieľov stanovených kolégiom a uvádzať, akým spôsobom vytvorili tieto politiky pridanú hodnotu EÚ,
- posilniť vnútorný proces partnerského hodnotenia výročných správ o činnosti vrátane výraznejšej orientácie na informácie o výkonnosti.

PRIPOMIENKY DVORA AUDÍTOROV

10.51. Na základe tohto preskúmania a zistení a záverov za rok 2012 Dvor audítorov vydáva tieto odporúčania:

- **Odporúčanie 1:** Komisia a zákonodarný orgán by mali zabezpečiť zameranie na výkonnosť v nasledujúcom programovom období (2014 – 2020). To si vyžaduje stanovenie obmedzeného počtu dostatočne konkrétnych cieľov spolu s relevantnými ukazovateľmi a očakávanými výsledkami a dosahmi v nariadeniach pre konkrétne sektory alebo nejakým iným záväzným spôsobom.
- **Odporúčanie 2:** Komisia by mala zabezpečiť jasné prepojenie medzi činnosťami GR a stanovenými cieľmi. Pri stanovovaní cieľov by malo každé GR v prípade potreby zohľadniť príslušný spôsob hospodárenia a svoju úlohu a zodpovednosť.

ODPOVEDE KOMISIE

10.51.

Návrhy Komisie týkajúce sa programov na obdobie budúceho viacročného finančného rámca sú zamerané na dosahovanie hlavných politických priorít a na výkonnosť. Zahŕňajú prvky posilneného výkonnostného rámca vo forme opatrení zameraných na ciele a ukazovatele, mechanizmy monitorovania, ako aj požiadavky na hodnotenie a podávanie správ. V rámci riadneho legislatívneho postupu však konečnú zodpovednosť za prijatie základných právnych aktov má Rada a Európsky parlament.

Komisia operuje v politickom prostredí. Politické ciele, ktoré sleduje, majú preto mnohé súvislosti a sú často podmienené vonkajším prostredím, v ktorom útvary Komisie pôsobia.

Pri stanovovaní cieľov je motivačným faktorom väčšinou politika a nie spôsoby hospodárenia, ako to uvádza aj Dvor audítorov.

Okrem toho návrhy Komisie týkajúce sa novej generácie programov obsahujú ustanovenia, ktoré uvádzajú aj ich očakávaný prínos k dosiahnutiu politických cieľov Únie.

PRÍLOHA 10.1

OSOBITNÉ SPRÁVY PRIJATÉ DVOROM AUDÍTOROV V ROKU 2012 ⁽¹⁾

- č. 1/2012 „Účinnosť rozvojovej pomoci Európskej únie v oblasti potravinovej bezpečnosti v subsaharskej Afrike“;
- č. 2/2012 „Finančné nástroje pre MSP spolufinancované Európskym fondom regionálneho rozvoja“;
- č. 3/2012 „Štrukturálne fondy: vyriešila Komisia úspešne nedostatky zistené v systémoch riadenia a kontroly členských štátov?“;
- č. 4/2012 „Je využívanie štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na spolufinancovanie dopravných infraštruktúr v námorných prístavoch účinnou investíciou?“;
- č. 5/2012 „Spoločný informačný systém pre vonkajšie vzťahy“;
- č. 6/2012 „Pomoc Európskej únie pre komunitu cyperských Turkov“;
- č. 7/2012 „Reforma spoločnej organizácie trhu s vínom: Doterajší pokrok“;
- č. 8/2012 „Zameranie pomoci na modernizáciu poľnohospodárskych podnikov“;
- č. 9/2012 „Audit systému kontrol upravujúceho výrobu, spracovanie, distribúciu a dovoz ekologických produktov“;
- č. 10/2012 „Účinnosť personálneho rozvoja v Európskej komisii“;
- č. 11/2012 „Priama podpora na dojčiacie kravy, bahnice a kozy v rámci čiastočného vykonávania opatrení SPS“;
- č. 12/2012 „Zlepšili Komisia a Eurostat proces tvorby spoľahlivej a hodnovernej európskej štatistiky?“;
- č. 13/2012 „Rozvojová pomoc Európskej únie na zásobovanie pitnou vodou a základné hygienické zariadenia v subsaharských krajinách“;
- č. 14/2012 „Zavedenie právnych predpisov EÚ v oblasti hygieny v bitúnkoch v krajinách, ktoré vstúpili do EÚ po roku 2004“;
- č. 15/2012 „Riadenie konfliktu záujmov vo vybraných agentúrach EÚ“;
- č. 16/2012 „Účinnosť režimu jednotnej platby na plochu ako prechodného režimu podpory poľnohospodárov v nových členských štátoch“;
- č. 17/2012 „Prínos Európskeho rozvojového fondu (ERF) k udržateľnej cestnej sieti v subsaharskej Afrike“;
- č. 18/2012 „Pomoc Európskej únie Kosovu týkajúca sa právneho štátu“;
- č. 19/2012 „Správa o kontrole prijatia následných opatrení na základe osobitných správ Európskeho dvora audítorov za rok 2011“;
- č. 20/2012 „Je financovanie projektov infraštruktúry na nakladanie s komunálnym odpadom prostredníctvom štrukturálnych opatrení pre členské štáty účinnou pomocou na dosiahnutie cieľov politiky EÚ v oblasti odpadu?“;
- č. 21/2012 „Efektívnosť nákladov na investície do energetickej účinnosti v rámci politiky súdržnosti“;
- č. 22/2012 „Prispievajú Európsky fond pre integráciu a Európsky fond pre utečencov účinne k integrácii štátnych príslušníkov tretích krajín?“;
- č. 23/2012 „Podporovala sa regenerácia priemyselných a vojenských lokalít zo štrukturálnych opatrení EÚ úspešne?“;
- č. 24/2012 „Reakcia Fondu solidarity Európskej únie na zemetrasenie v regióne Abruzzi v roku 2009: Relevantnosť operácií a náklady na ne“;
- č. 25/2012 „Zaviedli sa nástroje na monitorovanie účinnosti výdavkov z Európskeho sociálneho fondu na starších pracovníkov?“.

⁽¹⁾ Osobitné správy Dvora audítorov sú dostupné na internetovej stránke na tejto adrese:
<http://eca.europa.eu/portal/page/portal/publications/auditreportsandopinions/specialreports>.

KONTROLA PRIJATIA OPATRENÍ NA ZÁKLADE PREDCHÁDZAJÚCICH ODPORÚČANÍ V OBLASTI ROZPOČTU EÚ A VÝSLEDKOV

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku					Odpoveď Komisie	
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Už nie je relevantné		Nepostačujúce dôkazy
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2010	Odporúčanie 1: Vo výročných správach o činnosti generálnych riaditeľstiev je potrebné klásť zvýšený dôraz na výkonnosť, predovšetkým analyzovaním rozdielov medzi plánovanými úlohami a dosiahnutými výsledkami, ako aj predkladaním správ o hospodárnosti a efektívnosti financovania EÚ (pozri bod 8.53).			X				Od VŠČ roku 2012 útvary Komisie musia zahrnúť do časti 3 VŠČ kľúčové ukazovatele riadneho finančného hospodárenia (účinnosť, efektívnosť a hospodárnosť) s fondmi EÚ a podávať správy o výsledkoch takýchto ukazovateľov na ročnom základe. Teda tieto ukazovatele by mali vychádzať napríklad z kvalitatívnych výsledkov (% napadnutých rozhodnutí) výberových postupov v rámci projektu, štatistik vykonaných platieb a finančných úspor, ktoré sa dosiahli počas procesu uzatvárania zmlúv.
	Odporúčanie 2: Útvary Komisie by mali definovať náležité priebežné medzníky pre viacročné ciele v snahe náležite hodnotiť pokrok (pozri bod 8.54).			X				Pokiaľ ide o výstup, výsledky, prípadne ukazovatele vplyvu, mali by sa skutočne stanoviť priebežné medzníky (napr. prinajmenšom kontrolovať „trend vývoja“). Pre výstupy je možné stanoviť medzníky pre viacročné ciele aspoň na úrovni programu. Okrem toho v rámci prípravných prác týkajúcich sa budúceho finančného rámca Komisia zahrnula do všetkých svojich legislatívnych návrhov aj niektoré ďalšie požiadavky na zlepšenie kvality vo fáze plánovania: určenie všeobecných a konkrétnych cieľov a súvisiacich ukazovateľov.
	Odporúčanie 3: Komisia a členské štáty by sa mali v rámci svojich povinností vyplývajúcich zo zdieľaného hospodárenia dohodnúť na konzistentných ukazovateľoch výkonnosti a zabezpečiť spoľahlivosť informácií o plánovaných úlohách a dosiahnutých výsledkoch (pozri bod 8.56).			X				Komisia prijíma odporúčané opatrenie a už začala takýto proces s členskými štátmi. Odporúčanie sa bude realizovať až do začiatku nasledujúceho programového obdobia.
	Odporúčanie 4: Počas plánovania výdavkových programov EÚ by Komisia a členské štáty mali venovať viac pozornosti definovaniu cieľov SMART, ako aj identifikácii a znižovaniu rizík, ktoré by mohli nastať pri implementácii (pozri bod 8.57).			X				Komisia sa vždy usiluje určiť ciele SMART. Niektoré kritériá SMART však môžu byť splnené iba potom, čo bola vykonaná ich analýza spolu so súvisiacimi ukazovateľmi alebo ďalšími informáciami v plánoch riadenia. Komisia vykonala osobitnú prácu, ako je napríklad usmernenie k stanovovaniu cieľov a ukazovateľov pripojené k pokynom.

Rok	Odporúčanie Dvora audítorov	Analýza Dvora audítorov týkajúca sa dosiahnutého pokroku					Odpoveď Komisie	
		Plne prijaté	Prijíma sa		Neprijaté	Už nie je relevantné		Nepostačujúce dôkazy
			Vo väčšine ohľadov	V niektorých ohľadoch				
2010	Odporúčanie 5: Zodpovednosť vedenia musí takisto zahŕňať vykazovanie výsledkov, v rámci ktorého dosiahnuté výsledky naplánované v pláne riadenia zodpovedajú dosiahnutým výsledkom vykázaným vo výročnej správe o činnosti (pozri bod 8.58).			X			Stále pokyny k plánom riadenia a k výročným správam o činnosti boli aktualizované s cieľom posilniť vzťah medzi očakávaniami týkajúcimi sa cieľov a dosiahnutých výsledkov a vysvetliť všetky rozdiely (pozri „analýzu nedostatkov“). Pokyny pre plány riadenia roku 2013 predpisujú mať minimálne ukazovatele pri určovaní všeobecných cieľov (pozri časť 3, „súčasná situácia“), ako aj špecifický cieľ (pozri časť 4: „najnovšie známe výsledky“).	
	Odporúčanie 6: Komisia spolu s členskými štátmi, ak je to vhodné v rámci zdieľaného hospodárenia, by mala navrhnúť a prevádzkovať systémy monitorovania a kontroly na získanie úplných a presných informácií o výsledkoch (pozri bod 8.58).			X			Počas partnerského hodnotenia výročných správ za rok 2012 ústredné útvary poskytli každej skupine GR tabuľku znázorňujúcu porovnateľnosť medzi cieľmi a ukazovateľmi uvedenými v plánoch riadenia na rok 2012. V prípade programov v rámci zdieľaného hospodárenia Komisia navrhla zákonodarnému orgánu niektoré základné požiadavky na koncepciu systémov na predkladanie informácií o výsledkoch v rámci budúcich nariadení po roku 2013. Zodpovednosť za fungovanie týchto systémov, aby zabezpečili úplné a presné informácie o výsledkoch, nesú členské štáty v súlade s rozdelením právomocí v rámci zdieľaného hospodárenia. Pozri napríklad KOM(2011) 615 v konečnom znení zo 14. marca 2012 – návrh nariadenia o spoločných ustanoveniach, ktoré sa vzťahujú na štrukturálne fondy, najmä článok 9 o tematických cieľoch, článok 47 o hodnotení a prílohu 1 o metóde na určenie výkonnostného rámca.	